המחיר: 5.00 ל"י ו' אלול תשל"ה, 13.8.75 שנה 39

העולם הזה

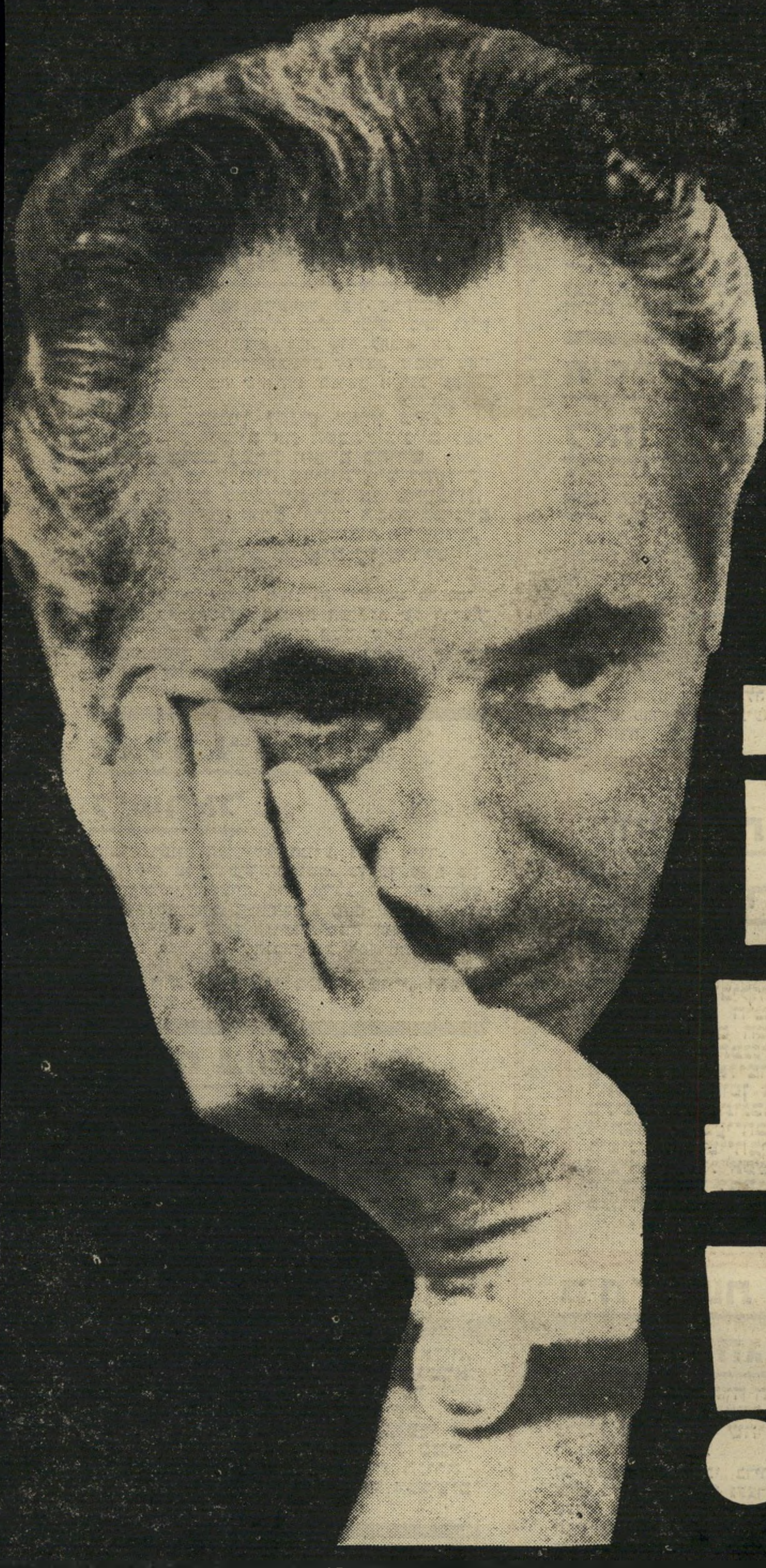

פרס מסוגל להיבדק במכונת אמת!

השרים חושדים בו

שהדליף את סודות המדינה

תשקיף

צל ההשעייה מרחף

מעל ביקור קיסינג'ר

המחלוקת בין ממשלת־ישראל לבין שר־החוץ האמריקאי הנרי קיסינג'ר, בקשר למועד בואו לארץ להתחלת מסע־הדילוגים שלו, כדי להביא את המשא־ומתן על הסדר־הביניים לסיומו, נובעת מאי־הוודאות לגבי מה שיתרחש במושב הקרוב של עצרת האו"ם.

קיסינג'ר מעוניין להגיע לארץ ב־18 בחודש זה, ולסיים את הסכם־הביניים לפני פתיחת מושב עצרת האו"ם בחודש ספטמבר, בו עלולות מדינות־ערב להעלות את התביעה להשעיית ישראל מהעצרת. קיסינג'ר חושש שאם יידחה הסכם־הביניים עד אז, יעלו הערבים את דרישת ההשעייה, ואילו ישראל תגיב בחומרה על הדרישה ותפוצץ את ההסכם.

ממשלת־ישראל מצידה מעוניינת להשתמש בהסכם־הביניים כאמצעי־לחץ למניעת העלאתה של דרישת־ההשעייה. בקרב השרים קיים חשש, שאם יושג הסכם־הביניים לפני מושב העצרת, ישתמשו הערבים בדרישת ההשעייה כלחץ להשגת ויתורים נוספים מצד ישראל.

ראלף ניידר –

לישראל

לוחם־הצרכנות האמריקאי הנודע, ראלף ניידר, יוזמן לישראל לשבוע הצרכנות. על כך סוכם בין שר־המיסחר־והתעשייה, חיים בר־לב, לבין יושב־ראש המועצה לצרכנות, חבר־הכנסת משה שחל. לפי הסיכום יהפוך שבוע הצרכנות מנוף לפעולות המועצה לצרכנות, שתגביר את הפעולות להגנת הצרכן.

ניידר הוא אמריקאי ממוצא סורי, ואביו הוא ערבי לאומני.

קשיים בוויתור על

דרכון ישראלי

יורדים ישראליים, המבקשים להמיר את אזרחותם הישראלית באזרחות זרה, נתקלים לאחרונה בקשיים גוברים והולכים. בכל מדינה יש תקנות שונות לגבי קבלת אזרחות, התלויות בתקופות השהייה של מבקש האזרחות באותה מדינה. כמה מדינות מתנות את קבלת האזרחות החדשה בוויתור על האזרחות הישראלית, שאינו פעולה חד־צדדית, שכן דרושה לכך הסכמה גם מצד מישרד־הפנים הישראלי.

לאחרונה נתקלים יורדים, המבקשים אישורים על ביטול אזרחותם הישראלית, בסירובים ובסחבת ממושכת מצד ישראל בנושא זה. הדברים הגיעו לידי כך שקבוצת יורדים ישראליים באירופה מאיימת בפנייה למוסדות האו"ם, כדי למחות על כך שישראל, הקובלת כנגד ברית־המועצות שאינה מאפשרת הגירה חופשית ליהודיה, נוקטת צעדים המקשים הגירה מתחומה.

מאיר לנסקי

חולה אנוש

מאיר לנסקי, לשעבר מראשי עולם הפשע המאורגן בארצות־הברית, אשר גורש מישראל לאחר שעלה ארצה, חולה קשה, ומצבו מעורר דאגה. כמה ישראלים, שביקרו לאחרונה במיאמי — מקום מושבו של לנסקי — ואשר נימנים עם ידידיו, סיפרו כי בחודשים האחרונים מידרדר מצבו הגופני והולך.

היהלומים שנשדדו

בהרצליה –

20 מיליון לירות

ערך היהלומים שנגנבו מרעייתו של יוסל'ה בוכמן, גילה לוי, לפני כחודשיים בהרצליה, קרוב ל־20 מיליון לירות, ולא ל־10 מיליון כפי שנמסר.

למסקנה זו הגיעו חוקרי המדור המרכזי של מישטרת מחוז תל־אביב בעזרת מומחים, אך הדבר לא הובא לפירסום, מסיבות שונות.

חוקרי המדור טוענים שהיהלומים נמצאים זה־מכבר בחו"ל, ושלא היו להם סיכויים רבים לגלות את האוצר, היות שהם נכנסו לפעולה רק 10 ימים אחרי השוד. עד אז היתה הפרשה בידי מישטרת הרצליה.

מיספר אישי אחיד

לאזרחי המדינה

תוכנית לתת לכל אזרח במדינה מיספר אישי אחיד שילווה אותו כל ימי־חייו ויהיה צמוד לכל תיק ממלכתי שייפתח לו, תוכננה במחלקה לעיבוד נתונים של המטה הארצי של מישטרת־ישראל.

על פי תוכנית זו, יהיה מיספר תעודת־הזהות של האזרח גם מיספר המכונית שלו, מיספרו האישי בצה"ל, מיספר קופת־החולים שלו ומיספר התיק הפלילי או האזרחי שלו, באם ייפתח לו כזה באחד מבתי־המישפט.

התוכנית עשוייה אמנם להקל על מנגנון שירות המדינה, אולם היא עלולה להיתקל בהתנגדות, שכן יש הרואים בה פגיעה חמורה בחופש הפרט של האזרח.

התנקשות גופנית

בקיסינג'ר?

ביקורו הצפוי של הנרי קיסינג'ר בישראל יהיה הביקור הפחות־נעים עבורו, מכל הביקורים שערך עד כה בישראל. חוגי הימין, המתנגדים להסכם־הביניים המוצע ולנסיגה מהמעברים, מתכננים שורת מיבצעים והפגנות־זעם אלימות נגד שר־החוץ האמריקאי באופן אישי.

בתוך מכך תוגבר השמירה, ויוחמרו אמצעי־הביטחון סביב קיסינג'ר. אנשי־הביטחון אינם מוציאים מכלל אפשרות כי הפעם ייעשה ניסיון להתנקש בקיסינג'ר בצורה גופנית.

בית־בושת בבית

מפקד „ההגנה" בחיפה

מישטרת חיפה לכדה השבוע שלוש פרוצות, שבילו בחברת שלושה ערבים בדירתו של גרשון ריטוב, מי שהיה בשעתו מפקד ה„הגנה" בחיפה.

המישטרה חושדת כי בדירה נוהל בית־בושת, אולם ריטוב עצמו לא נעצר. המישטרה קיבלה את טענתו כי לא ידע מה התרחש בדירתו, וכי אחת הפרוצות היא שניהלה את המוסד.

שפל במכירה

האיגרות הצמודות

מכירת האיגרות הצמודות של ממשלת־ישראל ירדה בחודש האחרון לשפל שלא היה כדוגמתו, וכתוצאה מכך פחתו הכנסות הממשלה, מסעיף זה בילבד, בכ־200 מיליון לירות בחודש. הנהגת מדיניות הפיחות הזוחל הביאה לבריחה משוק האיגרות הצמודות, ולרכישת נת"דים ודולרים שחורים.

אם יימשך מצב זה בחודשים הקרובים, לא יהיה מנוס מהפצת איגרות־חוב חדשות, צמודות לדולר, על־מנת להבטיח את הכנסותיה של הממשלה ממקור זה.

מנבאים

„פיחות גדול"

למרות הרגיעה שנוצרה בשוק הכספים

שידור חוזר ברדיו

על „העולם הזה"

תוכנית הרדיו „ראשית כל — התהוות קבוצה של חברים גדולים", המוקדשת כולה לתולדות „העולם הזה", ששודרה לראשונה לפני חודש וחצי, תשודר בשידור חוזר בשבת הקרובה בגל ב' של שידורי־ישראל, החל בשעה 13.05 בצהריים.

בתוכנית, בעריכתו ובהנחייתו של אורי סלע, יסופר על גילגולו הראשון של השבועון בעריכת אורי קיסרי, על שנותיו הראשונות של „העולם הזה" בגילגולו העכשווי יספרו חברי המערכת הטכנית והעיתונאים שהתחילו את הקאריירה העיתונאית שלהם ב„העולם הזה".

אחרי שהתבדו החששות כי הממשלה תבצע פיחות בשיעור של 10% במקום הפיחות הזוחל בשיעור של 2%, עדיין מנבאים כי הממשלה עלולה להפתיע בביצוע „פיחות גדול" במועד בלתי־צפוי, כדי לכסות את הפער שנוצר בעיקבות עליית ערך הדולר בשוקי הכספים בעולם.

מומחי־כספים טוענים כי דווקא ההצהרות המרגיעות, כאילו הפיחות הזוחל הקטן השיג את מטרתו ואין צורך בפיחות נוסף, מצביעות על כוונה להרגיע את השוק, להרדים את הספסרים ואז לבצע פיחות גדול נוסף. (ראה מדור „אתה והלירה").

(ראה מדור „אתה והלירה")

חרם על עגבניות

ערביות

חקלאים ערביים בכפרי הגליל המערבי מאיימים לפתוח בשביתת־שבת ליד מישרדי הממשלה והכנסת, במחאה על כך שמיפעלי־השימורים מחרימים עגבניות ערביות.

לנוכח השפע בייבול העגבניות השנה, מסרבים כמה מיפעלי שימורים לרכוש מהחקלאים הערבים את יבוליהם, בטענה שהיבולים הם בעלי איכות גרועה. לטענת מגדלי העגבניות הערביים, מוחרמת תוצרתם כדי להבטיח רכישת כל יבולי העגבניות מהקיבוצים היהודיים.

מי הם

האידיאמינים?

רב־שיחה על נושא זה ייערך בתל־אביב, בבית־סוקולוב, ביום ד' בשבוע הבא, 20 באוגוסט, בשעה 8.45 בערב, בהשתתפות:

אורי אבנרי

משה לוי

(מזכיר הימאים הדירוגיים)

פרופ' דן מירון

יהושע פרץ

(מזכיר ועד פועלי התיפעול בנמל אשדוד)

יבי יקריא משיריו.

הלקוח צודק יותר מתמיד!

אתה הוא, שהבאת את עלית למה שהיא כיום -
אתה הוא, שהעדפת את עלית על פני כל המתחרים.
אתה הוא, שטעמך הטוב ודרישתך לאיכות
הניעו אותנו לייצר מוצרים טובים יותר, שאפשרו לנו
להתחרות בהצלחה בשוקי היצוא.
אתה הוא, שלמענך הרחבנו כך את רשת השיווק
כדי שתוכל להשיג את מוצרי עלית בכל מקום.
אתה הוא, שלשביעות רצונך אנו דואגים
שתוצרת עלית בחנויות תהא תמיד טריה!
אתה הוא, שחייבת את עלית לשקוד על פיתוח מערכת הייצור,
על ביקורת איכות קפדנית, על צורת האריזות,
על שיטות השיווק ועל פיתוח
של מוצרים טעמים חדשים.
אתה הוא, שגרמת לנו לשנות את הסיסמא של עלית
ולהשתמש פשוט במילים שלך:
טוב לי עם עלית.

עלית

טוב לי עם עלית.

עלית, יצרני שוקולד, ממתקים, קפה, קפה נמס, פיצפוצי אורז ועוד 400 מוצרים שונים.

בלי משוא פנים

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: „צינקוגרפיה כספי בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קורא יקר

„האזן היטב," אמר המטלפן האלמוני, „אדבר לא יותר משתי דקות ואחר־כך אנתק. רב־סרן מאיר בן־אהרון זומן למפקד חיל־האויר. הוא הכחיש את כל האשמות שפירסמתם עליו בכתבה שלכם. נישבע שהוא חף מפשע.

„המפקד הישעה אותו מתפקידו עד לתום חקירת משטרה צבאית חיל־אוויר. המפקד אמר לבן־אהרון שאם יתברר שהוא באמת חף מפשע, יוחזר לתפקידו הקודם והמפקד עצמו יתמוך בו בכל תוקף סמכותו.

„כשיצא מהשיחה אמר בן־אהרון לקצינים שנוכחו במקום: ,אני עובד הרבה שנים בחיל־אוויר. מעולם לא הוזמנתי לשיחה למפקד החיל. עכשיו, כשהעולם הזה כותב עלי שקרים והשמצות, פתאום אני מוזעק אישית למפקד לחקירה.'

„את החקירה עורך מפקד מצ"ח חיל־אוויר רב־סרן שלום   המפקד הורה לו לדווח לו, ישירות, על התקדמות החקירה. אוכל להעביר אליך את הדו"חות."

לא ידענו, ועד היום אין אנו יודעים את זהות המטלפן האלמוני. שיחה טלפונית זו, הראשונה בסידרה בת שיחות רבות, יצרה קשר מופלא, רב תועלת, בין אותו מודיע אלמוני שכינינו אותו בכינוי „ה־נווט", לבין המערכת.

השבוע פורסם רישמית כי הוגשו כתבי־האישום הראשונים בפרשיות השוחד ב־מישרד־הביטחון וכי בשבועות הקרובים יוגשו כתבי־אישום נוספים. בין הנאשמים יופיע גם שמו של תת־אלוף (מיל.) חיים ירון, מי שהיה ראש מחלקה ציוד בחיל־האוויר.

דומה, כאילו גיליונות־האישום נגד אמנון אבני, בעל בית־החרושת א.ג.י. וכנגד ארבעה פקידי מישרד־הביטחון, הועתקו מילולית מהכתבה הראשונה בסידרת ה־גילויים של העולם הזה („מיכרז של זהב" 19.3.75) על פרשיות השוחד במשרד־הביטחון.

האדם היחיד שחמק ממשפט הוא רב־סרן מאיר בן־אחרון, שהפך להיות עד־המדינה ויעיד כנגד חבריו למעשי השחיתות.

■ ■ ■

ב־25 בחודש מרס, חמישה ימים אחרי השיחה הטלפונית הראשונה עם „הנווט", הוא התקשר פעם נוספת. גם הפעם דיבר בקיצור נימרץ. הוא אמר: „אתמול אחר־הצהרים התקשר אליכם בני פלד. ישב אצלו תת־אלוף (מיל.) חיים ירון שקודם לכן כבר התקשר אליו טלפונית מספר פעמים. ירון ניסה לשכנע את המפקד כי אתם טועים גם ביחס אליו.

„לפני שפלד התקשר אליכם הוא קיבל דו"ח ממפקד מצ"ח על התקדמות החקירה. המפקד שאל אם יש אמת במה שכתבתם כי אתם מעבירים אינפורמציה למשטרה הצבאית כדי לקדם את החקירה.

„מפקד מצ"ח אישר עובדה זו."

ערב קודם לכן אומנם התקשר מפקד חיל־האוויר, האלוף בנימין פלד לאורי אבנרי, טען באוזניו כי „העולם הזה משקר!" עתה, אחרי שהיה בידינו המידע מ„הנווט" כי שיחה טלפונית זו לא היתה ספונטאנית, אלא באה אחרי שמפקד מצ"ח דיווח למפקד חיל־האוויר כי החקירה נמצאת בעיצומה וכי העולם הזה אכן מעביר אינפורמציה חיונית, ראינו את השיחה הטלפונית באור שונה, הרבה יותר חמור.

הגענו למסקנה כי התערבותו החד־צדדית של מפקד חיל־האוויר עלולה לסכן את המשך התקדמות החקירה, עליה מופקד מפקד המשטרה הצבאית של חיל־האוויר, הכפוף ישירות למפקד החיל. שיגרנו מכתבי תלונה חריפים בנושא זה למבקר־המדינה, לראש־הממשלה, לשר־הביטחון ולמפקד חיל־האוויר עצמו.

כעבור ארבעה ימים שוב התקשר „ה־נווט": „המפקד החליט להעניק לנושא עדיפות ראשונית. הוא רוצה להגיע לחקר האמת. הוא יושב חזק על אנשי מצ"ח. חשוב לו ביותר לדעת אם החשודים באמת אשמים או חפים מפשע. המשיכו בלחץ, אל תרפו מהנושא עד תום החקירה."

ב־2 באפריל פירסמנו כתבה שניה ב־סידרה („כך הם רימו" — העולם הזה 1961). חזרנו על כל האשמות החמורות שהעלינו בכתבה הראשונה והבאנו מימצאים חדשים שניתגלו לנו.

בינתיים החל המצב להסתבך. „הנווט" התקשר שוב, סיפר כי אין זו החקירה ה־ראשונה שמצ"ח מנהל סביב מאיר בן־אהרון. שנה קודם לכן התלונן תעשיין מגבעתיים כי בן־אהרון הודיע לו, מפורשות, כי יכשיל את המשך עבודתו עם מחלקת־ציוד־חיל־אוויר באם לא ישלשל לידיו סכומים גבוהים. בעקבות תלונה זו ניהל מצ"ח חקירה ממושכת. התעשיין ה־מתלונן צוייד במכשירי־הקלטה, אך בן־אהרון הערמומי חשד כנראה שמשהו אינו כשורה, ניתק מגע עם התעשיין והחקירה ניתקלה בקיר אטום.

„אם לא תמשיכו ללחוץ כדי שהחוקרים יצאו מגידרם, תעלה גם חקירה זו על שירטון," הזהיר „הנווט".

ממקורות אחרים נודע לנו שבן־אהרון שכר להגנתו את עורך־הדין שמואל תמיר וכי הוא מתכונן לתבוע את העולם הזה לדין, ולבקש מיליון לירות פיצויים בשל הוצאת־דיבה. אמנון אבני מצידו, פנה אף הוא לעורך־דין אחר, כדי להכין תביעה בסדר גודל דומה.

■ ■ ■

כעבור כמה ימים שוב התקשר „ה־נווט". הפעם היה דיווחו חמור עוד יותר: מצ"ח ניתקל בקיר אטום. תיקים ב־מישרד־הביטחון, שהיו יכולים לעזור ב־פיענוח הפרשה, נעלמו. החשודים הצליחו להשמיד מיסמכים. תעשיינים חוששים ל־העיד מפחד ניקמת עובדי מישרד־הביטחון.

„אם לא תחול תפנית מכרעת בחקירה, אי־אפשר יהיה להעמיד את החשודים ל־דין, למרות שעתה ברור גם לאנשי מצ"ח שהם עשו כל מעשה נבלה אפשרי," דיווח „הנווט".

במערכת הוחלט להתמיד בלחץ ולא ל־הירתע למרות האיומים במשפטי־דיבה. אם מצ"ח תיכשל בחקירותיה, נאלץ אנו את החשודים להגיע עמנו לעימות מלא בבית־המשפט. היינו בטוחים כי בבית־המשפט נצליח לחשוף את כל מעללי האנשים אותם הוקענו בסידרת הגילויים על השחיתות במערכת־הביטחון.

ב־9 באפריל, פורסמה כתבה שלישית בסידרה („טירוף מערכות" — העולם הזה 1962) בה הובאו עובדות חדשות.

למחרת שוב התקשר „הנווט". הבשורות שבפיו היו קודרות. חיים רוט, משנה ל־מנכ"ל התעשיה־האווירית מכחיש שחיים ירון פנה אליו כדי להשתיק תלונה של חיים לורן, מי שהיה מנכ"ל חברת ש.ה.ל., חברת־בת של התעשיה־האווירית. ירון היה ידידו של אבני ונחשד בקבלות טובות הנאה ממנו.

העולם הזה טען כי יואל מירון, פקיד בכיר במישרד־הביטחון, קשור עם אבני בקשרי שוחד, והעביר לו עבודות במיליוני לירות ללא מיכרז. כאשר לא ניתן למנוע מיכרז, היה פותח את מעטפות ה־מתחרים, מדווח לאבני כדי שהלה יוכל להתאים את מחיריו למחירי המתחרים. כך עשה מירון גם במיכרז בו השתתפה, כאמור, חברת ש.ה.ל.

נושא זה ומידת מעורבותו בו של תת־אלוף ירון היו חשובים מכדי שנניח לו.

האלוף בני פלד (עם מוטי הוד)
טלפון מאלמוני

אבל בתוך שבוע, עוד בטרם פירסמנו חומר נוסף אודות פרשה זו, חלה, סוף סוף, התפתחות חשובה בחקירת מצ"ח.

„הנווט" התקשר. הפעם היה דיווחו הרבה יותר אופטימי: חוקרי מצ"ח נכנסו לאמביציה אישית, הם יוצאים מגידרם כדי לחקור את הפרשה עד תום. החשודים נמצאים תחת מעקב, בהאזנה. משחזרים במלוא ה־מרץ תיקים שנעלמו. החבל סביב החשודים מתהדק. אם החקירה תימשך בקצב כזה, ישברו החשודים בסופו של דבר.

ב־17 באפריל נעצרו כל החשודים, ביניהם תת־אלוף חיים ירון, ואמנון אבני.

ב־20 באפריל התקשר „הנווט". „כל הכבוד," הוא אמר וסיפר כי במאמץ אדיר אחרון, נחקר רב־סרן מאיר בן־אהרון ב־משך כל ליל יום־העצמאות ולמחרת, במשך היום כולו. בערב אותו יום הוא נישבר ולאחר שהגיע לסיכום עם החוקרים, באישור הגורמים המוסמכים, כי יהפוך לעד־המדינה, החל לגלות, באוזני החוקרים, את כל הידוע לו. עוד באותו לילה ביצעו המאסרים הראשונים שעתידים היו להקיף עובדים נוספים במערכת־הביטחון.

■ ■ ■

במשך החודשים הבאים ניתק „ה־נווט" מגע. תחילה, בחלוף השבועות הראשונים, חשבנו שהוא שבע־רצון מתוצאות החקירה ורואה את תפקידו כגמור.

אנו, לעומת זאת, מצאנו עצמנו עד מהרה במצב של תיסכול. ממגעים עם תעשיינים שונים, נוכחנו כי החטאנו את המטרה.

אומנם מעשה אחד של שוחד במישרד־הביטחון חוסל, אך הביורוקראטיה ממשיכה לכלות שם כל חלקה טובה. למדנו לדעת שאם תוך זמן קצר לא יתחוללו שינויים מפליגים בכל מבנה המישרד, אם לא יוזרם דם חדש למערכת ויוכנסו שינויים מהותיים בכל מהלך העבודה, הרי בכורח ה־מציאות, תמשיך השחיתות לשלוט במשרד.

„לא התעשיינים השחיתו את פקידי מישרד־הביטחון," אמר לנו אחד התעשיינים, „אלא הפקידים, בשל הגהינום הביורוקראטי במישרד, הם המשחיתים את התעשיינים."

העולם הזה הוסיף להילחם בשתי חזיתות. שיחזרנו במדוייק את כל פרשת ה־מיכרז בו השתתפה חברת ש.ה.ל. של ה־תעשיה האווירית. פירסמנו את המימצאים בשתי כתבות („המיכרז המסתורי" — העולם הזה 1967; „תיק המיכרז ניגנב," — העולם הזה 1972). ואכן בגליון־האישום שהוגש השבוע נגד יואל מירון, מופיעה פרשת ש.ה.ל. כאחד מסעיפי האישום.

בחזית שניה המשכנו להילחם, מדי שבוע, בטימטום הביורוקראטי של מישרד־הביטחון, העולה למדינת ישראל בעשרות מיליוני לירות המבוזבזים לשוא.

ב־25 ביוני, התקשר לפתע „הנווט" שוב. היה זה עשרה ימים אחר שפירסמנו כתבה על אי־סדרים חדשים שניתגלו במחלקת ציוד חיל־אוויר.

„מצ"ח חקר את הנושא," אמר „הנווט", „אבל אין בידו מימצאים כנגד הקצין ה־מרכזי שאליו התכוונתם. מדוע לא פירסמתם את שמו?"

„הנווט" פגע בנקודה רגישה. להפתעתנו, התערבה הצנזורה באותה כתבה. בניגוד לכתבות הקודמות, בהן הותר לנו ל־ציין את שמות החשודים בשמם הפרטי, ולאחר מעצרם, אף בשמם המלא, מחקה הצנזורה בכתבה זו את שמות החשודים.

אחרי בירור הסתבר שהדבר לא נעשה במזיד, כדי לחפות על החשודים. מרבית המעורבים בפרשיות השחיתות הקודמות היו אזרחים או אנשי מילואים. הפעם היה מדובר בקציני צבא הקבע בשירות פעיל. תקנות צה"ל אינן מאפשרות פירסום שמותיהם.

כפי שהוכיחה סידרת הגילויים הראשונה של העולם הזה על השחיתות במערכת־הביטחון — יש חשיבות מפליגה ל־זיהוי החשודים ולפירסום זהותם ברבים. פירסום כזה משמיט את הקרקע מתחת ל־רגליהם, מונע מהם אפשרות לטשטש את עקבות מעשיהם ולהתחמק מחקירה. אלא שהפעם, כאמור, היה הדבר בלתי־אפשרי.

מאז, זה למעלה מחודש, שוב לא שמענו דבר מ„הנווט" האלמוני — האיש שתרם אולי יותר מכל אדם בודד אחר לחשיפת הריקבון במערכת־הביטחון. עד עצם היום הזה איננו יודעים את זהותו ואת תפקידו. אבל עצם עובדת קיומו של איש כזה, בתוך המערכת, היא תופעה מבורכת המשמשת לנו מקור עידוד ותיקווה. בפעם הראשונה והיחידה אנחנו נוטלים על עצמנו את ה־תפקיד להיות לפה לעם שלם ולומר לאותו אזרח אלמוני אמיץ ובעל־מצפון, שהיה המצפן לכל חקירותינו בנושא זה: תודה.

■ ■ ■

לפני מיספר שבועות התפרסמה ב־מדור תשקיף (העולם הזה 1974) ידיעה, שסיפרה על עשרים והמישה אלף עותקים מספריו של אבא אבן, שר־החוץ לשעבר, שנרכשו, כביכול, על ידי המגבית־היהודית־המאוחדת בארצות־הברית, ומונחים במשרדיה כאבן שאין לה הופכין.

את המידע בנושא זה קיבלנו מאישיות ברת־סמכא. האיש טען כי ראה את הספרים במו עיניו וכי שמע את ההסבר למה שראו עיניו מפי אחד מראשי המגבית. משום כך לא הטלנו ספק בדבריו.

אחרי פירסום הידיעה, קיבלנו את תגובתו של מר אבן. הוא קרא: להד"ם. לדבריו, מעולם לא ביקש מראשי המגבית שירכשו את ספריו וממילא הם לא מילאו אחר בקשתו. משרדי המגבית־היהודית־המאוחדת בישראל העבירו אלינו גם את תגובתו של מר ארבינג ברנשטיין, מראשי המגבית: „מר אבן מעולם לא דן עם אירגוננו בקשר לרכישת ספריו והמגבית מעולם לא רכשה 25 אלף עותקים של ספר כלשהוא של איזה שהוא סופר."

העולם הזה שמח לפרסם תגובות אלה, המפריכות את החשד, שהופנה ללא בסיס כלפי מר אבן.

OK!
PILSNER QUALITY
OK
BEER
חדש!
בירה באיכות פילזנר
כמו ששותים בחוץ לארץ.
או. קיי. - חבוק אותה באגרופך.
שלוף את הטבעת והרי היא
לפניך, או. קיי.!
כמו ששותים אותה בחו"ל:
באיכות פילזנר, תוססת ומקציפה.
מרווה ומרעננת - הבירה בפחית
שתלווה אותך לכל מקום.
מעתה שתה בירה אמיתית כמו
ששותים אותה בחו"ל. או. קיי?

מי טיפש יותר?

את כתבתו של יוסי ינאי „נדפוק אותו עד הסוף" (העולם הזה 1976) אני רואה כשיא חסר־תקדים של עיוות מוחלט, סירוס יסודי ורצחני של העובדות והמאורעות בסידרם הכרונולוגי.

פיטפוט בלתי־אמין, חסר־אחיזה במציאות, ציטוטים שלא בשם אומרם ורכילות ברמה ירודה, הם חומר־הגלם היחידי המרכיב כתבה זו. מר ינאי עשה מלאכת סילוף סופר־אולטרה־פרימיטיבית, אשר כל אדם שאינו לוקה בשיכלו יתייחס אליה בשאט־נפש.

אסתפק בהבאת שתי דוגמות, המהוות מוטו לכתבה. הראשונה היא טענתו של מר ינאי שהגניבות לא פסקו, והגנבים לא נתפסו. הניסוח הוא הטעייה מכוונת, שאינה מבדילה בין טפל לעיקר. מובן שהגניבות לא נפסקו (גם את רומא לא בנו ביום אחד), אבל הן פחתו מאד־מאד, וזוהי עובדה פרגמאטית מאד להוכחה אצל חברות־הביטוח הנוגעות בדבר.

הדבר מסביר את אי־תפיסת הגנבים. הם פשוט הפסיקו לגנוב. את המתיחות שנוצרה בנמל עם הופעתו של מישמר־הגבול אפשר להסביר כפועל־יוצא של דאגת הגנבים, המרגישים שהקרקע נשמטת מתחת רגליהם. מכאן גם נובע הרצון להציב שוטרות במקום שוטרים בשעות־היום, כהטבת תנאיהם של הגנבים בנמל, שנמצאו במצוקה כה חמורה בעת האחרונה. פשוט, לרופף את טבעת־החנק מעל צווארם, כדי שיוכלו להתפרנס מאור ראשון עד שקיעה.

הדוגמה השנייה (ציטוט מגוף הכתבה): „טיפשותו של שוטר מישמר־הגבול נתנה לו אמתלה טובה לכך, לדעתי" (סגירת שער הנמל). אחרי מילים אלה מספר מר ינאי לקורא את כל מעלותיו של פרץ, ומסיים בכך שכל התכונות האלה לא עמדו לו בהיתקלות עם השוטר. מה־עוד שהעיתוי לתעלולים פראיים אלה הוא מוטעה לחלוטין, משום שהאבטלה בנמל עברה מזמן את גבול האבטלה הסמוייה, שלא לדבר על ריווחיות כלכלית וכו'.

לכן, השאלה הטיבעית ביותר היא מי טיפש יותר: „השוטר הטיפש" או „פרץ הנבון", ואני חייב לציין שכל טיפשותו של השוטר היא שלא ידע את פרץ.

אלי זיו, קריית־ביאליק

● הקורא זיו מתעלם מהבעייה העיקרית שהועלתה בכתבה: שאחרי הפעלת המישטרה בסיכסוכי העבודה בנמלי אשקלון וחיפה, עצם נוכחותו של כוח זה בנמל אשדוד מתקבל על־ידי העובדים כאיום עליהם. הסיגנון הקיצוני של הקורא זיו אף מדגים את היחס האי־רציונלי שנוצר כלפי פועלי נמל אשדוד.

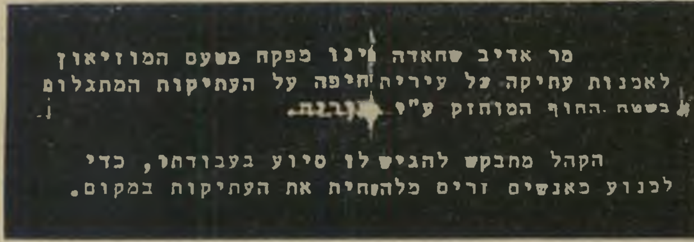
מר אדיב שחאדה הינו פפקח מטעם המוזיאון לאמנות עתיקה של עיריה חיפה על העתיקות המתגלום בשטח החוף המוחזק ע"י [illegible]
הקהל מתבקש להגיש לו סיוע בעבודתו, כדי לכנוע כאנשים זרים מלהשחית את העתיקות במקום.

האישור של המוזיאון לאמנות עתיקה מיום 14.2.69
מיסמך בר־תוקף

המיליונים מחכים בבית

מסתבר כי יהושע בן־ציון כבר בבית. והמיליונים איתו — בגלל „מחלה קשה".

עוד מעט גם מיכאל צור יגיע הביתה, מאותה סיבה. את המיסמכים הרפואיים, נדמה לי, הוא כבר השיג.

א. סרטן, חיפה

הכבוד שבהשמצות

ברצוני להתייחס לכתבה ביחס לעתיקות מהים של חיפה (העולם הזה 1977־1976).

אני אינני יודע על כל סיכסוך שקיים בין אגף־העתיקות לביני. אנחנו עומדים תחת מרותו של אגף־העתיקות, וחייבים למלא אחר הוראותיו. מעולם לא קיבלתי שום הוראות מן האגף, ביחס למימצאים המתגלים בים של חיפה. אין זה אומר, כמובן, שלא יכולים להיות ויכוחים עם אנשים שונים העובדים באגף בנושאים שונים.

שום צוללן בחיפה אינו פועל, לא בשמי ולא תחת חסותי. המיסמך שראה כתבכם בידי אחד הצוללנים, שבו הוא ממונה כפקח, נמסר לו בשנת 1969, כשניסיתי להקים גוף של צוללנים ליד המוזיאון. הגוף הזה התפרק מזמן, וממילא אין למיסמך כל תוקף. אם כתבכם, שראה את המיסמך חושב שפיסת־נייר שהוצאה בשנת 1969 היא עדיין בתוקף מבלי לברר זאת, אז אחת משתיים: או שהוא תמים מאד, או שהוא עושה את עצמו.

ברור שיש להפסיק להוציא עתיקות מהים, אך לשם כך יש להקים גוף של אנשי־מיקצוע הקשור בגוף מדעי כלשהו, שיסייר בים ויוציא את העתיקות. עובדה מתמיהה למדי היא שאגודה לארכיאולוגיה תת־ימית עוסקת בצעקנות, בהשמצות ובהטלת דופי, במקום להיכנס לים ולהוציא ממנו את העתיקות. האגודה הזו נהנית מתמיכה של קרנות ציבוריות. כשם שהכסף מוצא למזכירות, מזגני־אוויר ושאר עניני־נוחות, הוא יכול להיות מוצא לעתיקות מהים. מכיוון שהם פעילים כבר 20 שנה, וכל מה שהם הצליחו לגלות אלה אותם דברים שנמסרו להם על־ידי הצוללנים שהם משמיצים, אני בהחלט מבין מדוע הם כועסים.

יוסף אלגביש
השמצות

אני רואה לעצמי כבוד מייוחד שהעולם הזה משמיץ אותי, כי זה מעמיד אותי בחברה טובה מאד. על ההשמצות האלה, ועל עוד כל מיני שקרים וחצאי־אמיתויות הנכללים באותו מאמר, נתונה לכם תודתי.

ד"ר יוסף אלגביש, חיפה

● קיימת אי־הסכמה עמוקה בקשר לשיטות־הפעולה בין אגף־העתיקות לבין ד"ר אלגביש. האגף מתנגד בכל תוקף להגיע לכלל הסכמים כלשהם עם שודדי־עתיקות ולקנות מהם את שללם, ואילו ד"ר אלגביש טוען כי כיוון שאי־אפשר לחסום את השודדים, מוטב להגיע עימם להסכמים מסויימים.

אדיב שחאדה נושא עימו עד היום תעודה רישמית של עיריית חיפה, הממנה אותו כמפקח מטעם המוזיאון לאמנות עתיקה. כאשר נעצר אדיב לפני מיספר שבועות על־ידי המישטרה, ונמצאו בביתו עתיקות שדודות, הוא הציג בפני השוטרים את התעודה, בניסיון להימלט ממישפט פלילי. תעודה זו, שהוצאה ב־14 בפברואר 1969 (ראה גלופה) אינה פיסת־נייר סתמית לדברי ד"ר אלגביש, אלא תעודה רישמית, בת־תוקף עד היום וגם בעתיד, משום שלא בוטלה ואין מופיעה בה הגבלת־זמן.

הצעת ייעול

יש לי הצעה לגילוי מהיר של מכוניות גנובות. ניתן לשדר ברדיו את מיספריהן ופירטיהן של המכוניות שנגנבו באותה יממה. כל מכונית כזו, הנמצאת בנסיעה בכביש כלשהו ברחבי הארץ, תזוהה בקלות על־ידי הנהג הנמצא מאחריה.

הזמן כבר עכשיו מקום למודעות
בגליון ראש השנה
החג'יג' של
העולם הזה
הגליון יופיע בתל־אביב ביום ג', ה־2.9.75
בערב ובשאר חלקי הארץ ביום ד', ה־3.9.75.

מועדון הלילה האקסקלוסיבי
של תל־אביב
אמריקה קלאב
צמד הבדרנים מס' 1
„חומה ומגדל"
בהומור וסאטירה
זמר הנשמה
דני מסינג
בתכניתו החדשה
ריקודים לצלילי הפנינים
המועדון פתוח בימי ה' סופי שבוע מ־9.30 בערב
RAMADA continental
על שפת ימה של תל־אביב במפגש הרחובות הירקון־גורדון • טל: 296444

ההנאה שבחיים!!!
אם אתה גבר שאוהב את החיים, בוא
למכון „בזל" שם תפנקנה אותך
3 מסג'יסטיות יפהפיות.
★ מסג' מהנה
★ טיפול פיזיוטרפי
★ ריפוי והרזייה
במכון „בזל"
● נקיון למופת
● ציוד חדיש
● מזגני אוויר
אווירה נעימה ואקסלוסיבית
חניה ופרטיות — סודיות מובטחת
„בזל" המכון המפואר והמשוכלל ביותר בעיר.
ת"א, רח' בזל 31 (לייד מכבי אש)
פתוח 9.00 — 21.00 ללא הפסקה
בקרוב תפתח סאונה

מכתבים

אותו נהג יוכל להפנות את תשומת־לב המישטרה למכונית הגנובה. אפשר לשדר את ההודעה תמורת תשלום, שייגבה מכל נהג המתלונן במישטרה על גניבת ריכבו.

יצחק שביב נתניה

תנו מקום תחת השמש!

הנני אלמנתו של מכלוף אזרד, אשר הובא למצב של תיסכול ואיבד את עצמו לדעת לפני כמחצית השנה, באשמת המישטרה והעירייה, אשר התנכלו אליו ונגשו בו ולא שעו לפניותיו במטרה לשקמו, למען יוכל לפרנס אותי ואת ששת ילדינו הקטינים.

בהתאם להסכמיו של בעלי עם העירייה, בדבר הקיוסק שלנו בפינת רחוב הירדן ויוחנן בן־זכאי, הקימותי סככה ושולחן קבוע לאנשים, שיישבו ויאכלו מאכלים קלים ותהיה לי פרנסה להביא מזון לילדי.

הסככה והשולחן עלו לי למעלה מ־3000 לירות. ללא כל התראה או צו מבית־מישפט, באו נציגי העירייה ב־27 ביולי, כגנבים בלילה, והרסו לנו את הסככה והשולחן, הנמצאים כיום בבניין עיריית טבריה.

אפילו לעיריית טבריה אין כל רשות לעשות דין לעצמה. יורשה לי להדגיש, שטבריה הפכה עיר שבה רק אנשי מאפיה עשירים מקבלים מהעירייה כל מה שהם רוצים. ואם הם עושים מעשים בלתי־חוקיים אין העירייה נוקטת נגדם כל אמצעים שהם. אך עניים מרודים כמוני נשארים ללא פרנסה, ברעב ובמחסור. למעשה, רובה של טבריה בנוי ללא רישיון, ובניגוד למיתאר וליעדים.

אני מבקשת מהמישטרה ומהיועץ המישפטי לטפל בגנגסטריזם של העירייה בכל חומר הדין, וכן לעזור לנו למצוא פרנסתנו בכבוד וברווחה.

כן אני מבקשת שהממשלה תקים ועדת־חקירה לבדוק את העובדה שטבריה הפכה וסאלות פרטית, המתקיימת על שיעבודם של רוב אזרחי טבריה, הנדרסים בידיעת העירייה ובהסכמתה.

אנא, תנו גם לנו מקום תחת השמש.

אליסיה אזרד, טבריה

כמה חסידים יש לגורו

נראה לי, שהתכונה שיש לבני־אדם בכלל ולעיתונאים בפרט, לחפש את הפרטים הפחות־מאירים בבני־אדם או במאורעות, נובעת מן הצורך שלהם לראות בחיים את המחצית הריקה של קנקן־המים.

ולענייננו — ביחס לדברים שנכתבו על המהראג־ג׳י (העולם הזה 1977). לווילה בתל־השומר (שהאורות הזוהרים בה אינם

שמירה אימבר
דברים כעורים

מעשה חשמל ופאר, אלא אורם של האנשים היפים באמת, החיים ומתארחים בה, ושכדי להחזיקה עובדים דייריה בניקוי חדרי־מדרגות ברמלה ובגידול ירקות במישמר־השיבעה) בא, לפני חודשיים, שליח של גורו מהראג׳־ג׳י, שנתן לכמאה וחמישים אנשים שביקשו ורצו, דרך של חסד להבין ולדעת — לא רק את המחצית המלאה של הקנקן, אלא את הקנקן המלא כולו, תוכו כברו.

ואילו חיפשה אותי עורכת המדור „רחל

(המשך בעמוד 10)

למרות ההתייקרויות

אנו ממשיכים..

זו ההזדמנות שלך

לרכוש אחד ממוצרי קריסטל המעולים במחיר מוזל

היכנסי עוד היום ורכשי

טיפ ☆ יוקרה ☆ עיצוב

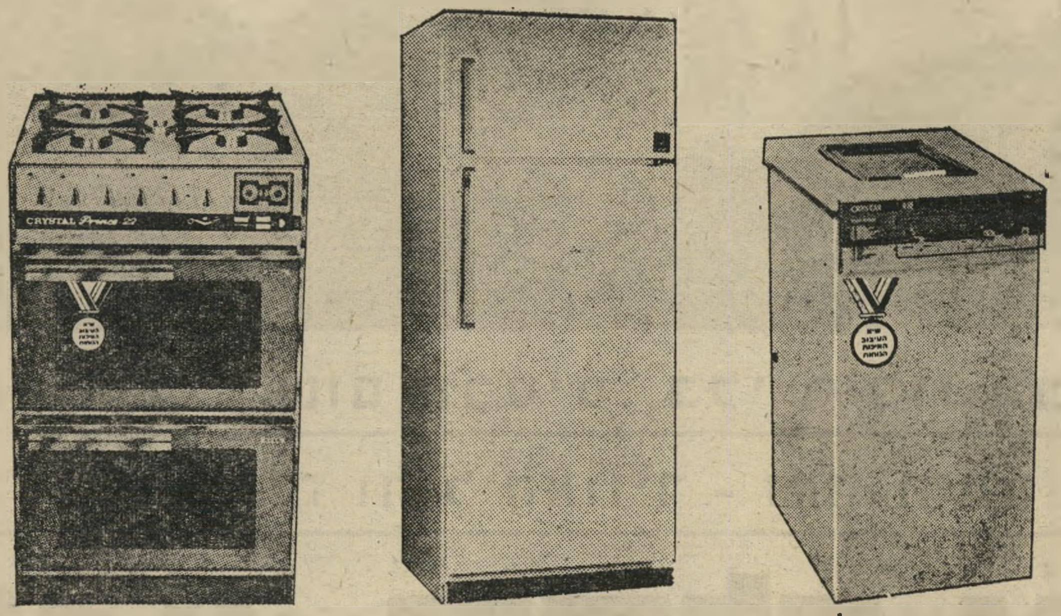

מכונת כביסה "ליידי" | מקרר פרידיגט | תנור בישול "פרינס"

גם בעוד 20 שנה תהיי מאושרת עם **קריסטל**

„פתיתירס"

הקורן־פלקס מתוצרת הארץ - באיכות גבוהה ובחצי ממחיר תוצרת־החוץ

מושג חדש בא בימים אלה אל שולחן ארוחת־הבוקר הישראלי: קורן־פלקס שהוא על טהרת תוצרת־הארץ, ומקורו — בממגורות הישראליות הוותיקות והמנוסות, „שפע־און" ברחובות, אשר בנוסף לייצור חיטים ואורז, נזקפת לזכותן גם הצלחתה העצומה של ה„שלווה".

„פתיתירס" — הקורן־פלקס של „שפע־און" מצטיין, בנוסף לטיב ייצורו המעולה, שיטות הכנתו המודרניות ואיכותו הגבוהה — גם במחירו הנמוך: **חצי ממחירו של קורן־פלקס מיובא!** בעוד שקופסת קורן־פלקס תוצרת־חוץ, במשקל של 156 גר׳, עולה כ־7.50 ל״י, עולה קופסת „פתיתירס" בת 170 גר׳ — רק 3.70 ל״י — כמחיר מומלץ לצרכן.

„פתיתירס" — שמו של הקורן־פלקס תוצרת „שפע־און" — מעיד גם על מהותו: הוא עשוי מפתיתי תירס זהוב שהבשיל בשמש. הוא מכיל תירס, מאלט (לתת) פרוטאינים, מינרלים, פחמימות וויטמינים החיוניים לארוחה מאוזנת.

„פתיתירס" — המאכל המוכן בן־רגע, קל לעכול, מזין, אינו משמין וטוב לכל הזדמנות בכל העונות.

JADIT

לאצבעות הרגליים

האם חשת אמש לפני לכתך לישון בתחושה עזה של צריבה וגרוי בין אצבעות הרגליים!

כמחצית מאוכלוסיית ארצנו סובלים בעיקר בקיץ באיזור אצבעות הרגליים מתופעת פטריות.

תחושת הגרוי והצריבה עוד גוברים כתוצאה מהליכה על חול הים החם וכן מהזעה והרטיבות.

אחת החברות הגדולות בעולם לתרופות פיתחה תרופה בשם JADIT שהיא תכשיר אנטימיקוטי לחיסול סוגים שונים של פטריות.

טיפול בידית, בנוזל או במשחה יכול להיות יעיל גם במקרים שהראו עמידות בפני כל סוגי החומרים האנטימיקוטיים המקובלים.

בקש JADIT בבית המרקחת והיוועץ עם הרוקח על אופן השימוש.

לתקוף בלי שום תכסיס, בלי ריכוז הכוחות, בלי סיוע של ארטילריה וחיל־האוויר - זאת היתה תוכניתו של דדו

8.10: מהלך אלעזר

במשך שני ימיה הראשונים של המילחמה נאבקו כוחות פיקוד הדרום על נפשם. בערב היום השני למילחמה, הוא 7.10, יום א׳ בשבוע, כבר עמדו כוחות אלה פחות או יותר על רגליהם, נכונים להשיב מהלומת־נגד התקפית.

היה זה גילוי נפלא של כושר־התאוששות. אך יעילות מכת־הנגד הייתה מותנית בכך שתוכנן כיאות ותבוצע היטב. בפועל, הייתה ההכנה עלובה והביצוע גרוע.

מכת־הנגד לא הפכה מנצחון־בכוח לתבוסה־בפועל רק ביגלל הפער הישן והרגיל, שבין המצרים מכאן וצה״ל — במיקרה זה, צוותות הטנקים — מכאן. גם כך נחלצנו בעור שינינו, ושוב נוכחנו כי מחיר הניסים, אשר באים לכפר על בזיונות, גבוה מדי — ותמיד נשקפת הסכנה שהנס יהיה מעט מדי ויבוא מאוחר מדי.

תוכנית־המיבצע של מיתקפת ה־8 באוקטובר בדרום הותוותה על ידי הרמטכ״ל דאז, רא״ל דויד אלעזר. לכן תכונה „תוכנית אלעזר". היתה זו תוכנית גרועה ומשונה עד כדי אי־סבירות.

פסק זה יש לחרוץ על התוכנית משני ההיבטים העי־קריים שבהם תיבחן: מצד תכניה העניינים, כמו מצד אופן היווצרותה, כתוצר של פעילות־מחשב צבאית.

חיפשתי ולא מצאתי בכל הספרות הצבאית מהלך דומה לזה שתיכנן אלעזר ב־8.10

תוכנית בלי תכסים

ביום ה־8 באוקטובר, בא אלעזר לבונקר הפיקוד (או „החפ״ק") של חזית הדרום. קידמוהו שם שמואל גונן, עוזרו אורי בן־ארי ושלושה ממפקדי האוגדות — האלופים אברהם („ברן") אדן, אלברט מנדלר ז״ל וקלמן מגן ז״ל. הרביעי, אריאל שרון, נעדר.

לאחר חילופי ידיעות ודיעות, היתווה אלעזר את תוכ־נית־המיתקפה שנועדה למחרת, אשר עם נתינתה הפכה, כמובן „פקודת־מיבצע". אלה היו עיקריה:

מאת

בנימין עמידרור

● **המיתקפה תהיה „מדורגת".** התואר מטעה, כי „דירוג" משמעו תתקפת שני כוחות־מישנה, או יותר, על אותו יעד, רק בהפרשי זמנים, או מכוונים, שונים. אלעזר הכתיב למעשה שתי התקפות שונות, אשר מבחינה טאקטית היו נפרדות לחלוטין, בכל ההיבטים הקובעים: כל אחת נועדה להתבצע בריחוק מקום מרעו־תה, להתחיל ולהסתיים בגיזרה שונה, לייד יעד נפרד ומרוחק, בזמן שונה, ועל־ידי כוח נפרד. לא נחזתה ולא נתבקשה השפעה טאקטית ישירה בין תוצאות ההתקפה הראשונה לשניה.

● **יותקפו שני איזורי־הצליחה הראשיים** — האיזור העיקרי של ארמיה 2, אשר השתרע מקנטרה עד האגם המר; וכל איזור הצליחה של ארמיה 3, שבין דרום האגמים המרים ומפרץ סואץ.

● **כל התקפה תונחת על־ידי אוגדה בודדת.** תחילה יתקוף ברן את ארמיה 2, כאשר כל השאר „בול־מים", או „לוחצים" בגזרותיהם ושרון לא רק „בולם", אלא משמש גם „עתודה". אחר הצלחת ברן יתקוף שרון את ארמיה 3. כל שאר כוחותינו יישארו סטאטיים בגזרו־תיהם וברן יהפוך „עתודה".

● **שתי ההתקפות יונחתו „מן האגף"**, כלומר מצפון לדרום.

● **התוקפים ישמרו על מרחק 3 ק״מ מן ה־תעלה.** שזהו „סייג טווח תסאגר". לתוכו הותרו הכוחות להיכנס, רק בתנאי שהמצרים „יתמוטטו".

● **צליחת התעלה** — רק לאחר התמוטטות האוייב ואישור מוקדם של הרמטכ״ל.

● **חזית שרון — רק באישור הרמטכ״ל.**

● **סיוע־אווירי מאסיבי** ילווה את שתי ההתק־פות, כל אחת בתורה. כן תסתייע כל אוגדה תוקפת בריכוז ארטילרי, שייעשה לצורך זה.

כתוכנית מיבצעית, בולט בתוכנית אלעזר היעדר כל תכסיס. דומה כאילו שנעשה מאמץ מודע להימנע מתיכסוס כלשהו. חוסר זה לכדו די בו לפסול את התוכנית.

מיבצע צבאי איננו קובץ של סדרי־היסעים ולוחות־זמנים, אלא קודם כל שילוב מסויים של תימרון ואש, המכוון להשיג משימה מסויימת על־ידי עירעור האוייב. אמת עתיקה ומובנת־מאליה זו הוליכה מצביאים ותיאור־טיקנים צבאיים, כמו לידל־הארט, לקבוע את תודעת־מפקד־האוייב. כיעד המיידי של כל מיבצע, במיוחד ברמה האופרטיבית והאיסטרטגית. תפיסה זו ישימה ונכונה פי כמה כאשר מדובר במיבצעים ממונעים או מהירי־קצב, או בצבאות אשר השליטה המיבצעית בהם מצטיינת בריכוזיות ובנוקשות. זהו גם ההסבר, לקיום הכלל הגדול — אשר מונטגומרי העלהו לדרגת „עיקרון מילחמה" — של „האיזון" (האומר כי המפקד צריך להיערך בצורה כזו, שתמיד יוכל לפעול כרצונו, ולא חשוב מה יעשה האוייב).

כמו מפקדי צה״ל אחרים, למד דדו לתפוס ולתכנן רק במושגים של אוגדה ומטה

מנקודת־המבט של הפרת איזון האוייב, רגילים לבקר תוכניות מיבצעיות, בהיותן מכוונות לעשיית המובן מאליו. אבל נזכור כי „המובן מאליו" משמעו דרך־הפעולה אשר אנחנו וגם האוייב מבינים שהיא המסוכנת ביותר לו, וטובה ביותר לנו, ולכן הוא מתכונן לקראתה. עם אל־עזר אין ניתן אפילו לעשות את תחסד, של קטילת דרך־הפעולה שלו, מסיבת היותה מובנת מאלית: היתרונות והחסרונות היחסיים של שני הצדדים לא נחשבו רלוונ־טיים, ובוודאי לא השפיעו.

אוגדות הדרום הונעו לקרב באופן הנראה סתמי לחלוטין.

בלי ריכוז הכוח

מיגרעת מכרעת אחרת של התוכנית, אשר זכתה לביקורת קשה כבר מייד עם תום המילחמה, התבטאה בהפרה הקיצונית של עקרון „ריכוז הכוח" (שהוא נוסח קיצור ל„ריכוז והפעלת כוח מכריע, במקום ובזמן

לא לחינם קרא נפוליון: „הבו לי גנרלים בני־מזל!"

המכריעים"). כבר הצבענו לא אחת על כך, שמלאכת, או אמנות, המצביאות בשדה־הקרב מתמצית בפועל במידת יישומו המוצלח של „ריכוז הכוח".

נוכל לומר, כי כל אלמנט ואלמנט ב„תוכנית־אלעזר" סתר את „ריכוז הכוח" או הפריעו. אבל ההפרה הברורה והישירה ביותר מתבטאית בהחלטה, שכל אחת משתי ההתקפות תבוצע על־ידי אוגדה אחת בילבד — כלומר, על־ידי רבע אחד מעוצמתו הכוללת של פיקוד הדרום, כאשר שאר שלושת־הרבעים נועדים, מראש ובכוונה, לשמש סטאטיסטים בילבד.

כיום כבר מקובל על הכל — ודומני שאף על אלעזר עצמו — כי בהתקפה על ארמיה 2 צריך היה לשתף את אוגדת שרון עם אוגדת ברן, במאמץ ט א ק ט י דו־אוגדתי אחד. אבל דומה שאלעזר לא רק נמנע מייזום מאמץ דו־אוגדתי, אלא כאילו היה מודע לאפשרות שהמאמץ ייהפך דו־אוגדתי מעצמו וכביכול ביקש למנוע מראש את „הסכנה".

כאמור, היה על ברן לשטוף „מצפון לדרום" את כל איזור הצליחה הראשי של ארמיה 2, אשר נכללו בו דרום „הגיזרה הצפונית" של קו התעלה ורוב „הגיזרה המרכזית". כבר בעת שנתן אלעזר את פקודותיו, היתה הגיזרה המרכזית כפופה לאחריות שרון, ואוגדתו כולה נמצאה בתהליך של התרכזות מואצת בה. משמע, שברן היה אמור להניע את אוגדתו לכל רוחב חזית אוגדת שרון, מול לועי תותחי־הטנקים שלה ובתוך טווחם היעיל. שרון נועד, במפורש, להימנע משיתוף פעולה עם ברן ולשבת במקומו, חסר־מעש. אחר כך היה תרגיל זה אמור לשוב בדרום, אלא שהפעם היה שרון צריך לנוע לרוחב חזיתו של אלברט.

חיפשתי ולא מצאתי מהלך דומה בכל הספירות הצבאית שבידי. אין הדבר מפליא, כי חוסר־ההגיון שבו הינו באמת יוצא מן הכלל. חושבני כי ראוי מהלך טאקטי מקורי זה, שיוכתר בהיסטוריה הצבאית כ„מהלך אלעזר".

ההסבר להיווצרות „מהלך אלעזר" יימצא, ככל הנראה, בהשפעת כמה גורמים.

ראשון היה החשש מפני המשך המיתקפה המצרית, באמצעות הבקעה עמוקה, בכוח גדול, כלפי איזור רפידים, בגיזרת המעברים, או בגזרות המשניות של בלוזה ושל ראס־סודאר. טיעון זה, החוזר בכמה פירסומים, נראה לכאורה סביר — אבל רק לכאורה. השאלה העולה מיד

בהתקפתו יכול היה ברן להסתייע רק באש של ארבעה קני תותחים

היא: למה בכלל הוחלט לערוך מיתקפה, אם החשש מהתקפת־נגד מצרית היה כה גדול, עד שראו לרתק למיגוננה את רובה המכריע של עוצמת פיקוד־הדרום — פי שלושה, לערך, מן הכוח שהוקצה לכל אחת משתי ההתקפות.

לשם השוואה: כאשר עבר פיקוד הצפון להתקפת הנגד בחזיתו, השקיע בה לפי סדרי־הכוחות שפורסמו, כמעט שלושה־רבעים מעוצמתו (ומובן כי כל הכוחות שבגזרות ההתקפה השתתפו בה, ולא נשנה שם „מהלך אלעזר"). פיקוד הדרום עצמו, שעה שביצע את התקפתו אל אפריקה, שיתף בה, גם הוא, את רובו המכריע של סדר־כוחותיו. כבר לשלב הפתיחה שלה ייעד את שתי אוגדותיו הכבדות ביותר, אלו של ברן ושרון, ובהן לבדן נכללו אז רוב כוחותיו האפקטיביים (ומובן כי שוב לא ניסו את „מהלך אלעזר").

יתר על כן: אמנם לא פורסמו נתונים מדוייקים על קצבי ומועדי היערכות הכוחות השוגים בסיני, אבל בחינה מדוקדקת של התיאורים השונים תאשר, במידה סבירה של ודאות, כי לקראת ה־8 בחודש הלכו והצטברו כוחות משמעותיים נוספים, שהתרכזו — או שניתן היה לרכזם — בבקעת המליז, כעתודה פיקודית להגנת העורף האופרטיבי העמוק של חזית הדרום. לעומת זאת, שרון לא היה ממוקם או ערוך לשמש עתודה כזו.

עוד במשך היום הקודם, 7.10, החל שרון מרכז את כל חטיבותיו בגיזרה המרכזית, אבל לא מאחור — שהוא המקום היפה לעתודה, או לכוח המגן מפני פריצת אוייב

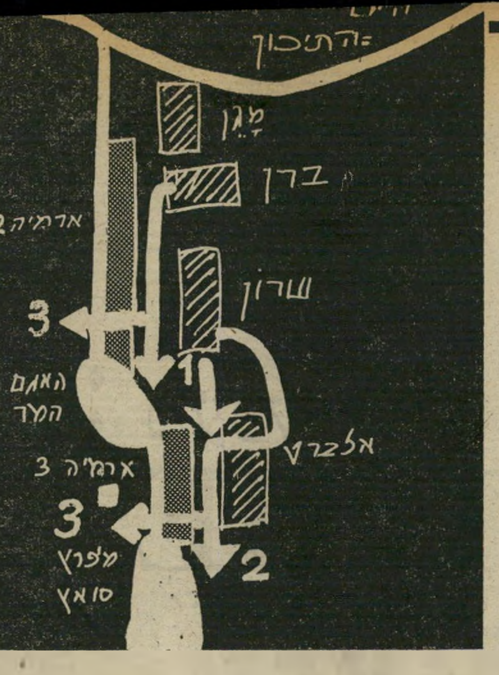

תוכנית אלעזר

(1) ברן יורד מצפון לדרום, „מחכך" באגפו הימני את חזית הארמיה 2 לכל אורכה, אבל לא חודר ולא עולה על מערכיה, מפני „סייג טווח הסאגר". תנועת אוגדת ברן נעשית לכל רוחב חזיתו של שרון ומול לועי תותחיו. שרון, מגן ואלברט יושבים במקומם ואינם משתתפים בהתקפה. (2) אחרי הצלחת ברן, נע שרון דרומה, ומבצע מהלך דומה לרוחב חזיתם של אלברט ושל ארמיה 3, בגיזרת הדרומית. מגן, ברן ואלברט נשארים סטאטיים במקומם. (3) שרון או ברן צולחים, כניצול הצלחה, ולפי פקודה.

לעומק שטחנו — אלא להיפך, קדימה ככל האפשר, ובמגמה הברורה של תפיסת והחזקת הקו.

על כל אלה נוסיף עדויות ברורות, כי הפיקוד הגבוה העריך כי לפחות בבוקר ה־8 באוקטובר לא ינסו המצרים לתקוף, ובוודאי לא לתוך עומק סיני. הערכה זו התבססה במייוחד על המעקב אחרי תהליך צבירת הכוחות המצריים במיזרח התעלה, שהראה כי אוגדות הטנקים, אשר בלעדיהן לא ניתן כלל לתאר הבקעה מצרית ללב סיני, עדיין לא צלחו. גם מימדי ראשי־הגשר השונים היו ידועים, לפחות בקווים כלליים, והיה נהיר וברור, כי עד שלא יורחבו במידה משמעותית וגם תוכן בהם תשתית מספקת של סיוע ושירותים, לא יוכלו לשמש בסיס לכל התקפה רצינית וארוכת־טווח. לא היה צורך במוח מיבצעי מבריק במייוחד, כדי להבין שהמצרים גם יהססו

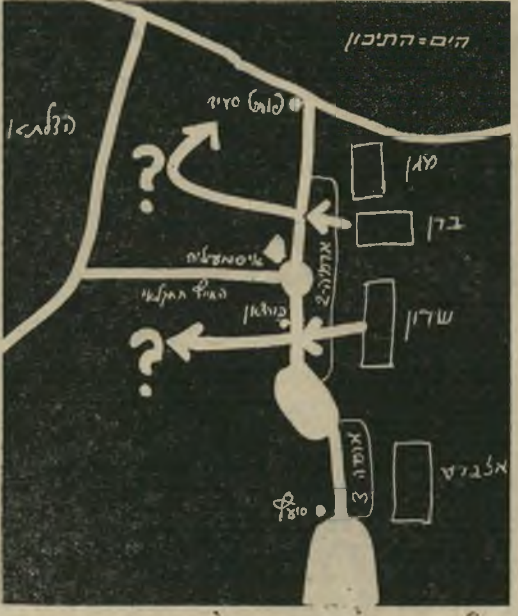

תוכנית גונן

בשעות אחה"צ של ה־7.10 הציע גונן כי מיתקפת־הנגד הפיקודית תבוצע על־ידי שתי אוגדות, של ברן ושל שרון. שניהם יבקיעו כל אחד מול פניו ושניהם בגיזרת ארמיה 2 — יתפסו גשרים מצרים ועליהם יצלחו לאפריקה, מדרום ומצפון ל„חייץ החקלאי" (תעלת המים המתוקים מן הנילוס לאיסמעיליה, ממנה נמשכת תתעלה בצמוד לתעלת סואץ, עד העיר סואץ). יתרונותיה על פני „תוכנית אלעזר": (א) התקפה דו־אוגדתית (אם כי של שתי אוגדות בנפרד, בלא שליטה ט א ק ט י ת משותפת); (ב) כל הכוח — על א ח ד משני ראשי־הגשר; (ג) ההתקפה חזיתית ומכוונת למימד ה צ ר של המערך המצרי (עומק של 3 ק"מ, למירב, עד התעלה); (ד) מסיבה זו, גם נוחה יותר לסייע אווירי; (ו) מבטיחה התפוררות ראש־הגשר של ארמיה 2, אפילו ללא צליחה לאפריקה; (ז) פשוטה לביצוע, מתאימה להיערכות הקיימת של הכוחות, מבוססת על תיכנונים קודמים. אין ידוע למה נדחתה על ידי אלעזר.

ביותר להוציא כוחות משמעותיים מחוץ למטריית הטילים, שלא קודמה אל ראשי הגשר; או, שאם ישגו, לא יהססו וייצאו להתקפה כזו, יוכל חיל־האוויר הישראלי להשתתף אז באורח מכריע ובלתי־מופרע בתהליך השמדתם.

צה"ל בלי ארמיות

ארגומנט שני שנימקו בו את ביזבוז הכוחות ואת „מהלך אלעזר", היה — כפי שמביא אותו זאב שיף — כי „במיקרה של שיבוש בהתקפה משולבת של שתי

מונטגומרי נתן את ההנחייה הכללית, לבש פיג'מה ושכב לישון

האוגדות (חששו כי) עלול צה"ל להישאר ללא כוח בחזית המצרית".

אבל הרי ברור, כי אם נשקפה סכנה סבירה שהתקפה ד ו ־ אוגדנית צפויה לכישלון, על אחת כמה וכמה כך התקפה ח ד ־ אוגדתית: ואם סברו — כפי שהדעת נותנת, וגם עדויות שונות מאשרות — כי באותן נסיבות ניתן היה למחוץ, באמצעות אוגדה אחת בילבד, ארמיה מצרית שלמה, קל וחומר שכך עם שתי אוגדות!

גורם־משפיע שלישי היה האמונה, אשר עדיין שררה אז, כי התקפת טנקים תיצור, כמו בששת הימים, „הלם שיריון" ממוטט; ולכן התקפה של אוגדת טנקים שלמה, ודאי שדי בה והותר לשבור כל כוח מצרי, ואין צורך או מקום „להסתבך" בהשקעות כוח גדולות.

מיתוסים אינם מתים בנקל, גם כאשר היה לפני עיני כל נסיון היומיים הקודמים.

גורם נוסף, רביעי, מסביר את הימנעות נקיטת התקפה דו־אוגדתית בכך, שאלעזר — כמו אחרים — פשוט לא הכיר אפשרות כזו ולא העלה אותה על דעתו.

אל ימעט הקורא במידת השפעת דפוסי־מחשב והרגלים מקובלים, גם על גנרלים בשדה־הקרב. מלבד יוצאי־דופן, אין לצפות מאיש בהם, שדווקא תחת אש, או לחץ, יקנה לעצמו לפתע תפיסות אירגון ופעולה חדשות. כמו מפקדי־צה"ל אחרים ברמתו, למד מוחו של אלעזר, ככל הנראה, לתפוס, להעריך ולתכנן רק במושגים של אוגדה־ומטה. כך, במקום שיתאים את מסגרות הפעלת הכוחות לנסיבות, אנס את הנסיבות ואת הפיתרונות הטקטיים והתאימם לגבולות — או למיגבלות — דפוסי־המחשב, ההבנה והנסיון שלו.

להערכתי, היה זה הגורם הבודד המכריע בעיצוב ההתקפות בתוכנית־אלעזר כחד־אוגדתיות. כל השאר — החשש של הבקעה מצרית פתאומית לעומק, או וכל השאר שימשו כנראה רק כגורמים מישניים, או כתירוצים, שעלו לאחר מעשה ואולי גם בשעתו.

בסקירה קודמת, של התקפת ברן, ניתחנו בפירוט את אלמנטי ה„אגפיות" ו„סייג טווח הסאגר" ב„תוכנית־אלעזר". הראינו שם כי הדיבורים על התקפה „מן המימד

פלישת הרמטכ"ל לתחום פיקוד החזית נסתיימה בבדיחה גרועה - תוך 2 דקות

הצר", אינם אלא סיסמות בעלמא, משום ש„סייג טווח הסאגר" — כלומר ההוראה להתרחק כדי 3 ק"מ מקו המים — מנע, מלכתחילה, את עצם האפשרות של התקפה ט א ק ט י ת מצפון לדרום, והפך והכתיב הכרחית ומראש, כי כל התקפה כזו תוכל להיות מונחתת אך ורק ממיזרח־למערב. כן הסברנו כי בהיות ראשי־הגשר המצריים אז צרים מאד וארוכים, היה על ברן להבקיע ח ז י ת י ת מערך בעומק של כ־40 ק"מ, לו תקף את המצרים ממש „מן האגף"; וכי דווקא התקפה „חזיתית" (ממיזרח למערב) היא שנשאה, בנסיבות ההן, אותם אלמנטים חיוביים, אשר בצה"ל מייוחסים, משום מה, כאכסיומה בלתי־מעורערת — ובלתי בדוקה — רק להתקפה „אגפית".

מפני „סייג הסאגר", שאותו זכר היטב, ניהל ברן את „התקפת" אוגדתו, מקנטרה ועד מול הפירדאן בריחוק מכוון מן הכוחות המצריים. בפרשו סייג זה בדרך ההגיונית היחידה, לא התנגש ברן במצרים, אלא עבר במקביל לחזיתם וממיזרח לה. לכן, ההוראה לתקוף לכיוון הפירדאן נחשבה, בעיניו, שינוי, לא רק במשימה אלא גם בשיטה.

אילו יושם „סייג טווח הסאגר" ככתבו וכרוחו, היתה המיתקפה כולה נידונה מראש לעקרות גמורה: איך ניתן היה לגרום למצרים נזק כלשהו — שלא לדבר על „הדיפתם" או „השמדתם" — כאשר הם ערוכים כולם

(המשך בעמוד 44)

מכתבים

(המשך מעמוד 7)

המרחלת", היתה מוצאת (דרכם של עיתונאים שהם מחפשים ומוצאים, כשרוצים).

ואילו שאלה אותי — הייתי מספרת לה. ואילו רצתה לכתוב דברים יפים על בני־אדם, במקום הדברים הכעורים שכתבה — היתה ניתנת לה ההזדמנות. והיא עדיין ניתנת.

שמירה אימבר, ירושלים

● עורכת המדור מתקנת: בווילה האמורה שבתל־השומר, שבה חיים חסידי הגורו, היו הרבה למעלה מ־150 איש שנתנו לשליח הגורו לעבוד עליהם. הכתבת עצמה היתה אחת מאלה שהאמינו — וניכוו.

האמת שמאחורי פרץ

ברצוני להתייחס לכל המאמרים, המיכתבים והכתבות בנושא יהושע פרץ. נראה לי שזו היתה שעתם הגדולה של כל ה„צדיקים" הגדולים בארץ, לצחוק ולהתבדח על חשבונו של פרץ. אחד קרא לו „אידי אמין," אתם קראתם לו „יהושע הפרוע," ועוד.

כל הפירסומים בנושא זה הצטיינו בציניות ובחוש־הומור גרוע מאד, והסיבה היחידה לכך היא עמידתם של כל ה„צדיקים" מצידו

יהושע פרץ
צריך לבדוק

השני של המיתרס. איש לא ניסה לתאר לעצמו מה בעצם קורה בנמל אשדוד (לאחר הצבת מישמר־הגבול).

לנמל אפשר להיכנס רק לאחר הצגת מיסמך המאפשר כניסה (עד כאן הכל טוב ויפה). מרגע תחילת העבודה ועד לסופה מסתובבים בשטח הנמל שוטרי מג"ב ליד המנופים והמשאיות (והיכן לא?), שורצים בכל מקום, צופים מכל מקום, ולצופה מבחוץ (במיקרה זה, אני) נראה כאילו הסווארים הם מין עובדי־כפייה העושים את עבודתם תחת מישמר כבד.

בצאתם משער הנמל נאלצים העובדים לפתוח את מכוניותיהם ואפילו להרים את המושבים, ופה־ושם הם סופגים הערות לא מנומסות ביותר מן השוטרים. גם לנוסעים באוטובוס מחכה בדיקה דקדקנית בכליהם, כשלפעמים הם נאלצים לשפוך הכל החוצה, כדי להוכיח את „חפותם".

מצב זה הוא בלתי־נסבל, לדעתי, על אף כל הסיפורים על הברחות. כל מי שיש לו קצת דימיון, יבין בעצמו שאי־אפשר לעבוד באופן רגיל בתנאים כאלה. כל עובד בנמל אשדוד יזדהה עם כל מילה שלי.

אני מקווה שהדברים האלה ישמשו חומר למחשבה לכל יפי־הנפש, שמעולם לא הרימו שק של 50 קילו.

ציון כהן, אשדוד

טעות לעולם חוזרת

200 ו־400 מטר תתירה, אנדריי קרילוב, היה אצל רופא שיניים, ובעת שהרופא ניסה להרדים את מקום הכאב, נשמטה מחט המזרק לגרונו של השחיין, שבלע אותה. הרופא הרגיע אותו, כי לא

„חדשות הספורט" 21.7.75
ברוריה גרימברג, כפר־סבא

פרסום ד״ר יעקבסון
M.1

גוש אמונים מתנחל בממשלה

זהירות: מוקש

יש משהו מפחיד בשמו של אדם הקרוי פטיש.

בשעתו הכירה ההיסטוריה היהודית אדם שזכה בכינוי פטיש, או מקבת. יהודה המקבי, או המכבי, ניהל מילחמת־גבורה נגד השילטון הסורי־היווני, ותוך כדי כך שחט באופן יסודי ועיקבי את כל האנשים הליברליים, המתונים והשפויים ביישוב היהודי בארץ. כאשר סיים את מלאכתו ומת מות גיבורים, נמצא היישוב על דרך־המלך להתאבדות לאומית.

עכשיו יש לנו צעיר חדש, ששמו פטיש.

קשה מאוד להשוות את זבולון המר ליהודה המכבי. שום במאי־סרטים לא היה בוחר בו לתפקיד זה. כי המר הוא בחור שקט, צנוע, כימעט נחבא־אל־הכלים. נאומיו דומים יותר לדרשת בר־מיצווה של ילד־טוב־ירושלים, מאשר לקריאותיו חוצבות־הלהבות של דמגוג משלהב.

אבל רושם זה עשוי להטעות. זבולון המר מייצג אותם כוחות שכבר גרמו לא פעם להתאבדות לאומית של עם ישראל: הקנאות צרת־האופק, ההתקוממות נגד המחשבה הרציונאלית, הכמיהה לסיום עטור־תהילה במרומי המצדה.

איש זה מצטרף עתה לממשלה.

■ ■ ■

ציניקאי יגיד: אז מה? בסך־הכל עשה המר קצת רעש, אירגן התנחלויות, גרם צרות למיפלגתו ולממשלה, וכל זה כדי למכור את עצמו ברגע המכריע ולזכות בכיסא של שר בגיל 38. תרגיל מוצלח, ותו לא.

מי שחושב כך, עושה אי־צדק להמר. כי המר אינו מצטרף לממשלה בניגוד לרצון שולחיו. הוא הצליח לתמרן את הדברים כך ששולחיו, צעירי המפד"ל ואנשי גוש אמונים, נתנו הכשר לכניסתו, ועומדים מאחוריו.

זבולון המר אינו עובר מגוש־אמונים לממשלת רבין. הוא מכניס את גוש־אמונים לתוך ממשלת־רבין.

בכך יש הבדל עצום.

אותו ציניקאי יכול להמשיך ולהקשות: נו? היו שלושה שרי־מפד"ל בממשלה. כולם היו ניצים, וכולם הטיפו לסיפוח קדוש. אחד נפטר. במקומו בא אחר. במה ייבדל השר זבולון המר מן השר יצחק רפאל, למשל, שגם הוא נוהג כאביר ארץ־ישראל השלמה? האם יהיו כנפיו של הכרוב המר שונות מכנפי המלאך רפאל?

זוהי מחשבה מרגיעה. אבל אין היא נכונה.

זבולון המר לא יהיה סתם שר נוסף משרי המפד"ל. הוא ייצג בממשלה תנועה חדשה.

■ ■ ■

יש במדינה הרבה מנגנונים מיפלגתיים. יש ביזנסים פוליטיים. יש אגודות מיקצועיות של בוסים מיפלגתיים. יש מועדוני־ויכוחים באיצטלה של מיפלגה. יש אגודות לקידום הקאריירה הפוליטית של פלוני או אלמונית.

אבל יש בארץ רק תנועה פוליטית אמיתית אחת — גוש־אמונים.

גם — ובעיקר — מי שמתנגד לכל מילה ולכל מעשה של תנועה זו, והרואה בה את חיל־החלוץ של השואה הלאומית הבאה, אינו יכול ואינו צריך להעלים עין מכוחה.

זוהי תנועה אמיתית. לחבריה יש מוטיבציה חזקה מאין כמוה — אמונה פשוטה וחזקה שהיא כולה מיקשה אחת, החובקת את כל שטחי החיים, והמשיבה בפשטות נוראה על בעיות דורנו.

בגוש זה אין פולחן־אישיות, ואין בו ההתרוצצות האומללה של עסקנים רודפי־קאריירה, המציינת את כל הגופים הפוליטיים בארץ, מימין ומשמאל. מנהיגיו האמיתיים אינם ידועים כלל לציבור הרחב.

היעד העומד לעיני הגוש אינו עוד כיסא בכנסת למישהו מאנשיו. הגוש אינו מעוניין כלל בכנסת. זוהי אופוזיציה חוץ־פרלמנטארית אמיתית, היוצרת כוח במקום היחידי שבו צומח כוח פוליטי אמיתי — ברחוב.

בגלל כל התכונות האלה, מסוגל הגוש להפעיל המונים, לרכז סביבו כוחות מכל מרחבי הימין והדת, להכריח גם מנגנונים מנוונים ועסקנים מושחתים לצעוד בעיקבותיו.

■ ■ ■

דברים מצמצלים כמהדורה חדשה של נאום בילעם. אם ביקש בילעם להזהיר את יושבי הארץ מפני המחנה העולה עליהם מן המידבר, הרי ההשוואה היא במקומה.

לא הנאומים המזהירים של מנחם בגין, לא ההיסטריה המפוברקת של שמואל תמיר, אף לא המהלכים הציניים של משה דיין ושימעון פרס הפכו את השטחים המוחזקים לשדה־מוקשים.

את המוקשים זרעו אנשי אמונים, בזה אחר זה, במישרין או בעקיפין, מקריית־ארבע ועד רמת־הגולן, ממבואות רמאללה ועד לפיתחת־רפיח.

אנשי אמונים וחבריהם, הם היוצרים את התקריות במערת־המכפלה, כדי לכפות על הארץ מילחמות־דת בנוסח ימי־הביניים. הלחץ שלהם תרם תרומה מכרעת לכך שכיום אין שום ממשלה בישראל יכולה לדון ברצינות על שלום, מבלי לחשוב בחלחלה על מילחמת־אזרחים ברחבי המדינה, מהומות־רחוב, התנגשויות בנשק חם וקר.

בצד השני של הבמה, במחנה־השלום, אין שום כוח המגיע אף לקרסוליו של גוף זה. מחנה־השלום מפולג ומפורר. פלגיו רובצים בביצה של אינטריגות אישיות וחשבונות קטנוניים. העיניים נשואות אל הכיסאות בכנסת. הטובים מסתפקים בפירסום חוות־דעת מלומדות, מתוך אמונה נאיבית כי הודעת־פרשנות היא פעולה פוליטית.

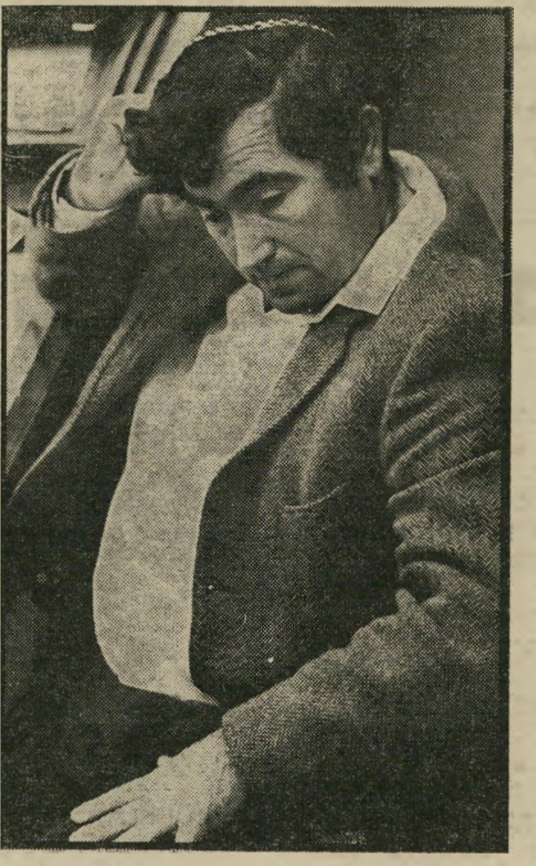

זבולון המר: איש ושמו פטיש

מחנה־השלום אינו מסוגל להתאחד אף למען המטרה הקדושה ביותר. בעיני הממשלה הוא משול לאפס פוליטי. איש אינו מעלה בדעתו שמחנה איסטניסי זה, הנכסף לרספקטביליות בכל מחיר, ייצא אי־פעם לרחוב ויתמודד עם ההמונים המשולהבים של הגוש.

האיש שייצג גוש זה בממשלה יהווה בה כוח, שאי־אפשר יהיה להתעלם ממנו. ולאו־דווקא בתחום הסעד.

הוא לא יהיה השר השלישי של המפד"ל. הוא יהיה השר הראשון של אמונים. הגוש ינחה אותו במעשיו.

■ ■ ■

פרשנים רבים אינם תופסים את מהות התהליך, שהוליד את גוש־אמונים וצעירי מפד"ל.

שני הורי המפד"ל, מיפלגות המיזרחי והפועל־המיזרחי, היו שייכות תמיד לאגף המתון ביותר של התנועה הציונית. הן דרשו את ליטרת־הבשר שלהם — עסקים שחורים, אפורים ולבנים; כפייה דתית זוחלת; ג'ובים לאלפי חבריהן. אבל בעניינים הלאומיים הגדולים, הן היו תמיד בצד הפלג המתון ביותר בממשלה.

מנהיג המפד"ל, משה שפירא, היה עמוד־התווך של המחנה הקרוי כיום „יוני". במאבקים הגדולים בין דויד בן־גוריון ומשה שרת, התייצב שפירא לצד שרת.

הוא מילא תפקיד חשוב בהתמודדות הפנימית שהכריחה את בן־גוריון ב־1953 לפרוש מן הממשלה ולצאת לגלות שדה־בוקר. הוא מילא תפקיד דומה בהדחה השנייה של בן־גוריון, בפרשת־לבון.

פוליטיקאים מיקצועיים היו בטוחים כי עמדה זו של המפד"ל תימשך תמיד. לכל היותר, סברו, יעלה המחיר. אם יהיה צורך בהחזרת השטחים, אפשר לתת למפד"ל עוד רישיון של בנק, או את הפסקת נתיחות־המתים.

הם לא הבינו כי בינתיים התרחש משהו, במעמקי הציבור הדתי, המשנה את המפה הפוליטית מן היסוד. הפיכה תת־קרקעית זו התחוללה בשטח החינוך.

■ ■ ■

החינוך הישראלי כולו הוא לאומני, צר־אופק ומוקדש לפולחן השבט. הצעיר הישראלי לומד כי „העולם כולו נגדנו", הגויים שטופים זימה, והתרבות האנושית כולה היא תוצאת הגניוס היהודי.

ההיסטוריה האנושית מתמקדת בשרשרת האינסופית של רדיפת היהודים. דיברי ימי העמים האחרים חשובים רק במידה שהם מצטלבים עם תולדות היהודים, בפוגרום זה או אחר. תרבות ספרד מתמצית בגירוש היהודים, מסעי־הצלב בשחיטת היהודים בחבל הריין. עמים שלא נזדמן להם לשחוט יהודים, אינם קיימים כלל. מי שמע בבית־הספר על תרבות הודו, ועל ממלכת האינקה?

לכל זה קוראים „תודעה יהודית". היא הבטיחה כי המוצר המצוי של החינוך הישראלי יהיה נקי מכל מגע מעמיק עם תרבות העולם וסיפרותו, ושיהווה קאטאלוג חי של צרות היהודים בכל הדורות.

אבל מוצר זה אינו הגרוע ביותר. בסוף המאה ה־20 קשה לחיות בניתוק מן העולם. הקולנוע, הרדיו, הטלוויזיה, העיתונות, מכבש־הספרים, המוסיקה — כל אלה חושפים את התלמיד להשפעות זרות המאזנות, ולו במעט, את האגו־מאניה היהודית.

לא כן תלמיד החינוך הדתי.

■ ■ ■

כאשר ויתר דויד בן־גוריון על החינוך הממלכתי האחיד והעניק לציבור הדתי מערכת־חינוך נפרדת („ממלכתית־דתית", כביכול), הוא בגד בעצמו. אך ייתכן שאז בגד גם בעתידה של מדינת־ישראל כמדינה שפוייה, המסוגלת להתקיים בעולם המודרני.

החינוך הדתי מכוון כל כולו ליצור בן־אדם המנותק מן העולם הכללי, החי בעולם סגור הרמטית משלו. הוא עויין לכל דבר שאינו יהודי, אינו מכיר בכל מוסר שאינו לטובת היהודים, זר לכל לאום או דת שאינם יהודיים.

ייתכן שזהו סילוף מיפלצתי של היהדות האמיתית. אך לא זהו הדבר הקובע.

מדי שנה בשנה מוציאה מערכת זו מתוכה אלפי בני־אדם בעלי שטאנץ אחיד לגמרי, לאומנים, קנאיים, שונאי־גויים, שיש להם קושאן מידי הקדוש ברוך־הוא לכבוש כל שטח ולגרש כל עם, בנוסח כובשי־כנען.

וזהו מה שקרה, בתהליך איטי של דור. בכל שנה הלך לעולמו שנתון של אנשים דתיים מתונים־יחסית, חניכי הדת היהודית של אירופה וארצות־ערב. בכל שנה מצטרף שנתון של קנאים צעירים.

כיום קיימות שתי מפד"ל — זו של בורג, וזו של המר. ייתכן כי יתפלגו, ותקום תנועה לאומנית־דתית קיצונית, שבהשוואה אליה תיראה תנועת־החרות כאגודה של ותיקי־אצ"ל בעלי שיניים תותבות.

את זו מייצג המר בממשלה.

■ ■ ■

אישיותו של המר מעלימה את כל התהליכים האלה. מי יעלה על דעתו כי צעיר זה יטפס על בריקדות, יכפה את דעתו על הממשלה, יסחוף אחריו את רבין ופרס?

אבל הרושם מטעה. כי המר עצמו יהיה רק שליח. מאחוריו עומדת המאסה הגדולה של חובשי־הכיפה, שוחרי ארץ־ישראל השלמה, צבא־הקבע של אדוני־צבאות. להמר לא תהיה ברירה אלא לבטא גדודים אלה.

עם הצטרפותו של השר זבולון המר לממשלה, קרה בה משהו. מוקש קטלני נוסף הונח בדרך לשלום — ובעל־הפטיש יכול לפוצץ את המוקש בכל עת, במכה אחת.

מאת אורי אבנרי

ZOO

העורך והמייסד הראשון:
ד"ר מלכיאל זוארץ ז"ל
ממשיכי דרכו יבל"א:
חנוך מרמרי, קובי ניב, אפרים סידון

מחפשים את חומר הנפץ

(כתב חידה)

א.

בתקופת המילחמה השלישית, בה לחמנו כנגד נכד־האמיר, חזרה אלינו לאחר ל"ח שנים ונשפצה ונפקיד עליה שומרים ונחזור לראות את השלושה והשלוש אשר נחו בה במחיר ארבע־מאות שקל. ואולם גדול היה הסכסוך עם צאצאי בן־השיפחה אשר טענו לזכותם עליה ורק הודות לאנשי בית־הלל שחילקוה חלק כחלק, לא נשפכו דמים.

ב.

משהתבססו הקנאים בשולי חליל, ובראשם עורך הדין והרב, גבר הלחץ. ייתכן כי ללא עזרתו של „המלך החדש" יורשו של אספן החרסים שתום־העיין, לא היו מבצעים זממם. ואולם זה האחרון נתן בידם את היום השישי ואת האולם השני, למורת רוחו של הקאדי לבן־הזקן ואנשי מקומו.

ג.

אנשי היישוב ששמו כשם מספר לא נחו ותבעו גם את מקומם של בת־הארמי ו„המובל לעקידה", באומרם כי להם הירושה ואין בלתי, ויש אומרים כי אם ימשיך אבי־המיקוד לשלוט, כי אז יותן להם מבוקשם — הוא חומר הנפץ, ותימלא הארץ דם.

צופים יקרים,

לפניכם כתב החידה ולרשותכם חמשת־אלפים לירה וחמישה רמזים כדי לגלות מיהו המצית והיכן טמון חומר הנפץ. אם מצאתם, תוך הסתמכות על „בעצם" או על ידע אישי, אנא התקשרו אל מישרד הביטחון, תל־אביב, מיספרי הטלפונים מופיעים במדריך החדש.

טטטטטטטטטטטם

המישטרה הקלה בדרישות לקבלת נשק. למעשה, צריך אדם היום רק תעודת־יושר כדי לקבל רשיון לאחזקת כלי־יריה.

ועד העובדים בנמל־אשדוד קנה 115 אקדחים בקנייה מרוכזת, לפי הזמנת הפועלים.

(מן המתפרסם בכלי התקשורת)

— לימורי.

— מה.

— לך לעזיז, תביא גבינה קו־טג' ולחם שחור.

— לא רוצה.

— לך ילד רע או שאני אביא שוטר.

— לא מפחד.

— אם תלך למכולת אני אקנה לך שני כרטיסים ליומנה של חד־רנית.

— בסדר, אבל תזכרי!

— מה אתה רץ, לא לקחת את הסל?

— לקחתי.

— והאקדח?

— בכים, זה בסדר.

* * *

— עזיז, תן קוטג' ולחם שחור ותמונות פלאי העולם.

— אין תמונות פלאי העולם.

— ראיתי אותך שם בצד שתי תמונות.

— לא שמתי בצד וזה לא למכי־רה. קח את הדברים שלך ולך מפה.

לימורי שולף את האקדח, אבל עזיז יורה ראשון.

* * *

— אתה הרגת את הילד שלי!

— הוא שלף ראשון.

אמא של לימורי יורה מתוך המעיל. עזיז מחוסל. היוגורט על הריצפה נהיה אדום.

השוטרים שבאים לבית של לי־מורי חוטפים אש מרוכזת. אבא של לימורי מתבצר בחדר המד־רגות ויורה לכל הכיוונים. שלו־שה שוטרים וחמישה אזרחים הרו־גים. כמה עשרות פצועים.

אמא של לימורי עושה חורים בצמיגים של האמבולנסים.

אח של לימורי יורה מתת מק־לע ומשכיב שלושה חב'רה מ־המשמר האזרחי שניסו לפוצץ את הבית עם בזוקה.

אחות של לימורי יורה במר־גמה 81 ומפוצצת את האטליז של מושה, את המספרה של ועקנין ואת הניידת שעל יד דוכן מיפעל הפיס של בבגיאן.

סבא של לימורי נכנס לבאר ומפוצץ את כל הזגוגיות. הבארמן נשכב על הריצפה. סבא של לי־מורי תולש את כל כרזות ה־„וונטאד".

נהגי האוטובוסים מתקינים רשתות על החלונות ולוחות שר־יון נגד רסיסים. האזרחים במק־לטים.

שני מחבלים, שחלפו לתומם ב־איזור ובידם מזוודה ממולכדת, נפצעו מחילופי היריות וברחו.

הודות ללימורי ולבני מישפחתו נמנע פיגוע ביטחוני חמור.

מישדרי

שירות

נגיש לכם עתה כמה מישדרי שירות.

מישדר שירות מטעם מישרד הבריאות (25 דקות)

איש הולך בכביש. מוסיקה. עובר את הכביש. מוסיקה. נכנס למכונית. מוסיקה. נוסע. מוסיקה. יוצא מן המכונית. מו־סיקה. מגיע הביתה. מוסיקה. מנשק לאשתו. מוסיקה. קורא עיתון. מוסיקה. הולך לישון. מוסיקה. נרדם — שקט.

בת־קול יוצאת מן השמיים: „האם לא ידעת?"

האיש נבהל ופוקח עיניים.

צעקה נוספת: „האם לא ידעת?"

היא לא הגרה חגורה
וזה מה שקרה

האיש רועד מפחד: „מה... מה לא ידעתי?"

בת־הקול: „שאסור להתרחץ בחוף בלי מציל..."

מישדר שירות מטעם המועצה למניעת תאונות (60 דקות)

בחורה נוסעת מירושלים לתל־אביב. עוברת את קריית־שאול, בית־זית, מוצא, מבשרת־ציון, קריית־ענבים, אבו־גוש, שו־רש, שער־הגיא, לטרון, משמר־איילון, שעלבים, גזר, כפר־שמואל, רמלה, צריפין, בית־דגן, גחח. בגהה היא עושה אקסי־דנט וניצלת בנס בגלל החגורה.

„אם יש לך דם" — אומרת בת ה־קול — „אל תבזבז אותו על תאונות, תרום אותו למגן דוד."

מישדר שירות מטעם המועצה לשיווק ירקות ופירות (180 דקות, בצבעים, פלוס יומן פוקס־מובי־טון והפסקה עשר דקות)

תקציר המישדר: סקארלט אוהרה לא מצליחה להחליט את מי היא אוהבת יו־תר — את קלארק גייבל או את לסלי הווארד. מה שהיא כן בטוחה, זה בעניין המלפפונים. היא אוהבת את המלפפונים שלה כשהם רחוצים. היא תמיד רוחצת את המלפפונים, אחרת היתה חוטפת שח־פת כבר מזמן. רחץ גם אתה את מלפפוניך!

היה זה מישדר שירות מטעם המועצה לירקות ולפירות — נעבור עתה לפסוקו של יום.

נשים!

למה שרק גברים יקבלו מסאז'ים?
גם השרירים שלכן זקוקים להרפייה

לאחרונה הגיעו אלינו שניים מטובי המעסים

אסימון וז'יטון מצרפת

אצלנו תקבלו עיסוי אינטימי פלוס טוש חינם
במחירים עממיים

בברכת „מייל שוביניסט פיג"

מכון זוארץ
רח' זוארץ 1

ברגע האחרון

דרך חדשה למילחמה בשביתות

על דרך חדשה שפותחה למילחמה בשביתות נמסר ממקור מקורב לחוגי המעסיקים.

השיטה החדשה, שהיא מעין תרופת־מנע, תיכנס כפי הנראה לשימוש בימים הקרובים באורח נסיוני.

בכל מיקרה שבו ינתקו הפועלים את האיירקונדישן של המעסיק ואת הטלפון שלו — ינתק המעסיק מייד את האיירקונדישן של הפועלים ואולי גם יוציא את האוויר מהוליאנטים שלהם.

תוצאות טובות מובטחות.

הארץ

—ממישנתו של מייסדו—

הבה נצא במכולות

ד״ר מ. זוארץ
(בוועידת הימאים)

להיות — או לא להיות?

לילה בטירת המפד״ל. שומרי המשמרת השנייה מופעתים לראות דמות חומקת ונעלמת בין הערפי־לים. אחד השומרים, יהודה בן־מאיר, מחליט לספר להמר, נסיך המפד״ל, על שראו עיניו.

המר מסתובב בזמן האחרון מדוכא. מיפלגתו חזרה לחיק המערך הבוג־דני, ומטמאה את משכבה במימשל חסר־עקרונות. גם המצב מחוץ אינו שפיר. המלך סאדאת גייס את ליגיר־נותיו ותובע מעבר חופשי בתוך טרי־טוריה מפד״לית.

בלילה הבא יוצא המר עם בן־מאיר לשמירה. הרוח מופיע שוב והמר מש־ביע אותה כי תדבר. הרוח מדברת והמר מכיר כי הקול קולו של בגין והידיים ידי הרב קוק. הרוח מגלה את אוזנו של המר סוד נורא, המכניס אותו לדיפרסיה עמוקה.

מיד לאחר גילוי הסוד נשבע המר לטהר את המולדת מן היסודות ה־תבוסתניים שבה. עומדות לפניו שתי אפשריות — להצטרף לממשלה עויינת כדי לחזקה מפני רפיסות־מוחין, או לפעול מחוץ כנגדה ולעשות את כל שביכולתו לחיסולה.

קשה להמר להחליט. יש פיתוי ב־תיק בממשלה, עם מכונית ונהג ואפ־שרות ללחוץ על התקציב לכיוונים רצויים ולקדם את העניין המפד״לי־הצעיר. אבל מאידך, זוהי ממשלת בוגדים, רכי־לב ומושחתים המסורים לתאוותיהם ושטופים זימה, וצריך הרי לשמור על אימאז׳ לאומי־לוחם.

וכך, במערכה ג׳ למו״מ, הוא אומר:

להיות שר, או לא להיות — זו השאלה,
מה נעלה יותר, לשאת באורך רוח
תיק־שר, חרפת מימשל רפה־אונים
— או אם חמוש לצאת אל שדות שומרון
יתד לתקוע — אבן בלב רכי־לבב!

כאן נפסק, לפי שעה המחזה, אבל כמו כל טרגדיה — סיומו צפוי.

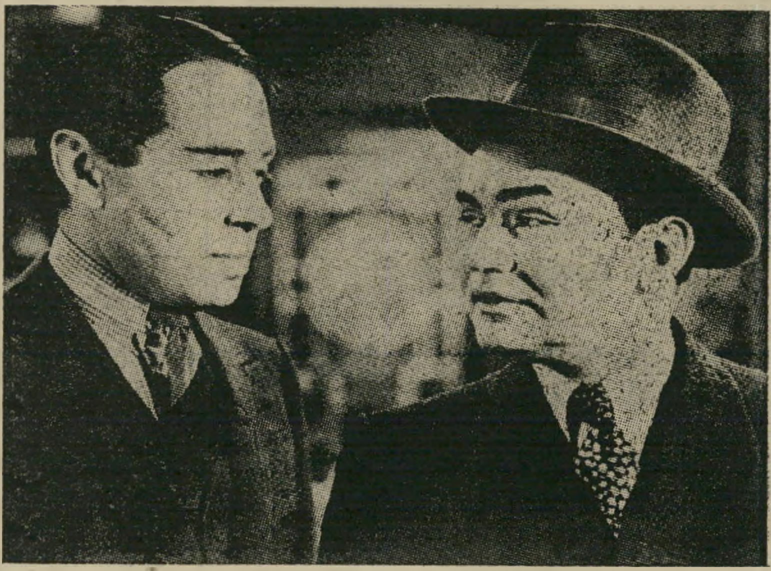

המלט־המר והורציו בן־מאיר
בשעת ויכוח אם להיות או לא

פוליס־וומנ׳ס ליב

סוף־סוף יצאו משפרעם קצינות המישטרה הראשונות. תשעה וחצי חודשי אימונים, יחד עם הבחורים. אף אחת לא נשרה.

כשכתבנו הנרגש בא לראיין את בוגרות הקורס ושאל אם התפקיד אי־נו קשה מדי מבחינה פיזית, ענתה לו אחת הקצינות החדשות, כי בדרך כלל אין מגבלות פיזיות מיוחדות — להו־ציא כמה עבודות אותן נשים־שוטרות לא תוכלנה לבצע, כמו פיזור הפגנות. אבל, מאידך, אמרה השוטרת, אין כל בעייה לאשה־שוטרת לנהל פיזור הפ־גנה...

במילים אחרות, העמידה אותנו קצינת־המישטרה, על ההבדל הדקדו־קי בין „הרבצה בפועל" ו„ניהול הר־בצה."

השוטרת, שהיא אגב חסונה ומו־צקה, אומרת שאת ההרבצה תשאיר ל־גברים, בעוד את ניהול ההרבצה יכול לעשות כל אדם — אפילו הוא אישה.

ציבור המפגינים — אנו מקווים — יקבל בברכה את ההודעה כי ראשי־הם ימשיכו להתפצפץ באלות הגברים כפי שהיה עד כה, אבל הרוח החייה שמאחורי מלאכת הפיצפוץ עשוייה להיות אישה.

וגם זה משהו.

על השחיטה

„לא היו לי רגשות מיוחדים באותו יום, רציתי רק לסיים את המלאכה," סיפר השבוע טייס המטוס האמריקאי שהשליך את הפצצה האטומית הרא־שונה על הירושימה, היום לפני שלושים שנה.

במילחמת העולם השנייה היו הפצצות קטלניות, על וארשה ורוטרדם ולונדון מחד, ועל ערי גרמניה ואיטליה מאידך. היתה גם הפצצת־עונשין של בנות־הברית על דרזדן, סמוך לסיום המילחמה, שקטלה יותר אנשים מן הפצצה האטומית האמריקאית — אבל מעולם לא פעל צוות כה קטן לגרימת הרס כה נורא, כפי שהיה במקרהו של צוות המטוס האמריקאי נושא הפצצה להירושימה.

הטייס, היום מנהל מכובד בחברת תעופה, דיבר בגאווה על המשימה, על המטוס המצויין ועל הצוות הנבחר. הוא גם התפאר כי הפצצה הוטלה בדיוק כמעט מושלם — „אילו היתה לנו אפשרות לתכנן את הטלת הפצצה באמצעות מחשב, אינני סבור שהיינו מדייקים יותר," אמר בענווה.

הבאנו את נושא הירושימה, כיוון שבדיוק השבוע התפרסם ב„מוסף הארץ" ראיון עם אהרון דוידי, לו־חם ומחנך, אשר בו העלה המרואיין בין השאר את תיזת „אוכל הבשר והשוחט" — תיזה האומרת כי אדם אוכל־בשר מעדיף לאכול עוף מרוט וארוז בניי־לון, מאשר לחזות באקט השחיטה — דבר היוצר בליבו תיעוב ובוז כלפי השוחט. רוצה לאמר: ה„הומניסט" (הפראזיט) שונא את הלוחם, המגאל ידיו בדם, כדי שזה הראשון יוכל להתקיים ולהמשיך להיות איש־רוח.

בא השבוע סיפור שלושים השנה להירושימה, ואיתו הראיון עם השוחט. ייתכן כי אותו שוחט קיצר לאמריקה כמה שבועות לחימה וחסך במיספר ה־חללים מבין חיילי ארה״ב — אם כי לבטח לא במיספר החללים הכללי, שכולם אזרחים. אבל גועל „הומניס־טי" תוקף את מוחנו הענוג לשמע התיאורים היבשים ושופעי־הנחת של האדם אשר הביא למותם המיידי של מאתיים אלף בני־אדם, להריסת עיר שלמה, ולגרי־מת מות־יסורים לעשרות אלפי בני־אדם נוספים המתים עד היום מתוצאות הקרינה.

זהו השוחט, רבותי, אדם המספר על פעולתו כאילו היתה זריקה מוצלחת במישחק באולינג. ואפילו אם אנשים אוכלים את הבשר ששחט, כשהוא עטוף בניילון, צריך ורצוי לשנוא את השוחט.

ואם יגיע רגע שבו ניאלץ לגאל את ידינו בדם — כדי לא להישחט, נעשה זאת, מתוך גועל־נפש. כמו שיעשה אדם הגווע ברעב והנאלץ לצוד במו־ידיו, לחתוך את הגרון, למרוט את הנוצות ולפשוט את העור, כדי להישאר בחיים. אבל את השוחטים לעולם לא נאהב ולא נכיר להם תודה, במיוחד אלה אשר משווים כיתר קלות בין בני־אדם ותרנגולות מאשר בין יהודים וערבים ו/או בין אמריקאים ויפאנים. לדעתנו טוב להיות מת, מאשר להיות שוחט.

דבר המערכת

עצה טובה

עצה טובה יש בידנו אל מר י. רבין אשר נהג בחוסר זהירות ויצא אל קונגרסם של מנהיגי אירופא בשטוקהולם שליד וילנה.

ואם בווילנה עסקינן, כדאי שניזכר בגואון מווילנה השחורה (היא לאגוס דליטא) אשר יצא לקונגרס מן המין הזה יחד עם עמיתיו האפריקאיים, ולא שב עוד לארצו מ־חמת תאוות השררה של אחד מ־שריי־צבאו.

ולמר רבין גדולה אזהרתנו לבל יצא שוב את ארצנו מבלי קחת עימו את ש. פרס — שאם לא כן חיי־שינן שמא יתפוס זה ברסן השיל־טון בהעדר אדוניו. וגם רבים אחוזי הפור״י והגלו״פ העומדים לצי־דו במיקרה זה.

ולמר רבין נאמר: „איזהו חכם — המריח את הנולד, עוד לפני ש־רואהו פנים אל פנים..."

החשמלאי ראה את לאה רבין, והניברשת היקרה שבידו התנפצה לרסיסים

■ אשת ראש־הממשלה, **לאה רבין**, נתקנאה בשכניה. דירתה הפרטית של מישפחת רבין שוכנת על אחד הגגות שבשכונת רבי הקומות נווה־אביבים. על גגות רבים בשכונה מותקנת תאורת־גג מפוארת. לאה רבין החליטה, שמה שטוב לשכניה טוב גם בשבילה. השבוע הזמינה בחנות החשמל קרני תכלת תאורת־גג יקרה. היא באה לחנות במכוניתה הפרטית, וללא כל ליווי. אחד החשמלאים, **אלברט בן־מוחה**, ששהה בחנות, החזיק בידיו ניברשת איטלקית יקרה. גברת רבין סיפרה לחשמלאי כי ברצונה להתחיל במסורת של מסיבות־גג בביתה. הוא התרגש עד־כדי־כך שהנברשת נפלה מידיו, ונשברה לרסיסים.

■ נשיא מכסיקו, **לואיס אצ'ווריה**, הביא איתו לישראל גם את שתי בנותיו ובנו. אחת הבנות, **דלהטורס** בת השמונה עשרה, גילתה עם הגיעה לישראל כי שכחה את מזוודתה ואת כל בגדיה בקאהיר. כשנודע הדבר למנהל מלון הילטון בירושלים, היווני **אריס דימופולוס**, הטיל על מזכירתו **אווה דובדבני**, לקנות לבת הנשיא עשר מערכות־לבוש, ככל העולה על רוחה.

■ נשיא מכסיקו אצ'ווריה תפס, ביחד עם פמלייתו, שמונה קומות במלון הילטון בירושלים. הוא־עצמו התאכסן במערכת־החדרים המלכותית, יחד עם רעייתו **אסתר**. אשת הנשיא הביאה איתה את הספרית הפרטית שלה, שהתגוררה באותה קומה, שבה שוכנת הדירה המלכותית. ואילו הנשיא הביא עימו את משרתו האישי, שאותו הוא התעקש לכנות „עוזר.”

■ הנשיא אצ'וורה יצא לסיוריו ברחבי הארץ באוטובוסים ממוזגי־אוויר של אגד, או במסוקים. בניגוד לנשיאים ואנשים־חשובים־מאד אחרים, המבקרים בארץ, הוא ויתר על שירותי הלימוזינות המפוארות.

■ בערב השבת האחרון אמור היה כבוד הנשיא לסעוד בקיבוץ מפלסים, שרבים מחבריו הם יוצאי מכסיקו. רעייתו, שבילתה כל אותו יום בסיור, חזרה עייפה למלונה, והעדיפה לסעוד ארוחת־ערב בדירתה שבמלון. הנשיא נסע לקיבוץ בגפו.

■ **סריטה**, אשתו של שגריר מכסיקו בישראל **בניטו ברלין**, היתה עסוקה במשך כל ערב השבת והשבת, יחד עם השף **טוניוס**, שהביא עימו הנשיא, והשף **רוז'ה** ממלון הילטון, בהכנת הסעודה החגיגית שהתקיימה במלון במוצאי־השבת, בהשתתפותם של הנשיא המכסיקאי, נשיא המדינה **אפריים קציר**, ראש־הממשלה **יצחק רבין**, ונשותיהם, ובהשתתפות שרי־ממשלה והסגל הדיפלומטי. עד ליום השישי הוזמנו לסעודת־הערב 650 איש. ביום שישי בחצות קפץ מיספר המוזמנים ל־850.

■ מי שחש על בשרו את הרפורמה במיסים, ואת העובדה שהוצאות־הרכב אינן מוכרות על־ידי מס־ההכנסה, הוא מזכ"ל ההסתדרות **ירוחם משל**, שהחליט לחסוך להסתדרות ולוותר על שירותיה של מכונית הדודג' דארט היקרה שהועמדה לרשותו יחד עם נהג. משל קנה מכונית פז'ו 504, על חשבונו. אך כשהחליט לנסוע לפגישות ייצוגיות במכוניתו הפרטית, קמה ועדת בן־שחר והחליטה שלא להכיר בהוצאות המכונית. משל ייאלץ, למרות רצונו הטוב, להמשיך לנסוע במכונית המפוארת שבבעלות ההסתדרות.

■ המזכ"ל הקודם של ההסתדרות, חבר קיבוץ גבעת־חיים **יצחק בן־אהרון**, ניראה גם הוא נוסע במכונית פז'ו דגם 204. בן־אהרון נהג קודם־לכן לנסוע במכונית פשוטה מדגם טריומף, שהועמדה לרשותו על־ידי קיבוצו, שהוא הבעלים של המכונית, משך שלושה ימים בשבוע בלבד. למרות התנגדותו של בן־אהרון להחליף את מכוניתו הישנה, החליט הקיבוץ כי עדיפה מכונית חדשה ויקרה על־פני מכונית ישנה וזולה. הקיבוץ מכר את הטריומף, וקנה את הפז'ו.

■ אימרה פסימית מייוחסת לשר־הפנים **יוסף בורג**: „הכל השתנה. אפילו העתיד הוא כבר לא מה שהיה פעם!”

■ הצנזור על הסרטים, **לוי גרי**, ישב על סיכות כאשר המתין להופעתו בתוכניתו של **ישעיהו בן־פורת** בטלוויזיה, הלילה. ההקלטה נערכה בליל־שבת, וגרי הכריז שעליו למהר לברית־מילה. באותה תוכנית הופיע גם ח"כ **זבולון המר**, שניחם את גרי: „עד שנגמור כאן, תוכל כבר ללכת לבר־מיצווה של הילד.”

■ אגב, גרי התפעל מאד מצילומי־הנוף בסרט הפורנוגרפי, עימנואל. הוא הזכיר שהוא עצמו שט בשעתו על הנהר בבאנגקוק, ולכן הוא יודע להעריך את עבודת הצלם. אמר אחד הנוכחים: „זהו צנזור יסודי. הוא לא מסתפק בראיית הסרט, אלא נוסע גם לראות את הנוף המקורי שבו הוא צולם.”

■ הכרה רישמית בגבורתו קיבל שר־הביטחון לשעבר **משה דיין**, בסירטו המשעשע של הבמאי **מלוויל שבלסון**, מאבק המינים. בסרט מופיע השחקן **ג'ק למון** כבעלה הכעשווי של **ברברה האריס**, ואילו **ג'ייסון רובארדס** הוא הבעל־השעבר שלה. שני הגברים מגיעים למסקנה שהנשים הן יצורים שתלטניים ושקשה לשייך אותן למין החלש. מוכרז מצב־הכן, וכשפורצת המילחמה בין הגברים לנשים והכף נוטה לצד המין־היפה, לא נותרת לגברים ברירה אלא לקרוא לאדם היחידי המסוגל להציל את המצב ולהשתלט על הנשים — גנרל משה דיין, המנצח כמובן בקרב.

■ סוף השבוע האחרון היה עמוס פעילות פוליטית. יו"ר הסוכנות היהודית ומי שהיה שר־האוצר, **פינחס ספיר**, שהה במשך כשלוש שעות בביתה של מי שהיתה ראש־הממשלה, **גולדה מאיר** שברמת־אביב. ואילו יועצו החדש של ראש־הממשלה, הקבלן הבאר־שבעי **יעקב חלפון**, שהה כשעתיים וחצי בביתו של שר־הביטחון **שמעון פרס**, בנווה־אביבים.

■ אסירת לילהאמר **סילביה רפאל**, ממשיכה להיות

בן קראוס

בנס בן השנה של שמוליק קראוס וג'וזי כץ, הולך בדרכי הוריו. בן, המבלה חלק ניכר מזמנו על בימת החזרות של ערב שירי מרים ילן־שטקליס, שאותו מכינים הוריו, לקח את המיקרופון בידו, החזיק אותו כמיקצוען, והחל מזמר לתוכו. האבא הנאה, שמוליק, הודיע לו בו־במקום שהוא מצפה ממנו ליותר מזה, כאשר יהיה גדול.

דורין פרנקפורט

מתכננת־אופנה צעירה ובעלת בוטיק מצליח, החליטה לחסוך בהוצאות. במקום לשכור דוגמנית מיקצועית, החליטה להדגים בעצמה את הבגדים שהיא מתכננת. היא צירפה אליה את חברתה הטובה, הדוגמנית קיטי ממן (מימין) והשתיים הצטלמו בסידרה מיקצועית, שאותה עומדת דורין לשלוח לחו"ל. „אם לא יאהבו את הבגדים שלי, אולי יאהבו אותי,” אומרת דורין פרנקפורט.

לאנשים הנכונים
777
ברנדי בינלאומי
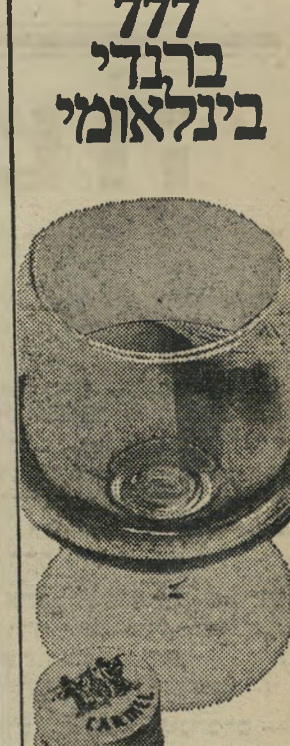

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

אתה נמצא שוב בעמדה שאתה שונא — אבל לה אתה זקוק כדי לפעול כמו בן־אדם: בקו־הגנה. תוקפים אותך חזק, וחזקה שתדע כיצד לפעול כדי להשיב מילחמה־שערה, או למנוע את פני הרעה. בת טלה: חברה קנאית עלולה לקחת אותו ממך. אך אם הוא חשוב לך באמת — או אם חשוב לך לסדר אותה — תזכי לברנש מתוק.

העולם נראה השבוע, יותר מתמיד, כשטוח ולא עגול: כאילו שום דבר לא יכול להשתנות. זוהי טעות. כל מה שחסר לך זה היכרויות חדשות, או עצתם של ידידים ותיקים אשר זנחת, כי הם הרפתקנים מדי לטעמך. עיסקה טובה תסתיים. במסיבה, בימי שבת או ראשון.

הענן הכבד שהיה מונח על זכרונך ועל תקוותיך מוסר, השבוע על־ידי חווייה פשוטה, תמימה, ובלתי צפוייה. את מוצאת עצמך בחברתם של אנשים מסוג אחר לגמרי, והם מטהרים את מצב־רוחך ואת מסו־גלת, שוב, להלך בגנים ובשבילי־החיים כאילו וניתן לך להתחיל הכל מחדש. אותו בן תאומים שעליו עברה חווייה קודרת, ימצא, לעומת זאת, פיצוי באושר אישי גדול, עם סוף השבוע.

אם חשבת לנסוע ביום ב׳ — ייתכן שתתאכזב. אבל גם אם עלה הדבר בידך, זכור שדווקא ימי ד׳ עד שבת הם קשים ומסוכנים במיוחד. על־כן מוטב שתרכז בהם דברים הקשורים בביתך. ואם אתה חייב לנסוע, נהג בעצמך. פגישה מיקרית הופכת לרומן של קבע. הצלחה, בה זכית לאחרונה, מתגלה כעלייה. הרבי במסיבות: הן פותחות בפניך דלתות.

זכית בהצלחה, ואתה עתיד לזכות בעוד כמה. זכור כי הדימיון והמקו־ריות חייבים לשמש נר לרגליך, הרבה יותר מן הזהירות והתיכנון הקפדני. עם זאת, אל תתעלם מדרישות הרגע ודאג לא לריב לחינם עם ידידיך ומתחריך. רכישת דברים הדרושים לעבודתך, כדאיים השבוע.

בתחילת השבוע שב בשקט. השתדל לצבור מנוחה. בשבוע הבא תזדקק לכל כוחותיך הפיזיים והנפשיים. גם לך, בתולה, כדאי השבוע להפסיק להתאמץ. בין כה וכה לא תראי עמל בטירחתך. יחד עם זאת כדאי לכם, בני־בתולה, להתחיל לחסוך לשעת מצוקה. לעומת הבשורות הרעות, עתידכם צופן בחובו אושר. סעו מחוץ לעיר בסוף השבוע.

זה לא יהיה נוח במיוחד, אבל אם אתה רוצה, אתה יכול להסתכן. כאב־הראש הריגעי, הצרות בטווח־קצר, הפגישות עם שונאיך — כל אלה שקולים, אם רק תדע להתמיד על־ידי ההישגים הרציניים וכוח־הרצון שתפתח על־ידי עצם התפנית. מיקרה נעים ובלתי־צפוי עלול להתגלות. אם לא תיזהר, כתגלית של איבה אישית או של קינאה מיקצועית. אל תראי לו שאת נפגעת ממנו. העמידי פנים של לא איכפתיות.

יהיה זה אחד השבועות הנעימים והמרתקים ביותר שידעת זה שנתיים. קשרייך עם בן־זוגך יתהדקו במהירות בגלל נסיעה משותפת, או בילוי משותף, שבסופם תמצאו את עצמכם מאושרים וקרובים זה אל זה יותר משהייתם אי־פעם. בקרב המישפחה, יהיו ימי אמצע השבוע נעימים מאוד.

רצונך העז והכנה לשמור בסוד את המתרחש בחייך ובחיי זולתך, בעיקר בתחום האישי, אינו צריך להביא לכך שתנתקי את עצמך להלוטין מן המחשבות על העבר. היזהרי כמו־כן גם מנטייה מוגזמת להשמעת שקרים קטנים, אשר כידוע, סופם להתגלות. חיי את ההווה במלואו מבלי להגות יותר מדי בעבר. לבשי בגדים בהירים.

אל תהיה שיטחי, אל תתלהב ואל תסתנוור מברק חיצוני. אל תאמין להבטחות של אדם הקשור בעבודתך, ובדוק היטב את העובדות. השבוע יוסר המיכשול שמנע את התפתחותם של יחסיך עם אדם קרוב מאוד. נצל את זה, והתקרב לאותו אדם. השבוע אינו מתאים לפגישות רומנטיות עם אנשים שאינך מכיר היטב, וזמן רב. בת גדי, אל תקני בגדים חדשים.

למרות האהדה וההבנה שהאנשים הקרובים אליך מגלים כלפיך, תיאלץ לפתור את הבעייה המציקה לך בכוחות עצמך. נסיונותיהם לעזור לך ייכשלו, ויוסיפו מתח מיותר למצב שהוא גרוע בלאו הכי. הפתעה נעימה צפויה לך לקראת סוף השבוע, וכן אפשרות לגמול טובה תחת טובה לידיד.

אט־אט, מתחילים מאמציך המהוססים לשאת פרי. דאג שלא יקלקלו לך את העניינים, ועוד יותר — שאתה עצמך לא תקלקל לעצמך, מתוך הזנחה או מתוך שינאה עצמית. זכור שלא רק אתה אדם עם כבוד עצמי. בת דגים: הוא אוהב אותך, אבל אם תלכי בדרך שהח־לטת, כלפיו, את עשוייה להפסיד אותו. כסף ממקור סמוי יגיע לידיך. היזהר! זה כרוך בהתחייבויות שלא ברור אם תוכל למלא.

אנשים

בחדשות. סילביה, שהיא אשה נאה ואלגנטית, טענה כי התואר „יפה מאד" שהדביקה לה ה־עיתונות הנורווגית, גרם לה רק צרות. סיפרה סילביה ל־משוררת **אריאנה הרן**, חברת קיבוץ רמת־הכובש ש־בו שוהה סילביה: „אמא שלי אמרה לי, כאשר סוף־סוף נפ־גשנו בעת המישפט: ,את לא תוכלי לחזור לדרום־אפריקה. כולם מצפים שם לאיזו **מאטה הרי** יפהפייה, והם עלולים להתאכזב.׳ אז מה יכולתי לע־שות? כשראיתי שמצלמים, הסתרתי את הפנים מלמטה עד העיניים עם המישקפיים הסכ־סיים, וכך הם החליטו שאני

עסקים אינטליגנטי ומשכיל. לעומת זאת, כשהתבקש לנתח את אופיו של העיתונאי **ברוך נאדל**, קלע בול, ואמר עליו כי הוא עיתונאי הלוחם בפרות קדושות, רך מטיבעו, אך נלחם בתכונה זו שלו. נאדל, שנכח במקום, רווה נחת מניתוחו של הגרפולוג, וכטוב ליבו עליו החל תוקף באופן מוחץ את דו"ח ועדת בן־שחר ואת ה־רפורמה במיסים.

■ מנחה הערב, **דודו טופז**, שאל את נאדל מדוע אינו מציע את מועמדותו לכנ־סת. נאדל השיב: „אני לא יכול לחשוב על האפשרות ש־

גולדה מאיר היתה אורחת־הכבוד של תערוכת תמונות־השער של השבועון „טיים", שנערכה בשגרירות האמריקאית בתל־אביב. באותו ערב נערכה בירושלים קבלת־הפנים לנשיא מכסיקו לואיס אצ׳ווריה, וכל האור־חים הרישמיים נסעו לשם. פקידי השגרירות האמריקאית התנחמו בנוכחותה של גולדה, שאותה הגדיר השגריר החדש כ„האשה הגדולה ביותר בישראל, ואולי בעולם." אולם גולדה משכה פחות תשומת־לב מאשה אחרת: חנה מרון, שבאה בלוויית בעלה, ושהחליפה זיכרונות עם מנהל „הבימה" גבריאל ציפרוני (למטה).

יפהפייה. אבל אלגנטית הייתי באמת."

■ בחוגי קרייני הרדיו מרננים, כי מנהל שירותי־פירסומת־בשידור (שהיא חברה פרטית) ומי שהיה מנהל ה־רדיו, **משה חובב**, החליט להתנכל ויהי־מה לשידורי־הפירסומת של תחנת־השלום של **איבי נתן**. הקריינים טו־ענים שחובב הזהיר, כי מי ש־יקריין עבור אייבי נתן, לא יקריין יותר עבור חברת שי־רותי־פירסומת־בשידור.

■ הגרפולוג ד״ר **אריה נפתלי** נכשל, כשניסה לנתח לפי כתב־היד את אופיו של הזמר **יהורם גאון**. בזאת נוכחו כל באי המופע טנדו־דו, שהתקיים ביום השישי האחרון בבית לסין בתל־אביב. נפתלי קבע, על־פי כתב־היד של יהורם, כי לאיש אין כל נטייה לאמנות, וכי הוא איש־

אצטרך לעמוד יום־יום מול 119 בורים, שכל מה שמעניין אותם הוא איך להתקדם בתוך המיפלגה שלהם." אגב, לפני הראיון עם נאדל טילפן דודו טופז אל הפרופסור **חיים בן־שחר**, והזמין אותו להתמודד עם נאדל בערב־הראיונות. בן־שחר סירב.

■ מי שהיה עורך במחנה נח"ל, במחנה גדנ"ע ועלי־ים, **זאב ענר**, פרש לאחרו־נה מתפקידיו. שנים רבות נהג ענר לנסוע בקטנוע. למרות הפצרות הממונים עליו, שאמרו לו כי לא נאה לאדם במעמדו ובתפקידו לרכוב על קטנוע, המשיך ענר להתעקש, לא הח־ליף את קטנועו במכונית. מח־ליפו בתפקיד, הפיזמונאי **יורם טהר־לב**, נהג גם הוא לרכב במשך שנים על קטנוע, אולם עם היכנסו לתפקידו החדש רכש מכונית פרטית. הוא הבין את הרמז.

לימודים גבוהים בתשלומים נמוכים

כן, הודות למהפכה השקטה בבנק הפועלים גם זה אפשרי!

חסכון חודשי עבור ילדך ב"חסן להשכלה גבוהה" - התכנית הבלע־דית של בנק הפועלים - מאפשר לך לצבור עבורו עד 10.000 ל"י.

וכשיגיע לאוניברסיטה יעמדו לרשות ילדך סכום החסכון, ריבית והפרשי ההצמדה למדד בתוספת הלוואה של עד 10.000 ל"י בריבית בלתי צמודה של 10%. ההלוואה-לתקופה של עד 13 שנה.

כמו כן יהנה ילדך ממענק מיוחד של בנק הפועלים של עד 500 ל"י ואם יוותר על ההלוואה יהנה ממענק נוסף של עד 1.200 ל"י.

הענק לילדך את לימודיו הגבוהים כבר מעתה, כשהם עולים לך פחות. כך גם ילדך ילמד באוניברסיטה.

"חסן להשכלה גבוהה".
תכנית החסכון הבלעדית של בנק הפועלים

אל ת.ד. 27, תל־אביב
נא לשלוח לי את עלון
"ח'סן להשכלה גבוהה"
שם......................................
כתובת..................................

פרטים בסניפי בנק הפועלים ובנק יפת.

כן, ילדך ילמד באוניברסיטה!

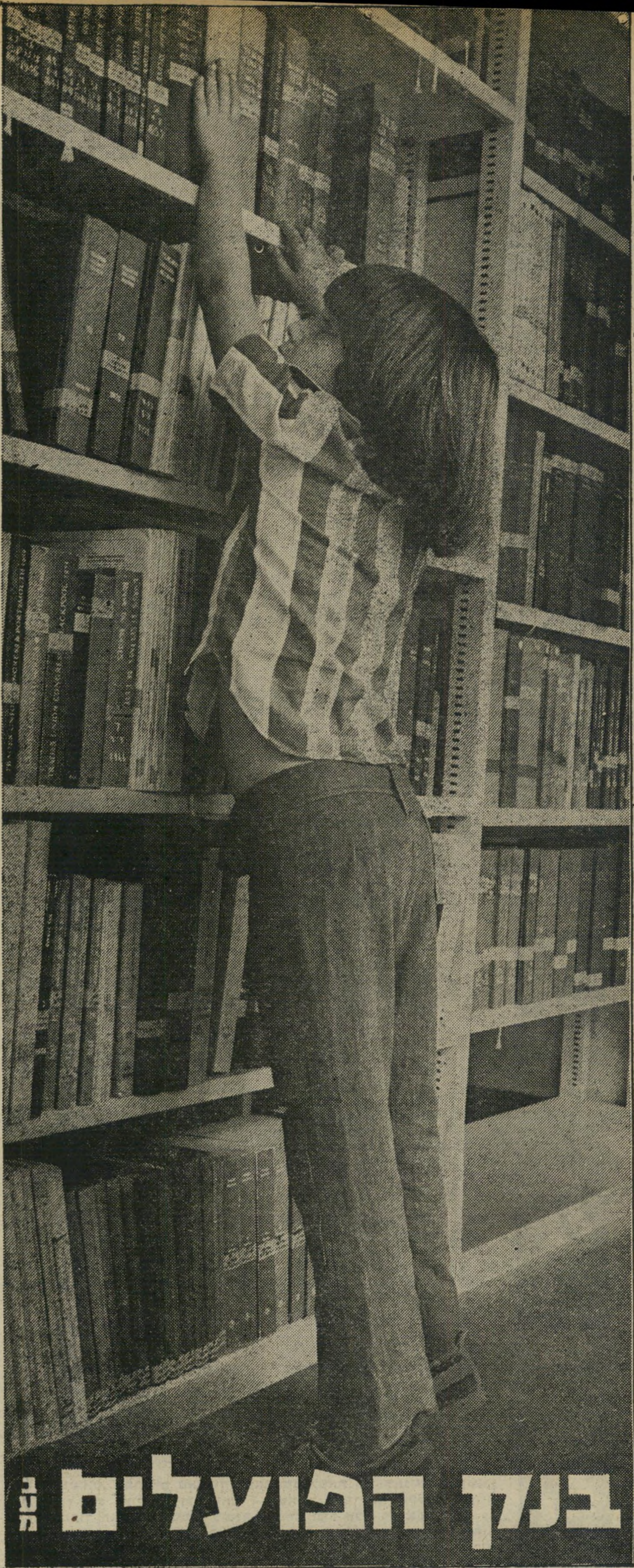

המהפכה השקטה

תימנע - לקבור או לפתור?

שר־המיסחר־והתעשייה מחזיק עתה בידיו את עתידו של מיפעל המיכרות לנחושת שבתימנע, שהפסיד בשנה האחרונה כ־50 מיליון לירות בגלל ירידת מחירי הנחושת בעולם. ההצעות המועלות לסגור את המיפעל הן מצחיקות, לא רק בשל ההשקעות בסך 200 מיליון לירות, שהושקעו על־ידי המדינה בתימנע, אלא גם מפני שהמיפעל הוא התשתית הכלכלית של אילת. סגירת המיפעל, כמוה כסגירת אילת.

הניסיון הוכיח, כי במחירי מחצבים יש שבע שנים רזות ושבע שנים טובות. מיכרות הפוספטים הפסידו שנים רבות, והיו תביעות רבות לסוגרם. מי שהיה מנכ"ל חברת „כימיקלים לישראל", ולפני

מטי גילעדי
לזרוק את הכורים —

כן מנהל תימנע, **יעקב בן־יהודה** ה־מנוח לא רק שלא סגר אז את המיכרות, אלא אף הרחיב וייעל אותם. לפני שנה התברר כי נוצר מחסור בפוספטים ב־עולם, ומחיריהם עלו פי־שלושה.

למשל, „מפעלי ים־המלח". המנהל הנוכחי של „כימיקלים לישראל", חברת־הגג של כל מיפעלי־הפיתוח במדינה, כולל תימנע, הוא **מרדכי מקלף**, לש־עבר מנכ"ל „מיפעלי ים־המלח". בתקופתו הצטברו שם הפסדים של כ־120 מיליון לירות, ואיש לא חשב על סגירה. להיפך, השקיעו מאות מיליונים בהרחבת כושר־הייצור, והוזלתו. לפני שנה חלה עלייה במחירי האשלג, ו„מיפעלי ים־המלח", מרוויחים, החזירו את כל ההשקעות וצוברים רווחים גדולים לעתיד.

הוא הדין בנחושת. אחרי כמה שנים של רווחים, מפסידה עתה המדינה על מיכרות־הנחושת. המנהל הנוכחי של מיכרות תימנע, **אורי וירצבורג**, המנהלם מזה שבע שנים, אשם במצב הנוכחי, כיוון שלא דאג להפריש מן הרווחים לקרן־איזון, שממנה יכוסו ההפסדים הצ־פויים. תחת זאת ניקנו ברווחי תימנע מפעלי מוצרים מוגמרים של נחושת, כמו „כבלי־ציון" בראשון־לציון. קניית המיפעל בראשון־לציון באה במקום פיתוח מיפעלים לעיבוד נחושת גולמית בתימנע עצמה. אילו היו מקימים בתימנע מיפעלים לעיבוד נחושת למוצריה בעוד־מועד, לא היה המיפעל תלוי כולו במחירי הנחושת בעולם.

אולם וירצבורג לא עשה זאת. הוא גם לא דאג לייעול מספיק. מיספר מנהלי־המחלקות גדל בתקופתו משיבעה ל־17, ולכולם סגנים ועוזרים.

וירצבורג עצמו, מנכ"ל המיפעלים ב־תימנע, מתגורר בירושלים, נמצא בתימנע יומיים־שלושה בלבד בשבוע. כיצד הוא מסוגל לנהל ולייעל את המיפעל?

התנהלה רואה את הפיתרון בפיטורים ובקיצוץ השכר לעובדים, דבר שיביא לע־זיבת עובדים. היא אינה מציעה קיצוץ בשכרה־שלה או בייעול הנהלת המיפעל והשירותים. יו"ר ועד־העובדים, **מטי גילעדי**, מתנגד לתוכנית זו. הוא מסתמך על ועדת מומחים שמינה שר־המיסחר־והתעשייה שמצאה, בבדיקות ראשונות כי

מנכ"ל וירצבורג
— או להחליף את ההנהלה?

ההנהלה לוקה בחוסר־יעילות מדהים ובביזבוז משווע. כאשר המנהלים כושלים, הם משליכים את האשמה על הכורים.

ייבוא הנחושת השנתי לישראל נע סביב 50 מיליון דולר. על ייבוא נחושת גולמית או מעובדת למחצה כמו מוטות, או פחים, אין כל מכס והגנה. על תוצרת מוגמרת יש היטל של 12 עד 20 אחוזים.

אותו דין צריך לחול גם על תימנע. יש להטיל היטל־ייבוא בשיעור של 10%, שיאזן את ההפסדים בשנות הרזון. כך עושים גם לגבי ייבוא ברזל, כדי להגן על מיפעלי הפלדה. במקביל יש להקים בתימנע תעשיית מוצרים נחושתיים.

במקום לסגור את המיכרות, צריך להחליף את ההנהלה!

הרפורמה -

מהדורה חדשה של הסיווג

למי שאינו זוכר את הסיווג: בשנות ה־60 הוקמה ועדה, בראשות נגיד „בנק־ישראל" **דויד הורוביץ**, ששינתה את הסיווג המיקצועי של עובדי שירות־המדינה. המטרה הפורמלית של הסיווג היתה, כי מיום היכנס הסיווג החדש לתוקף, ישלמו שכר לפי הכישורים ולא לפי הוותק, וכך יעודדו בשירות המדינה את הטובים, והגרועים ייפלטו. התחשיבים המוקדמים הראו, כי בכך ייחסכו מאות מיליוני לירות הוצאות־שכר למדינה.

מה שקורה עתה עם הרפורמה, מזכיר לרבים את הסיווג ההוא. שכן, תוך חצי שנה מתום עבודת ועדת הסיווג נשחקו מסקנותיה כליל, ותוך שנה שילמו, לפי הסיווג החדש, לעובדי־המדינה תוספות שכר של 900 מיליון לירות. בשנות ה־60', זה היה כסף רב.

הרפורמה כבר החלה יוצרת עיוותים. עובדי „אל על" חורגים, בהסכם־השכר שלהם, מן הרפורמה, כיוון שהם יקבלו שכר־נטו שהוא גם הברוטו. עתה ייכנעו גם לעובדי־הבנקים בעניין דומה. ולדעת כלכלנים, תוך חודשים ספורים תהיה התוצאה היחידה של הרפורמה גידול של השכר ברוטו לשכירים, כדי לשמור על הנטו הקודם. הגידול של ההוצאות ברוטו רק יכביד על המעסיקים, ולא יתרום דבר לעובד — שכן התוספת תלך לאוצר בצורת מס.

כבר עכשיו ברור, כי תוך ימים אחדים יצטרכו להכיר בהוצאות־הרכב של המד־ריכים החקלאיים, או עובדי „סולל־בונה" בסיני, למשל, אם ירצו שמישהו יבנה את קו־הביצורים החדש אחרי הנסיגה.

מכאן שהרפורמה כבר גורמת בוודאות, להגדלת הוצאות השכר למעביד, בלי הגדלת התרומה לעובד, כאשר הדבר רק מנפח את המערכת הכספית ללא כל תועלת לכלכלה.

אולם הרפורמה תגרום נזק חמור עוד יותר מן הסיווג, כי היא גם חותכת את ההכנסות ממיסי־ההכנסה, על־ידי הקטנת מכסימום המס ל־60 אחוזים, ועל־ידי הכנסת אנדרלמוסיה בכל מערכת־המיסוי הקיימת.

תוכניות האוצר להרחבת בסיס המס, על־ידי תוספת גבייה מ־200 אלף עצמאיים וחברות שאינם מנהלים ספרים, כבר נידחו. רק בשבוע שעבר הודיעו, בשקט, כי נכנעו לבעלי־המלאכה ודחו בחצי־שנה את מועד התחלת ניהול הספרים על־ידי 60 אלף בעלי־מלאכה.

הפץ את עצמך!

חולצות־הטריקו העממיות הן הלהיט האחרון בשוק האופנה. עד־כדי־כך, שבתל־אביב צצו אפילו בוטיקים מיוחדים ש־אינם מוכרים ללקוחותיהם דבר מילבד חולצות־טריקו, בכל הצבעים ובכל ה־גזרות.

אלא שחולצות־טריקו אינן הולכות סתם כך. כדי לעשות אותן יותר מתוח־כמות, מדפיסים עליהן ציורים, סיסמות ואפילו שילטי תנועה. בוטיק .A.A ש־ברחוב דיזנגוף בתל־אביב, השייך **לאב־רהם ארביב** ולדוגמנית **סמדר דרור**, הרחיק־לכת. הוא מציע עתה למכירה חולצות־טריקו עם הדיוקן העצמי של הלובש אותן. מי אמר שאפשר להעריץ את „החיפושיות" או את **יהורם גאון**? אם מישהו רוצה להפיץ את פרצופו בר־בים, ולזכות במעט פולחן־אלילים, הוא יכול להזמין חולצות טריקו מצויירות עם דיוקנו (המינימום הנדרש להדפסה — 100 חולצות), ולחלק אותן אחר־כך לכל בני־המישפחה. שהשכנים והאויבים ית־פוצצו.

אחד הראשונים שזכה בחולצת־טריקו

דוגמן מנוסי
פולחן־אישיות

כזאת היה הפיזמונאי **דידי מנוסי.** פעם כבר הדפיסו את הקאריקטורה שלו על־גבי מציתים, בבית־חרושת ישראלי חדש שנפתח בנצרת. אז הסתבר שבדנמרק הזמינו פתאום 100 אלף מציתים עם הציור הזה. לא מפני שבדנמרק ידעו מי זה דידי. הציור פשוט שיעשע אותם. עכשיו מקווים שאותו דבר יקרה גם להולצות־הטריקו.

הקפאת השקעות ב„חברה לישראל"

מנכ"ל „החברה לישראל", **ישראל** („איזי") **גילעד**, היטעה את הציבור, עת הודיע במסיבת עיתונאים כי החברה שהוא מנהל תשקיע בקרוב בעשרות מיל־יוני לירות. כך גם אמר בשיחה עם יושב־ראש הנהלת הסוכנות היהודית, **פינחס ספיר.**

האמת היא, כי בישיבת ההנהלה ה־אחרונה התחיל גילעד מקריא את תוכ־נית ההשקעות שהכין, ואז הופסק בגסות על־ידי הברון **אדמונד דה־רוטשילד** שאמר כי הזמן אינו בשל לדון בהש־

מנכ"ל גילעד
מדוע עוכב הדו"ח?

קעות חדשות, והוריד את הנושא מסדר־היום. גילעד נשאר עם התוכניות ביד, מבלי שניתן לו להקריאן כלל.

מקורות מהימנים מוסרים, כי הסיבה לאי־הפצת הדין־וחשבון של רואי־החשבון האמריקאיים של „החברה לישראל" היא, כי הם מסרבים להשמיט מן הדין־וחשבון פרטים שעמיתיהם בישראל הס־כימו להשמיט. בארצות־הברית, חתימה על דין־וחשבון בלתי־שלם היא עבירה פלילית. הנהלת „החברה לישראל" חו־ששת, כי אם יגיעו ארצה העתקי הדין־וחשבון האמריקאי, תתעורר סערת רו־חות מחודשת בגלל הדברים שהוא חושף.

מילחמת סי"ן־בסי"ן

בשיריון קיים מונח, מילחמת שי"ן־בשי"ן, היינו מילחמת־שיריון־בשיריון. ראשי האוצר ו„בנק־ישראל" עסוקים, ב־ימים אלה, במילחמת סי"ן־בסי"ן — מלחמת ספקולאנטים בספקולאנטים.

השבוע טפחו האדונים **יהושע רבי־נוביץ** ו**משה זנבר** לעצמם על השכם: הם הצליחו לסדר את הספקולאנטים, שחיכו לפיחות גדול של 10%, ועשו פיחות של 1.96 בלבד. כן, אין זו טעות: פחות משני אחוזים, וזאת, כיוון שהספקולאנ־טים בקרייה בירושלים אינם יודעים חשבון, והורו על פיחות של 2% מ־6 לירות, במקום מ־6.12 לירות, שהוא השער הקודם של הדולר.

כל ילד יודע, כי לא יהיה מנוס מ־פיחות גדול בזמן הקרוב. ובכן, אולי יעסקו ראשי האוצר בעניינים חשובים מאשר איך לסדר את הספקולאנטים?

מזה חצי שנה בקירוב אין כל השקעה נוספת במשק הישראלי. כאשר אין הש־קעות, התשתית הכלכלית אינה גדלה. אם אינה גדלה, המשק שרוי בקיפאון ובנ־

מזה חצי שנה לא גדל הייצוא. אם הייצוא אינו גדל, הכנסות המדינה במט־בע זר אינן גדלות, והדבר מסכן את עצמאותה המדינית.

קיפאון בהשקעות ובייצוא הוא ה־דבר החמור ביותר לעתיד המדינה, הרבה יותר מניצחון על רחוב ליליגבלום או על עובדי הבנקים. לשר־האוצר יש זמן להת־ערב בסיכסוך „בנק לאומי", או לערוך מגביות־חירום למיפלגתו, אבל אין לו פנאי לערוך את המשק לגידול בהשקעות

מישלחת של הבנק העולמי, שביקרה בארץ לאחרונה, נפגשה עם כמה תעש־יינים, ואמרה להם כי אינה מבינה מדוע משחקים ראשי המדינה ב„מוישה גרויס". הרי ישראל היא מדינה קטנה מכדי ל־הפעיל עליה תיאוריות מקרו־כלכליות, הטובות לשוק המשותף או לארצות־הברית.

העם

הנאצי הישראלי

„צריך לחנך לשנוא ערבים" ממליץ המחנך וקצין־הצנחנים לשעבר אהרון דווידי

„אני חושב שכאשר אנשים אומרים שהם אוהבים את כולם, גם את אלה שהורגים אותם ואת חבריהם — אלה אנשים שקיבלו חינוך גרוע. בהחלט צריך לחנך לשינאה לתוקפן, כדי שהשינאה תישלף כמו ניצרה כאשר תוקפים אותך. צריך לשנוא כל תוקפנות הפוגעת בך," — נאום הגבר אהרון דווידי, מי שהיה בעבר קצין צנחנים ראשי וכיום משמש כמרצה לגיאוגרפיה באוניברסיטת תל־אביב.

מזה כמה חודשים הפך דווידי האידיאולוג הראשי של הפאשיזם הישראלי. בשיחות, בהרצאות ובראיונות בעתונים, הוא משמיע דברים בסיגנון ובנוסח שנלקח ישר מהלקסיקון הנאצי. דבריו מתפרסמים ללא תגובה, כחלק מקשת־הדיעות המקובלת בציבוריות הישראלית. השבוע, בראיון שהעניק לדורון רוזנבלום במוסף הארץ, הגדיל דווידי, שהעניק לעצמו את התואר „מחנך," לעשות להעמקת תורת הפאשיזם הישראלית.

„עוד מילחמה, שתיים, שלוש...". „המילה פאשיזם אינה מרתיעה אותי," אמר מי שמוגדר על ידי רוזנבלום כ„גיבור לאומי מסוג מיוחד במינו." „פאשיזם זה רק מילה, רק סמל. פאשיזם זו מילה שגם אידי אמין משתמש בה. אז מה בכך? אינני יודע במה זה פאשיזם, כאשר אנחנו נלחמים לקיומנו. אילו היה עם ישראל מושמד כליל במילחמת העולם השניה, הוא לא היה פאשיסט ולא היה דמוקראטי. שאלת הקיום של עם ישראל מעל הכל."

כדי להמשיך ולקיים את עם ישראל, סבור דווידי, יש לחנך את הנוער לשינאת ערבים. "בפירוש כן," אמר, „אני שונא את הערבים. אני יודע שיש אנשים בארץ, האומרים שהם לא שונאים את הערבים, אלא שונאים דבר אחר, למשל — חציל במיץ עגבניות. אצלי המושגים של שינאה ואהבה שונים. לפי דעתי, כל קומוניקציה בימינו, בין אנשים שאינם משתייכים לאותה תרבות ברגש — אינה דבר יעיל.

לגיטמציה לשינאה. „עבורי המילה ,לשנוא' פירושה מתן לגיטימציה מוסרית לגרום נזק לאוייב. התנאי לשינאה זו, הוא ראשית — שהערבי יהיה האוייב שלך, ושנית — שיהיה אוייב אשר יהיה ראוי לכך שאגרום לו נזק. כל אדם חייב להיות מצוייד במנגנון להצלת שלוות־נפשו..."

כמו כל פאשיסט מצוי, מצהיר דווידי שגם משאת־נפשו היא השלום: „אני בעד שלום, אבל השלום אינו בהישג יד היסטורי, לפחות לא כל זמן שהערבים מתחזקים עקב עיסקות הנפט." אבל אסור להתייאש מהשלום, לדעת דווידי. עוד מילחמה ועוד מילחמה ועוד מילחמה ואז אולי יהיה שלום. „אני מאמין שלבסוף יראו הערבים את חוסר התועלת בניסיונותיהם להשמיד את ישראל, כי ישראל חזקה. אני בטוח שהם יכירו בסכנות הנשקפות להם, אולי אחרי עוד מילחמה אחת, שתיים או שלוש מילחמות! הבעייה של עם ישראל היא לעבור את הגל הזה. לשם כך זקוקים לאופטימיות והחלטה נחושה, ובעיקר לאנשים חזקים."

לא לפחד! דווידי שונא לא רק ערבים. גם את יפי־הנפש והיונים בישראל. „אני ממש חש גועל־נפש כלפי האנשים האלה!" היונים אינם אלא פחדנים עלובים. „אני חושב שאלה הרואים את עצמם יונים — הם פשוט מפחדים, זוהי פשוט חרדה, אולי שלא מדעת."

לא צריך לפחד, לדעת דווידי, מפני שהמילחמה בוא תבוא. „כאן צריך לחיות ולהילחם. ואם לא יהיה נגד מי להילחם — מה טוב." אלא שמצב כזה אינו מדאיג את דווידי. ברוך השם, נשארו עוד הרבה ערבים שצריך לשנוא אותם, ועוד הרבה הרבה שנים יש תיקווה וסיכוי שיהיה נגד מי להילחם, לפני שישראל תשמיד את כולם.

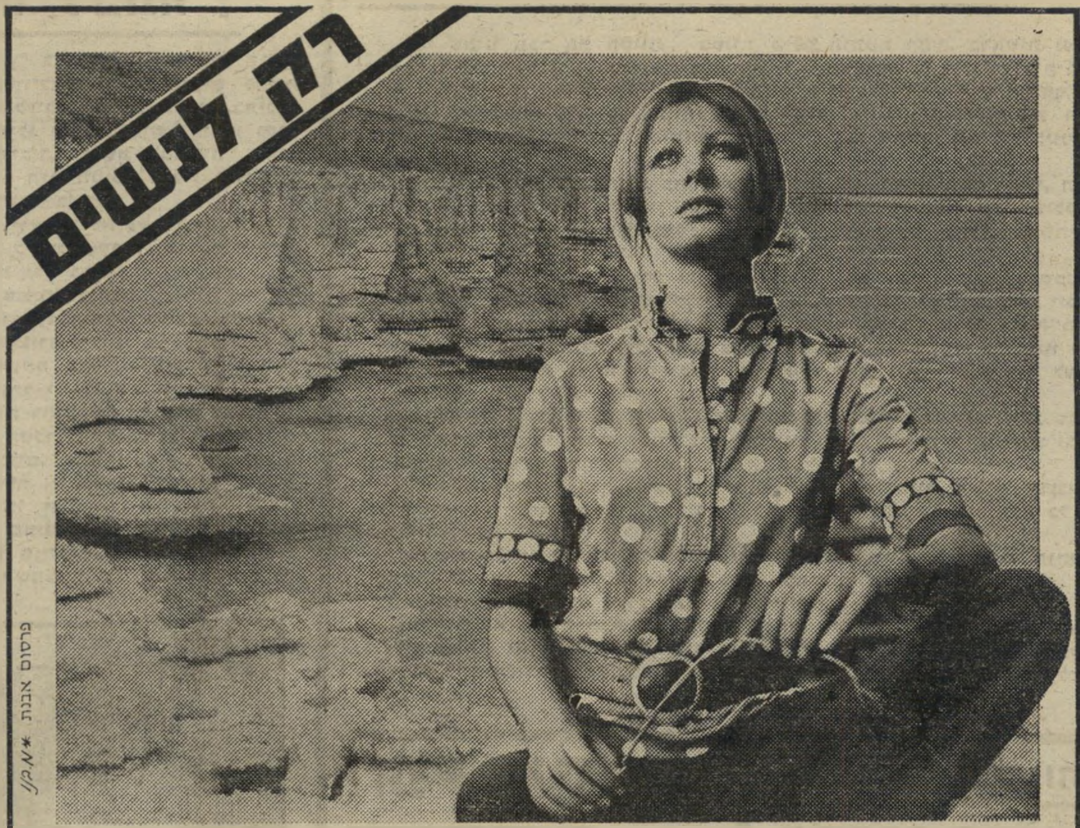

המאזן החדשי הפרטי שלך...

לון מאפשרת לך לאזן אותו.
ויש לו פנים רבות: כבוד, ענין, סיפוק, הכנסה נכבדה, קשרים חברתיים ועוד.
מתעניינת? טלפני נא למרכז היופי שבאזור מגוריך ותאמי עמנו ראיון.
יש לנו הצעה מעניינת בשבילך:
תעסוקה כיועצת יופי; בימים הרצויים לך, בשעות הנוחות לך ובאזור מגוריך.
אנחנו נכשיר אותך למקצוע רב ענין זה ואין לנו ספק כי אם תעמדי במבחנים, תיהני מעבודה רבת עניין ואתגר, אשר ההכנסה שתפיקי ממנה תסייע לך בשיפור המאזן הפרטי שלך, בכל המובנים...

"לון" מייצרת תכשירי קוסמטיקה מעולים, המבוססים על מינרלים טבעיים המופקים מצמחיית בקעת ים־המלח וממי מעיינות זוהר.
תכשירי הטבע של "לון" ניתנים להשגה אך ורק אצל יועצות היופי המוסמכות של "לון", המעניקות ללקוחותיהן ייעוץ מקצועי והדרכה לטיפול עצמי — חינם.

LON

* תל-אביב, רח׳ גאולה 34, טל 58171
* י-ם, רח׳ המלך ג׳ורג׳ 15, טל. 223498
* חיפה, רח׳ ירושלים 17, טל. 527283
* באר-שבע, רח׳ ההסתדרות 93 טל. 74410

לכבוד
מרכז היופי "לון" בע"מ
הע. ה

ברצוני לקבל פרטים נוספים על העסקתי כיועצת יופי.

השם _______ טל. _______
כתובת _______
גיל _______ השכלה _______
תעסוקה נוכחית _______

תוך הסתמכות על „המועצה הישראלית לשלום ישראל־פלסטין". קובע
המדינאי הבריטי הדגול: אפשר להשיג שלום כולל במרחב עכשיו -
וייתכן שלעולם לא תחזור עוד הזדמנות כה טובה לכך

לפני חודשיים ביקר הלורד קאראדון בירושלים, ושוחח עם שורה ארוכה של אישים ישראליים, מטדי קולק עד אורי אבנרי. היה זה חלק ממסע מקיף בכל רחבי המרחב, שבו התראה עם מנהיגי העולם הערבי („העולם הזה" 1971).

בכתבה זו, שפורסמה ב„טיימס" של לונדון, מסכם קאראדון את רשמיו. מעטים האנשים בעולם שיש להם כישורים כה מרשימים להערכת המצב במרחב. כי לורד קאראדון (ששמו, לפני קבלת תואר־האצולה, היה יו פוט) היה מושל מחוז שכם בימי מאורעות 1929, נציג בכיר של בריטניה בעבר־הירדן, וראש מישלחת בריטניה באו"ם. הוא האיש שיזם, שניסח ושהבטיח את קבלת החלטת מועצת־הביטחון 242.

הכתבה הבאה, שהעתק ממנה המציא לאורי אבנרי, מפרטת בלשון מאופקת, ולעיתים בלשון רמזים, על הפיתרונות שהוא מציע כעת:

- זניחת מדיניות־השלבים של הנרי קיסינג'ר.
- החלטה חדשה של מועצת־הביטחון לכינוס ועידת ז'נבה ולהכרה בפלסטינים.
- כינוס ועידת־ז'נבה בהשתתפות ישראל ואש"ף. לשם כך הוא מציע טכניקה מתוחכמת: הזמנת שני הצדדים על־ידי שני היושבי־ראש (ארצות־הברית וברית־המועצות), תוך הסכמתם האילמת של ישראל ואש"ף, אך מבלי לדרוש מהם הסכמה גלוייה מראש.
- מתן זכות של הגדרה עצמית חופשית לפלסטינים בשטחים המוחזקים, על־ידי כינון מישטר־ביניים בין יציאת צה"ל לבין הקמת המישטר החדש. קאראדון אינו מפרט את טיב מישטר־הביניים המוצע על־ידו, אך בשיחות פרטיות הזכיר שמנהיגי הגדה הציעו שיגור צבא כל־ערבי, שיחזיק בשטחים המוחזקים במשך התקופה שבה יכריעו הפלסטינים על עתידם.
- ערובות בינלאומיות מרחיקות־לכת לקיומה ולביטחונה של ישראל.

ראוייה לתשומת־לב מיוחדת הכרתו של קאראדון בחשיבותם של הפלסטינים בכל הסדר אשר יקום. קאראדון היה בעבר הסיד מושבע של המישטר ההאשמי, וגם עתה הוא מיודדד עם ראשי השילטון בעמאן. בהחלטת מועצת־הביטחון 242 לא הזכיר את הפלסטינים כלל. מבחינה זו מרמזת כתבה זו על שינוי מכריע בהשקפתו, וגם בהשקפת המנהיגים הערביים בכלל והירדניים בפרט.

האם ניתן למנוע מילחמה חדשה?

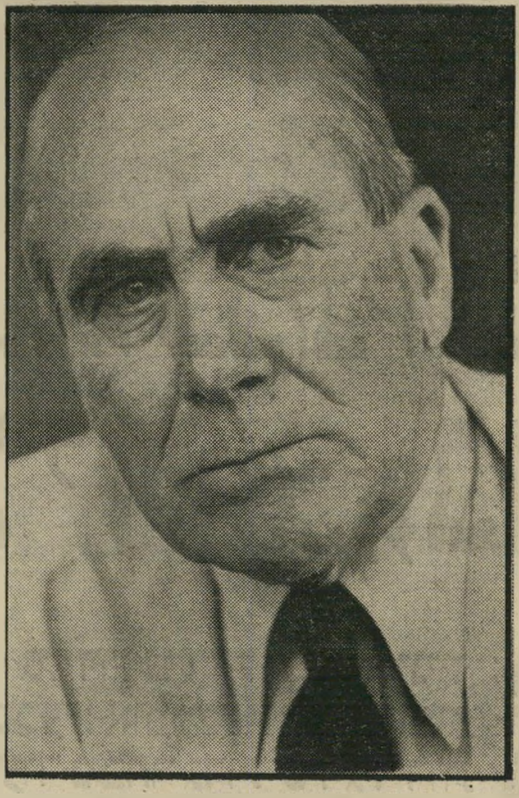

מהומות־הדמים בביירות מסוכנות לביטחונה של לבנון, ומזיקות לעניינם של הפלסטינים. אך אסור להן להסיח את הדעת מן העובדה שיהיה זה נס אם תימנע מילחמה כוללת נוספת במיזרח־התיכון.

איש אינו מפקפק בכך שהמילחמה הבאה תהיה הרת־אסון ועקובת־מדם הרבה יותר מן המילחמות הקצרות שקדמו לה, ב־1967 וב־1973.

הפעם לא תהיה זאת מילחמה מהירה במידבר, אלא ערים שלמות תועמדנה בסכנה — דמשק, קאהיר ותל־אביב, למשל, ואין להוציא מכלל אפשרות אפילו את ירושלים. קשה להעלות על הדעת את הנזק הנורא שייגרם לאוכלוסייה האזרחית.

מילחמה נוספת תוביל אף להפסקת אספקתו של הנפט הערבי למערב, ולכך תהיינה תוצאות קטלניות על הכלכלה של ארצות המערב. ייגרם עימות בין שתי מעצמות־העל, וזה עלול להוביל למילחמה גדולה עוד יותר.

■ ■ ■

מרבית הערבים מאמינים, כי מילחמה נוספת היא בלתי־נמנעת. לאור סיכוי כה נורא, מוזר לגלות במדינות המיזרח־התיכון נטייה לפאטאליזם.

בקבלות־הפנים הגדולות בקאהיר; בהתרגשותם ובעליצותם של ההמונים הירדניים עם הגיע אסאד, נשיא סוריה, לרבת־עמון; בהאזנה להתחמקויות אדיבות במישרד־החוץ הישראלי; בשיחות עם פרופסורים מלומדים ומתקדמים בבנייניה החדשים והנאים של האוניברסיטה העברית בירושלים; בבילוי אחר־צהריים בחברת מר טדי קולק, ראש־העירייה המסור של ירושלים; בהתבוננות בכל אותם מיפעלים עירוניים שבהם הוא גאה כל־כך; בהאזנה לוויכוחיהם של ראשי־ערים ונכבדים ערביים בערי הגדה המערבית, בחברון ובבית־לחם ובשכם ובתול־כרם וכן גם בירושלים; בשיחות־רכילות קלות בשוק ההומה־אדם של דמשק; בהאזנה ליריות ברחובות ביירות — בכל המקומות הללו נמשך ללא־הרף הוויכוח הנושן, והמתיחות גוברת.*

„כל ישוב יהודי על אדמה כבושה הוא תמרור בדרך לאבדון..."

על רקע הוויכוחים הללו, הדיונים והייאוש, נראות הסכנות הגדולות כאילו הן רחוקות. הניסיונות נוסח צעד־אחר־צעד, שנועדו להסיח את הדעת, לפלג ולהשחות, התחדשו. הם מהווים הצגות־צדדיות מטעות. הערבים מאבדים את תיקוותם לזכות מחדש בשטחים שאבדו להם, ואת כבודם העצמי. הישראלים שוקעים באשלייה כי ביטחונם תלוי באי־ויתור על דבר.

הגלישה המסוכנת נמשכת. הסיכויים להשגת הסדר כולל נמוגים. הערבים מצטיידים מחדש בנשק. הישראלים מוסיפים לעמוד על סיפוח, על הקפת ירושלים הערבית מכל צידיה בשכונות יהודיות, ועל הקמת 50 יישובים יהודיים על אדמה ערבית בשטחים המוחזקים — 50 תמרורים בדרך לאובדן. הטראגדיה הולכת ומתפתחת עם התקרב מועד ההתפוצצות האדירה הסופית — לא מייד, אך באופן בלתי־נמנע. לדעת רבים — תוך שנה או שנתיים, לכל היותר.

דבר אחד ברור, מכל מקום: הסכנות לא תיעלמנה ולא תפוגנה, אלא תגברנה באופן נורא מכוח ההשהייה.

בינתיים מנסה כל אחד מן הצדדים להצדיק עמדות שליליות וחסרות־תוחלת על־ידי איזכור הצהרותיו הקיצוניות של הצד השני בעבר. הערבים מצטטים את הכרזותיהם של שרי ממשלת־ישראל על הדברים שעליהם אין הם מוכנים לוותר. הישראלים מעלים מן העבר וחוזרים על כל הכרזה קיצונית עיקשת של הערבים.

אך השואה הסופית תהיה כה נוראה, עד כי על כל הנוגעים בדבר מוטלת האחריות לפעול כדי למונעה.

■ ■ ■

שתי מעצמות־העל חייבות למלא את התחייבויותיהן כיושבות־ראש ועידת ז'נבה. עליהן לפעול להשגת הסכם על הצורה, ההליכים והמטרות של ועידה זו.

לא הישראלים ולא הפלסטינים צריכים לקבוע מי ישתתף בה. אף אחד מהם אינו חייב להכיר מראש בצד השני. אך אם יוזמנו שניהם על־ידי המעצמות להשתתף בוועידה, אף אחד מהם אינו צריך ואינו יכול להתנגד להשתתפות הצד השני.

לאחר הכנות והתייעצויות מתאימות יתוו יושבי־הראש את הליכי הוועידה, ויבהירו כי לא יהיה זה דיון פומבי גרידא, אלא מאמץ רציני וממושך לטפל בכל הבעיות התלויות ועומדות. באחדות מהן יש לטפל תחילה בוועדות בלתי־תלויות מוקדמות. כך יש לטפל בבעיות כגון קביעת גבולות קבועים, תוכנית נדיבה ליישוב הפליטים, תוכנית רבת־דימיון להבטחת השיוויון והחרות בירושלים, וצורת המימשל שיקום בשטחים המוחזקים לכשיוחזרו.

לירדן תהיה עמדת־מפתח בהסכם העתיד לקום, וגישתה הסבלנית, המרוסנת והעיקשת של ממשלת ירדן לאחרונה מבטיחה רבות לגבי העתיד. כבר זמן רב לפני ועידת ראבאט אמר המלך חוסיין: „ישראל הכריזה כי לא תסבול מדינה עצמאית בפלסטין או בגדה המערבית. לישראל אין כל זכות להגיע להחלטה מעין זו. גם לי אין. לאיש אין הזכות להגיע להחלטה זו, אלא לפלסטינים עצמם."

„הסדרי־הביניים נועדו להסיח את הדעת, לפלג ולהשחות הסדר כולל..."

כן, הפלסטינים חייבים להחליט על גורלם־שלהם. כל עוד נשללת מן הערבים בגדה המערבית הזכות להתארגנות פוליטית, אך טיבעי הוא שהאירגון לשיחרור פלסטין ידבר ב־

(המשך בעמוד 34)

---

* הלורד מתאר כאן את סיורו שלו עצמו, מבלי לומר זאת במפורש.

טבעי! בריא!

תפוזים, אוכמניות, תות
בתוך גלידת „נהריה"

גלידת נהריה בטעם וניל,
עם פרי טבעי: אוכמניות, תות, תפוז.
ועוד מבחר גדול של גלידות
ושלגוני שטראוס בטעמים משגעים
ישר ממחלבות הבית שלנו.

שטראוס אמן טעם

שֵׁם ד. וינר צילום: איתמר

במדינה

עיתונות

סליחה, אמת בכותרת

מי שחיבר את הכותרת ראוי לנזיפה חמורה — ולפרס על אמירת־אמת — בטעות

רק לעיתים רחוקות מצליח עיתון ישראל למצות במישפט אחד את מגמת המדיניות של ממשלת־ישראל, כמו שעשה הארץ ביום השני השבוע.

בכותרת גדולה בעמודו הראשון, קבע: „ישראל מסכימה עקרונית למו״מ על הסדר־ביניים בגולן — השיחות לאחר ביצוע הסכם־הביניים עם מצריים — צפוי מו״מ קשה וממושך עם הסורים, עד לקיפאון.״

לסחוב, להקפיא. עורך־הלילה שנתן כותרת זו, בוודאי לא שם לב למה שיצא מתחת לידיו.

הידיעה עצמה, מידי כתב הארץ בארצות־הברית, דן מרגלית, מסרה, כרגיל, את גירסת השגרירות הישראלית בוושינגטון על מהלכי ישראל. אי־אפשר להחתים את אנוואר אל־סאדאת על הסדר־ביניים בלי לקבוע בהסכם שיושג הסדר גם בחזית הסורית, מכיוון שנשיא מצריים אינו יכול לעשות דבר שיביא להאשמתו בבגידה בשאר עמי־ערב.

משום כך מוכנה ממשלת ישראל שידובר בהסכם עם מצריים על משא־ומתן עם סוריה, אך בתנאי שאותו משא־ומתן ייפתח רק אחרי ביצוע ההסכם עם מצריים — כלומר בשנה הבאה, לכל המוקדם. תהיה זו שנת־הבחירות בארצות־הברית, שבה עסוקה ממשלת ארצות־הברית בעניינים משלה.

מובן מאליו שממשלת־ישראל תנסה אז למשוך את המשא־ומתן עד כמה שאפשר, במגמה להביא לקיפאון. כי כל תוצאה אחרת תביא לחיסול יישובים ישראליים ברמת־הגולן, וממשלת רבין אינה יכולה אף לחלום על כך מבלי להסתכן בהתפרקות.

ואחר־כך, מילחמה. כל זה ברור לכל בר־דעת המצוי בעניינים — אך מעולם לא נאמר הדבר בצורה כה פשוטה וברורה, בכותרת ראשית של עיתון ישראלי מימסדי. למחבר הכותרת מגיעות נזיפה חמורה ממישרד־החוץ — ואות־הצטיינות על אמירת־אמת, גם אם עשה זאת בטעות.

למרבה הצער, אין הכותרת ממשיכה לגלות מה יקרה אחרי השגת הקיפאון המייוחל. התוצאה הסבירה: מילחמה חדשה עם סוריה וירדן, שמצריים תיגרף לתוכה, אם תרצה ואם לאו.

ישראל הסכימה עקרונית למו״מ על הסדר ביניים בגולן

השיחות — לאחר ביצוע הסכם־הביניים עם מצרים ✶ „צפוי מו״מ קשה וממושך עם הסורים, עד לקיפאון״

כותרת השבוע: „הארץ״ 11.8.75
אמת בלי כוונה

אורחים

הקירקס המכסיקאי הנודד

ביקור חסר חשיבות חפף לאירוע ממלכתי מגוחך

מדינת ישראל אינה אתר־תיירות מבוקש כל כך על־ידי נשיאי מדינות זרות. משום כך, כאשר נעתר נשיא מכסיקו, לואיס אצ׳וריה, להזמנת ממשלת ישראל לכלול גם את ישראל במפת מסעו הבינלאומי, יצאה ממשלת ישראל מגידרה כדי להפוך את ביקורו לאירוע ממלכתי. ביקורו של אצ׳וריה אמור היה להמחיש כי ישראל אינה כה מבודדת כפי שנוטים לחשוב וכי מנהיגי מדינות העולם עדיין שוחרים לפיתחה.

אצ׳וריה בפגישה עם רבין, ובסיור בירושלים עם טדי קולק
הצגה עם כוונה

שרי ממשלת ישראל קיפצו וריקדו, פשוטו כמשמעו, מסביב לנשיא המכסיקאי, כאילו עמד להביא את הגאולה. העובדה שהוא הגיע לישראל מקאהיר, הובלטה במיתכוון ונוצלה כדי לחפות על העובדה הפשוטה שמסעו של אצ׳וריה לא היה אלא קרקס מכסיקני נודד, שנועד להעלות את יוקרתו הבינלאומית כדי לקדם את האינטרסים האישיים שלו. מבחינה מדינית היה הביקור נטול כל חשיבות, והג׳סטה שעשה אצ׳וריה, בעת ששלח את שר־החוץ שלו מירושלים לקאהיר כדי להסדיר פגישה דחופה בין רבין לסאדאת היתה נאיבית עד לגיחוך.

פנייה לנערת־רחוב. בתדריכים שנערכו לקראת הפייסטה המכסיקאית, התבקשו עתונאי ישראל שלא לעורר, חלילה וחס, את זעמו של הנשיא האורח. כתוצאה מכך התפרסמה בעתונות הישראלית אינפורמציה סלקטיבית על דמותו של האיש, שנועדה לפאר ולרומם אותו. העתונאים הישראליים התבקשו, למשל, שלא לחזכיר את המילה „ציונות״ בשיחותיהם עם עשרות העתונאים המכסיקאים שנילוו לפמליית הנשיא, כדי לא ליצור מבוכה. לעומת זאת הובלטה העובדה שבין שמונת ילדיו של אצ׳וריה, יש לשניים חתן וכלה יהודיים.

למרות כל המאמצים כמעט ועלה הביקור על שירטון. שליח יהודי מיוחד שהגיע ממכסיקו ערב הביקור, כדי לבדוק אם כל ההכנות לביקורו של אצ׳וריה נערכו כראוי, גילה לתדהמתו כי אחת הסיסמות העיקריות שנתלו בחוצות ירושלים לכבודו של הנשיא האורח היתה: „מעם הספר — לעם השמש.״ מי שהציע את הסיסמה שכח כנראה שהאצטקים הפסיקו מזמן לשלוט במכסיקו. הסיסמה קופלה ברגע האחרון. כאשר אותר הפקיד האחראי לתליית כרזה זו, הוא התנצל: „מה אתם רוצים ממני?! אני מבין במכסיקו כמו שאני מבין בבורונדי.״ הוא לא היה היחידי מסוג זה.

תקלה נוספת נמנעה כאשר הוסרה כרזה בספרדית שהופנתה לאשתו של הנשיא, ונכתבה בנוסח פנייה לנערת־רחוב.

אם נגרמה עוגמת־נפש בביקורו של אצ׳וריה, היא נגרמה דווקא לשרי ממשלת ישראל. אלה נאלצו לבלוע את הצפרדע ולארח אישיות שרק שעות ספורות קודם לכן התחבקה בפומבי עם מנהיג אש״ף יאסר עראפת. בנימת הטרוניה שנשמעה בדבריהם של שרי הממשלה — כיצד העז אצ׳וריה להתחבק עם רוצח־ילדים? — היה הרבה מהצביעות. כי מבחינה מוסרית אין אצ׳וריה רחוק מיאסר עראפת. גם הוא אחראי למעשי־טבח, אבל בבני־עמו שלו.

טובח הסטודנטים. הנשיא בן ה־53, שהוא גם המפקד העליון של הצבא בארצו, שימש לפני בחירתו כנשיא מכסיקו ב־1970, כשר שירותי־הביטחון בממשלת־מכסיקו. בתפקיד זה היה אצ׳וריה איש הקשר עם משרד סוכנות־הביון האמריקאית במכסיקו והיה לו אף כינוי סתר — ליטמפו־14.

ב־1966 כבר מונה על ידי הכת השלטת של מיפלגת השילטון המכסיקאית, מיפלגת המהפכה החוקתית, כנשיא הבא שייבחר ב־1970. אולם ב־1968, ערב האולימפיאדה שנערכה במכסיקו־סיטי, כמעט ועמד להפסיד את הנשיאות. הוא היה האיש שהיה אחראי לדיכוי מהומות הסטודנטים שפרצו אז. תוך שימוש בשיטות טירור ואלימות, רצחו אנשיו 8 סטודנטים, פצעו 400 ואסרו אלף נוספים. הוא הואשם אז בהפצת עלילות־כזב כאילו מאחורי הפגנות הסטודנטים עמדו מסיתים זרים ונדרש להתפטר.

ב־1970, בעת מסע הבחירות שלו הכריז על מדיניות רפורמה של חלוקה מחדש של ההכנסות במכסיקו, לטובת הפועלים והאיכרים. מדיניות זו לא בוצעה עד עצם היום הזה. במקום זאת דאג אצ׳וריה בתקופת נשיאותו לדכא בשיטות טירור כל ניסיון התנגדות למישטרו. ב־1971 הותקפה הפגנה של 8000 סטודנטים במכסיקו־סיטי בידי כוח של 500 איש דמויי־שוטרים בתילבושת אזרחית, שבאקדחים, תת־מקלעים ומכונות־ירייה, ערכו טבח בסטודנטים.

באורח פלא נמנע מכוחות המישטרה הסדירים להתערב במהומה, גם כאשר פרצו הביריונים לבתי־החולים, מנעו מהרופאים לטפל בסטודנטים הפצועים והוציאו כמה מהם בכוח מחדרי־הניתוחים. ראש־העיר ומפקד המישטרה המכסיקאית נאלצו אז להתפטר. אצ׳וריה התחסד והבטיח חקירה. היא לא הסתיימה עד היום. את מיספר הסטודנטים שנהרגו בטבח זה — עשרות, לפי אומדן זהיר — נאסר לפרסם.

לקראת סוף שנת 1976 עומד אצ׳וריה לסיים את תקופת כהונתו כנשיא. לפי החוקה המכסיקאית ייאסר עליו למלא כל תפקיד ממלכתי וגם לא לקחת חלק בחיים הפוליטיים בארצו. אבל איש שאפתני כאצ׳וריה לא יפרוש בקלות מחזירה הציבורית. הוא חותר לרשת את מקומו של קורט ואלדהיים כמזכיר האו״ם, כאשר זה יסיים את תקופת כהונתו בעוד שנתיים.

מחיר הנפט. לצורך זה עורך עתה אצ׳וריה את המסע הראוותני שלו, בו הוא מטיס סביב העולם בשני מטוסים 130 איש, בתוכם כל הפקידות הממשלתית הבכירה שלו, מנהלי חברות ומוסדות כלכליים וכ־50 עתונאים ואנשי טלוויזיה. כולם מבלים במלונות־פאר על חשבון משלם המיסים המכסיקאי.

לפי הערכה שנערכה במכסיקו עשוי מסע הבחירות הבינלאומי של אצ׳וריה להסתכם בסכום של 40 מיליון דולר. סכום זה כולל גם את ההפסדים הצפויים לחברת התעופה המכסיקאית, ששניים ממטוסיה הורדו מהקו מכסיקו־סיטי — אקפולקו, בעיצומה של עונת התיירות.

למשלם המיסים הישראלי עלה ביקור הקירקס הנודד של אצ׳וריה רק 250 אלף ל״י, ומנה גדושה של התבזות והתבטלות. אבל זהו כנראה המחיר שצריך לשלם. לא עבור הידידות המפוקפקת של נשיא בסוף תקופת כהונתו — אלא עבור הנפט שאצ׳וריה הבטיח לישראל, משדות־הנפט החדשים שהיתגלו במדינתו התת־מפותחת הסובלת עדיין מעוני עריצות ונחשלות.

שטיפת־מוח

איך להפוך נסיגה לניצחון

„ההצלחה הכבירה״ לא התבטאה בהודעת־הסיכום של ביקור נשיא מכסיקו, אלא במערכת השקרים שבאה בעיקבותיה

היה זה ניצחון כביר לישראל. הטלוויזיה, הרדיו והעיתונות כולם התמוגגו, בקצב אחיד. למרות הסיור הממושך בארצות־ערב, למרות ההצהרות הפרו־ערביות שם, למרות לחיצת־היד ההפגנתית עם יאסר עראפאת, קיבל הנשיא המכסיקאי בישראל את כל טיעוני ישראל. ולראייה: הודעת־הסיכום של הביקור, המתאימה ב־

(המשך בעמוד 24)

הצטרף היום לתמר. לחיים נעימים בגיל מאוחר.

העולם הגדול מחכה לך,
ולך תכניות מרתקות: לנסוע, לראות ולטייל.

תוכל להגשים את כל התכניות - אם חשבת בזמן על תמר.

כעת הזמן המתאים לדאוג לחיים נעימים בעתיד.

"תמר" היא כיום ההשקעה הכדאית ביותר, אשר מעניקה לך תשואה גבוהה, הצמדה למדד, ניכויים וזיכויים במס, ביטוח חיים, רווחים פטורים ממס בתום תקופת החסכון ועוד.

בקש מהדיסקונטאי שלך פרטים נוספים על

תמר

קופת תגמולים מרכזית ליד

בנק דיסקונט לישראל בע״מ

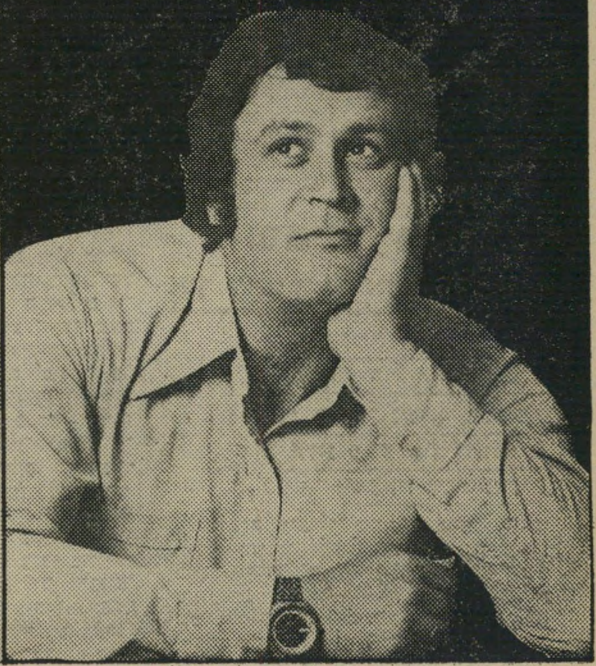

דחף

בתוך מקרר זה בבית־המתים העירוני בתל־אביב מונחות גופות של נפטרים - כתב „העולם הזה" כימעט הצליח לקבל אחת מהן הביתה

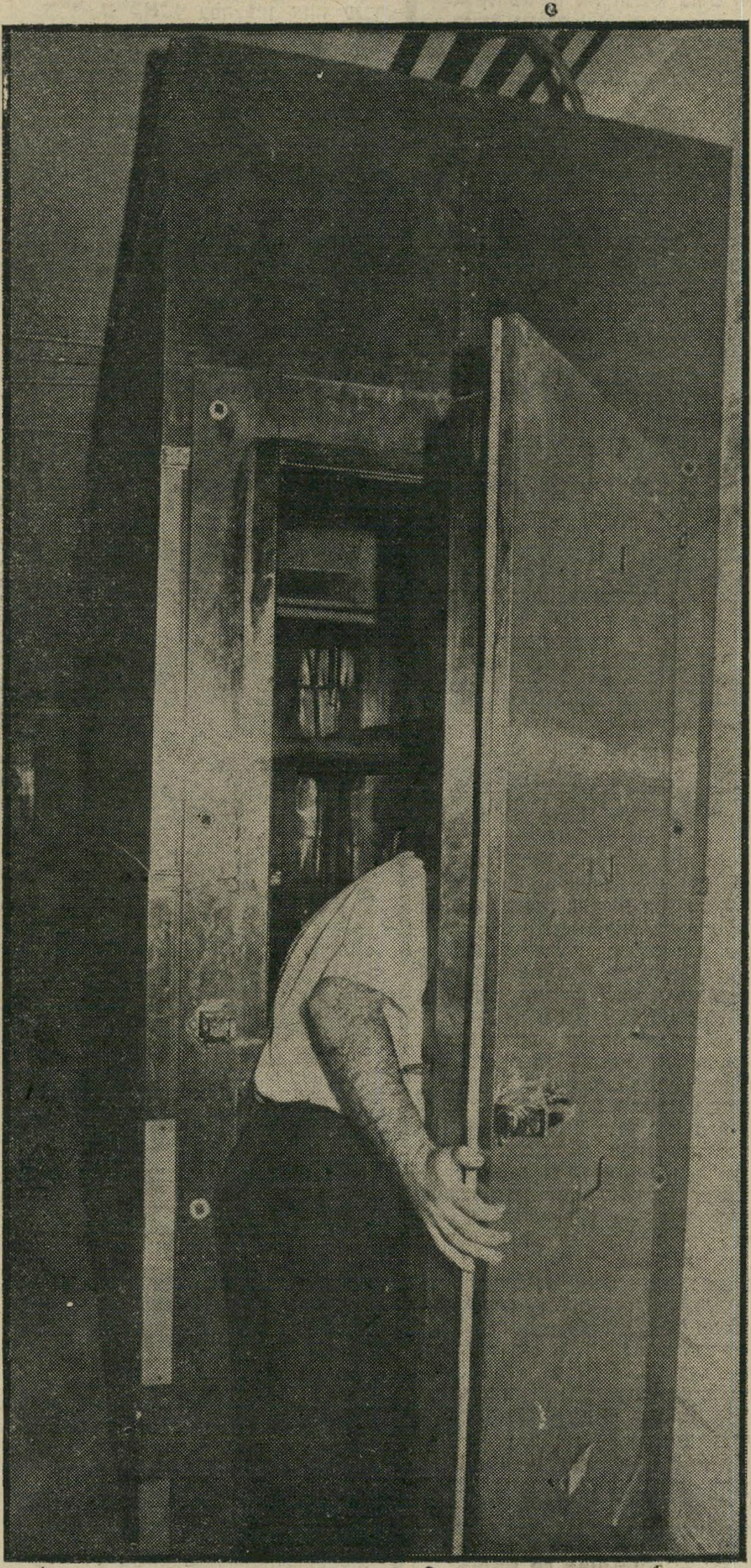

אתה רוצה להפחיד את שונאיך, או להבהיל קצת את שכניך — קח גוויה והנח אותה בפתח ביתם. אפילו אם אין בדעתך לעשות זאת — אתה יכול לקחת סתם גופה הביתה. בעלי הומור מאקאברי ימצאו לה ודאי אלף שימושים.

אבל מאיפה לוקחים גופה? — מתבקשת השאלה מאליה.

אין דבר יותר פשוט מזה. הולכים ל־בית־המתים העירוני בתל־אביב, פונים שם לשמש התורן מטעם החברא־קדישא, ו־מבקשים ממנו את אחת הגופות שבמקררים. כל הסיכויים הם שהוא לא יסרב.

זה מה שקרה השבוע לצוות העולם הזה, שפנה אל בית־המתים שבבית־החולים אי־כילוב, כדי להשיג גופת־מת.

מספר כתב העולם הזה: „הצלם (שנשא עמו ציוד־צילום למכביר) ואני, הגענו אל בית־המתים שברחוב דפנה בשעה 11 בבוקר. הרחבה היתה ריקה. כמה נשים אבלות ישבו על הספסלים והמתינו בוכיות. ברחבה שלפני בית־המתים יש שתי כניסות. האחת מובילה לחדרי־המתים וה־שניה לשירותים.

„נכנסנו אל בית־המתים. מיד בפרוזדור הבחננו בכמה אלונקות על גבי עגלות ועליהן גופות מתים מכוסות בבדים שחו־

הברדק נמשך גם אחרי המוות!

רים. משמאלם היה שער ברזל שמאחוריו ניצב שולחן משרדי פשוט ועליו פנקס בו נרשמים הנכנסים והיוצאים. מצד ימין נמצא מישטח בטון משופע המוביל לחדרי המקררים בהם שומרים את הגופות.

„עמדנו בכניסה והצלם צילם את עובדי בית־המתים שישבו בנעימות ושוחחו ב־ענייני חולין בין הגופות. למרות הבהקי הבזק המצלמה לא שם איש את ליבו אלינו. ירדנו במורד הבטון אל חדרי ה־מקררים. רק כשהגענו למטה החל אחד העובדים לדלוק בעקבותינו. כשעצר אותנו שאל למבוקשנו. אמרתי לו כי באנו מביילינסון ואנו מחפשים את גופת גולדמן (שם שהמצאנו בו במקום) כדי לצלמה ולקחת אותה עמנו. הוא ביקש אותנו לבוא לשולחן הרישום כדי לבדוק ולברר היכן בדיוק מונחת גופתו של גולדמן.

„יחד עם איש החברא־קדישא דיפדפנו בדפי היומן. לא היה שם שום גולדמן. האיש שאל אותנו מתי נלקח הגולדמן הזה מביילינסון. השבנו לו כי הדבר היה לפני שלושה ימים. לבירור הצטרף גם האחראי התורן לבית־המתים, ששמו ב־מקרה היה גם כן גולדמן. הוא העלה מיד את הרעיון כי בביילינסון בטח התבלבלו והציע כי נרד עמו לחדרי המקררים כדי לנסות ולמצוא את גולדמן שם.

„בדרך לחדר הקירור הסביר לנו גולדמן החי כי זאת לא הפעם הראשונה ששולחים אליו אנשים מביילינסון לחפש גופות ש־מאבדים שם. ,מאבדים?' עשיתי את עצמי

קח גופה הביתה!

כמי שלא שמע טוב. האיש התקרב אלי ולחש באוזני כי אולי לא בדיוק מאבדים אבל בטח לוקחים לניתוחי־מתים. על כל פנים, אמר, כל פעם מביאים אליו מבית־חולים ביילינסון גופות הנלקחות משם בידי קרובי־משפחה החוששים מניתוח ש־לאחר המוות בגופות יקיריהם. כאן, בבית־המתים העירוני של תל־אביב, שולחים אותם לקבורה כדת משה וישראל מבלי לאפשר לרופאים להתעלל בגוויות.

„הגענו לחדר המקררים. האיש פתח דלת אחר דלת במקררים, ניסה לקרוא את התוויות שהיו מחוברות לגופות. ,אין גולדמן!' הכריז לבסוף, ,אבל יש אחד — גולדנברג.'

„העליתי את הרעיון שבביילינסון בטח התבלבלו בשם ואמרו לנו גולדמן במקום גולדנברג. האיש הסכים עמנו מיד שזה יכול לקרות. ,יש הרבה מקרים כאלה,' אמר. ביקשנו ממנו לתת לנו את גופתו של גולדנברג. האחראי על חדר המקררים שאל אותנו אם הבאנו איתנו סדינים. ,מה פתאום סדינים?' שאלתי. רק ברגע זה התחיל האיש לחשוד שמשהו אינו כשורה עמנו. הוא הוביל אותנו למשרד והצביע על שלט גדול שהתנוסס שם: ,אין להוציא גופות בלי מסירת שני סדינים.'

„לא הבנו מדוע אפשר לקבל גופה רק תמורת שני סדינים. האיש הסביר לנו אז כי בית־המתים עוטף כל גופה אחרי ה־טהרה בסדינים משלו. מי שרוצה לקחת גופה, חייב לתת שני סדינים בתמורה. אחרת לא מקבלים גופה. אמרנו לאיש כי לא הבאנו סדינים. הוא החזיר את הגופה למקרר והציע כי ניסע להביא סדינים ואז נוכל לקבל את הגופה.

„מובן שלא חזרנו. כי בסופו של דבר לא היינו זקוקים לגופה. ביקשנו רק לוודא באיזו מידה ניתן להוציא גופות מבית־המתים העירוני של תל־אביב."

■ ■ ■

צוות „העולם הזה" שיצא לבדוק את הנעשה בבית־המתים לא ניסה לבזות את המתים או לחמוד לו לצון עם אנשי החברא־קדישא. הניסיון להוצאת ה־גוויה נעשה בעקבות מידע על ההפקרות השוררת בין המתים בבית־המתים, ש־ממדיה אינם נופלים ממימדי השערוריות בין החיים.

מדי כמה חודשים נעלמת גופה מבית־המתים העירוני בתל־אביב. גם החברא־קדישא העירונית וגם עירית תל־אביב, האחראית להפעלת בית־המתים, עושים ה־כל כדי להשתיק את שערוריית הגופות החסרות. אולם לפני מיספר חודשים הגיעה השערוריה למדרגה כזו, שמישרד־הבריאות החליט להקים ועדת־חקירה רשמית שתחקור את המתרחש בבית־המתים. חקירת

גופות נעלמות, טעויות בזיהוי והפקרות!

הוועדה העלתה מימצאים כה מזעזעים עד שכל מסקנותיה, מהלכי חקירותיה ועצם קיומה של הוועדה נשמרים בסוד כמוס.

דויד יוטן, חבר מועצת עיריית תל־אביב האחראי לנושא וגם אהרון בקר, איש החברא־קדישא של תל־אביב, סרבו להשיב לפניות כתב העולם הזה בנושא. שניהם התעלמו מהשאלות על חקמת הוועדה ולא רצו להתייחס אליהן.

כתוצאה מכך יצא צוות העולם הזה לבדוק מה מתרחש באמת בבית־המתים העירוני. המימצאים תאמו בדיוק את מה שנאמר בעדויות בפני ועדת־החקירה ש־הוקמה על־ידי משרד־הבריאות בסוף שנת 1974, אחרי שגופה נעלמה מבית־המתים ולא נמצאה עד עצם היום הזה. בשל סירוב הגורמים הנוגעים בדבר להתייחס לנושא, יש צורך להסתפק בקטעים מתוך פרוטוקול הוועדה. קטעים אלה מדברים בעד עצמם, ללא השלמות ותוספות כלשהן.

בפני הוועדה מעיד האחראי ל־בית־המתים מטעם החברא־קדישא.

עד: יש רחבה ומשאירים שם גופות ולא אומרים אף מילה. לפעמים אני לא מבחין בגופה, כי אני יושב בפנים.

ד"ר ברקאי: האם יכול לקרות שאתה יוצא במקרה ואז רואה גופה מונחת?

עד: כן, זה קרה. מי שהיה בהלוויה יכול לתאר את זה.

פרופסור ברונר: קורה שאמבולנס מביא גופה, משאיר ונוסע לדרכו?

עד: כן. יש מקרים שהנהג (של ה־אמבולנס) אומר: „תגיד שאנחנו לוקחים את זה", משאיר את הגופה ואנחנו לא צריכים לעשות כלום.

ד"ר ברקאי: מה קורה? מה אתה עושה עם הגופה?

עד: אני משאיר את הגופה.

ד"ר ברקאי: כשמצאת גופה, הש־

(המשך בעמוד 24)

(המשך מעמוד 23)
ארת את הגופה בחוץ?

עד: הנהג אומר „אני משאיר את הגופה ולא איכפת לך”. אחר־כך הוא בא ולוקח אותה. אני מכיר אותם. הנהג משאיר את הגופה לחצי שעה וחוזר.

ד"ר ברקאי: קרה שמצאת גופה ולא ראית את הנהג?

עד: כשמגיעה שעה שלוש, שאז אני הולך, והנהג לא בא, אני מכניס את הגופה, בלי שם, למקרר. היו מקרים כאלו.

ד"ר ברקאי: היו מקרים שלא ידעת את השם?

עד: היה מקרה כזה ושמתי את הגופה במקרר. יכול לקרות גם שהנהג בעצמו לוקח את הגופה מן המקרר. שם פתוח ואין מפתחות.

ד"ר ברקאי: פתוח כל הזמן...

עד: ייתכן כי האדם ששומר לפעמים גם קם.

ד"ר ברקאי: האם אני יכולה להכניס גופה?

עד: בזמן האחרון צריך לסגור בגלל הביטחון.

פרופסור ברונר: למי שייך העסק הזה?

עד: שותפות בין העיריה לחברה־קדישא.

פרופסור ברונר: אתה אומר כי יש שנהג מביא נפטר ומכניסו למקרר וכי אין מפתחות למקרר?

עד: אין מפתחות. לפעמים אני יוצא לחצי שעה, רבע שעה, ומוצא עם היכנסי

עד: ארבעה אנשים.

עו"ד ענתבי: כמה עוסקים בפיקוח?

עד: אין פיקוח.

עו"ד ענתבי: אני יכולה לבוא ולהוציא גופה ולא תשאל באיזה כלי־רכב אני לוקחת אותה? האם יש אתך כאן את ספר הרישום?

עד: לא.

ד"ר ברקאי: כמה זמן אתה עובד בחברה־קדישא?

עד: עשרים שנה.

עו"ד ענתבי: השאלה היתה, האם ישנה אפשרות שמישהו משאיר נפטר ולא בא להודיע?

עד: בדרך כלל מודיעים לי לפני שמשאירים אבל אי אפשר לראות. הנהג יכול להשאיר את הגופה וללכת. אני זוכר מקרה אחד בו השאיר נהג את המת והלך לדרכו.

עו"ד ענתבי: אתה אומר שיש מקרים שאדם נפטר בביתו ובעודו חם מביאים אותו אליכם?

עד: כן, לא הזמינו בדיקת־רופא ואין תעודת־פטירה.

עו"ד ענתבי: ואם אין תעודת־פטירה האם אתם מזמינים רופא המסתכל על ה־

גוויה כפי בקשתך!

„גולדמן אין — אבל יש גולדנברג!” אמר איש החברא־קדישא, המופקד על הגופות המאוכסנות בבית־המתים העירוני בתל־אביב, לכתב **העולם הזה** שניסה לקבל ממנו גופה. רק מחסור בשני סדינים מנע מהכתב לקבל את הגופה ולעשות בה ככל העולה בדעתו.

חזרה נפטר. מוסרים לי שמות מחברה־קדישא להלוויות. אבל אני לפעמים לא יודע כי אני לא מוצא את השם ברשימה.

עד: לפעמים אני הולך לבית־החולים לברר שמות. היה לי מקרה שכתבו שם של גבר על פתק שהיה צמוד לגופת אישה. הגבר הזה נפטר **באיכילוב**. הלכתי למשרד־הקבלה ושאלתי על השם. הלכתי בבית־החולים עד שמצאתי שם דומה ולקחתי את השם והלכתי למחלקה. האחות אמרה לי שהיא כתבה את השם בטעות.

עו"ד ענתבי: מתוך עדותך מתברר כי אני יכולה להביא גופה ולהכניס אותה למקרר. איך אני מוציאה גופה?

עד: את יכולה להוציא גופה. אני לא מפקח על כך כי אין זה מעניין. אני רושם שאת לקחת את הגופה.

פרופסור ברונר: יש גופה. כדי לקבור מישהו צריך תעודת־מוות מאושרת על ידי משרד־הבריאות. האם אתם שואלים לרשיון הקבורה?

עד: זה לא משנה שום דבר!

פרופסור ברונר: האם אתם קוברים בלי רשיון?

עד: כשיש אדם גלמוד ואין באים לקבור אותו מחכים ארבעה חמישה ימים קודם לקבורה.

פרופסור ברונר: כדי להוציא גופה לא מבקשים שום תעודה?

עד: אין מבקשים תעודה.

פרופסור ברונר: האם חברה־קדישא קוברת בלי רשיון?

עד: כן. הדבר דומה לאיחסון גופות, ואני רושם את הוצאת הגופה.

פרופסור ברונר: האם יש הוראה לרשום?

עד: לא קבלתי כל הוראה לרשום.

עו"ד ענתבי: כמה אנשים עובדים בבית־המתים?

גופה וחותם על תעודת־פטירה שם?

עד: כן.

עו"ד ענתבי: מה קורה אם אדם נפטר **בצהלון** וצריך להיות מובא לקבורה בראש־פינה? האם אתם רושמים אותו?

עד: לא תמיד רשמתי. אם לא היו מבקשים לרשום לא הייתי רושם.

לפעמים כשאמבולנס מביא מתים הוא חונה ברחבה ושם הכל הפקר פתוח, אין כל שמירה ואין כל ביקורת.

עו"ד ענתבי: עד מתי נמצא התורן במקום?

עד: עד השעה אחת־עשרה בלילה.

עו"ד ענתבי: האם התורן מדווח על הכנסת נפטרים?

עד: אם משאירים לו גופה בחוץ הוא מכניס את הגופה פנימה ואז הוא מדווח.

עו"ד ענתבי: יש הלכות בדת לשמירה על כבוד המת. במה הלכות אלו באות לידי ביטוי בסדרי העבודה שלכם?

עד: מסרב לענות.

■ ■ ■

ממצאי הוועדה חושפים תמונה מדכאת. כל אחד יכול להכניס ולהוציא גופות מתים בבית־המתים. אין כל פיקוח וביקורת. וזאת במוסד הנמצא בידי החברה־קדישא עצמה.

מדי פעם מתעורר גל מחאות חדש נגד ניתוחי־המתים, שהם, לדעת הדתיים, פגיעה בגופת הנפטר. אבל היחס של החברה־קדישא עצמה לגופות המתים מהווה הפרה של־כל הלכות הדת לגבי היחס לנפטרים.

מימצאי ועדת־החקירה מעלים כי הטיפול בגופות אינו נעשה כדת וכדין לא רק מבחינת חוקי הדת והמוסר אלא אפילו מבחינה עסקית של ניהול משק מסודר. לא ייתכן מצב בו כל אחד יוכל לעשות כרצונו בבית־המתים העירוני.

(המשך מעמוד 21)
דיוק לעמדות ישראל, בניגוד לעמדות הערביות.

המסקנה: הצלחה אישית מזהירה נוספת של יצחק רבין, וגם הצלחת־מישנה ליגאל אלון, שאירח את הנשיא בחום הקייץ בקיבוץ גינוסר (ראה לעיל).

לפתע זה בשל. מכיוון שאין האזרח הרגיל בודק את המוגש לו בכלי־התקשורת, לא היתה לו ברירה אלא לקבל גירסת זו. ורק אותו קומץ זעיר, היודע לקרוא מיסמכים פוליטיים, ידע שכל זה הינו שקר גמור.

אומנם מזכירה ההודעה המשותפת נקודה אחת, התואמת את עמדת ישראל: הודגשה הדבקות ב„אוניברסליות של האו"ם”, פסוק המתנגד לגירוש ישראל מן האירגון הבינלאומי. לנשיא מכסיקו היה זה ויתור קל, מאחר שגם נשיא מצריים כבר הכריז על התנגדותו לסילוק ישראל, הנדרשת על־ידי „חזית הסירוב” הערבית.

הרבה יותר פרובלמטית היא הקביעה המרכזית של ההצהרה המשותפת, שדווקא היא הוכרזה בכלי־התקשורת המודרכים כהצלחה גדולה של ישראל. נאמר בה כי הזמן „בשל להסדר־שלום מיידי בין ישראל ושכנותיה.”

מילים אלה מנוגדות באופן מוחלט להשקפתו של יצחק רבין ועמיתיו, כפי שהובעה פעמים ללא ספור. שהרי אם הזמן בשל, יש לגשת לוועידת־ז'נבה ולהגיש שם תוכנית־שלום. רבין ועמיתיו, לעומת זאת, טוענים באופן קדחתני ורצוף את ההיפך: שאין שום סיכוי לשלום כולל, שאין טעם לכנס את ועידת־ז'נבה, ושהדבר הריאלי היחידי כיום הוא עוד הסכם־ביניים קטן עם מצריים, תוך דחיית כל השאר למשך שנים ארוכות. כדיברי רבין: עד תום „שבע השנים הרזות”.

„ביצוע מלא...” אולם התרגיל העיקרי של שטיפת־המוח נגע לפסוק אחד, שניראה תמים לבורים, אך היוצר מתח גבוה בכל מיפגש דיפלומטי. הוא מתייחס להחלטת מועצת־הביטחון 242.

לגבי החלטה זו, קיימות שתי גישות רישמיות מנוגדות:

● הגישה הערבית היא שזוהי תוכנית־שלום מגובשת וסופית, שאין עליה ויכוח.

● הגישה הישראלית היא שההחלטה אינה אלא מפרטת יסודות להסכם, שעליהם צריכים הצדדים לנהל משא־ומתן.

הוויכוח שמאחרי הוויכוח: לדעת הערבים (וכימעט כל מדינות העולם) יש להחזיר את כל השטחים המוחזקים, ולדעת ישראל יש לקבוע במשא־ומתן גבולות חדשים, שאין להם קשר עם גבולות 1967.

ויכוח עקרוני ומרחיק־לכת זה הטביע את חותמו על כל אירוע בינלאומי הנוגע למרחב, בשמונה השנים האחרונות. הוא קפא מזמן בשתי נוסחות מקודשות:

● הנוסח הערבי, שעליו לוחמים הערבים כאריות בכל כנס: „ביצוע מלא של החלטת מועצת הביטחון 242”. מאז מילחמת ששת־הימים נוסף על כך „והחלטת מועצת הביטחון 338”.

„ביצוע” — משמע, אין על מה להתווכח, הכל ברור, יש רק לבצע, ובעיקר לסגת מהשטחים. ישראל אינה מבצעת, ועל כן היא מפירה את החלטות האו"ם. מכאן התביעה להשעייתה או לגירושה.

● הנוסח הישראלי, שעליו לוחמים שליחי ישראל כאריות בכל הזדמנות, הוא „חוזה־שלום שיתבסס על החלטת מועצת־הביטחון 242” (ומאז המילחמה, גם ההחלטה 338). כלומר: ההחלטה היא בסיס למשא־ומתן, ותו לא.

לשקר או לטשטש? בנקודה מכרעת זו נאלץ יצחק רבין לבצע, בפעם הראשונה, נסיגה חד־משמעית. נשיא מכסיקו לא יכול היה לקבל את הגירסה הישראלית, מבלי להרוס כל מה שבנה לעצמו במדינות־ערב. הוא תבע, וקיבל, הודעה הכוללת את הנוסח הערבי: „ביצוע מלא”.

איך הגיבו על כך עיתוני ישראל, שכתביהם המדיניים מבינים היטב את העניין? הם התחלקו לשני מחנות: חלק אחד העלים את העניין על־ידי שקר, החלק השני טישטש את העניין כאילו לא היה:

● **„הארץ”** דבק באמת, אך ללא פירוש המסביר לקוראיו שזוהי נסיגה ישראלית. במאמר ראשי, המשקף בדיוק את עמדת מישרד־החוץ*, הובא הפסוק האומר כי נשיא מכסיקו קובע שארצו „תומכת בביצוען המלא של החלטות מועצת הביטחון מס' 242 ו־338”. אך הפרשן האלמוני מוסיף על כך גיבובי דברים, המתארים את הדבר כהישג ישראלי כביר.

● **„ג'רוסלם פוסט”**, המופיע בשפה האנגלית, אינו יכול לשקר כרגיל ולסלף בגלוי את נוסח ההחלטה, מכיוון שהמכסיקאים יכולים לקרוא אנגלית. הוא מביא את הנוסח האמיתי: „ביצוע מלא”.

● **„דבר”** לעומת זאת, נותן נוסח כוזב, במיסגרת מיוחדת, בה נאמר: „אצ'וריה ורבין הסכימו שפיתרון הסיכסוך באיזור חייב להיות על בסיס החלטות מועצת־הביטחון 242 ו־338”.

● **„ידיעות אחרונות”** פתח את ידיעתו במילים: „נשיא מכסיקו וראש ממשלת ישראל הסכימו, כי פיתרון לסיכסוך המתמשך במיזרח התיכון חייב להתבסס על החלטות מועצת הביטחון של האו"ם — 242... ו־338.”

● **„מעריב”** הגדיל לעשות. בסיפור ביום א' השבוע על ההודעה המשותפת הודיע כי „בהודעה משותפת, ...מביע נשיא מכסיקו... תמיכה בעמדה הישראלית הרואה את הבסיס לפיתרון הסיכסוך במיזרח התיכון בהחלטות 242 ו־338 של האו"ם. נודע כי הנשיא המכסיקאי תומך גם בפירוש הישראלי לגבי דרך יישום ההחלטות...” למחרת היום הודיע מעריב כי הנשיא „הדגיש שארצו תומכת בביצוען המלא של החלטות מועצת הביטחון של האו"ם 242 ו־338.”

* מאז 1948 קיימת **בהארץ** מסורת, שעל פיה מבטאים המאמרים הראשיים הפוליטיים בעיתון את העמדה הרשמית של מישרד־החוץ.

ישראל בחו"ל

דור ההמשך

היורדים מישראל הפכו הפכו חוטבי־עצים ושואבי־מים

להסתדרות הציונית והסוכנות היהודית „מחלקה לדור־המשך”. תפקיד המחלקה: להביא לישראל עולים צעירים מארצות־הרווחה. במשך השנים השתנה תפקיד המחלקה, אחרי ששליחיה הרבים בחו"ל נוכחו לדעת כי אין כל סיכוי למאמציהם.

כדי לא להחזיר את השליחים ארצה ולדאוג לפרנסתם במולדת, החליטו ראשי ההסתדרות הציונית והסוכנות היהודית, כי המחלקה לדור ההמשך תטפל בהמשך למנהיגות הציונית בגולה. אחרי שהמנהיגים הוותיקים הזדקנו, או הלכו לעולמם, נוצר צורך דחוף בהנהגת „צעירה”, שתחליף את בני ה־70 או ה־80 בתפקידים החיוניים למימסד היהודי הבינלאומי.

הצורך במנהיגים צעירים או בגילי־הביניים הפך דחוף מאד. בניהם של המהגרים מרוסיה, פולניה, הונגריה או מארץ־ישראל לא פנו לעסקנות ציונית או יהודית בארצות־הברית ובאמריקה הדרומית. בניהם של הרוכלים והסוחרים השלימו את השכלתם הגבוהה, רכשו לעצמם מיקצועות חופשיים או בחרו בקאריירה אקדמאית. נשותיהם, בדרך־כלל, עובדות אף הן, ועל־כל־פנים אינן נוטות להיות מנהיגות ציוניות נוסח גולדה מאיר או רוז הלפרין.

מציאות בדולר. כלל לא ברור מניין תבוא הישועה ל„דור ההמשך” היהודי־ציוני בפזורה, אך „דור המשך” מסוג חדש לגמרי כבר מתרכז והולך ברחובות הערים הגדולות של ארצות־הברית, קנדה ואמריקה הדרומית: הישראלים היורדים.

המכנה המשותף של מחנה היורדים הגדול מתחיל להתברר: ישראלי בן 27, בן עדות המיזרח, ממישפחה שראשיה עלו לישראל ממרוקו, עיראק או תימן, יוצא צבא, בעל השכלה תיכונית בחלק קטן מהמקרים, עממית ופחות ממנה ברוב המקרים, ומחוסר־מיקצוע.

יורדים אלה, במיספרים גדלים והולכים, ממלאים את החלל שנוצר בקהילה היהודית האמריקאית והקנדית: הם ממשיכים את דרכם של הרוכלים והסוחרים היהודים שבניהם אינם רוצים להמשיך בעיסקי הוריהם.

הם מוכרים „מציאות” בדולר, מכשירי־חשמל לישראלים ואירופאים עם מיתקן מיוחד לעוצמת הזרם באירופה ובישראל, סוחרים בעיתונים וספרים פורנוגראפיים. אחרים רכשו חברות־אחזקה של שרברבים, חשמלאים ונגרים, אחזקת מעליות ותיקון מקררים ומערכות סטריאופוניות.

הפלסטינים הפכו שואבי־המים וחוטבי־העצים של הישראלים. היורדים הישראליים יהיו לחוטבי־העצים ושואבי־המים של הגולה היהודית.

אווירה של התפרקות בצמרת

יגאל משחק בברוגז עם רבין ובורח לגינוסר ✱ פרס מנסה
להחשיד את יגאל בהדלפות ✱ יגאל תובע לחקור את השרים
הבכירים במכונת־אמת ✱ רבין ויגאל מעלימים מידע מפרס ✱ פרס
ומוטה תובעים לסלק את אריק מהתייעצויות ביטחוניות ✱ שר־המש־
פטים נתבע לקבוע אם מותר ליועץ ביטחוני לייעץ בענייני ביטחון

מישחקים בצמרת

מעולם לא היה מצבה של ישראל טוב כל כך — אם לשפוט לפי מה שמתחולל בצמרת ממשלת־ישראל.

הכרעות גורליות, בעיות כלכליות, לחצים מדיניים — את מי זה מעניין?! לצוות חשרים הבכיר, המנהיג את המדינה באחת משעותיה החמורות ביותר, יש עניינים ובעיות חשובות יותר.

הנה, למשל, שר־החוץ יגאל אלון. זה הברית, אין שר־החוץ צריך להתאמץ הרבה כדי להבין שמתכוונים להוציא את הנושא הזה מתחום שליטתו.

יגאל אלון הגיב בצורה האופיינית לו. הוא החליט לצאת לחופשה, להסתגר בקיבוצו שעל חוף הכינרת. רק לכבוד ביקורו של נשיא מכסיקו, לואיס אצ׳וריה, הוא הסכים להפסיק את מישחק הברוגז שלו לארבעה ימים. אבל בשבוע הבא הוא

הפעם היתה לפרס טענה פורמאלית, כביכול, להסתמך עליה. אריק אינו רק יועצו של רבין. הוא גם בעל מינוי חירום במילואים, ובתפקיד זה הוא כפוף לרמטכ״ל. פרס טען כי יש סתירה בשיתופו של אריק בהתייעצות שיש בה כדי לקבוע מדיניות בשעה שהוא כפוף כחייל, לרמטכ״ל.

העובדה שאריק בקיא, כאיש־צבא, יותר

לפני ארבעה חודשים נסערה הממשלה כאשר הודלפה ידיעה סודית על ביקור חשאי של שני שליחים סובייטיים בארץ. הפעם החליט רבין לגלות את המדליף בכל מחיר, מינה שני פקידים ממשלתיים, את ראש השב״כ ואת פרקליט המדינה, גבריאל בך, לחקור את מקור ההדלפה.

אחרי זמן קצר הגיעה החקירה למבוי סתום. קומץ של פקידים בכירים במישרדי

תפוס את המדליף בעזרת מכונת אמת!

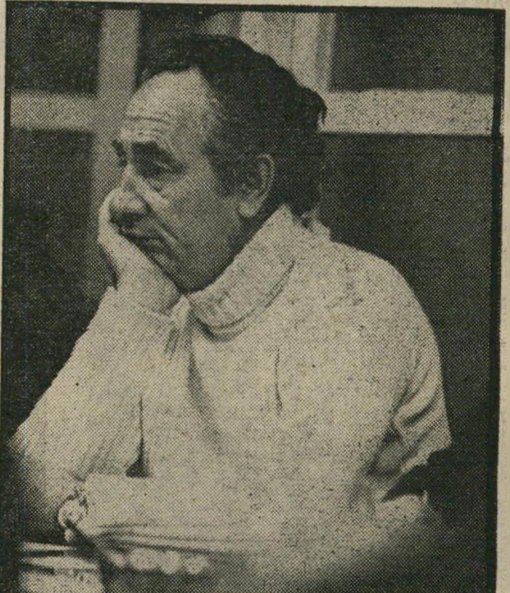

הזמן בדיוק שנראה לו כמתאים לנהל משחקי ברוגז ומחבואים עם ראש־הממשלה יצחק רבין. ויש לו כל הסיבות לכך. סוף־סוף, לא בקלות הגיע למעמדו כשר־החוץ. והנה, בדיוק בשעה שנדמה היה לו כי מתחיל ללכת לו בתחום זה, בא ראש־הממשלה והשמיט את הקרקע מתחתיו.

יגאל אלון נעלב ונפגע עמוקות מכך שיצחק רבין לא מצא לנכון להתייעץ בו ולגלות לו את כוונתו לצאת לכנס המנהיגים הסוציאליסטים בשטוקהולם, אלא ברגע האחרון ממש.

אילו היה זה העלבון הצורב הראשון, ייתכן שהיה מוכן להבליג ולשתוק. אבל קדמה לכך סידרה ארוכה של התעלמויות מעליבות. רבין לא נועץ בו כלל כאשר החליט למנות את האלוף (מיל.) אריק שרון ליועצו הביטחוני. לאלון נודע על כך דרך פירסום בעיתון. גם כאשר החליט רבין למנות מנכ״ל חדש למשרדו ובחר לתפקיד את איש אמונו, עמוס עירן, הוא לא מצא לנכון להיוועץ באלון.

זכותו של רבין היא, כמובן, למנות כמנכ״ל משרדו את מי שהוא חפץ בו, אבל ברגע שהוא ממנה לתפקיד את מי שנחשב כמומחה ליחסי ישראל—ארצות־

כבר עומד לחדש את חופשתו. שיסתדרו בלעדיו.

■ ■ ■

אם ראשו של אלון חפוי, הרי אפו של שר־הביטחון, שמעון פרס, קבור עמוק יותר באדמה. הוא חש את עצמו פגוע ומושפל פי כמה מאשר עמיתו שר־החוץ.

בשבוע שעבר, ניסה שמעון פרס להחזיר ליצחק רבין מידה כנגד מידה על מת שעולל לו כאשר מינה על אפו ועל חמתו את האלוף שרון כיועצו הביטחוני. מאז אותה פרשה בלע פרס בשקט את נוכחותו של אריק, לצידו של רבין, בפורומים בכירים שונים. אבל בשבוע שעבר הוא לא יכול היה לשתוק יותר.

היה זה כאשר ראש־הממשלה, שר־הביטחון והרמטכ״ל עמדו לצאת לסיור במעברי ההרים בסיני, לצורך בדיקת פני השטח שם במיסגרת הדיונים על עומק הנסיגה הישראלית. כאשר התברר לפרס ולמוטה גור כי רבין עומד לשתף בסיור גם את האלוף שרון, הידוע בהתנגדותו לנסיגה מהמעברים, הם הציבו תנאי: „או אריק או אנחנו.״

מכל אחד אחר בנושא מעברי ההרים, לא שיחקה תפקיד עבור פרס. הוא ראה את ההזדמנות מתאימה להתמודדות גלויה עם רבין כדי להעמיד את אריק בפינה. אבל רבין התעקש על זכותו של אריק להשתתף בסיור. פרס ומוטה נעלבו. הסיור התבטל.

רק אחרי ששר־המשפטים, חיים צדוק, נקרא להתערב ופסק כי מבחינה משפטית רשאי רבין לקחת עמו לסיור את יועצו, חזרו בהם פרס והרמטכ״ל והסכימו להשתתף בסיור בו נוכח גם אריק. למחרת היום התפרסמה כותרת במעריב: „רבין ושרון ביקרו במעברי סיני.״ נוכחותם של פרס ומוטה בסיור אוזכרה רק כבדרך אגב, כבעלת חשיבות מישנית. הפירסום נראה כפגיעה מכוונת.

למחרת היום כבר הופיעו בעיתונים ידיעות שהבליטו את העובדה שפרס והרמטכ״ל השתתפו בסיור לצידו של רבין, ודחקו את אריק למקום הרביעי.

■ ■ ■

אבל אלון ופרס אינם כועסים רק על רבין. יש להם גם חשבונות אישיים זה עם זה.

ממשלה שונים, שהובאו בסוד ביקור השליחים הסובייטיים, העידו, נחקרו ונבדקו במכונת־אמת. הם ניקו את עצמם מכל חשד. נותרו עדיין שלושה חשודים: ראש־הממשלה, שר־החוץ ושר־הביטחון.

תוך כדי מהלך החקירה החלו אנשי מישרד־הביטחון להפיץ שמועות, שנועדו להחשיד את יגאל אלון בהדלפת ביקור השליחים הסובייטיים. אנשי מישרד־החוץ נפגעו מההחשדה והאשימו את פרס ואנשיו בהדלפה. לטענתם, נעלב פרס על שלא הובא בסוד ביקור השליחים. למרות שהביקור היה חסר משמעות והשליחים היו בדרג מבוטל, הוא נשאר רק בידיעת רבין ואלון. זאת היתה סיבה מספקת, לטענת אנשי מישרד־החוץ, שפרס או אנשיו יפוצצו את השליחות.

כך נוצרה אווירה של מתיחות וחשדנות בין פרס לאלון. בינתיים אירעו עוד כמה דברים. למרות האיפול הכבד שהוטל על הנושא, התפוצצה פרשת המיברק הסודי האבוד, שמסר פרס למשה דיין.

רבין ואלון שמו־לב להתנהגותו התמוהה של שמעון פרס בפרשה. תחילה, בבירורים פנימיים שנערכו בחוג מצומצם, הוא הכ־

(המשך בעמוד 28)

תלמידת שמינית, צברית ממוצא בוכארי, זכתה השבוע

הנערות היפהפיות על רקע שקופיות־ענק ציבעוניות, כל אחת ושקופיתה ברקע. השנה ייצגו המועמדות בנשף הראשון חתך מרהיב של הנערה הישראלית. הן הציגו מיגוון רחב של ארצות־מוצא, גוונים, גדלים וטיפוסי־יופי.

בכתר נסיכת הים־התיכון 1975 המייוחל זכתה, הפעם, שרי חן בת ה־17 וחצי מתל־אביב. שרי, שעברה קורס אצל המורה הוותיקה לטיפוח־חן, לאה פלטשר, עולה לכיתה השמינית בבית־הספר התיכון ה־עירוני י״א, ויש לה חבר קבוע בחיל־הים. הכתיר אותה, במעמד החגיגי, ראש־עיריית בת־ים, יצחק וולקר, שהעניק לאירוע את נוכחותו ונוכחות אשתו, חיה.

הסגנית הראשונה, ויקי זילברמן, הטבחית הנאווה של גרעין הנח״ל בקיבוץ בית־העמק, סיפרה לקהל בחינניות צברית טיפוסית כיצד מכינים פיצות לקיבוץ שלם. הכתירה אותה דיילת־היופי הראשית היפהפייה של חברת רבלון — שבחסותה

תילבושות ערב

התילבושות שהציג בוטיק אדלר על גופותיהן של המועמדות בערב החגיגי, זכו בהצלחה מיוחדת. המעצב, יצחק אדלר, התפרסם בתילבושות הכפריות שהפכו שם־דבר. בערב זה הציג לראשונה שמלות עשויות בנלון. משמאל: המנחה, שמואל שי, חבוש כובע־מיצחייה.

נסיכ

במוצאי־השבת האחרונה זכתה נערה מאושרת נוספת בתואר נסיכת הים־התיכון. היה זה שיאו של הראשון בסידרת נישפי תחרות בחירת מלכת־המים לשנת 1975.

הנשף המפואר נערך במלון פאן־אמריקן בבת־ים, סביב בריכת המלון, על רקע הים, בליל־ירח מלא, כשהכל טובל סביב באלפי פרחים ציבעוניים רעננים, פאר יצירתם של פירחי כץ, שעיטרו את ה־אירוע החגיגי כמיטב המסורת המקובלת עליהם. בתוך הבריכה צפו גלגלים עטורי פרחים, ועל הגדר המפרידה בין הבריכה לבין הים שמתחת ניתלה כתר ענקי, עשוי אף הוא עשרות פרחים טיבעיים.

את הנשף פתחה מלכת־המים 1974, תמי בן־עמי, שהפגינה הופעה מרשימה בבגד־חוף אדום מתוצרת גוטקס, ואשר הפכה בינתיים דוגמנית מפורסמת.

המנחה, שמואל שי, ריאיין את תריסר

תילבושות לים

את התצוגה של ביגדי הים והחוף של חברת „גוטקס" פתחה מלכת־המים לשנת 1974, תמי בן־עמי, כשאחריה צועדות 12 המועמדות הגאות והנרגשות בביגדי־ים ביקיני של החברה.

שלושת הגראציות

של...
הנ...
כז), הסגנית הראשונה ויקי זילברמן (מימין) והש...

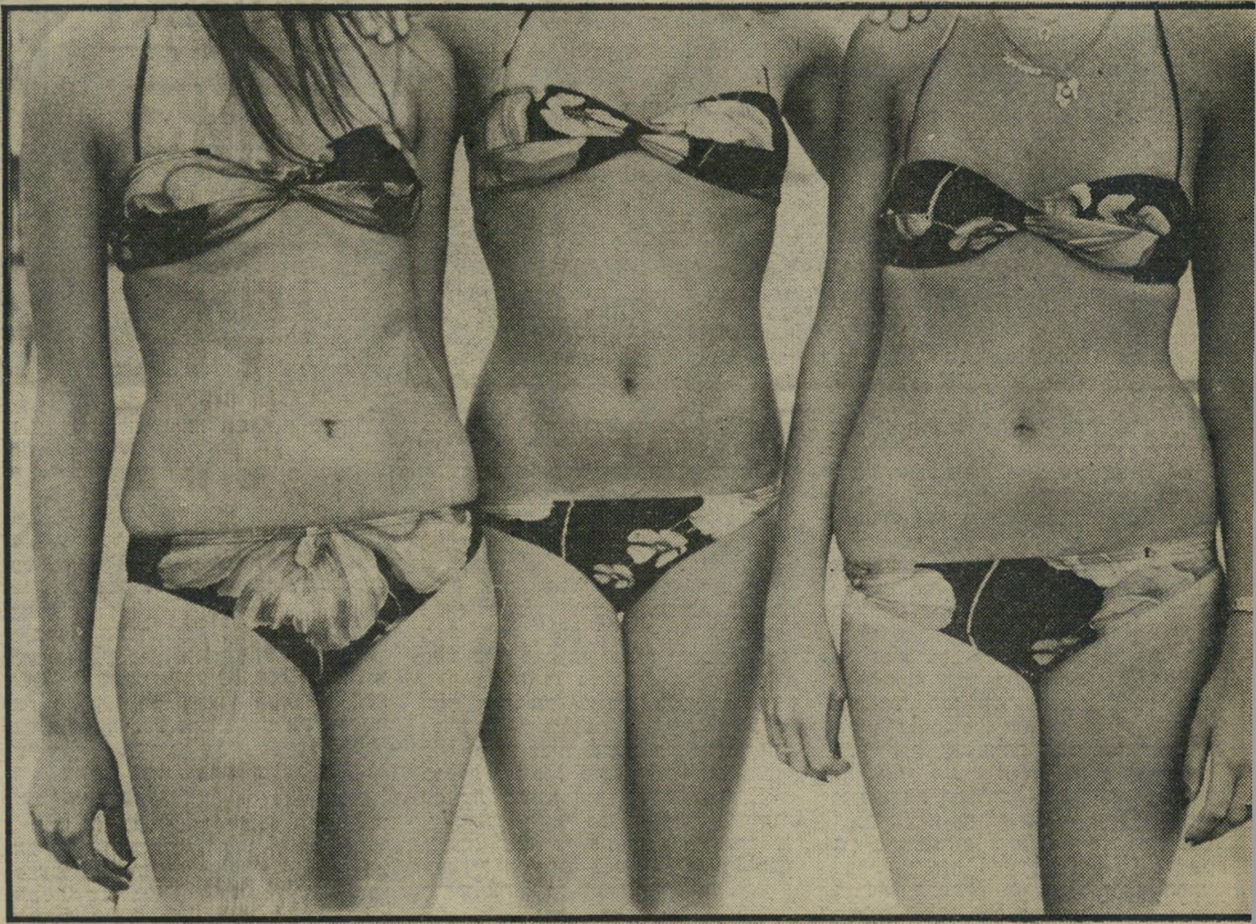

„גוטקס" בפעולה

כמו בכל השנה, גם השנה הצטיינו כל החיטובים והשיזפון הנאה הודגשו בביגדי־הים מדגם ביקיני של חברת „גוטקס". בתמונה משמאל: המועמדות, שבילו את יום המועמדות לתחרות על כתר מלכת־המים בגופות חטובים ושזופים. השבת כולו כאורחות מועדון־הבריאות של מלון „פאן־אמריקן".

בבת״ים בכתר נסיכת „הים התיכון״

נערך המיבצע — זיווה תלם, אשר העניקה מתנות מטעם החברה לכל הזוכות בתא־רים הראשונים.

כסגנית השנייה הוכתרה תמי חנש, ה־תימניה הגיזעית והאכסוטית משכונת גיבעת־עמל בתל־אביב, שקיבלה חופשה מיוחדת לצורך ההשתתפות בנשף. את תמי הכתיר מנהלו החדש של מלון פאן־אמריקן, ????

המועמדות הופיעו לפני הקהל בביגדי־ים של חברת גוטקס. ושלוש הזוכות ב־תארים הראשונים קיבלו את ביגדי־הים שלהן במתנה. כן הופיעו בתצוגת־אופנה מקסימה ביצירותיו של מעצב־האופנה יצ־חק אדלר, בעל בוטיק אדלר בתל־אביב, שהציג שימלות בנלון ושמלות כפריות רעננות, שהן הלהיט המייוחד שלו.

בקהל ניראו, בין כל שאר האנשים ה־חשובים, גם ח״כ יצחק מודעי, שהגיע בליוויית אשתו, מי שהיתה מלכת־יופי ב־

ת הימאי

המאפרת

על מלאכת האיפור ניצחה הדיילת הרא־שית של חברת „רבלון״, זיווה תלם. כאן היא מאפרת את הנסיכה, שרי חן.

מבט מאחור

המועמדות אורית דר (מימין) ונורית אמויאל מציגות בגאווה את הקו החדיש של ביגדי־הים של „גוטקס״.

שעתה, מיכל הראל, ובתם היפהפייה, ש־יכלה לזכות בנקל באחד הכתרים בתח־רות, אילו השתתפה בה.

את הצד הבידורי סיפקת שלישיית ה־נערות שוקולד־מנטה־מסטיק, ששבתה כל לב בעליצותה.

המועמדות היפות והרעננות, שבילו את כל היום שקדם לנשף במלון עצמו, כאור־חות מועדון־הבריאות שלו, הוכיחו שוב כי לפחות לתחום היופי והנעורים עדיין לא חל פיחות, וכי לכל שנה חדשה — יבול יפהפיות שופע ומייוחד משלה.

בגלל תקלה שאירעה עם הזמר צביקה פיק, יוכל כל מי שמחזיק בידו כרטיס ממופע זה, לקבל חינם, כפיצוי, כרטיס לנשף הבחירה הסופית של תחרות מלכת־המים 1975, שיתקיים בהיכל התרבות. הו־דעה על המועד תבוא.

המלבישים

את המועמדות הלבישו לקראת ההופעה המתכנן יצחק אדלר ואשתו גניה, כשאחד מארבעת ילדיהם צופה בפעולתם.

הזוכות בתחרות,
ה שרי חן, (במר־
יה תמי חנש קפצו,
מייד לאחר הכתרתן, אל תוך בריכת המלון. למטה משמאל: שלישיית מועמדות נחה ברגעים האחרונים לפני ההופעה. מימין תמי זמיר, באמצע סופי קדוש, ומשמאל — שרי חן, שהוכתרה כנסיכה.

במיבחן השופטים

המועמדת תמי זמיר צועדת לפני השופטים, שהיו אחראים לבחירה. מימין לשמאל: אברהם סיטון, חיה וולקר, דיילת „רבלון״ זיווה תלם, תמי בן־עמי, יצחק אדלר ויצחק אראל.

(המשך מעמוד 25)
חיש את הפרשה מכל וכל: „שום מיברק לא אבד, לא היו דברים מעולם.” אחר־כך סיבך את עצמו כאשר חזר בו וטען כי המיברק אבד מידו של אחד מאנשי־הביטחון שלו. בא משה דיין וסיבך את פרס עוד יותר. הוא גילה כי המיברק נשמט מידו אחרי שנמסר לו על־ידי פרס.

אמינותו של פרס בעיני חבריו לצוות הבכיר ותדמיתו כדובר אמת, לא השתפרה כתוצאה מהתנהגותו בפרשה זו.

במקביל התפוצצה הדלפה נוספת, דיון סודי שנערך בהשתתפות ארבעה אישים בכירים, פורסם בעתונות. היה זה הדיון שנערך בין שר־המישטרה שלמה הילל, ראש־עיריית ירושלים טדי קולק, היועץ־המישפטי לממשלה אהרון ברק והיועץ לענייני ערבים שמואל טולידאנו, בו נדונה ההצעה לסגור את העיתון הערבי א־שעב, המופיע במזרח־ירושלים.

עצם הדיון בנושא זה היה בבחינת שערוריה לאומית. שכן, ירושלים סופחה רשמית למדינת־ישראל, והרעיון לסגור עיתון ערבי בתחום המדינה בתואנה של ביקורת אנטי־ממשלתית המותרת לכל עיתון יהודי המופיע במדינה, הוא פרי מחשבה קולוניאליסטית.

אבל כתוצאה מאיתה הדלפה העלה השר הילל רעיון אבסורדי עוד יותר: שכל המשתתפים בדיון ייחקרו במכונת־אמת. מי שקנה את הרעיון היה יגאל אלון.

■ ■ ■

אם אפשר להטיל על פקידים ממשלתיים לחקור את שר־המישטרה במכונת־אמת, סבר אלון, מדוע לא להשתמש באמצעי זה גם נגד שר־הביטחון?!

אלון חיבר תזכיר מפורט אותו שלח לראש־הממשלה. הוא התייחס לחקירת הדלפת הידיעה על ביקור השליחים הסובייטיים. מאחר שהחשודים היחידים בהדלפה נותרו הוא עצמו, רבין ופרס — הוא מציע ששלושתם ייבדקו במכונת־אמת, כדי לבדוק מי מהם משקר שעה שהוא טוען כי לא הוא המדליף? אלון הצהיר כי כדי לנקות מעליו כל חשד, הוא מוכן להיות הראשון שייבדק.

לטענת אנשי מישרד־החוץ הציע אלון את ההצעה רק כדי להסיר מעליו את החשדות שהופנו אליו על ידי אנשי מישרד־הביטחון. הוא לא תיאר לעצמו שרבין אכן יקנה את הרעיון. להפתעתו חיתה תשובת רבין חיובית. גם הוא הסכים לחיבדק.

אבל כאשר הוצעה ההצעה לשמעון פרס, הוא דחה אותה מיד מכל וכל בתוקף. פרס, שהעמיד פני נפגע מעצם ההצעה שהופנתה אליו, הצהיר כי יעדיף להתפטר מהממשלה אם ייאלץ להיחקר במכונת־אמת. רק אז קיבל רבין את טיעונו של פרס כי אבסורד הוא לחקור שרי־ממשלה במכונת־אמת, חזר בו מהרעיון של אלון.

אלא שבינתיים משמש סירובו של פרס להיחקר במכונת־אמת, כהוכחה מרשיעה נגדו. „אילו היה מצפונו נקי,” אומרים אנשי אלון, „הוא לא היה מהסס להיחקר במכונה, למרות שמבחינה פורמלית הוא צודק בהתנגדותו.”

נוצר מצב ששלושת האישים המרכזיים בממשלת־ישראל, הצריכים לנהל יחד את מערכותיה של המדינה, פועלים תוך יחסים של איבה, חשדנות ותחרנות הדדית.

התמונה המצטיירת של המישחקים בצמרת היתה יכולה להיות משעשעת, לוליא המשמעויות העגומות שלה. שכן כל התופעות המבדחות־לכאורת הללו, המזכירות משחקי ילדים, אינם אלא סימפטומים למצבו האמיתי של המישטר במדינה.

בהדרגה ובאיטיות מנסה יצחק רבין לבצר שילטון יחיד בצמרת, להתנער מתלותו בשני שותפיו הבכירים. יותר ויותר סמכויות מתרכזות בידיו, ככל שהוא נוטה לזלזל ולהתעלם מפרס ואלון מתוך הנחה שהם חותרים תחתיו.

מבחינה אובייקטיבית צודק רבין. אין כל אפשרות לנהל שילטון מתוך ידיעה ששום דבר אינו סודי והכל מועד לדליפה. קשה גם לסמוך על שרים כשמסתבר שהם משקרים במצח־נחושה. אבל הפיתרון אינו בצירוף מכונת־אמת לממשלת־ישראל.

אם ראש־ממשלה מגיע למסקנה שאינו יכול לסמוך על שר מסויים ושכתוצאה מכך הוא נאלץ להעלים ממנו מידע — פתוחה בפניו לכאורה הדרך לסלקו.

במיבנה הפוליטי הקיים בישראל זוהי משימה שאינה ניתנת לביצוע. גם אם יתגלה אלון כמדליף־מועד ושמעון פרס יוצג לעיני כל כשקרן חסר־אחריות, אין רבין מסוגל לסלקם מממשלתו.

כך נידונה מדינת־ישראל כולה לשוט בספינה של שוטים, שבשעת סערה משחקים קברניטיה ביניהם בברוגז ומחבואים.

למסירה

חתלתולה סיאמית, גזע טהור, בת שישה שבועות, תמורת 250 ל"י.

נא לפנות בטלפון 03—244553 בין השעות 3—4 אחה"צ.

סוכן בכיר של הסי־איי־אי טוען: ההסתדרות הי׳א
בית־ספר לריגול

רוחם משל רתח מזעם. אנשי הליכוד צעקו בהיס־טריה. הוועד הפועל היה כמרקחה.

לכל זה גרמה שאלה פשוטה, שנשאלה בקול שקט על־ידי אורי אבנרי:

האם שימשה ההסתדרות כלי־שרת בידי סוכנות־הביון של ארצות־הברית, הסי־איי־אי?

בידו החזיק הנואם ספר עבה, בכריכה לבנה, שכבר גרם לשערורייה ברחבי העולם, ולהתפוצצות בארה״ב עצמה.

רצח, שוחד, זיוף

פיליפ אגי היה איש צמרת הסי־איי־אי, סוכן בכיר בחצי־תריסר ארצות, בעיקר בדרום־אמריקה. בעוד שעסק במלאכתו השיגרתית — הקמת ממשלות והפלת ממשלות, שיחוד עיתונאים ומנהיגים פוליטיים, זיוף מיס־מכים, השחתת שוטרים, ניצול אירגוני עובדים — עסק בחשאי בחיבור יומן, במשך 15 שנים של שירות.

כדי למנוע מעצמו אי־נעימויות וצרות, עבר לבריטניה, פירסם את סיפרו שם. הכרך בעל 600 העמודים הוא מעין מדריך לפעולות הסוכנות, רשימת המי־ומי בתוך „החברה", כפי שקרוייה הסי־איי־אי בפי חבריה. שם הספר: בתוככי החברה.

בסוף הכרך מופיע ניספח, המכיל בסדר האל״ף־בי״ת את כל האישים, הגופים והאירגונים אשר אגי נתקל בהם ובשמותיהם במהלך עבודתו, והידועים לו כקשורים בצורה זו או אחרת בסי־איי־אי.

הספר הופיע בראשית השנה. הוא נתקבל כמיסמך מהימן ביותר, תרם תרומה כבירה למסע המסעיר מזה כמה חודשים את ארצות־הברית, ושהפך הפרשה מס׳ 2 אחרי פרשת ווטרגייט: הגילויים על מעשיה המדהימים של הסי־איי־אי.

פרשה זו התחילה כאשר נודע כי הסי־איי־אי מילאה תפקיד חשוב באירגון ההפיכה נגד מישטרו השמאלי של סאלוואטורה איינדה בצ׳ילי, שבה נרצח איינדה עצמו.

מאז עבר על ארצות־הברית מבול של גילויים:

● שהסוכנות התקשרה עם אירגון־הפשע האמריקאי („המאפייה") ונתנה לו „חוזה" לרציחת פידל קאסטרו. על המאפיה היה להרעיל את קאסטרו בעזרת משרתו.

● שהסוכנות יזמה, השתתפה או תמכה בחצי־תריסר מעשי־רצח פוליטיים אחרים ברחבי תבל, כשכל הקורבנות היו ראשי־מדינות שלא היו נוחים לסי־איי־אי.

● שהסוכנות שילמה באופן קבוע דמי־שוחד למנהיגים פוליטיים מכובדים ובכירים במדינות רבות. בצורה זו יכלה גם לשלוט עליהם באמצעות סחיטה, אחרי שהגיעו לשילטון. בכמה מקומות שיחדה הסוכנות גם את השלי־טים וגם את ראשי האופוזיציה במדינה מסויימת.

● **שהסוכנות השתמשה למטרותיה באיר־גוני־סטודנטים, בכוהני־דת, בהסתדרויות־עובדים וכשורה ארוכה של אירגונים דומים. לכל אלה סופקו כספים מן הקרנות הסודיות של הסוכנות. הם עזרו לקשירת קשרים עם גו־פים זרים, לגיוס סוכני־ריגול, לחדירה לארצות אחרות, למתן כיסוי לאנשי הסוכנות, ועוד.**

● שהסוכנות בלשה אחרי כמאה אלף אמריקאים, שנחשדו כאויבי הממשלה, למרות החוק האוסר בפירוש את פעולת הסוכנות בתחומיה של ארצות־הברית עצמה.

● שהסוכנות שיקרה במשך שנים לקונגרס ולציבור האמריקאי. בניגוד לישראל, שבה מקובל על הכל שמותר לשרים ולפקידים בכירים לשקר לכנסת באופן חופשי ורצוף, נחשב הדבר בארצות־הברית כחטא בל־ייכופר.

לאחרונה נתעורר מחדש חשד ישן נורא: שהסוכנות מילאה תפקיד ברצח הנשיא ג׳ון קנדי — שהסכים (אולי) תחילה לתוכניות לרצח קסטרו, אך התנגד לכך לאחר־מכן. קנדי נרצח ביום שבו הועברה הוראה נוספת לרצי־חת קסטרו — כנראה בניגוד לרצונו.

כל זה מסעיר את אמריקה, שחשבה עד כה כי שיטות אלה מיוחדות לשרותים החשאיים הסובייטיים.

הוא מספק מזה חודשים ידיעות חדשות, כימעט מדי־יום־ביומו. כל הגילויים באו מצד אנשי הסוכנות שפרשו, ונחשפו על־ידי מיטב העיתונאים האמריקאיים, כשהמכו־בדים שבעיתוני ארצות־הברית — ניו־יורק טיימס ווושינגטון פוסט — משמשים ככלי־הפירסום העיקריים.

כתוצאה מכך נאלץ הנשיא ג׳ראלד פורד למנות ועדת־חקירה מיוחדת, בראשות סגנו, נלסון רוקפלר. זו עשתה עבודה חפוזה, אישרה את מרבית הגילויים, אך לא ירדה לעומק העניין. נטען נגדה כי מרבית חבריה, ובראשם רוקפלר עצמו ונציג אירגון־העובדים, חשודים בעצמם כמי ששיתפו פעולה עם הסי־איי־אי.

גם הקונגרס מנהל בו־זמנית כמה חקירות, שהביאו לגילויים מרעישים נוספים. כתוצאה מכך כבר נאלצו כמה מראשי הסי־איי־אי להתפטר, ואילו מנהליה־בעבר של הסוכנות נאלצו להודות פומבית ששיקרו לקונגרס ולציבור, כאשר הכחישו בעבר כל פעולה בלתי־חו־קית שלהם.

בישראל עוררו כל הדברים האלה סקרנות מועטה. כשם שהישראלי הממוצע התקשה להתרגש נוכח גילויי פרשת ווטרגייט, מפני שהוא רגיל לשילטון המשקר לאז־רח והעוסק בפעולות־בילוש נגד יריביו, כן לא התרגש נוכח גילויי פרשת הסי־איי־אי.

הוא לא ידע כי בין כל הפצצות הגדולות של הפרשה, חבוייה לה פצצה קטנה שעליה רישום „תוצרת ישראל".

בעמודים 77—74 של ספרו, מתאר פיליפ אגי בהרחבה את השימוש שעשתה הסי־איי־אי באירגוני־פועלים. אירגונים אלה הם, מטבע מהותם, בעלי אופי בינלאומי. משום כך הם מתאימים, במיוחד כדי לחדור לארצות זרות, לשמש כיסוי לסוכני־ביון ולגייס מרגלים זרים.

אירגוני־העובדים האמריקאיים שייכים, כיום, לימין הקיצוני. באחדים מהם שולטת המאפיה, והם משמשים את צורכי אירגון הפשע המאורגן. בין אלה בולט אירגון פועלי־התובלה („טימסטרס"), שמנהיגו ג׳ימי הופה הקים מיפעלי־צדקה בישראל, נכלא בעוון פשעים שונים, נש־פט, שוחרר, ובימים האחרונים נחטף ונעלם.

בגלל התפתחות היסטורית מסויימת, פנו גם אירגוני־העובדים המכובדים ימינה. בהנהגת שורה של אישים, שהאחרון בהם הוא המנהיג הנוכחי ג׳ורג׳ מיני, נקטו כל האיגודים המיקצועיים האמריקאיים קו אנטי־קומוניסטי קיצוני ביותר, תוך תמיכה בקו גיזעני מבית.

משום כך הסכימו האיגודים ברצון לשמש כלי־עזר לסוכנות הביון, שתפקידה העיקרי הוא להילחם בקומו־ניזם בעולם. אחרי שההתאחדות העולמית של האיגו־דים המיקצועיים התפלגה לשתיים — האחת, „דמוקרטית", שייכת לגוש הקומוניסטי והאחרת, „חופשית", נמצאת בידי האמריקאים — גברה נכונות זו.

כל זה היה ידוע גם לפני אגי, אך הוא מפרט את התהליך בעובדות. הוא מתאר כיצד חדרה הסי־איי־אי לאירגון הבינלאומי של האיגודים המיקצועיים החופשיים, ובאמצעותו לארצות רבות. הוא גם מספר כיצד הקימה הסי־איי־אי בעצמה אגודות מיקצועיות בינלאומיות — אירגונים המאגדים את כל האגודות מסוג אחד (כגון פועלי המתכת, או המזון, או הטכסטיל) בעולם המערבי, כדי להקל על פעולותיה.

מה מקומה של ההסתדרות הישראלית במע־רכת זו?

אין זה סוד שההסתדרות תלוייה במידה רבה באיר־גוני־העובדים האמריקאיים. היא מקבלת מהם בגלוי כס־פים לפעולות שונות. אגודות אמריקאיות שבהן שולטים יהודים — כגון אגודת פועלי מלבושי־הנשים — סייעו למדינה במאבקיה הפוליטיים. כל תנועת־האיגודים האמ־ריקאית, בהנהגת מיני וקודמיו, היא מעמודי־התווך של ה„לובי" הישראלי בוושינגטון.

מנהיגי־עובדים אמריקאיים — החל בגאנגסטרים כמו ג׳ימי הופה וכלה במנהיגים המכובדים — תרמו כספים כדי להקים בארץ מוסדות על שמותיהם. הקשרים בין האיגודים האמריקאיים והישראליים הם יומיומיים, הדו־קים, ובמישורים רבים.

עתה בא פיליפ אגי ומגלה כי אחד הקשרים האלה הוא במישור הריגול, הביון והבולשת הפוליטית.

טוען אגי: במיסגרת הפעולה הכללית באמ־צעות אירגוני־הפועלים, השתמשה הסי־איי־אי בהסתדרות הישראלית, ובעיקר לשם הדרכת סוכני־ריגול מקרב עסקני־העובדים הסוציאל־דמוקרטיים במדינות שונות.

במילים אחרות: במדינות שבהן לא היה נעים ל־סי־איי־אי לפעול באמצעות אירגונים אמריקאיים, „אימ־פריאליסטיים", היה נוח לה לפעול באמצעות ההסתדרות. ההסתדרות קיימה בארץ קורסים לעסקני־פועלים מאפ־ריקה, אסיה ודרום־אמריקה.

קורסים אלה שימשו, בין השאר, ליצירת מגע בין הסי־איי־אי לבין מועמדים פוטנציאליים לפעולות ביון וריגול.

(המשך בעמוד 32)

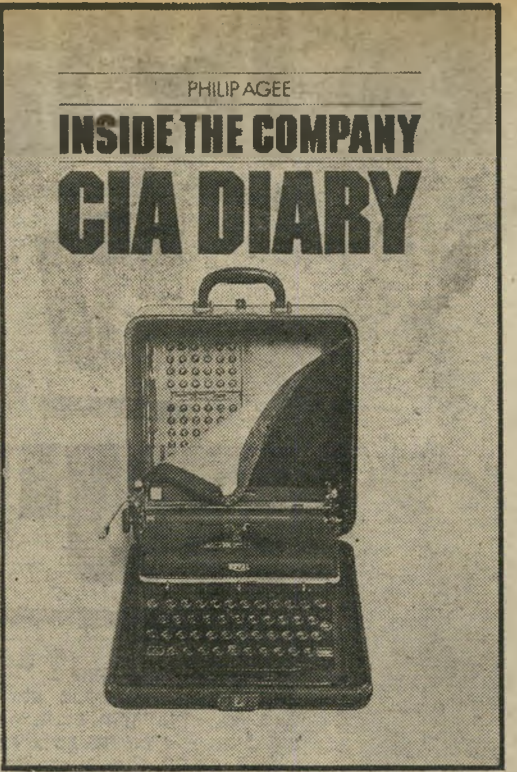

הגילוי סיפרו של פיליפ אגי, **בתוך החברה — יומן סי־איי־אי.** על העטיפה נראית מכונת־הכתיבה של המחבר, שבה הטמינה הסוכנות.

HERBERT, RAY. Deputy Chief, Western Hemisphere Division. *320*, *381*, *407*, *459*

HISTADRUT. The Israeli labour confederation, used by the CIA in labour operations. *76*

HOLMAN, NED P. Chief of Station in Montevideo, later Chief of Station in

הניספח שמה של ההסתדרות הישראלית, כמכ־שיר לפעולות הסי־איי־אי, מופיע בנים־פח האלף־ביתי שצירף המחבר לספר, ושבו מופיעים מאות שמות של אירגונים ואישים ברחבי העולם. המיספר מסמן את העמוד המפרט תפקיד ההסתדרות בפעולות הסוכנות. מעל ומתחת: שמות של סוכנים באמריקה הדרומית.

movement similar activity is possible, usually channelled through the International Federation of Christian Trade Unions‡ (IFCTU).[1] And for specialized training within the social-democratic movement, the Israeli Histadrut‡ is used.

Labour operations are the source of considerable friction be-

המכשיר עמוד 77 בספר, שבו נקבע כי ההס־תדרות היתה מכשיר בידי ה־סי־איי־אי כדי לתת הדרכה מיקצועית בענייני ריגול וביון לעסקנים סוציאל־דמוקרטיים בארצות השונות.

קראו לי ריטה

הדוגמה במראיה, וגם בהת־נהגותה, מזכירה פנינה את כוכבת־העבר ריטה הייוורת (למטה), שנודעה ביופייה החם והלוהט.

„יש לי ביטחון עצמי, וגם אין לי. אני לא מבקשת טובות מאף אחד. אני שונאת חובות והתחייבויות. מה שאני עושה, אני עושה עד הסוף — וטוב. אני אישיות דומיננטית, מכתיבה את התנאים לסביבתי הקרובה, ונותנת את הטון בכל מקום שבו אני נמצאת.״

נא לתפוס מרחק. לגברת הצעירה, האח־ראית על ההצהרות המצוטטות לעיל, יש ראש על הכתפיים. ועוד איזה ראש. פנים יפים מעוטרים בשיער בלונדי טיבעי ושו־פע, עיניים גדולות מעוטרות גבות מקו־שתות, ושפתיים חושניות. הראש היפה הזה זקוף על צוואר ארוך, שהוא חלק ממטר שבעים־ואחד סנטימטרים, וחיטובים בדיוק במקומות הנכונים.

ומאחרי הראש, שבו מדובר — מוח אמביציוזי השואף להגיע הרחק, עד כדי הנהלת עסקים. ובכן, נא לדמיין ניהול עסקים עם פנינה אלון, מלכת החן לשנת 1971, בת 24 וחצי שנים של ביטחון־עצמי, כישרון לא־נורמלי לשפות והמון אהבה ללימודים. מי שכבר מתחשק לו מיספר־הטלפון שלה, בענייני עסקים כמו־בן, ייאלץ להמתין מעט. פנינה תחל בלימודי מינהל־העסקים רק בשנת־הלימו־דים הקרובה. לא, לא להרים את הגבות בתמי־הה. פנינה מודיעה, במלוא

נערת־החן הישראלית, הנראית כיורשתה של ריטה הייוורת

האחריות, כי היא השלימה את לימודי התואר הראשון שלה באוניברסיטת סן־פרנציסקו, במקצועות אנגלית ופסיכו־לוגיה, לימודים האורכים בדרך־כלל שלוש שנים — במשך שנה אחת בלבד!

סיפרה פנינה: „למדתי בשיטה חד־שה של אוניברסיטת מישיגן, שנתנה את השיטה לניסוי לאוניברסיטת סן־פרנ־ציסקו. אחרי שעברתי בחינות של מנת־מישכל, ובחינות פסיכוטכניות, נבחרתי מבין אלפי מועמדים, סטודנטים זרים כו־לם, ללמוד בשיטה החדשה.

„הייתי הישראלית היחידה, והיו שם המון ערבים שרצו לטרוף אותי בעיניהם. מה־גם שענדתי מגן־דויד ענק על צווארי. הרגשתי כנציגת ישראל. לכן החלטתי להתחבר איתם. היום הם החברים הכי טובים שלי. כל מיני בנים של שייכים עשירים מסעודיה היו עחרים לי לשאת את הספרים בקאמפוס.

„בין השאר כתבתי מאמר על ביגמיה,

פנינה כפי שהיא אוהבת את עצמה, עם מבט מהורהר וחולם, המשקיף אל העתיד ומצפה לדברים שיקרו, רצוי באופן מפתיע, כפי שקורה תמיד, גם במציאות. את הדימוי המעמיק והחשוב מעדיפה פנינה על־פני הדימוי של נערת־זוהר, שדבק בה. היא משתוקקת לחישאר בארץ ופנוייה להצעות שתחיינה מפתות דיין כדי לתשאירה כאן.

ריטה בתמונה זו ניתן לראות מדוע מזהי־הנודעת של העבר, ריטה הייוורו־מימין: ריטה הגדולה מוקפת גברים צעירים, באח־כך חשה גם פנינה אלון, המוקפת מחזרי־

נערת החן

בתחרות־היופי של שנת 1971 נבחרה פנינה אלון (קלינה) כמלכת־החן של ישראל, אך דווקא באותה שנה לא נערכה תחרות „מיס יוניברס" בטוקיו. פנינה, שלדעת רבים וטובים היתה בעלת סיכויים מצויינים להצליח גם שם, פיצתה עצמה בהתמסרות לשירותה הצבאי דאז בסיני, בתקופת מילחמת־ההתשה. מימין: פנינה בחזית בית־הוריה שבצהלה, בתנוחה דרמאטית לצילום.

אשת החברה

פנינה בתצלום בחברת הדוקטור אל הילדנברג, בעל חברה למחשבים אלקטרוניים בסן־פרנציסקו, איתו התיידדה מאוד והוא עזר לה רבות להתאקלם בחברה הגבוהה בעיר. „הוא השאיל לי את בית־הקיץ שלו, ושם אני מתגוררת, בתקופת לימודי. אני מחזיקה את הבית ושומרת עליו."

ב"א באנגלית

עשתה פנינה באוניברסיטת סן־פרנציסקו, תוך שנה אחת — במקום שלוש שנים, כמקובל, וזאת במיסגרת תוכנית־לימודים חדשה מיוחדת. נוסף לאנגלית למדה גם פסיכולוגית, „זהו תחום שמשך את ליבי תמיד," היא מתוודה. את המשך לימודיה היא מתכננת בתחום מינהל־העסקים.

(מימין), אומרת: אני פתוחה להצעות!

מונוגמיה ופוליגמיה, והמורה שלי בקורס אמרה לי שזה ממש סופיסטיקייטד, ואילו הערבים התנגדו למאמרי בכל תוקף. הם כתבו דברים איומים על הנושאים האלה.

„התוכנית המייוחדת הזו היא תוכנית יוצאת־מהכלל. אוניברסיטת מישיגן הגיעה למסקנה שאם סטודנט זר בא לחוץ־לארץ ורוצה ללמוד שפה, זה ממש דבילי שהוא יבזבז שלוש שנים. התוכנית של הקורס היא לתמצת שלוש שנים בשנה אחת. אני סיימתי את הקורס בהצלחה, והייתי אחת התלמידות הטובות ביותר בו. היה לי אתגר לא־נורמלי לגמור אותו.

לא לבייש ✱ את המדים

„אחרי מלכת־היופי, אחרי הצבא, אחרי הדוגמנות, לקום בחמש בבוקר כל יום וללמוד שמונה שעות נון־סטופ בכזאת אמביציה, כוח־רצון והתמדה — זה היה משהו! להוכיח לעצמי שאני מסוגלת. אני רוצה בסיס טוב ויסוד טוב. כך למדתי יום ולילה, והגעתי למה שהגעתי. כעת אני רוצה ללמוד מינהל־עסקים.

„לאמיתו של דבר חלמתי על אדריכלות, אבל הגעתי למסקנה שלעסקים אני מתאימה יותר. אני חולמת להיכנס לאוניברסיטת סטאנפורד, שהיא הביזנס־סקול הכי טוב שקיים. אני יכולה להתקבל לשם, כי אני קשורה לאחת המישפחות הכי עשירות באמריקה. אבי המישפחה מרצה בסטאנפורד. כנראה שאתחיל ללמוד שם תשנה."

לפני שנבחרה כמלכת־החן הישראלית, בשנת 1971, היתה פנינה אלון חיילת בבסיס חיל־האוויר בסיני. היא לא

(המשך בעמוד 34)

פנינה אלון פעמים רבות עם כוכבת־הסרטים ...מאל: פנינה בתנוחה טיבעית. בתמונה למעלה ...טיה. אלא ש„תפסת מרובה — לא תפסת" ...בים, אך עדיין מחפשת את האחד־והיחידי.

העיירה ירוחם התפוצצו בה

האם: שימחה עזריאל

יצחק עזריאל יצא את ביתו שבשיכון מס. 316 בירוחם במוצאי־השבת, לפני 10 ימים. השעה היתה שבע בערב ל־ערך, הילד בן ה־11 וחצי, היה נרגז. הוריו סירבו לתת לו כסף כדי שישתתף בטיול. הוא עזב את הבית, ואחרי שהסתובב קצת בשכונה, הלך להצגה השנייה בקולנוע. סמוך לשעת חצות הסתובב יצחק בקירבת הדיסקוטק שבעיירה.

זה היה המקום האחרון שבו ניראה הילד. יש להניח שאחרי שעזב את הדיסקוטק התכוון יצחק הקטן לחזור הביתה, לישון.

אך הוא לא חזר הביתה באותו לילה של מוצאי־השבת. בדרך לביתו, פגש יצחק עזריאל הקטן ברוצחו. הוא הוכה באבן ב־ראשו, ברקה השמאלית. הוא נפל ארצה, ואז נגרר על־ידי הרוצח כמה עשרות מט־רים, עד לתעלת־הביוב במרחק של כ־200 מטר מביתו. בקירבת המקום, מרחק של כ־100 מטר נמצאים בתי־מגורים.

הזרוע השמאלית נכרתה

המשטרה הועמדה על רגליה מייד. עשרות אנשים השתתפו בחיפושים אחרי הילד הנעלם. כלבי־גישוש, מסוקים ומטוס מישטרתי הסתובבו וסרקו בירוחם ומעליה, אך ללא תוצאות.

חלפו עוד יום, ועוד יום, עד שנער בדואי בן 17, מוחמד סולימאן עוג׳ה מהשבט אל־עזאזמה, מיהר לתחנת־המישטרה שבירוחם וסיפר כי מצא גופת ילד בין השיחים, ב־וואדי, ליד הביוב בקירבת ביתו של הילד הנעדר יצחק עזריאל.

הבדואי הצעיר סיפר לחוקרי המישטרה שעשה קיצור־דרך, וכך גילה את הילד. בתוך הצימחייה שסביב תעלת־הביוב.

המסקנה המיידית שאליה הגיעו החוק־רים היתה שיצחק עזריאל נרצח. החוקרים גילו מייד שחסרה בגופה הזרוע השמאלית, היא נקטעה בעזרת מכשיר חד.

אחרי שחקרו כ־100 חשודים, נזכרו ה־שוטרים בקיומו של מוחמאד סולימאן עו־ג׳ה, הבדואי בן ה־17 שגילה את גופתו של הילד.

באותו רגע עלה חשד במוחם של החוק־רים. הם עצרו את הבדואי הצעיר, ואת אביו סלימאן זנון בן ה־55, ועוד בדואי צעיר כבן 20, דליעה עודה, כחשודים ברצח יצחק עזריאל.

למחרת הובאו שלושת הבדואים בפני שופט־שלום, להארכת מעצרם ב־15 יום. המישטרה טענה כי חשדה כלפי שלושת הבדואים התעורר, אחרי שהגיעו לאוזניה עובדות חותכות:

בית ספר לריגול

(המשך מעמוד 29)

ספרו של אגי פורסם לפני כמה חוד־שים. מאחר שההסתדרות מחזיקה ב־עולם מנגנון מסועף — ויקר מאד — של פעילים פוליטיים, ומחלקה מדינית גדולה בתל־אביב, אין ספק שהיא ידעה על קיום הספר.

היא לא הגיבה, לא הכחישה, ולא הגישה תביעת־דיבה נגד ה־מחבר בבריטניה או בארה״ב.

אולם גופים אחרים שמו לב לכתוב. שבועון־הענק הגרמני, דר שפיגל, בכתבה גדולה על הסי־איי־אי, הזכיר בפירוש את דבריו של אגי על ההסתדרות.

שבועון זה נפוץ במאות אלפי עותקים, ומאות עותקים מגיעים גם לישראל. שוב לא הגיבה ההס־תדרות, לא הכחישה, לא הגישה תביעה.

המנכ״ל ידע!

בשלב זה נכנס לפעולה אורי אבנרי, כחבר הוועד הפועל של ההסתדרות מטעם סיעת מרי. הוא הגיש הצעה לסדר־היום על גילויי הספר.

ירוחם משל עשה את הכל כדי למנוע את העלאת ההצעה במליאת הוועד הפועל. אולם מזכיר הוועד הפועל, משה רינת המשופם, השיב במיכתב אישי לאבנרי: „...הריני להודיעך כי לא היה, לא הווה, ולא יהיה קשר כל שהוא בין ההסתדרות לבין סוכנות הביון המרכזית של ארצות־הברית. נודה לך אם תמציא לנו את הספר האמריקאי — האסמכתה שעליה הנך מת־בסס בהצעתך לסדר־היום.״

ספר זה לא הגיע ארצה — עובדה מוזרה כשלעצמה. אולם אבנרי דאג להשיג בחו״ל עותק של הספר, המציא את החומר לירוחם משל.

בשבוע שעבר, בישיבת הוועד הפועל, נתבקש אבנרי שוב שלא להעלות את ההצעה בפומבי. הוא סירב, הביא את הדברים בנאום קצר ועניייני בפני חברי הוועד.

הפעם קרה דבר נדיר: ירוחם משל התרגז בגלוי. אף שאבנרי רצה להמשיך בנאום על נושא אחר, הפסיקו משל, כדי להשיב מייד על „תעלילה השפלה״ שהוטחה נגד ההסתדרות. משל הכחיש כל קשר, טען כי אגי הוא עריק ובוגד בסוכנות ושאין להאמין לו. כהוכחה עליונה לטוהר ההסתדרות אמר כי מנהיג־הפועלים האמ־ריקאי, שהיה חבר בוועדת־רוקפלר, הודיע להסתדרות שאין לה על מה להשיב.

היה זה כאילו איש אחד היושב על ספסל־הנאשמים מאשר שהשני חף מפשע כמוהו.

אולם עסקן הסתדרותי אחר, ישראל הרץ, סגן יו״ר המחלקה הבינלאומית של ההסתדרות, היה פחות דיסקרטי. בשיחה עם יהושע ברילאנט, כתב ג׳רוסלם פוסט בהסתדרות, אמר השבוע כי ייתכן מאד שהסי־איי־אי ניצלה את ההסתדרות כדי לאמן מנהיגים אסיאתיים בשנות ה־60׳ המוקדמות.

המדובר בקורס שמומן על־ידי אירגון־הגג של האיגודים האמריקאיים (איי־אף־אל־סי־איי־או), ושנושאו הרישמי היה יחסי־עבודה וקואופרציה. הקורסים נערכו במכון האפרו־אסיאתי של ההסתדרות.

לדברי הרץ, התעורר אז החשד כי הסי־איי־אי מעורב בעניין, ועל־כן נמנעה להבא התערבות אירגון־העובדים האמריקאי.

למזכיר ההסתדרות דאז, ראובן ברקת (לאחר־מכן יו״ר הכנסת), נודע כי כמה ממנהיגי־העובדים האמריקאיים קשורים ב־סי־איי־אי. על־כן נתן הוראה שלהבא יתקבלו מועמדים בחו״ל לקורסים רק מבין אלה שיפנו להסתדרות, במישרין או ב־אמצעות שגרירויות ישראל.

עד אז נתקבלו מועמדים על פי המלצת האירגון האמריקאי, שגם שילם את הוצ־אות־הנסיעה. את האירוח בארץ שילמה ההסתדרות עצמה, יחד עם הוצאות הקורס ודמי־כיס לחניכים.

כאשר קרא ירוחם משל את הדברים ב„ג׳רוסלם פוסט״,* הוא התפוצץ. תוך דקות מעטות יצא מיכתב מטעם ישראל הרץ לעיתו־נים, ובו הכחיש כאילו כפאו שד שאי־פעם אמר את הדברים.

---

* מובן מאליו שג׳רוסלם פוסט לא הז־כיר כלל שאורי אבנרי הוא שעורר העניין בהסתדרות. העיתון, אחד ממכשירי שטי־פת־המוח המובהקים ביותר של הממשלה, גונז באופן עיקבי כל זכר לקיום **העולם הזה** — מילבד במיקרים שבהם הוא טופל שקרים, או מפרסם עלין ידיעות משמי־צות.

ספורט־טוטו

טוטו

השבוע
מתחילה הליגה האנגלית

מינימום הפרס הראשון
200.000 ל״י
(כולל העברה)

* * *

מינימום כלל הפרסים
300.000 ל״י
(כולל העברה)

* * *

ביום ה׳ — המועד האחרון
למסירת הטפסים

עשה לך מנהג קבוע־
מלא טוטו בכל שבוע!

המועצה להסדר ההימורים בספורט

הופיע ונמצא למכירה בדוכנים

עת לעת

מעשים שהיו ופרשיות שנגנזו

בחוברת מבחר כתבות הדן באירועים, אישים ומסתורין, מלווים בצילומים רבים מן העבר הרחוק והקרוב.

- תעלומת המלון מטרופול; על נסיונות ההתקשרות של נציגי לח״י עם גרמניה הנאצית ואיטליה הפשיסטית להצלת יהדות אירופה ושחרור המולדת מעול השלטון הבריטי.
- תהילה ומוות; מדוע רצח סטאלין את המרשל טוחצ׳בסקי?
- אהבתו הגדולה של ויקטור הוגו אל ז׳ולייט שהעדיפה על פני אשתו אדל.
- קו קלוקס קלאן; כת גזענית אלימה בארה״ב.
- גיאפ; אדריכל ההשתלטות הקומוניסטית בוויטנאם.
- ספינת המלחמה „ואזה״ ירדה אל מצולות ים.
- מולוטוב; ברלין 1940.
- איפה אתה צוללן קראב?
- הפנטגון; על ממסד ההגנה של ארה״ב.
- תאודורה; נערת שעשועים שהפכה לקיסרית גאה.

בחוברת 64 עמודים.

לבעלי עבר פלילי

אם הורשעת לפני יותר מ־5 שנים ואם הינך סובל מכך שיש לך עבר פלילי — פנה אלינו!
אנו אגודה שהוקמה כדי לאפשר לך למחוק את עברך הפלילי ולהשתלבותך מחדש בחברה.

הארגון לשיקום משפטי

תל־אביב, הנגב 8, חדרים 310—311,
טל. 30448, ת.ד. 2290, ת״א.

היתה רדומה במשך 24 שנים - השבוע
שתי פצצות שהידהדו ברחבי המדינה

הבדואים של הסביבה התלוננו מזה זמן־מה כי ילדי העיירה גנבו מאוהלי־הם כספים וכלים שונים. מוחמד עצמו טען באוזני השוטרים כי נגנב ממנו זוג־אופ־ניים. החוקרים סברו שיש מקום לברר אם רציחתו של הילד לא היתה מעשה־נקמה, תגמול לגניבות אצל הבדואים.

הסוד שנלקח אל הקבר

עובדה נוספת: באוהלו של סלימאן זנון גילו החוקרים שברייה בדווית ועליה סימני דם.

לא היה ברור אם סימנים אלה הם של הילד, או כיתמי דמה של בהמה. עד ל־בירור העניין במעבדה, העדיפו השוטרים להחזיק את החשודים במעצר.

סיבה נוספת למעצר היתה העובדה ש־הרוצח כרת את ידו השמאלית של הקורבן, כמינהג הבדואים לאחר תפיסתו של גנב.

שלושת הבדואים העצורים כופרים ב־אשמה. הם טוענים שאין להם כל קשר לרצח. החוקרים, מצידם, טוענים שגילו סתירות בסיפוריהם של החשודים.

האם באמת רצחו שלושת הבדואים ה־חשודים את יצחק עזריאל הקטן?

אולם, אפילו חוקרי המישטרה עדיין אי־נם שלמים עם חשדותיהם. ביום השני השבוע, הובאו שני גברים נוספים, לא־בדואים, לבדיקה במכונת־האמת.

מה יכול היה להיות המניע האמיתי ל־רציחתו של יצחק עזריאל בן ה־11 וחצי?

מסתובבים בירוחם, ומתגוררים בקירבתה, ובכך להטיל עליהם את האשמה ולהרחיקם ממנו־עצמו.

מה יכול היה הקורבן הקטן לדעת על הרוצח? מה ראה? איזה סוד הוא לקח איתו אל קיברו?

ירוחם היא עיירה קטנה, שבה מת־גוררות 7,700 נפשות. העיירה נוסדה

הקורבן: יצחק עזריאל

חוקרים שאחותו של יצחק, דליה בת ה־23, ניהלה פרשת־אהבים עם צעיר מקומי שהתנהג והופיע כמו יהודי, אך לאחר ש־מישפחת עזריאל גילתה כי המאהב של דליה הוא בעצם בדואי, נאלצה הנערה לנתק את הקשר איתו.

האם היתה זו נקמה? האם הרוצח בחר בקורבנו, פשוט מפני שהילד נפל בקלות לידיו, ובכך גמל להורים?

שאלות רבות וקשות עומדות בפני חוקרי המישטרה, במאמציהם לפענח את רצח הילד מירוחם.

עם כניסתו של ניצב־מישנה ראובן מינ־קובסקי, ראש ענף־החקירות במטה המחוז הדרומי, לזירת החקירה, גברו הסיכויים לפענח את הפרשה בהקדם האפשרי.

רציחתו של יצחק עזריאל האפילה ב־מיקצת על בהלת הזהב שפקדה את ירוחם בימים האחרונים. בימים שבהם ערכו ה־שוטרים והתושבים את החיפושים אחר הילד הנעדר, עזב את ירוחם האיש העשוי לרשום את שמה של העיירה על מפת ה־עולם. הפעם, כשאמר משה קופרשטיין „להתראות!", הוא התכוון לחזור אל ה־עיירה הדרומית הקטנה כמנצח.

עלילות הזהב המר

ימים ספורים לפני חג־הפסח אשתקד נכנס משה קופרשטיין, גבר מבוגר בעל שיער קצר כסוף לבית־המלון בן ששת

האב: אברהם עזריאל

האבנים הועברו לחדרו של קופרשטיין בבית־המלון של שיטרית, והשניים אספו, לטענתם, כמות מסויימת של אבקת־זהב. בעזרתו של שיטרית, שהוא מסגר במיק־צועו, הכין קופרשטיין כ־8 גלולות מהחו־מר שאותו כינה זהב. רק מעטים בירוחם עודדו את קופרשטיין במחקריו. עם אלה נימנו יו"ר המועצה המקומית ירוחם, יעקב עם־שלום והמבקר הפנימי של העיירה יצחק שוקרון.

חלומותיה של ירוחם

היום שקטה זירת הזהב בירוחם. ה־יו"ר עם־שלום נסע לגרמניה, כדי לנוח קצת מכאבי־הראש שגורמת לו העיי־רה, ושוקרון יצא לחופשה מחוץ לירוחם.

הבהלה לזהב ולרוצח

האם נפל קורבן לסוטה־מין, שרצח אותו אחרי שמשך אותו לכיוון תעלת־הביוב?

או אולי ידע הילד דבר־מה שהיה חשוב לגבי הרוצח, ולכן החליט זה להשתיקו? אם כך, מדוע נכרתה זרועו השמאלית?

סעד, אונס ועבריינות

יתכן שהרוצח כרת את זרועו במגמה להוביל את המישטרה אל הבדואים ה־

„הנה הזהב!" יצחק שיטרית, בסלעים שבהם נמצא הזהב, לפי הטענות.

בשנת 1951. כיום, 60% מהאוכלוסייה הם יוצאי ארצות צפון־אפריקה (מארוקו ו־תונים); כ־20% מיוצאי הודו; 10% ילידי הארץ וותיקים; כ־10% מיוצאי פרס ורומ־ניה.

במשך שלוש שנים, מ־1969 עד 1971 (ועד בכלל) הגיעו לירוחם 698 תושבים יהודיים חדשים, ועזבו אותה למקומות אחרים 747 נפש.

זוהי עיירה בעייתית. הבנייה בירוחם הופסקה. מיספר המישפחות המקבלות טי־פול בלישכת־הסעד הוא 820. אחוז ה־מישפחות המקבלות את כל סוגי הסעד ב־עיירה הוא 65.5. בעיירה זו האחוז הגבוה ביותר של מישפחות נתמכות־סעד.

בירוחם חי מיספר „מכובד" של עבריי־נים צעירים. אם מיקרים של אונס ובעילת־קטינות בעיירה הסתיימו בשקט, ללא התר־ערבות המישטרה, היה זה רק תודות לכך שנעשו הסכמים בין הורי הבנות לבין ה־עבריינים, ואלה התחתנו עם הילדות או הבטיחו להתחתן איתן.

בירוחם מתגוררים גם אסירים, ברישיון, והמישטרה נוהגת לבצע פשיטות־בזק ל־בתיהם, לפי מידע שהיא מקבלת מילדים תושבי המקום.

עבריינים־לשעבר החיים במקום מתלונ־נים, שהמישטרה משפילה אותם כאשר מחפשים בבתיהם סמים, פעם אחרי פעם, מבלי שיימצא שם דבר.

באווירה זו גדל גם הילד יצחק עזריאל, בן למישפחה מרובת־ילדים. בני־מישפחתו של הילד הנרצח טוענים, כי יצחק נהרג בטעות! הם אינם מוכנים לפרט ולהסביר טענה מוזרה זו.

נקמה על אהבת האחות?

חשד בכיוון אחר בפרשת רצח ה־ילד מירוחם התעורר, כאשר נודע ל־

חדרים של יצחק שיטרית, בפרברי ירוחם, וביקש להתאכסן בו כמה ימים. קופרשטיין, שעלה מארגנטינה מייד אחרי קום המדינה, כימאי במיקצועו ופנסיונר, סירב לגלות לשיטרית, בן ה־25, את סיבת ביקורו. הוא שילם 15 לירות עבור האירוח היומי, וניסה להעלים את טיוליו בגבעות המקי־פות את העיירה.

לפני חודש ימים חזר קופרשטיין לירו־חם, וביקש לגור אצל שיטרית משך שבו־עיים. הפעם הוא ביקש מבעל בית־המלון שיסיע אותו לכמה מקומות על ההרים, במרחק של 10 עד 14 קילומטרים, כדי לעזור לו להביא משם כמה סלעים ואב־נים. קופרשטיין גילה לשיטרית שהוא גילה זהב בהרים, בתוך הסלעים, ואמר ש־עליו לערוך ניסיונות כדי לאסוף כמות של זהב שתועבר לבדיקה באוניברסיטת הנגב.

רק שיטרית נודד מפעם לפעם בשבילי ה־זהב סביב העיירה, וחולם על הימים היפים שיבואו, כאשר יחזור קופרשטיין ועימו אלפי הרפתקנים מצויידים בכפות ובמחב־תות, ויתחילו את בהלת הזהב הישראלית הגדולה. בדרך זו, הוא חולם, תתחיל ירוחם לפרוח, בית־המלון יהיה מלא, מחפשי ה־זהב יבלו במיסעדה הריקה שליד המלון הריק בינתיים לחלוטין, ותתחיל תקופה חדשה — תקופת הזהב בירוחם.

ירוחם מצפה בימים אלה לשתי תשו־בות: לתוצאות בדיקת הדם שנמצא על השברייה הבדואית, ולתוצאת הבדיקה ש־נערכה באוניברסיטת הנגב, לגבי הזהב שגילה משה קופרשטיין.

האם יימצא הרוצח האכזר, ויתחיל תור־הזהב?

„הנה הגופה!" שמעון חימי, סדרן של המועצה המקומית ירוחם, מצביע ליד המקום שבו נמצאה גופתו כרותת־הזרוע של הילד יצחק עזריאל. המקום הוא תעלת־ביוב, המרוחקת 200 מ' מבית הורי הילד הנרצח.

(המשך מעמוד 31)
היתה מעוניינת כלל בתחרות. היתה זו, לדבריה, קצינת־החן לשעבר של חיל־האוויר, שרה לוי, שדירבנה אותה להיענות להצעה שהופנתה אליה על־ידי מפקדי וקציני היחידה שבה שירתה.

„את תביאי כבוד לחיל, אף פעם לא זכינו שחיילת של חיל־האוויר תגיע ל־מועמדות הסופית בתחרות מלכת־היופי," אמרה לה קצינת־החן, הנערצת עליה, ופנינה הציגה את מועמדותה.

אחד השופטים שבחן אותה דרש ממנה, לטענתה, להרים את החצאית, כדי שאפשר יהיה לראות את רגליה. פנינה, בעלת הביטחון־העצמי המפורסם, נעצה בו את עיניה היפות והשיבה מניה־וביה. מבלי להניד עפעף: „אני מאד מצטערת. אני במדי צה"ל, ולא אבייש את המדים." גם לאורי זוהר היתה לה תשובה מוחצת. פנינה, שלא זכתה בכתר־היופי עצמו, אלא בכתר־החן, נשאלה על־ידי אורי בתוכנית־טלוויזיה, במועד מאוחר יותר האם, לדעתה, היופי הוא הדבר החשוב ביותר ב־חיים, והשיבה בקריצת עיין: „לא חשוב היופי, העיקר החן." למחרת כבר לא יכלה לעבור, לדבריה, ברחוב בכל מקום צעקו אחריה את המישפט הקולע, שהפך סימלה המיסחרי.

פנינה אלון נולדה כפנינה קלינה, במושב היוגב. את שנות ילדותה במושב היא זוכרת כשנותיה היפות ביותר. מאוחר יותר עברה מישפחתה להתגורר בשכונת עיר־שמש שליד צהלה.

את לימודיה התיכוניים השלימה באופן אכסטרני, אחרי שקודם־לכן עברה קורס־ספרות ואף עבדה במיקצועה זה זמן ממושך, כתחביב. כיום היא דואגת לשערראשה שלה בילבד.

לאמריקה הגיעה לפני כשנה וחצי. היום, כשהיא נמצאת בארץ בחופשת־מולדת, אומרים לה כולם: „מה זה, לא הבאת איתך איזה מיליונר?" היא נועצת באותם קרתנים מבט של זילזול. אחרי הכל, בילתה במחיצתו של נהג־מירוצים חתיך בן 25, ובן לאחת המישפחות העשירות והידועות באמריקה, במשך תקופה של חצי שנה.

אותו נהג־מירוצים, ששמו דייב ברוקס הצליח אפילו לשבור את ליבה של מיס החן של יזראל. סיפרה פנינה: „זה היה

פנינה כפאם־פאטאל
אותה גברת —

אתגר בשבילי, לצאת עם דייב. הוא עישן מריחואנה, ואני קצת מרובעת — ובדברים האלה אני מאד מרובעת. רציתי להוציא אותו מזה. נורא מצאתי חן בעיניו. אני טיפוס של צברית ישראלית, והוא לא היה רגיל לסטייל הזה. כל הבנות האמריקאיות כאלו שיטחיות ואני, כזאת עם העזה וביטחון, התנהגתי בביתו כבביתי־שלי.

„אני, במקומו, הייתי כבר מזמן זורקת אותי מהבית. אבל זה נגמר. ניסיתי להוציא אותו מהסמים, וראיתי שהוא משתדל ומשתנה. וכיוון שלמדתי פסיכולוגיה, ויש לי חוש לזה, והייתי ידועה ביכולת ובחוזק שלי, הרשיתי לעצמי לעמוד על כך שהוא יפסיק לעשן. אחר־כך ראיתי שאין תכלית; שהוא חוזר לסורו.

„הייתי בדילמה: מצד אחד היטפתי מוסר, ומצד שני חשבתי אולי זה לא־כל־כך נורא כמו שאני חושבת. הוא ביקש שאנסה גם אני, אבל למרות הסקרנות שלי אמרתי לא. ידעתי שאני חייבת, למענו, להיות עיקבית, ושאם אנסה אקלקל את הכל.

„עזבתי אותו, נסעתי לטייל לבדי והגעתי לפלורידה, שם פגשתי את הזמר תום ג'ונס. הוא הופיע במלון דוויל במיאמי־ביץ', ואני ישבתי בשורה הראשונה, כאורחת של בעלי־המלון היהודיים. ענדתי את מגן־הדוויד הענק שלי, והוא ענד צלב, ענקי עוד יותר.

אליל־הנערות נכנע

„כל הבנות התנפלו עליו, רצו אליו ונישקו אותו. פתאום הוא הסתכל עלי ואמר לי מהבמה: ,את לא באה לנשק אותי?' עניתי לו בטון צברי אמיתי: ,אתה רוצה לנשק אותי? אז בוא אלי!' מישהו מהקהל צעק: ,זו צריכה להיות ישראלית!' אמרתי ,נכון.' באמצע ההופעה תום התחיל לפלרטט איתי, כאילו שלא היה קהל בכלל. הוא אמר לי לבוא אליו, ואני אמרתי שלא אבוא.

הוא ישב קרוב אלי, עם העיניים הכחולות שלו, וממש ראיתי תחינה בעיניו. כל הקהל ישב בשקט. היה מתח באולם. אמרתי לו: אם אתה כל־כך רוצה, אז בוא אתה אלי. והוא השיב: ,המכנסיים שלי

פנינה כבת־השכן
— בשינוי אדרת

צרים, הם יתפוצצו.' אז אמרתי לו שאני יודעת לתפור. לבסוף הוא אמר לי ,את תעשי צעד, ואני אעשה צעד.' קמתי אליו. הוא תפס אותי, ונישק אותי לפני הקהל, וחיבק אותי ולא הירפה. הייתי ממש ב־מבוכה. אלו לא היו נשיקות על הלחי, כי אם הרבה יותר מזה.

„לפני שנגמרה ההופעה רצתי החוצה. כשיצאתי, תפסו אותי שני בלשים בידיים והביאו אותי בכוח לאמרגן היהודי של תום ג'ונס. האמרגן דיבר איתי באידיש, והזמין אותי לעלות לדירה של תום. לא הסכמתי בשום אופן, אז תום ג'ונס ירד אלי — ועוד איך ירד. אחרי ששטף את האיפור מפניו, הוא מצא חן בעיני. ובכל־זאת לא יצאתי איתו אף פעם לבד, תמיד עם ה־אמרגן שלו ועוד אנשים. הוא ממש לא האמין לי כשסיפרתי לו שהייתי חיילת בצה"ל, ועוד המזכירה של מפקד בסיס בסיני. מאוחר יותר הציע לי לנסוע איתו להוליווד וללוס־אנג'לס, אבל הלימודים עמדו להתחיל ואני ויתרתי מראש על התענוג."

הלימודים עדיין לא החלו, ופנינה המשיכה לטייל לבדה בפילדלפיה, ובקליפורניה. היא הגיעה בדרכה גם לעיר־ההימורים לאס־וגאס, שם זכתה באחד ממישחקי־המזל בסך של 3,000 דולר, אחרי שהשקיעה דולר אחד בילבד. את כל הכסף שבו זכתה השקיעה, לדבריה, ב־הוצאות הלימודים, ובקניית אבני־תורכיז ותכשיטים אינדיאניים מקוריים, שאותם היא עונדת בגאווה.

פגישה עם פרנק סינאטרה

כשנסעה מהארץ, היתה פנינה מלי־כת־יופי. אנשים הורו עליה באצבע, היא קישטה מודעות־פירסומת בעיתונים, והשתתפה בכמה סרטי־פירסומת. בצאתה לאמריקה היתה בטוחה שתהיה שם עוד נערה ישראלית, קטנה ובלתי־מורגשת. אך מסתבר שפנינה ניחנה בכאריזמה מייוחדת־במינה, ולמרות גודלה של אמריקה בלטה בכל מקום שבו הופיעה, כפי שסיפרה בעצמה: „בלאס־וגאס היו כל־כך הרבה שחקנים ידועים, שלא לדבר על שחקניות. ואני, פנינה הקטנה, הייתי שם עם דוקטור אחד בשם אל הילדנברג, שהוא אישיות מאד ידועה. יש לו מניות בחברה בשם ספקטרה פיזיקס קומפני. הבחור הזה הוא ממש תופעת־טבע, לא רואים דבר כזה.

„גבר נאה מאד, כמו כוכב־קולנוע. פגשתי אותו בערב ראש־השנה, ומה שהבחור הזה עשה בשבילי — קשה לתאר. סתם כך, בלי שום התחייבויות. אף אחד לא עשה בשבילי את מה שהוא עשה. סתם בשביל החברה שלי, בגלל שנעים היה לו להיות איתי.

„לילה אחד ראיתי את קתרין דנאב ב־טלוויזיה, לובשת שמלה נועזת במייוחד. נזכרתי שיש לי בארון שימלה דומה, מאד נועזת, עם מחשוף שמגיע עד תחריץ של הטוסיק. ענדתי את מגן־הדוויד שלי, ויצאתי לבלות עם אל.

„מייד פשטה שמועה שמיס ישראל נמצאת במקום. בכל מקום שאליו הגעתי הייתי במרכז העניינים, אפילו אל פרנק סינאטרה הצלחתי להגיע. אף אחד לא מגיע אליו, ואני עשיתי את זה. הוא חתם לי על תמונות, אבל סירב להצטלם איתי, אמר שזה לא הוגן כלפי האחרים, שאם הוא מצטלם איתי יהיה עליו להצטלם עם כולם.

„מה אגיד, עשיתי ממש חיים משוגעים. בכל מקום שאלו אותי על הצבא, ואני עניתי בשימחה. סיפרתי שהייתי חיילת שעשתה שירות כפול, ועבדתי 24 שעות ביממה. הייתי יד־ימינו של מפקד הבסיס. בחיל־האוויר קראו לי פיקי, בשתי האותיות הראשונות של שמי המקורי־פנינת קלינה. הייתי כמו פרח־בר במידבר. כולם אהבו אותי, החל בקצינים וכלה בחיילים. תמיד היה לי מצב־רוח טוב, תמיד העליתי את המורל של החבר'ה. הייתי מאובקת, צרובה מהמידבר, ממש פראית."

בקרוב חוזרת פנינה אל לימודיה בקליפורניה. היא מתגוררת בפרבר עשיר של סן־פרנציסקו הנקרא וּוד־סייד. „כמו סביון," היא אומרת. במיגרש־החנייה חונת מכונית המרצדס שלה אותה קיבלה במתנה מחברה דייב נהג־המירוצים. היא מתגוררת בביתו הענק של ידידה, הדוקטור אל הילדנברג כשהוא עצמו מתגורר, לדברית, בבית אחר. יש לה עוזרת וטבחית, והיא אינה עובדת, פרט לפעמיים בשבוע, שבהן היא מלמדת עברית בבית־כנסת מקומי.

את שהותה בארצות־הברית, בתנאים כאלה מממנים אביה, קבלן־השיפוצים ו־אחיה השוהה באמריקה.

חולמנות והחלטה נחושה

הטלפון בבית הוריה של פנינה אינו חדל לצלצל. אל שולחנה הקבוע ש־בקפה אכסודוס בתל־אביב נוהרים מחזרים פוטנציאליים רבים המשחרים לפיתחה. היא לא אומרת „לא" לאף אחד, אוהבת להרגיש רצוייה ופופולארית. עד עתה היה רק גבר אחד שהיא נענתה לחיזוריו, ושרק איתו יצאה. היה זה המעבד המוסיקלי אלדד שרים, שאיתו נראתה לאחרונה ב־מצב צמוד מאד, באירועים חברתיים.

פנינה מגדירה את עצמה כאוהבת מו־סיקה מושבעת. חיה כל רגע, נושמת בכל מקום שבו אני נמצאת, מפיקה את המכסימום מכל אווירה, נמצאת תמיד בתוך העניינים, שואבת את כל מה שאני יכולה. מסוגלת לבכות, לצחוק, נורא רגישה, ויחד עם זה מחוסנת, וגם חולמנית נורא.

„רוצה שיקרה לי משהו, לא יודעת מה, אבל יודעת שיקרה. אני מרגישה את זה באוויר. אני אשיג כל מה שאני רוצה להשיג. זה, על בטוח!

„ממה שיודעים עלי עכשיו, אפשר לחשוב שאני כבר מתה לחזור לקליפורניה, אבל זאת טעות. להיפך, אני משתוקקת להישאר בבית, בארץ. לכן אני פנויה להצעות, ובלבד שתהיינה מפתות דיין כדי להשאיר אותי כאן — ולא חשוב מה, מ־דוגמנות ועד גבר אמיתי.

„אני מסוגלת להיראות כמו טיפוסים שונים, בתילבושות שונות. במיקרים רבים אמרו שאני דומה לשחקניות־קולנוע, ובי־ייחוד לריטה הייוורת."

(המשך מעמוד 19)

שמם. את על אש"ף, כמו על ה־פלסטינים כולם, מוטלת החובה להקל על החתקדמות, לא למונעה או להשחותה.

שעה שסיירתי ברחבי הגדה המערבית, בשבועות האחרונים, שמעתי מפי הפלס־טינים עצמם הצעות רבות בדבר צורתו האפשרית של המימשל שיוקם אם וכאשר יוחזרו השטחים. כולם מציעים תקופת־ביניים כלשהי, שבה תינתן להם האפשרות להיוועץ יחד, ולהחליט על צורת ממשלתם העתידה.

העיקרון החשוב מכל הוא ש־הפלסטינים, בבואם להקים להם מולדת, יוכלו להגיע להחלטתם ללא חיפזון וללא כפייה כלשהי.

■ ■ ■

איש אינו ממעיט בחומרת ההחלטות הדראסטיות והאמיצות שעל הישראלים לחליט. תרומתם החיונית ביותר חייבת לחיות בכך שיקבלו את העובדה שהשלום אפשרי, ושיכירו בכך שהביטחון אינו נובע מהחזקה־בכוח של אדמות שכנות — ועוד פחות ממעוזים על אדמות עויינות — אלא מהסדר מוסכם ובעל־ערובות, אשר יוביל הרחק מן השינאה והאלימות, אל הבנה ואל שיתוף־פעולה.

■ ■ ■

פתחתי בדברי בקביעת הסכנות הנוראות הכרוכות בחידוש הסיכסוך, שלא יהיה מנוס ממנו אם תימשך ההידרדרות. תוך הצעת אמצעים למניעת שואה זו, אוכל למנות מיספר סימנים מעודדים — „ניצנוצי תיקווה", כפי שמתארים אותם אחדים מן הערבים.

אין ספק שכרגע ניחן רק מיעוט ישראלי קטן באומץ־הלב הדרוש לשם תביעה גלוייה להכיר בתביעותיהם של הפלסטינים. אך קולותיהם האמיצים הולכים וגוברים. ביום שבו עזבתי את ירושלים פורסם בעיתונות העברית מינשר, חתום על־ידי ישראלים, אשר קרא להכרה בזכויותיהם של הפלסטינים.**

גם בצד הערבי, בכל מקום שאליו הגעתי, שמעתי קולות פלסטיניים רבים יותר ויותר שדיברו בהיגיון, בנימה חיובית, תוך כמיהה לכיבוד זכותם להגדרה־עצמית ולהבטחת השלום.

יתירה מזאת, בניגוד לחשש הכללי השורר בשני הצדדים מפני חידוש הסיכסוך, השתפר המצב בזירה הבינלאומית. כל המדינות הערביות העיקריות — מצריים וירדן, שאליהן הצטרפו עתה גם סוריה, עיראק וערב הסעודית — קיבלו את העקרונות לגבי שלום בר־קיימא, כפי שהוסכמו פה־אחד על־ידי מועצת־הביטחון ב־שנת 1967. זכותה של כל מדינה באיזור „לחיות בשלום בתוך גבולות בטוחים ומוכרים, תוך חירות מאיומים ומפעולות אלימות" שוב איננה שאלה העומדת לדיון בינלאומי.

ייתכן שלעולם לא תיווצר שוב הסכמה בינלאומית כה רחבה על מטרותיו ועקרונותיו של שלום כולל, כפי שישנה כעת. מעולם לא היו נסיבות חיוביות כל־כך לפעולה בינלאומית מאוחדת בכיוון זה, כמו שישנן עכשיו.

תחת המדיניות המפלגת והמעכבת של העבר, באה עתה השעה לראות את מלוא הסכנות, לכנס את כל הנוגעים־בדבר יחדיו ולחזור לז'נבה, תוך תחושה של דחיפות קיצונית.

דמותו של השלום הכולל ברורה מאוד. האלטרנטיבה הנוראה ברורה עוד יותר.

זוהי השאלה: האם בחסות האו"ם ותוך שימוש בוועידת ז'נבה, ניתן יהיה לבצע — בעוד מועד — מאמץ בינלאומי עליון כדי להשיג, ואחר־כך לערוב, לשלום בר־קיימא? יהא זה מיבחן של אומץ ועצבים לערבים ולישראלים, הזקוקים וכמהים שניהם לשלום. יהא זה גם מיבחן לכושרה של הקהילה הבינלאומית — לא לשימור־עצמי בלבד, אלא גם ליכולתה לעמוד בתפקיד החיובי של השכנת השלום.

* הכוונה להחלטת מועצת־הביטחון 242, שהלורד קאראדון היה אביה הרוחני והפוליטי.

** הכוונה לגילוי־הדעת של אורי אבנרי, יוסי אמיתי ועמוס קינן שקרא לחקמת המועצה הישראלית לשלום ישראל־פלסטין, ושכלל מצע מפורט לשלום כזה.

במבט ראשון ניראה תיק המידע שהגיע להעולם הזה מושלם, ממש חגיגה־לעיניים.

כל עיתונאי העוסק בהכנת כתבת־תחקיר, שואף להגיע למקורות־מידע רחבים ככל האפשר, כדי ללמוד היטב את הנושא.

הפעם, דומה כאילו נתגשם חלומו של העיתונאי במלואו. הוא קיבל לידיו תיק עבה, ערוך בצורה מיקצועית, ובו מיסמכים מצולמים שלצידם דיברי־הסבר.

הכל ניראה מושלם ואמין.

אך למעשה, מושלם מדי. עובדה זו עוררה חשד שמא אין התיק אלא מוקש, מלכודת־פתאים שנשלחה מתוך כוונה שלאחר ההתרשמות משפע המיסמכים לא יוכל העיתון אלא להרוס את מעמדו של איש־ציבור.

בדפי־ההסבר שצורפו למיסמכים המצולמים סופר, כי דניאל ויינמן, חבר מועצת עיריית גיבעתיים, הוליך שולל את חברת שיכון עובדים, הצליח לרכוש מחברה זו דירה במיסגרת מיפעל דיור לזוגות צעירים, למרות שלא עמד כל אותה סידרת תצלומים שהוכיחה, כביכול, כי לוויינמן דירה משלו, נועדה לצרכי הכשלה בילבד. הם התייחסו לדירה שנרכשה שלוש שנים אחרי שוויינמן חתם על חוזהו עם חברת שיכון עובדים.

לא היה כאן מעשה פלילי, כפי שניסו להעמידו, אם כי מבחינה ציבורית אין ספק שהיה במעשה טעם חמור לפגם. ברגע שמצבו הכלכלי של ויינמן השתפר, ועלה בידו לרכוש דירה משלו במחירי השוק החופשי הוא היה חייב, כאיש־ציבור, לבטל את חוזהו עם חברת שיכון עובדים, לבקש חזרה את כל סכומי הכסף שהפקיד.

תיק המיסמכים שהועבר למערכת, ושניסה להוכיח כי ויינמן עבר שורה של עבירות פליליות, התפוצץ כבלון נפוח. נותרה עובדה אחת — פקיד בעיריית גיבעתיים, מילדי־טיפוחיו של ראש־העירייה קרייזמן, הקדיש ימים ולילות כדי לבנות תיק מפוברק, שנועד להכשיל אחד מנבחרי הציבור של מועצת עיריית גיבעתיים וללכלך את שמו.

בדיקת עברו הציבורי של קרייזמן מגלה, כי שיטות מוזרות של לוחמה ביריבים פוליטיים אינן זרות לו כלל.

„אני ארצח אותו!"

בינואר 1961, כאשר כיהן קרייזמן כסגן־ראש־עיריית גיבעתיים, הוא הסתכסך עם יהודה שולמן, חבר סניף המיפלגה בגיבעתיים ועסקן פעיל בה.

קרייזמן שיגר אז לשולמן מיכתב, שבו נאמר: „בידיעה ברורה שהנך שקרן ופרובוקטור יחד, ונוהג זה מזמן להטיל בי דופי, הנני תובע אותך להתנצל מייד בפני ובכתב. החלטתי לגלות את כל ישותך בפני המזכירות והסיעה גם־יחד. אגולל את כל ישותך המוסרית בשלושה מישורים: א. בשטח עבודתך; ב. בתחום חייך הפרטיים; ג. בתחום פעילותך במיפלגה.

שליח לדבר עבירה

ראש עיריית גבעתיים קובא קרייזמן ניסה, באמצעות שליח, להכשיל את העולם הזה ולספק לו מידע כוזב שנועד לפגוע בחבר־מועצה יריב הנלחם בו

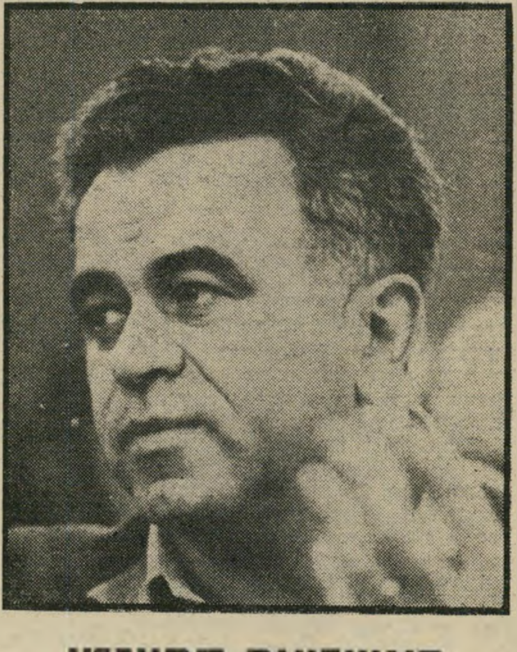

ראש־עיר קרייזמן

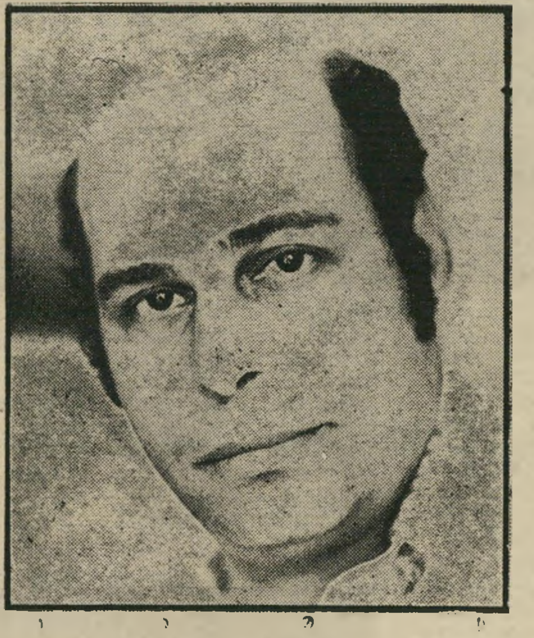

מתנגד ויינמן

בקריטריונים המזכים אותו לרכוש דירה לפי תוכנית זו.

בתצלום „בקשה להרשמה" שפורסם על־ידי חברת שיכון עובדים צויין בסעיף 1 כי: „אין לגרשם דירה בבעלות או בחכירה." שני תצלומים ממישרדי הטאבו וממינהל־מקרקעי־ישראל הוכיחו שוויינמן היה בעליה של דירה בגיבעתיים.

שני תצלומים נוספים הוכיחו כי ויינמן ממשיך להתגורר בדירתו זו, ואילו את הדירה שקנה במיסגרת המיפעל לזוגות־צעירים מכר זמן קצר אחרי שנסתיימה בנייתה.

בתצלום „מיפעל לזוגות צעירים," שנתפרסם מטעם חברת שיכון עובדים ושהועבר בין שאר המיסמכים, צויין כי התוכנית מיועדת „לזוגות צעירים אשר נישאו אחר תאריך 1.1.67, או אשר יינשאו עד תאריך המסירה." בתאריך תעודת־הנישואין המצוייה במישרד־הדתות ברמת־גן, רשום בבירור כי ויינמן התחתן ב־11.9.1963. בתצלום העתק אותה תעודה, כפי שצולמה במישרדי שיכון עובדים, צויין תאריך־הנישואין כ־11.9.68. דף־ההסבר קבע כי ויינמן זייף את תאריך נישואיו.

תיק מרשיע „תפור בהזמנה"

חקירה ראשונית גילתה, כי הבחור שמסר את תיק המידע למערכת העיתון הוא פקיד עיריית גיבעתיים, ונחשב כחביבו של קובא קרייזמן, ראש העיר.

מחברת שיכון עובדים הסתבר, כי אותו בחור קיבל לידיו את תיקו של ויינמן, אחרי שהציג עצמו כעובד העירייה הזקוק לתיק בתוקף תפקידו. בירור נוסף העלה כי לעיריית גיבעתיים אין עניין כלשהו בתיקו של ויינמן, וכי פקיד־העירייה לקח את התיק מתוך כוונה אחת ויחידה — לבנות אוסף מיסמכים מעוות, שיפגע בדימויו של ויינמן כאיש־ציבור.

הסתבר גם כי בתיק המקורי מופיע תאריך הנישואין הנכון של ויינמן. התאריך שונה רק בתצלום.

ראשי שיכון עובדים ציינו, כי ויינמן הגיש בקשה ובה העלה מיספר נימוקים מדוע יש לאפשר לו להצטרף לתוכנית, למרות שנישא ארבע שנים לפני התאריך הקובע. נימוקיו היו משכנעים, ובקשתו אושרה.

בשנה האחרונה פרץ סיכסוך חריף בין ראש העיר קובה קרייזמן לבין דני ויינמן, אחרי שזה האחרון פנה אל המוסד־לביקורת של מיפלגת־העבודה, בבקשה שידון ויפסוק בקשר להתנהגותו של קרייזמן כאיש־ציבור וכשליח מיפלגה. ויינמן האשים את קרייזמן בשורה ארוכה של מעשי־שחיתות, הפוסלים אותו מלשמש כ־שליח־ציבור, כראש־עיר.

לאחר פירסום דברי־האשמה אלה החלו מתרחשים דברים מוזרים. ויינמן החל מקבל לביתו מיכתבי־איום עלומי־שם. רחובות גיבעתיים הוצפו כרוזים אנונימיים, שבהם צויין כי הוא נוכל ושקרן. אישי־ציבור בגיבעתיים קיבלו מיכתבים מקרובי־מישפחתו של ויינמן בהם התלוננו קרובי־המישפחה כי ויינמן עשק אותם והוציא מהם כספים במירמה. לאחר בירור קצר הוברר, כי איש מבין כל אותם קרובי־מישפחה אף לא ראה את המיכתבים, לא חתם עליהם ולא שמע אודותם מימיו.

אין כל עדות לכך שידו של קובא קרייזמן היתה במישלוח המיכתבים ובהפצת הכרוזים, כשם שאין כל עדות שאותו פקיד־העירייה, חביבו של קרייזמן, שמסר למערכת העולם הזה את תיק־המיסמכים הכוזב, פעל ביוזמת קרייזמן. אבל יש עובדה אחת, הנותנת מקום להירהורים חמורים בנושא זה.

בצהרי יום החמישי ה־31 ביולי, התקשר כתב העיתון עם ראש־העירייה, כדי לשמוע את תגובתו על האשמותיו של ויינמן. קרייזמן דחה בתוקף את כל ההאשמות הללו, אמר כי ביקש ממישרד מבקר־המדינה לבדוק את ההאשמות, כדי שתוכח חפותו. בהמשך השיחה ביקש קרייזמן ששמו לא ישורבב לכתבה. מובן שלא הובטח לו דבר.

עוד באותו יום, כעבור שעתיים בילבד, צלצל לביתו של הכתב פקיד העירייה שהעביר למערכת את תיק־המיסמכים בנושא ויינמן, וביקש ששמו של ראש העיר לא יוזכר בכתבה. לשאלה מדוע הוא סבור ששמו של קובא יוזכר, השיב כי ידוע לו שלפני שעתיים התקשר הכתב אל ראש העיר וביקש את תגובתו בקשר להאשמותיו של ויינמן. לכן, כאדם שהמציא את החומר, הוא מבקש ששם ראש העיר לא יוזכר.

אחרי שיחה טלפונית זו נסתלקו כל הספיקות. לא נותר עוד צל של ספק כי ראש העיר אכן יודע היטב על מגעיו של הפקיד שלו בעניין ויינמן, וכי עתה ניסה ראש העיר להפעיל את האיש, למנוע שירבוב שמו לפרשה.

„החלטתי להוכיח לפני כולם כי אתה איש פסול ומסוכן לציבור, ויש להוקיע אותך."

מיכתב זה הועבר על־ידי מקבלו לוועדת־הביקורת של המיפלגה, בראשות נחום שדמי, שקבעה בישיבה ביום 5.4.62, כי מעשהו של קרייזמן „מהווה מעשה חמור מאד על־פי סיגנונו הגס והמאיים. ההתפרקות הבלתי־מרוסנת של יצרים, כפי שמתגלית במיכתב הנ"ל, מהווה חומרה ציבורית מיוחדת. המעשה מחייב תגובה נימרצת."

קרייזמן לא התרשם מדו"ח הוועדה. הוא המשיך במעשיו. בכנס הוועדה התשיעית, בעת שנבחרו חברים למרכז המיפלגה, הוא לא נבחר. הוא התפרץ כלפי אחד מחברי המיפלגה שעמד בראש המתנגדים לו, בנוסח: „אני אהרוג אותו! אני ארצח אותו! אפוצץ את בית הסניף עד שיעלה באש כפטריית־עשן!"

השתוללות פרועה זו של קרייזמן, ומיכתב־תלונה של הנפגע, שבא בעיקבותיה, גרמו כינוס ועדה מיוחדת, בראשות לוי אשכול המנוח, כדי לדון בהתנהגותו של קרייזמן. הוא נינזף בחומרה.

חברי־הכנסת מסיעת המערך, עדי אמוראי ומיכה חריש, המתגוררים בגיבעתיים, עוקבים מקרוב אחר הסיכסוכים החריפים בין קרייזמן לבין דני ויינמן, הפועל ללא־לאות כדי לחשוף ברבים את מעללי ראש העיר.

אמר ח"כ חריש: „יש פה מקום למחשבות נוגות, בקשר למה שקורה כאשר עובד־עירייה, בשעות עבודתו בעירייה, תוקף את האיש הנלחם נגד ראש־העיר ומנסה לגלות פעולות חריגות. את החומר שוויינמן אסף העברתי, עם עדי אמוראי, ליועץ־המישפטי־לממשלה, ומשם עבר הנושא לטיפול מבקר־המדינה, שיחקור בקפדנות את ההאשמות ויגלה אם יש בהן ממש."

ואילו ח"כ אמוראי הוסיף ואמר: „מצער לחשוב, כי אדם שבא למלא את חובתו הציבורית ויוצא בהאשמות נגד ראש־העיר, מוצא עצמו לפתע חשוף, מנודה משאר חברי המועצה ונתון לגל השמצות."

בכל הפרשה הסבוכה הזו טרם עיכל כנראה, קובא קרייזמן, עובדה חשובה אחת — הפעם הוא ניתקל בטיפוס שאינו מתכוון להתכופף בפני מסע־הרדיפות הפרוע המתנהל נגדו. במוקדם או במאוחר, כל ההאשמות שהוא משמיע כיום כנגד ראש־העיר תיבדקנה ביסודיות, והממצאים יובאו לידיעת הציבור הרחב.

האתרים האחרונים
של ת"א הקטנה - מלך בתי־הבילויים
של העיר, ששמו הפך מושג בפי דור

ברל'ה

מודעות־האבל הקטנות שפורסמו השבוע, לא משכו את תשומת־ליבם של הרבה אנשים. רק למתי־מעט אמר השם דב שמריהו, שהיה ממוסגר במיסגרת שחורה, משהו. כי רק מעטים הכירו את האיש בשמו האמיתי. אולם אם במקום השם היה מתפרסם כינויו — „ברל'ה" — היה בכך כדי לצבוט את ליבם של רבבות מאזרחי המדינה.

כי ברל'ה לא היה רק כינויו של אחד האנשים המפורסמים ביותר במדינה בשנותיה הראשונות. הוא היה מוסד, שרבבות צעירים בארץ נהנו משירותיו.

שנים רבות אחרי שהאיש, שהיה מלך בתי־הבושת הראשון והאחרון של ארץ־ישראל, הפסיק את פעילותו בתחום זה, היה המושג „ברל'ה" שם נרדף לבית־בושת, מבלי שאלה שהשתמשו בכינוי זה ידעו אפילו את מקורו.

דב („ברל'ה") שמריהו, לא זכה אומנם בפירסום בינלאומי, כמו מנהלות מוסדות כשלו, מפולי אדלר ועד קאסוויירה הולנדר. אבל הוא היה דמות ידועה גם מחוץ לגבולות המדינה. שמו הפך אגדה בפי חיילי מעצמות הברית, ששירתו בארץ בתקופת מילחמת־העולם השנייה, בקרב לוחמי ההגנה בתקופת מילחמת־העצמאות, ובקרב שורה ארוכה של דיפלומטים ואורחים רישמיים ממדינות זרות, שמדינת־ישראל נעזרה באירוחם בברל'ה, שנים אחרי שהמוסדות שלו הפכו בלתי־חוקיים.

דב שמריהו נולד למישפחה חסידית בירושלים, מישפחה שכמה מבניה נימנו עם אנשי נטורי־קרתא. מנהיג נטורי־קרתא עצמו, ר' עמרם בלוי, הוא נצר למשפחה זו. ברל'ה התחנך על התורה משחר ילדותו. הוא היה בוגר ישיבת חיי עולם המפורסמת, החל את הקריירה המיסחרית שלו כחנווני בחנות־מכולת ירושלמית. אולם חושו המיסחרי הוביל אותו לעסקים יותר נרחבים. הוא החל עוסק במיסחר הזבל האורגני, הפך הקבלן הראשי של אספקת זבל זה לפרדסי ארץ־ישראל. כינויו בפי הערבים היה אז מלכ־אל־זיבל („מלך הזבל"). ברל'ה ניצל קשריו אלה עם הערבים גם לשם מיסחר בנשק.

ב־1935, כאשר פרצה מילחמת חבש, ופרדסני ארץ־ישראל סבלו ממשבר בעטיה, פשט ברל'ה מלך־הזבל את הרגל. הוא הפסיד אז רבבות לירות פלשתינאיות — מיליונים, לפי הערך של היום. המשבר היה קשה. אולם בכוח כישרונו המיסחרי ידע ברל'ה להתגבר עליו. המלך מת — יחי המלך החדש. מלך הזבל הפך מלך בתי־הבושת.

הצעת גנרלים אוסטרליים

ההתחלה היתה צנועה. ברל'ה התחיל בבתי־קפה. אולם ההצלחה לא האירה לו פנים בשטח זה, והוא עבר לעיסקי המלונות. הוא קנה מלון צנוע על שפת־הים בתל־אביב, ושם נוצר לראשונה המגע עם עיסקי האהבה המכורה.

על שלב זה בחייו סיפר ברל'ה בשעתו, בראיון מיוחד שהוא נתן להעולם הזה:

„בזמן המילחמה, כשהיו פה החיילים האוסטרליים, היה לי מלון על שפת־הים. קמה אז הוועדה־למען־החייל, והם רצו לשלוח אלי חיילים לגור באופן מאורגן. אבל כשבאו לבדוק את המלון, גילו שאין לי מים, וסירבו.

„יום אחד ישבתי בחוץ, בבית־הקפה של בית־המלון, ועברו במקום שלושה חיילים אוסטרליים. הם שאלו אם יש לי חדרים להשכיר. אמרתי להם: אפילו עשרים. הם רצו רק שלושה. אמרתי להם שהמחיר חמישה שילינג ליום, כמו לאזרחים. לא ניצלתי אותם, כשם שבעלי־בתי־מלון אחרים ניצלו את החיילים. הם הראו לי תעודת־חופש, וכל אחד שילם לי שתי לירות על החשבון. אחרי זה רץ אחד מהם והביא עוד כמה חברים שלו. כולם שילמו, הסתכלו עלי וצחקו. לא הבנתי למה הם צוחקים.

„אחרי־הצהריים ירד אחד וביקש תה וחלב. ביקשתי מהם את המחיר — ארבעה גרוש. אבל כל אחד שילם בעד התה לירה. הרגשתי שהנה הגיע הרגע שלי להתאושש אחרי פשיטת הרגל. בערב הם הלכו לקולנוע, ובלילה הופיע אחד עם חברה איתו.

„לא ידעתי אם היא זונה. החייל אמר לי: תכיר את החברה שלי, ושאל אם אני מרשה לבחורה לעלות, כי היא רוצה לראות את החדר שלו. הרשיתי לה לעלות. אחרי זה שמעתי ציפצוף, וכל אחד מהחיילים שגרו אצלי התחיל לבוא עם בחורה.

„ככה זה הלך שלושה ימים. ביום השלישי הופיעו ליד המלון ארבע מכוניות עם קצינים גבוהים של הצבא האוסטרלי. כולם נכנסו למלון. שאלתי אותם מה הם רוצים, והם ענו שהם רוצים לראות את המלון. הם הלכו מחדר לחדר, בכל 22 החדרים של המלון, ובכל חדר דיברו עם החייל שגר שם. אחר כך אמר לי המפקד: שמע, מחר בין 4 ל־5 תבוא למיפקדת הצבא האוסטרלי ברחוב הירקון. חשבתי איזה מזל יש לי, הנה תפסו אותי שמכרתי יין בלי רשיון לחיילים.

„אבל למחרת, כשבאה המכונית של קצין־העיר של הצבא האוסטרלי לקחת אותי, וסמל פתח לי את הדלת, הבנתי שזה משהו אחר.

„נכנסתי שם לאולם. ישבו שמונה קצינים גבוהים, בדרגות גנרל ובריגדיר, וגם רופאים. כל אחד נתן לי את היד: ביקשו ממני לשבת. קם רופא בדרגת קולונל והתחיל לתת הרצאה. הוא אמר שבכל המיזרח־התיכון יש רק בעל בית־מלון ישר אחד, שלוקח מחייל בשביל חדר אותו המחיר שהוא מבקש מאזרח, ונותן לחייל להכניס בחורה לחדר בלי לקחת תשלום מיוחד.

„הוא אמר שהם מודים לי מאוד בעד היחס הזה, ורוצים לתת לי פרס. אם אני אעשה שיפורים במקום, יהפכו את המקום למלון בשביל הצבא האוסטרלי. זה יהיה מקום מיוחד. כל חייל שיש לו חברה או אשה יהיה רשאי להביאה לשם תמורת חמישה שילינג.

„קיבלתי את זה עלי. לא חשבתי שאני אהיה בעל בית־בושת, כי אף פעם לא היה לי עסק עם זונות, אלא רק עם זבל. אחרי שגמרתי את השיפורים במלון, באה ביקורת ומצאו שזה בסדר.

„אחרי זה התחילו לבוא הבחורות. כמעט כולן היו יהודיות, ורק קצת ערביות נוצריות. כל בחורה היתה צריכה להביא תעודה מהרופא כל שלושה ימים, והשוער שעמד במלון בדק את התעודה.

במקום נשי האזרחים

„העסק התחיל ללכת. כל בעלי בתי־המלון בתל־אביב הרימו קול־צעקה. הם הפסידו את הפרנסה שלהם, כי לחיילים האוסטרליים היה אסור ללכת למקומות אחרים. הם היו מחוץ־לתחום. אני הייתי היחידי, ומהחמישה שילינג שקיבלתי מכל אחד היה לי סיפוק.

„אחרי כמה חודשים עבר הצבא האוסטרלי למצרים. יומיים אחרי זה באו שני חיילים אנגליים עם שתי בחורות, וביקשו חדרים. לא חשבתי שיש הבדל בין אוסטרלים לאנגלים, ונתתי להם. אחרי חצי שעה התפרצה המישטרה ולקחו אותנו. הבנתי שאת זה עשו שאר בעלי בתי־המלון, כדי לדפוק אותי.

„עשו לי מישפט אצל השופט צוקרמן. הוא נתן לי 10 לירות קנס. זה היה סכום כל כך קטן, שלא רציתי לעשות עירעור. אחרי שלושה ימים יצא גיליון של עיתון מיוחד, וכל העיתון עלי. היה כתוב שם שהנה בא יהודי מירושלים ופתח בית־בושת. פירסמו את שמי. אשתי וארבעת ילדי עזבו אותי ונסעו לירושלים. נשארתי לבדי. טוב שנמצאו אנשים שהרגיעו אותי. רציתי להתאבד, אבל הם אמרו לי: אל תהיה טיפש, תעשה כסף ותצפצף על כולם ואל תעשה שטויות.

„עברה שנה. בינתיים מכרתי את המלון שלי והתחלתי לחפש מלון שלא בשטח בתי־הבושת של תל־אביב שהיה אז ברחוב הירקון, שהמישטרה של האזור ההוא כבר הכירה אותי, וכל הקצינים היו נגדי.

„לקחתי שתי קומות ברחוב אחד־העם, במקום שהיום יש בית־הספר החרדי בית־יעקב. פתחתי שם פנסיון, וכל הזמן חשבתי איך לעשות מזה עסק. עד שפגש אותי יווני ארצישראלי אחד, וסיפר לי שיש לו קצינים יווניים שמחפשים מקום, ושאל איפה יש לי היום מלון. הסכמתי להשכיר לו חדרים חודשית.

„אחרי שבוע התחילו להביא גם בחורות. לא יצאניות. עבר עוד שבוע, ובא אלי רופא יווני בדרגת בריגדיר וסיפר לי שהיה רופא ממשלתי ראשי של כל בתי־הבושת ביוון. הוא סיפר שבמטה הצבא היווני קיבלו כבר תלונות מאזרחים יווניים בארץ שהחיילים היווניים הלכו עם נשותיהם. הוא ביקש שאחזיק כמה בחורות, והמישטרה לא תתערב.

„ככה נכנסתי לעבודה שאומרים שהיא מלוכלכת. אני לא הרגשתי בכך. רופאים, קצינים, אנשים מלומדים, השתמשו בזה במקום בנשי חבריהם."

אולם ברל'ה, התלמיד־חכם, שארון־הספרים בביתו היה גדוש ספרי ש"ס, משניות וספרי פרשנים על התלמוד, ושתמונותיהם של אדמו"רים עטורי זקן,

מחוץ לשעות הקבלה נהג ברל'ה לבלות עם חבר עובדיו והנערות שעבדו למענו. בתמונה זו, שצולמה בשנות החמישים, נראה ברל'ה רוקד בנישפייה שערך לעובדיו באחד ממלונות־הפאר בהרצליה.

הרצל, ז'בוטינסקי ובן־גוריון עיטרו את קירות חדרו, לא חדל מעסקי הזנות.

הנחה לאנשי „הגנה"

אחרי שנפרד ממשפחתו וניתק עימה את הקשרים, מצא לו שותפת נאמנה בדמותה של גיטל גניס. גיטל התיידדה באותה תקופה עם קצינים של הצבא הפולני בארץ. הכירה את ברל'ה באמצעות אחד מבתי־המלון שלו. כעבור זמן קצר הציע לה ברל'ה להיות שותפתו ואשתו. יחד החלו בהרחבת עיסקיהם.

ב־1943 כבר הקים ברל'ה סניף לעיסקו. בעוד הוא מנהל בית־בילויים ברחוב הרצל, ניהלה אשתו בית דומה ברחוב דיזנגוף. בכל מקום היו מחזיקים מעמד עד שהמישטרה היתה תופסת אותם. אחרי זה היו מחליפים את כתובת העסק.

עם תום מילחמת־העולם השנייה רכש לו ברל'ה קומה בת שמונה חדרים בבית חדש שניבנה במרכז וולובלסקי, על גבול תל־אביב יפו. העסק פעל שם בחסות הצבא הבריטי, שחייליו היו מבאי המקום. באותה תקופה העלימה המישטרה הבריטית עין מעסקיו. ברל'ה היה דואג לסטטוס־קוו הזה בעזרת תשלום במזומנים, והזמנות לוויסקי וסטייקים.

„הפבריקה" (בית־החרושת) — זה הכינוי שברל'ה היה נוהג לכנות בו את מוסדותיו — פעלה עד מילחמת־העצמאות. כשפרצו הקרבות, נאלץ להעתיק את מוסדו למרחק כמה מאות מטרים, קנה שלושה חדרים על גג הבית שבדרך יפו־תל־אביב 6.

באותה שנה שיגשג העסק ופרח בממדים שלא נודעו עד אז. מאחר שהחוק הפלילי קובע במפורש שפירוש בית־זונות הוא „כל בית או חדר, או שורה של חדרים בכל בית, שבהם יושבות או מבקרות שתי

המוסד האחרון

מלון „אופיר", ברחוב הירקון פינת רחוב מנדלי בתל־אביב, מול מלון „דן" כאן, בבניין זה, הופעל בית־הבושת האחרון של ברל'ה, לפני שהמישטרה אילצה אותו לפרוש סופית מעיסקי הזנות. הוא עבר להתגורר בבניין אחרי שהשכיר חלקים ממנו לבתי־עסק אחרים.

נשים או יותר לשם מעשי זנות, יחשבו לבית־זונות," דאג ברל'ה לא לעבור על החוק, ובמוסדו נמצאה בכל שעה רק אשה אחת. אולם הנשים היו עובדות במשמרות, מתחלפות כל ארבע שעות, ובאופן כזה היה המוסד פתוח משעות הבוקר המוקדמות עד לשעה מאוחרת בלילה.

בעיקר שימש הבית נקודת־משיכה לחיילים ששהו אז בתל־אביב. מחלקות שלמות, על מפקדיהן, היו מבקרות במקום. תורים ארוכים השתרכו במסדרונות ללא־הפסקה. כבעל רגש לאומי מפותח, נתן ברל'ה הנחה לחיילים. כל אדם שהציג פנקס־מגוייס, היה נהנה באותם הימים מהנחה בסך חצי לירה, מהמחיר האזרחי של שתי לירות וחצי.

עסקיו של ברל'ה הלכו ושיגשגו מיום ליום. הוא רכש לו דירה נוספת, בת 12 חדרים ברחוב פרוג שבצפון תל־אביב. לעומת בית־החרושת להמונים שבדרך ליפו, נועדה הדירה שברחוב פרוג להיות בית־מלאכה למיוחסים ולבעלי־הון.

המישטרה, שידעה על קיומם של מקומות אלה, העלימה עין, לא הטרידה את ברל'ה.

ברל'ה נהג לתת גם לאנשי העולם התחתון לבקר במוסדותיו ללא כל תשלום, וקציני־המישטרה, אף היו שולחים אליו פושעים מועדים בתיקווה שעל־ידי כך יימנעו פישעי־מין.

עד שיום אחד בא קצין חדש למחוז. הוא היה בדיעה שקיום מוסד כשל ברל'ה, הוא עבירה על החוק. נערכה סריקה מקיפה במקום, והמישטרה עצרה 30 לקוחות ובחורה אחת. המישפט היה מזורז. הוא הסתיים תוך יומיים. ברל'ה נידון במישפט זה לתקופות מאסר של שישה ותישעה חודשים באופן חופף.

„חבורת נוער מתלבט"

אולם ברל'ה לא ריצה את מאסרו ככל שאר האסירים. הוא הועסק במיזנון של סדנת המישטרה, משם המשיך לפקח על ניהול בתי־הבילויים שלו. שם היה נפגש עם חבר עובדי הענף, מעביר להם הוראות ומקבל דו"חות על ההכנסות.

מאז ישב ברל'ה עוד פעם אחת במאסר, בשנת 1955. אולם נראה שגם צורת מאסרו הקלה לא נעמה לו ביותר. הוא המציא שיטה חדשה כדי להימלט מעונש, כאשר נתפס. אחד מעובדיו היה מקבל עליו את אשמת ניהול בית־הזונות, משלם את הקנס או יושב בבית־הסוהר, וברל'ה היה דואג לפצות אותו על כך.

באותה תקופה יצא ברל'ה במילחמת־תנופה לשם התרת זנות חוקית בארץ. הוא עמד לצד אירגון צעירים שקרא לעצמו חבורת נוער מתלבט, הציף את הכנסת, העיתונות ומוסדות־הציבור בתזכירים שגינו את הזנות חסרת־הפיקוח ברחוב, כפי שהיא קיימת בישראל, קראו להילחם למען זנות תחת פיקוח רפואי בבתי־בושת.

מסיבות עונג־שבת

אחר־כך באו כמה שנים של הפוגה. ברל'ה הפך מודיע של המישטרה, וזו העלימה עין מפעילותו הבלתי־חוקית.

לרוב לא היה ברל'ה מסגיר את הפושעים שביצעו את הפשעים. הוא היה רק מודיע למישטרה היכן תוכל למצוא רכוש שנשדד, או חפצים שנגנבו. לפעמים היה ברל'ה מוכן לשלם סכומים גבוהים לגנבים עבור הרכוש שהצליחו לגנוב, רק כדי שיוכל למסרו לידי המישטרה.

כאשר היתה המישטרה מתעקשת לתפוס את הגנבים עצמם, ולא רק את הסחורה הגנובה, היה ברל'ה מוצא אנשים שיסכימו, תמורת פיצוי מתאים, שיסגירם לידי המישטרה.

על־ידי הסדר מעין זה ניתן היה למישטרה לשלוט כמעט לחלוטין על כל המתרחש בעולם התחתון.

ברל'ה עצמו נהנה מפרוספריטי שכמוהו לא ידע מעולם. אחרי שנאלץ, בעיקבות צו בית־המישפט, לנטוש את חדריו שעל גג הבנין בדרך יפו־תל־אביב 6, רכש לו ברל'ה בסכום של כמה רבבות לירות את מלון אופיר שברחוב הירקון, מול מלון דן. כדי להסוות את פעילותו במידת־מה, פתח לו מישרד־חקירות בשם ארצי. על שם מישרד זה החזיק טלפון, שרוב הפונים אליו לא היו דורשי־חקירות דווקא, אלא לקוחות שביקשו אינפורמציה מאוד מסויימת מסוג אחר מהרגיל.

כעבור זמן קצר מכר ברל'ה גם את דירתו הגדולה שברחוב פרוג, רכש לעצמו דירה דומה בבניין חדש ברחוב בן־יהודה, קרוב למקום העסק שלו במלון אופיר. ושוב, שעה שהעסק ברחוב הירקון נועד ללקוחות רגילים, ייחד ברל'ה את חדרי דירת הפאר ברחוב בן־יהודה ללקוחות רמי־מעלה במיוחד.

מדי יום שישי היה ברל'ה עורך מסיבת עונג־שבת מפוארת, בה השתתפו רק היצאניות וסרסוריהן. כמו ברומנים של מופאסן ובאלזאק, נערכו מסיבות חברתיות אלה ביד רחבה. השולחנות היו כורעים תחת עומס המאכלים היקרים, השמפניה היתה זורמת כמו מים, וליאון, מנגן־האקורדיון הבולגרי, היה מנעים נגינות שלצליליהן היו היצאניות יוצאות במחול עם סרסוריהן.

העובדות אצל ברל'ה לא היו מתחלפות לעיתים קרובות. הוא נהג להקפיד על יחסי־עבודה תקינים עם חבר עובדיו הנאמנים. כמו בכל חברה מיסחרית אחרת, היה משלם פיצויים לעובדים שעזבוהו. באחד המיקרים, איים עליו עובד שפוטר כי יתבע אותו לדין באיגוד המיקצועי של ההסתדרות. ברל'ה העדיף לגמור את העניין ליד השולחן.

בתחילת שנות ה־60', כאשר התחלפה הקצונה במישטרת מחוז תל־אביב, שוב החלו רודפים את ברל'ה. הוא הועמד לדין, נערותיו נאסרו. בגיל 60 נמאסו עליו המאבקים, והוא החליט לפרוש מעיסקי הזנות.

הוא המשיך להתגורר בדירה במלון אופיר, שברחוב הירקון פינת רחוב מנדלי. חלק מהבניין השכיר לחנות תכשיטים. בחלק אחר של הבניין נפתח מיזנון קטן. המסך ירד על ברל'ה, מלך בתי־הבושת של ישראל.

בשבוע שעבר, אחרי מחלה קשה, הוא נפטר. על מותו נמסר רק אחרי שנערכה הלווייתו. איש לא הספיד אותו. וכל אלה, שברל'ה היווה פרק שלם בנעוריהם, אפילו לא ידעו כי הלך לעולמו.

-גוליית-

דויד

אפילו יתעקש מישהו להפריע את מה־לך ההסרטה של סרט־הטלוויזיה האמ־ריקאי דויד ושאול, ספק אם יטריח עצמו לאתר־הצילומים, המצוי קילומטרים רבים בתוך תחום המשולש, ובמרכזו מצודת־מישטרה ירדנית הנראית כמצודה תנ״כית בזכותם של התפאורן קולי סנדר, ומעשה־ידיה של בתיה הפולניה להתפאר.

אך למרות הריחוק, ולמרות חוסר־העניין, חוששת מפיקת הסרט הדינמית ומטילת־המורא מילדרד פריד אולברג, מפני הפר־עות אפשריות. עד־כדי־כך, שהיא עורכת רשימה סלקטיווית של עיתונאים הרוצים לבקר בשטח, אינה מאפשרת לצלם ללא רשותה, אינה מספקת תמונות, ואינה מתי־רה להפריע את כבוד הבמאי. אפשר ל־חשוב שבאותה מישטרה ירדנית מצלמים את האפופיאה של המאה, לפחות.

מילדרד אולברג היא דמות ידועה ב־ישראל. קודם לדויד ושאול, שיהיה סרט־טלוויזיה בן שני המשכים, הפיקה עבור ה־טלוויזיה סרט שהוקדש ל־25 שנות מדינת ישראל, ואחר־כך הפיקה את סירטו של מיכאל קאקויינים יוסף ואחיו.

מיכל בת שאול היא אירית בנצר בת ה־22, תגלית הסרט. אירית מגלמת בסרט את דמותה של מיכל התנ״כית, מגיל 14 עד גיל 25. לאירית ה־נרגשת זהו התפקיד הקולנועי הראשון.

הג'ינג'י הוא השחקן טימותי בוטומס, המגלם את דמותו של דויד המלך, התאמן על הנבל המאולתר כאילו היה נבל אמיתי, אבל התעקש לכנות אותו בשם גיטארה.

הענק־הגמד עוזר־הבמאי טוני טראונטלה, המגלם את דמותו של גוליית, אינו מרשים כלל במציאות. אולם בתילבושתו של גוליית הפלישתי הוא מעורר יראה. טוני למד, בשהותו בארץ, לדבר עברית בסיסית.

הפילגש של יהונתן, בנו של שאול, היא אביבה גר. שהוזעקה אל בימת ההסרטה בבוקר יום־הצילומים, אפילו לא ידע מהו התפקיד שהיא עתידה לגלם בסרט. אביבה הש־תתפה כבר בסרט קודם, **חכם גמליאל.**

מפיקה בתפקיד רב־סמל

היא נחשבת כגברת קשוחה, ה־יודעת את רצונה. כשהיא מגיעה אל אתר־הצילומים מפסיק הבלאגן לחגוג, וכל אחד, אפילו מי שבאמת שאין לו מה ל־עשות באותו רגע, מעסיק את עצמו ויהיי־מה, ובלבד שלא ייתפס מתבטל על־ידי הגברת המפיקה.

על הסט מסתובב מפויח כמו טווס, צעיר בשם עומרי המספר לכולם שהסרט הזה הוא „לא סחורה בשבילו", אחרי הכל הוא עבד בהוליווד, עבור חברת־סרטים ידועה, וברברה סטרייסנד, רוברט רדפורד ושאר החבר'ה מתגלגלים אצלו בפה, כאילו היו ידידיו הטובים ביותר.

הבמאי אלכס סיגל במאי־טלוויזיה ידוע למדי בארצו, העובד באופן קבוע עם ה־מפיקה אולברג, מביים את יהונתן — עודד תאומי; אבנר בן־נר — יהודה אפרו־ני; מיכל — אירית בנצר, ושאול — אנ־טוני קוויל. הוא היה קצת עצבני באותו יום, ואפילו לא דיבר באידיש עם החשמלאי אברהם לייבמן, אבל זה לא פלא. למחרת חטף דלקת־כליות קשה, והצילומים הופסקו לשבוע.

החבר'ה על הסט אומרים עליו שהוא נחמד. אולי בגלל התקפת־הכליות שעמדה בפתח, הוא לא הירשה לאיש להיכנס אל

החדר שבו צילמו את אבנר בן־נר מבקש משאול כי יתן לדויד הג׳ינג׳י את בתו, מיכל, לאשה.

בהפסקה שבין הצילומים אפשר לפטפט עם אירית בנצר בת ה־22, שזה לה תפקידה הקולנועי הראשון. אירית היא נערה חסרת־ניסיון, שנבחרה מבין מועמדות רבות לגלם את דמותה של מיכל. אירית עדיין מתרגשת. די נוח לה שהשחקנים הבינ־לאומיים אינם יודעים כי זהו תפקידה ה־ראשון, ומתנהגים אליה כשווה אל שווים. הישראליים שבחבורה, תאומי ואפרוני, עוזרים לה בהערות מיקצועיות.

בואו לישראל את המחזה ..ארוויי בתיא טרון הידוע פרינס אוף וויילס. מייד לאחר שיסיים את עבודתו בסרט הוא עתיד לנסוע לניו־יורק, לגלם שם את דמותו של מקבת השייקספירי.

אחת הדמויות היותר־מעניינות על בימת־הצילומים היא זו גדולת־הממדים של עוזר־הבמאי הראשון, טוני טראונטלה.

כשחיפש הבמאי, אלכס סיגל, שחקן שיגלם את דמותו של גוליית, נתקל ב־קשיים עצומים. הוא לא מצא שחקן כלבבו לפתע הביט סביבו, ומבטו נפל על עוזרו הקבוע והנאמן. הוא הציע לו מייד את

ושאר החברה

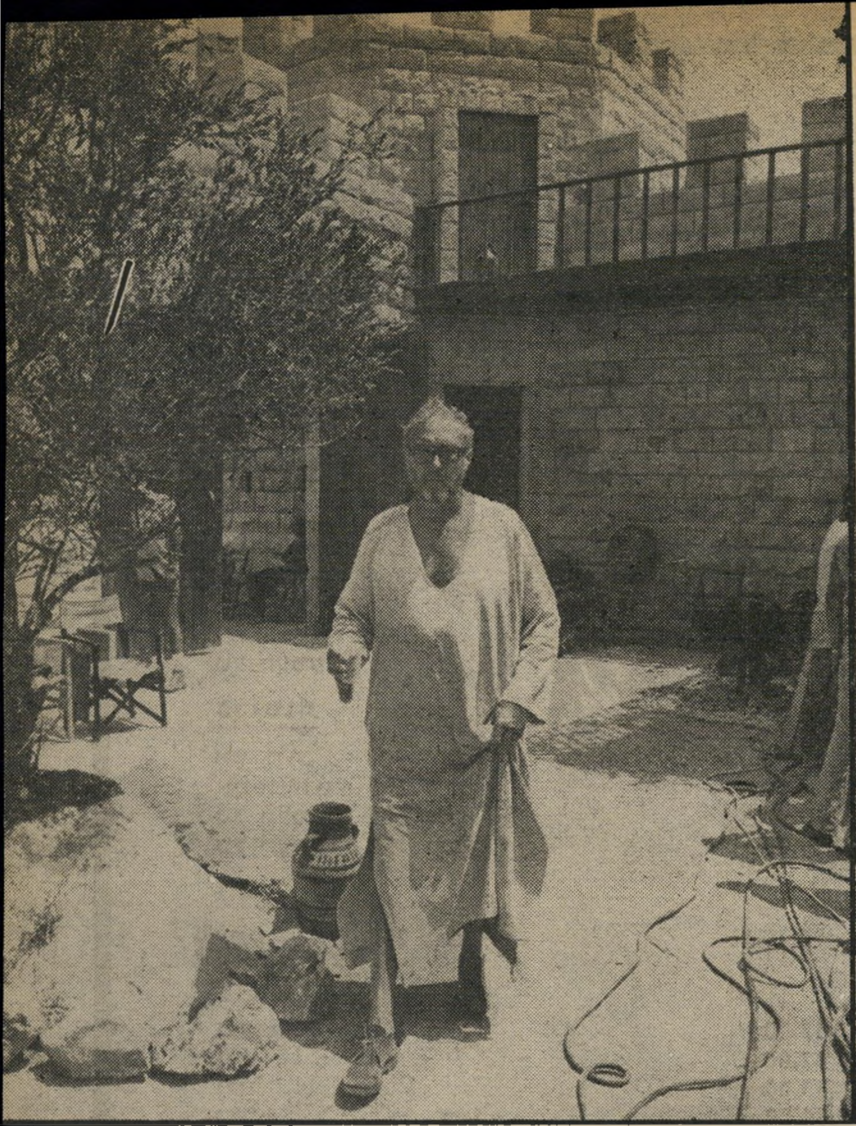

משיכמו ומעלה משאר השחקנים, הוא השחקן הבריטי אנתוני קווייל, המגלם את דמותו של שאול המלך. קווייל, מי שהיה מנהל תיאטרון „סטראטפורד״, השתתף בעבר בסידרה הטלוויזיונית „משה״, בה גילם את תפקיד אהרון. הוא מבקר בישראל זו הפעם השלישית.

שקט, גוססים! והבמאי אלכס סיגל מביים את אנתוני קווייל בתפקיד שאול החולה, הנוטה למות. הבמאי, שהיה עצבני מאוד ביום־הצילומים, קיבל למחרת התקפת־כליות, והצילומים הופסקו לחלוטין.

תפקיד גוליית. טוני לא היסס, וקפץ על העגלה. אחרי הכל, הוא רגיל לקפוץ ל־תפקידים מדי־פעם, כדי לגוון את עבודתו השיגרתית כעוזר־במאי.

טוני הספרדי הוא דמות אהודה מאד על אנשי־הצוות הישראליים. הוא קלט במהי־

בתוך מצודה נישאה מחייה צוות מקומי וזר את סיפור אהבת דויד ויהונתן ומילחמת דויד וגוליית עבור הטלוויזיה האמריקאית

יהודה אפרוני, בתפקידו של שר־הצבא אבנר בן־נר, מסתובב בשטח ומחליף בדי־חות עם עודד תאומי — יהונתן. למרות הרמזים הגסים בשיר ישראלי מסויים, כאילו אהב יהונתן את דויד ביותר מאהבת נשים, יש ליהונתן בסרט פילגש, בדמותה של אביבה גר, מי ששיחקה בסרט חכם גמליאל. מה לעשות, התסריטאי של דויד ושאול לא חושב כמו יהונתן גפן.

עוזר־הבמאי כגוליית תורן

„ה אדמוני הכי אדום״ בהסרטה, כ־דברי אותו שיר מפורסם, הוא כמו־בן־מאליו השחקן טימותי בוטומס, המגלם את דמותו של דויד.

אילמלא תפקידו המצויין בסרט הצגת־הקולנוע האחרונה, רצוי היה להתעלם מ־מנו לחלוטין, שכן כבוד השחקן, שצבע את שערו באדום לוהט לצורך התפקיד, מתהלך באתר־ההסרטה כאילו המציא את הסטארי־זם.

חבריו השחקנים אינם אוהבים אותו. אנ־שי הצוות, לעומת זאת, טוענים שהוא בחור נחמד. מי שאוהבת אותו על בטוח היא אשתו הטרייה, אליסיה, שאותה נשא לאשה לפני כשבועיים והנמצאת איתו בארץ.

משיכמו ומעלה מיתמר השחקן אנתוני קווייל. שחקן־קולנוע ותיאטרון בריטי מפורסם, שזהו לו ביקורו השלישי בישראל, והוא טוען שהוא מרגיש כבר כאזרח־למחצה בארצנו הקטנטונת. קווייל, שהיה אורח קבוע על מסכי־הטלוויזיה בארץ ב־סידרה ד״ר סטרינג׳, ביים בלונדון לפני

רות מילים בסיסיות בשפה העברית, ו־אפשר לשמוע אותו צועק במיבטא ישר־אלי מצויין „שקט, מצלמים!״ או „להפסיק לצלם, רעש של מטוסים!״

בחיי היום־יום, טוני אינו מרשים ב־מייוחד. זהו איש גבוה ומוצק, אך בהחלט לא ענק מטיל־אימה. אך מי שראה אותו בתילבושת ובאיפור כשל גוליית, טוען כי גוליית של טוני מוצלח אפילו יותר מזה שרואים ילדים בדימיונם בקוראם את ה־תנ״ך.

יושבי „כסית״ כדמויות תנ״כיות

דמות מעניינת נוספת בשטח הצילו־מים היא זו של גברת קשישה. זוהי אשה מוכרת, המבקרת באופן קבוע במסי־בות־עיתונאים, מציגה עצמה כעיתונאית של כיתבי־עת זרים, ושואלת בדרך־כלל שאלות לא עדכניות ולא לעניין. בסרט זה היא מגלמת דמות של ניצבת. מי שמכיר אותה מקרוב יודע לספר, כי הגברת ה־קשישה אכן היתה עיתונאית, ואשת־חברה בעבר, וכי צרה משפחתית שפקדה אותה היא שהביאה אותה עד־הלום.

יום־צילומים נוסף חולף, שום דבר מע־ניין אינו קורה. צ׳יק הנהג נרדם ליד הגה מכוניתו.

בתוך אחד החדרים במצודה זרוק שרגל, כסית׳ניק ידוע המשמש ניצב קבוע בסר־טים.

ייתכן שזה איננו סרט חשוב, אבל בלוח־ההסרטות הנוכחי בארץ, הוא חשוב ביותר — כי הוא היחידי.

הישראלים יהודה אפרוני (מימין) בדמותו של שר־הצבא אבנר בן־נר, זכה בתפקידו אחרי שפורסמה תמונה שלו בעיתון אמריקאי. עודד תאומי (משמאל), בתפקיד יהונתן, זכה בתפקידו אחרי שהמפיקה זכרה אותו מתפקידים קודמים. השניים, יחד עם אירית בנצר, הם הישראלים היחידים שלהם תפקיד בולט.

קולנוע

סרטים

הסנדכריש ותמזונות

מחיי להיטים

הקיץ הישראלי עומד בסימן מלפפונים. גבירתי הנאווה, פוליאנה, עשרת־הדיברות, ימי שיקאגו העליזים, שימשון ודלילה ועוד כיוצא באלה הוצאו מן המחסנים לאיוורור.

לעומת זאת, הקיץ האמריקאי תוסס ו־משגשג השנה באורח בלתי־רגיל, ואולי אפשר להתנחם בכך שבזמן מן הזמנים ניתן יהיה גם כאן לטעום כמה מן המעדנים ה־מצליחים היום שם כמו, למשל, שובו של הפנתר הוורוד עם פיטר סלרס בדמותו של מפקח קלוזו השלומיאלי ; או שמפו עם ווארן באיטי כספר־אופנה המעצב ראשי מעריצות וחולק עימן את מיטתו. או

ריצ׳ארד דרייפוס כמדען
מותחן היצ׳קוקי

רוברט שאו ורוי שיידר
יורשו של קינג־קונג

בריכת־השחייה, שבו חוזר פול ניומן להיות הבלש הפרטי, הארפר, החוקר פרשת־רצח שבה מעורבת אשתו, ג׳ואן וודוואּרד.

הכריש שובר־קופות. אולם, מעל ומעבר לכולם, עומד הקיץ האמריקאי ב־סימן שני סרטים אחרים. האחד, שובר־קופות שאפילו הסנדק ייאלץ להשתחוות לפניו. השני, סרט־יוקרה אשר הצליח ל־עורר את התלהבותם הבלתי־מסוייגת ו־הקולנית של כל אמצעי־התיקשורת.

שובר־הקופות הוא מלתעות, העיבוד ה־קולנועי לרב־מכר אודות כריש לבן ענקי, העושה שמות במתרחצים באחד מחופיה של מיזרח־ארצות־הברית. שלושה אנשים, מפקד המישטרה המקומית, רוי (שותפו של הקמן בקשר הצרפתי) שיידר, המדען ריצ׳רד (הידוע יותר כדודי קראביץ) דרייפוס וצייד־הכרישים רוברט שאו, יוצאים להילחם במפלצת הקטלנית.

הסרט, שכונה לסירוגין „אפוס אמריקאי ברוח מובי דיק", „אסון־טבע נוסח המיגדל הלוהט", „מותחן היצ׳קוקי" ו„יורשו של קינג־קונג", גרף כבר בחודש הראשון ל־

משרד החקלאות

מבצע הוזלת מוצרי חלב

החל מיום א׳ הוזלו עשרות מוצרי חלב לצרכן, מבצע ההוזלות נערך בשיתוף עם המחלבות. המחירים החדשים נקבעו בצו מחירים מקסימלי לצרכן החל מיום א׳ 10.8.75. המבצע הוא לתקופת זמן בלתי מוגבלת.

מחירי המוצרים לצרכן

תנובה

		מחיר ישן לצרכן	מחיר מבצע לצרכן
חריצים:			
עמק	ק״ג	18.00	16.20
גוש חלב	ק״ג	19.50	16.80
גלבוע	"	16.50	15.00
טל העמק	"	23.50	21.00
פרוסות			
גוש חלב	200 גרם	4.30	4.00
אמסטרדם	150 גרם	4.00	3.60
טל העמק	200 גרם	5.50	5.00
טל העמק	150 גרם	4.40	3.95
חפיסות:			
עמק	200 גרם	4.20	4.00
חריצים:			
גלעד	ק״ג	32.00	27.00
גולן	"	(24.50) 32.00	23.50
גליל	"	35.00	29.75
בשן	"	34.00	27.00
חפיסות:			
גליל	200 גרם	7.20	6.50
פרוסות:			
בשן	200 גרם	7.50	6.50

שטראוס

מירון	ק״ג	21.80	18.55
מירון פרוס		4.60	4.05
נהריה	"	23.00	20.70

מחלבות מאוחדות - טרה

טירן — פאר	ק״ג	18.50	16.65
ערד — הדר	"	21.00	18.90

אחים מאיר

גבינת בית יצחק ק״ג		25.00	22.50

כל המחלבות

שמנת חמוצה		1.10	0.90
שוקו 0.200 ליטר בשקית		0.65	0.60
שוקו 0.500 ליטר בשקית		1.60	1.45

הצרכנים מתבקשים להודיע על כל הפקעת מחיר של המוצרים הנ״ל למשרדים האזוריים של משרד המסחר והתעשיה.

תן טרמפ לחייל

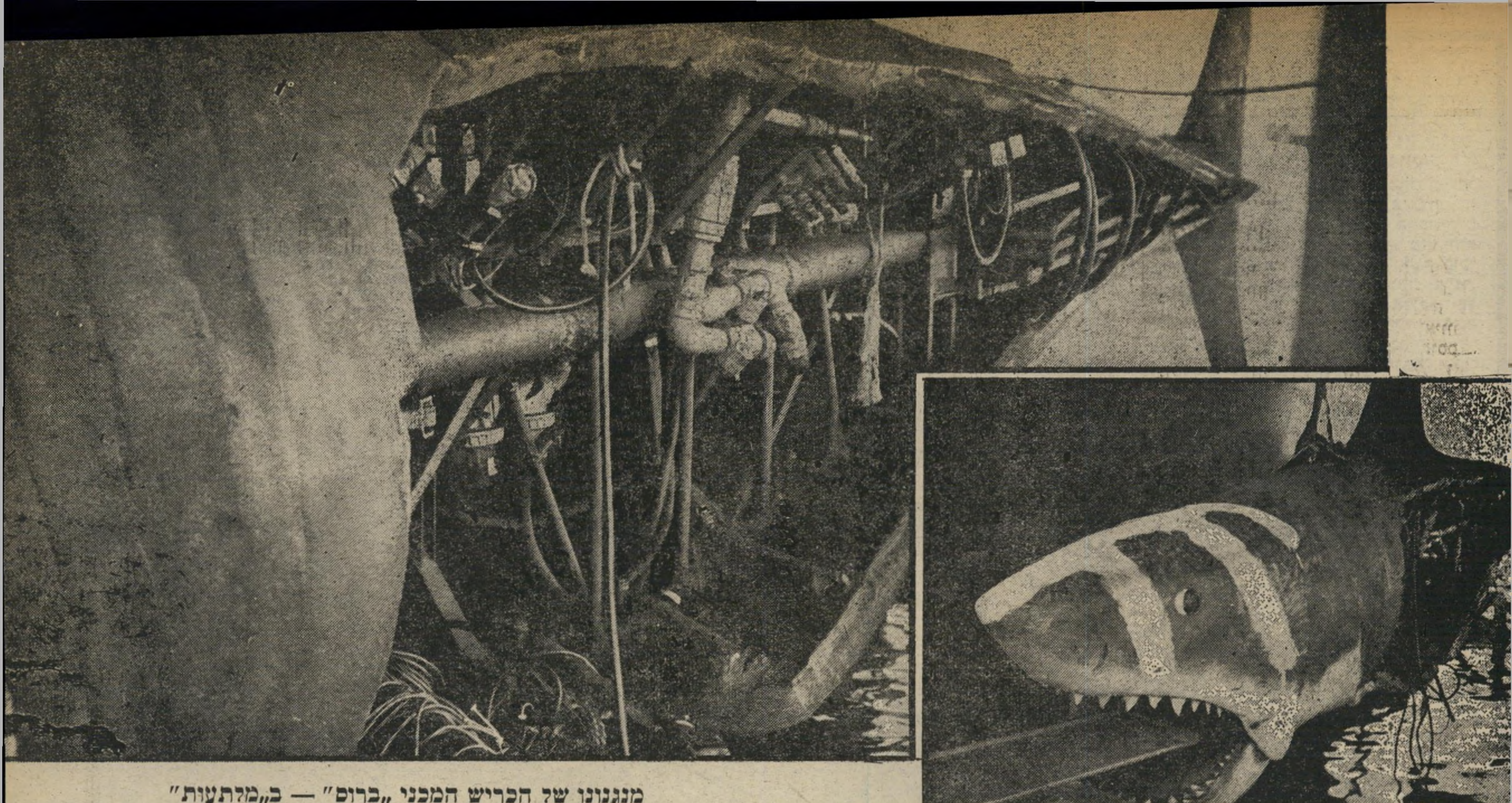

מנגנונו של הכריש המכני „ברוס" — ב„מלתעות"

60 מיליון דולר — בשבוע הראשון

הצגתו 60 מיליון דולר, וזהו סכום שאין לו אח־ורע בתולדות הקולנוע האמריקאי.

מותחן מכובד. איש לא חלם על כך, כשהוחלט להסריט את רב־המכר של פיטר בנצ'לי (נכדו של רוברט בנצ'לי, מגדולי ההומוריסטנים של אמריקה). כל מה שרצו המפיקים ריצ'רד (בנו של דאריל) זאנוק ודוויק בראון, הוא לבצע עיבוד נאמן של הספר, שיציג על הבד מותחן מרתק ויהווה סרט־פעולה מכובד. האמצעים שתוכננו לשם ביצוע הסרט היו צנועים יחסית, והשחקנים שנבחרו אינם שייכים למפיצים הכבדים הבטוחים של הוליווד. אשר לבמאי הסרט, סטיוון שפילברג, מי שעשה את דואל ו־שוגרלנד אכספרס, הוא אמנם נחשב כנער־פלא כישרוני, אבל היה בן 26 בלבד כשהוזמן לביים את מלתעות, עם עבר של סרט־קולנוע אחד בלבד (דואל הופק לטלוויזיה). למעשה, הדבר הקרוב ביותר לסרט שעשה שפילברג, היה הפקתו הראשונה בחיים, סרט ביתי שהפיק מכיסו הפרטי בגיל 16, ואשר תיאר מיפלצת קטלנית הפושטת על העולם העתיד לבוא.

מכל הנתונים היסודיים הללו, לא יכול היה איש לנחש שמיפלצת־האימים עתידה להיות אבן־דרך בתולדות המיסחר הפילמאי. אלא שכאן, חזר והתרחש נס הסנדק שגם הוא, במקורו, צריך היה להיות סרט גנגסטרי מכובד מן השורה ותו־לא.

הנודניקים באים. כמו בסנדק, התנפח כאן התקציב במהלך ההפקה מ־4 ל־8 מיליון דולר, הצילומים נמשכו שישה חודשים, במקום שלושה, תאונות־עבודה (אחד התסריטאים כמעט נחתך לשניים על־ידי המדחף של סירת־הצילומים), מזג־אוויר קפריזי וכוכבים קפריזיים עוד יותר, הכל חברו יחד כדי ליצור שרשרת בעיות בלתי־פוסקות.

שפילברג, שצילם את הסרט במארתה"ס ויניארד, עיירת־קיט לבנקאים דשנים, לא הרחק ממעון־הקיץ של מישפחת קנדי (ומן המקום שבו היה מעורב בגה אדוארד בתאונה שבה נהרגה מזכירתו), נאלץ להילחם במיפרשיות הפרטיות שצצו לו ללא־הרף ברקע הצילומים. ללא הזמנה, בשאלות של נודניקים שלא חדלו להטרידו, ובבעיות הטכניות הבלתי־פוסקות שעורר ברוס, הכריש המיכני, שהוא הכוכב האמיתי של הסרט.

זוהי מיפלצת פלסטית תוצרת הוליווד (למעשה השתמשו בסרט בשלוש מיפלצות זהות, שעלו, כל אחת, כ־150 אלף דולר), שבצילומי־הניסיון הראשונים ניראה פוזל, גמלוני ומצחיק כמו ג'רי לואיס.

במאי רוברט אלטמן

חשיש מעל לגיל 50

אמריקה ההיסטרית. לא כן המוצר המוגמר. זה נראה אמיתי ומאיים כל־כך, שהצליח להפחיד את אמריקה יותר מכל השריפות, רעידות־האדמה וההתנגשויות האוויריות שריתקו אותה אל מסכי־הקולנוע בשנה האחרונה. אפילו פיטר גימבל, במאי של סרט תיעודי על כרישים, הודה שברוס המיכני משכנע ביותר.

לעומת מלתעות, שתקף את הקהל האמריקאי חזיתית כאשר הוצג למן היום הראשון ב־490 בתי קולנוע במקביל, זוכה נאשוויל בהפצה סלקטיבית ומפונקת הרבה יותר, במקומות מובחרים, ומעטים במיספר.

אבל ההתלהבות שקיבלה את פניו העלתה אותו לדרגת הסרט המהולל ביותר של השנה, והחזירה את רוברט אלטמן, הבמאי שהפך את מאש לאחת ההצלחות המיסחריות והביקורתיות הגדולות בתולדות הוליווד, ואחר־כך היה קשור בסידרה ארוכה של כישלונות מסחריים, לאורות הזרקורים.

המהפכן העקשן. אלטמן, שרבים רואים בו את הבמאי האמריקאי החשוב ביותר של התקופה, נודע במשך שנים כמורד־להכעיס, כמי שנוטל סיגנון מסויים ועושה סרט שהוא בדיוק היפוכו של הסיגנון. למשל: סרט־מילחמה מצחיק וסרקאסטי (מאש), מערבון מהורהר (הקלפן והיצאנית), או הימורים בלי מוסר־השכל (המהמרים). פעמים היתה עקשנותו בהפיכת כל הערכים היסודיים של הסיגנון למכשלה, כמו בשלום לנצח, שהוא עצמו מתאר כהחמצת הנושא. לעומת זאת, היו פעמים אחרות שבהן סירובו המוחלט לצעוד בדפוסים משומשים הובילו ליצירות מקוריות, רעננות ומפתיעות כמו המהמרים.

משכורת הרעב. אבל ניראה שהפעם הוא האפיל אפילו על עצמו. נאשוויל הוא סרט גדול, רחב ועצום, שבעריכה הראשונית נמשך קרוב לארבע שעות. יש בו לא פחות מ־24 דמויות ראשיות, פס־קול המוקלט על 16 ערוצים בעת־ובעונה־אחת, כדי לקלוט כל מה שנאמר ומתרחש ברגע מסויים בסביבות המצלמה (אחד מסימני ההיכר של אלטמן, שהפכו מפורסמים מאז מאש), ותערובת של הומור ודראמה, המתחלפים על המסך בטיבעיות כמו בחיים.

שחקנים שצופי הקולנוע מעולם לא שמעו את שמם, כמו הנרי גיבסון (כוכב־טלוויזיה אמריקאי), רוני בלקלי ולילי טומלין (זמרות במיקצוען), מתערבבים בכוכבים ידועים ומוכרים יותר כמו קארן בלאק וג'ראלדין צ'אפלין, עם ותיקים כמו קינן ווין, או עם נאמני אלטמן מסרטיו הקודמים, קית קאראדין ושלי דובל (שהופיעו בסירטו גנבים כמונו שלא הוצג בארץ).

לכולם תפקידים בעלי חשיבות שווה, בסרט, וכולם קיבלו אותו שכר, בין 750 ל־1000 דולר לשבוע, פרוטות עלובות בקני־מידה של משכורות קולנועיות. אולם כשאלטמן מציע, כבוד הוא להסכים, כפי שהתבטאה ג'ראלדין צ'אפלין, שוויתרה על שכר של 130 אלף דולר, כדי לעבוד איתו.

העיר המזמרת. נאשוויל היא לא רק בירת המדינה טנסי שבארצות־הברית, אלא גם הבירה הבלתי־מוכתרת של שירי־הכפר והבוקרים. העיר שורצת אולפני־הקלטות, היא מלאה ודחוסה מוסיקאים המוצאים שם פרנסה כל ימות השנה, בכוכבי־זמר שבאים רק לשם כדי להקליט את להיטיהם, ובמתחילים המקווים למצוא שם את מזלם.

שירי הכפר והבוקרים, סיגנון פופולארי ביותר באמריקה התיכונה, החודר יותר ויותר אל מיצעדי־הפזמונים, בעזרת אנשים כמו קריס קריסטופרסון וג'וני קאש, משמשים רקע מוסיקלי לסרט, אשר בצורה רופפת למדי מספר כיצד מועמד של מיפלגה שלישית באמריקה (מעין ג'ורג' ואלאס של העתיד), מגיע לעיר בשנת 1976, כדי לגייס בין כוכבי־הזמר תומכים למסע הבחירות והופך מטרה להתנקשות אלימה.

מאחרי שלד זה נובר אלטמן בכל החי והצומח של עולם הפיזמונים, חולף בו מכוכבי־ההווה אל כוכבי־העתיד, דרך האמרגנים, התככנים, המאוכזבים והמיואשים. עיתונאית בריטית (ג'ראלדין צ'פלין) מנסה, לשווא, תוך כדי הכנת סרט על־המקום, להבין את המתרחש, מבלי לתפוס כי כל מה שקורה לפניה הוא, למעשה, כדברי אלטמן: „תמונה מתומצתת של אמריקה כולה".

הגברת המפחידה. כשהסתיימו הצילומים, היו בידי אלטמן 10 שעות מצולמות, והוא לא רצה לוותר על אף אחת מהן. אחר־כך חתך, כמו בבשר החי, והגיע לארבע שעות כמעט. את הגירסה הזו הוא הראה למבקרת המפחידה ביותר באמריקה, פולין קל, וזו כתבה מייד שיר־הלל. אחר־כך הסתבר לו שצריך לערוך שוב, ובמשך כמה חודשים חי בפחד שמא אותה גברת קל, כאשר תשמע כי קיצצו מה שראתה, תשפוך עליו את חמתה.

אבל כאשר כבר יצא הסרט, שנמשך עתה כשעתיים וחצי, התקבל רק במחמאות, כולל מן הגברת הנוראה.

לגבי אדם שלא סיים מימיו בית־ספר תיכון, והמודה שהיום, בגיל 50, הוא אינו בוחל מפעם־לפעם בחשיש, ומתקשה לעבוד כשאינו לפחות קצת בגילופין, זהו הישג לא רע כלל.

תדריך

תל־אביב

****** תמונות מחיי נישואין** (צפון, שוודיה) — אינגמר ברגמן מפרק את חיי־הנישואין המודרניים לרסיסים קטנים, בסרט מרתק שחייב לגעת בכל אחד מן הצופים, בדרך זו או אחרת. מישחק מעולה של ליב אולמן וארלנד יוספסון.

****** כותרת ראשית** (אלנבי, ארצות־הברית) — סאטירה צינית חסרת־רחמים על עיתונות ועיתונאים, עשוייה בידי מי שמכיר היטב את הנושא, העיתונאי־לשעבר בילי ויילדר. עם ג'ק למון וואלתר מתאו.

סימונטה דה־פיירו, מלבישת הכוכבות, אופנאית צמרת איטלקית, מחפשת את עתידה בארץ

גברת „טיפאני'ס" עולה לישראל

סימונטה דה־פיירו היא תופעה נדירה.

בתקופה בה שומעים רק על יורדים, עוזבים ומהגרים, היא אורזת את המיזוודות ומתכוננת לעלות לישראל. סתם ככה, בלי להיות ציונית, בלי ששליחי הסוכנות יעבדו עליה ומבלי לבקש עזרה מאף אחד.

לא שרע לה ברומא, שם היא נחשבת אחת ממלכות האופנה האיטלקית. להיפך. בגיל 33 סימונטה היא סיפור הצלחה. יש לה בית־אופנה פרטי משלה, שדגמיו מופצים לא רק באיטליה אלא בכל רחבי אירופה. יש לה דירת פנטהאוז משגעת ברובע עשירים מודרני ועם חוג הלקוחות שלה נמנות גדולות כוכבות הקולנוע מ־ג'ינה לולובריג'ידה ועד ראקל וולש.

אם לא היכרתם אותה עד כה בשמה הפרטי, הסיבה לכך היא שסימונטה מוכ־רת יותר בשמה המיסחרי: גברת טיפאני. זה שם בית־האופנה הרומאי שלה וגם השם המיסחרי של כל הדגמים שהיא מתכננת. היא בחרה בשם זה עוד לפני 13 שנה, כאשר הוזמנה לתכנן את תיל־בושותיה של אודרי הפבורן לסרט סעודה בטיפאני. אודרי גילמת בסרט זה את דמותה של נערת־הטלפון בעלת לב־הזהב, גיבורת סיפורו של טרומן קאפוטה. השמ־לות הקלילות והמרחפות שלבשה בסרט, היו כולן מעשה ידיה של סימונטה.

טיפאני היתה ההצלחה המסחררת ה־ראשונה של סימונטה והיא אימצה לה את השם, השייך בעצם לחנות התכשיטים היקרה המפורסמת של ניו־יורק. מאז היא צמודה לעולם הסרטים. היא הלבישה כוכ־בות כמו אורסולה אנדרס, סנטה ברגר, קתרין דנב ואחרות, בשורה ארוכה של סרטים. לקתרין דנב, למשל, היא תיכננה חלק מהמלתחה אותה לבשה בסירטה ה־מפורסם מטריות שרבורג. עבודתה האח־רונה כאופנאית סרטים היתה בסרטו ה־אחרון של ויסקונטי המשפחה הגדולה.

ויום אחד החליטה סימונטה, שמוצאה ממשפחת אצולה יהודית־איטלקית מיוחסת ובעלת־שורשים, שמקומה בישראל. למה? מפני שהתאהבה בישראלים. היא פגשה אותם לראשונה ברומא ואחר־כך בסידרה ארוכה של ביקורים שערכה בישראל. היא הגיעה למסקנה כי האופי הישראלי, עם החוצפה, הפתיחות, חוסר האמצעיות וגינוני־הטכס, זה בדיוק מה שחסר לה בחיים. ביוזמתה האישית רכשה דירה ברחוב ישעיהו בתל־אביב ועתה הגיעה לארץ כדי לברר את האפשרויות לעלייתה.

סימונטה, גרושה מזה ארבע שנים ואם לילד בן 7, משוגעת למוסיקה ולאסטרו־לוגיה, שהתחביבים שלה הם עיצוב־פנים ובישול ספאגטי בשלוש בבוקר לחברים, מאמינה שיש לה מה לתרום לאשה היש־ראלית. „הנשים הישראליות הן יפות מאוד," היא התרשמה, „אבל יש עדיין מקום לשיפורים. כדאי היה שתראנה קלילות יותר ונשיות יותר."

אין לה כוונות לפתוח עוד בוטיק ב־דיזנגוף או בגווה־שאנן ולמכור שמלות. היא מחפשת דרך ואפשרות באמצעותם תוכל להשפיע על האופנה הישראלית ולתרום מהידע והמוניטין שלה לתעשיית האופנה המקומית.

„אני יודעת שהמקום שלי זה כאן," היא אומרת, „זה המקום היחיד בעולם בו אני מרגישה חופשיה ועצמאית ובו אוכל לתת לבני חינוך יהודי."

עכשיו צריך רק להמתין ולראות אם ואיך יקלטו אותה כאן.

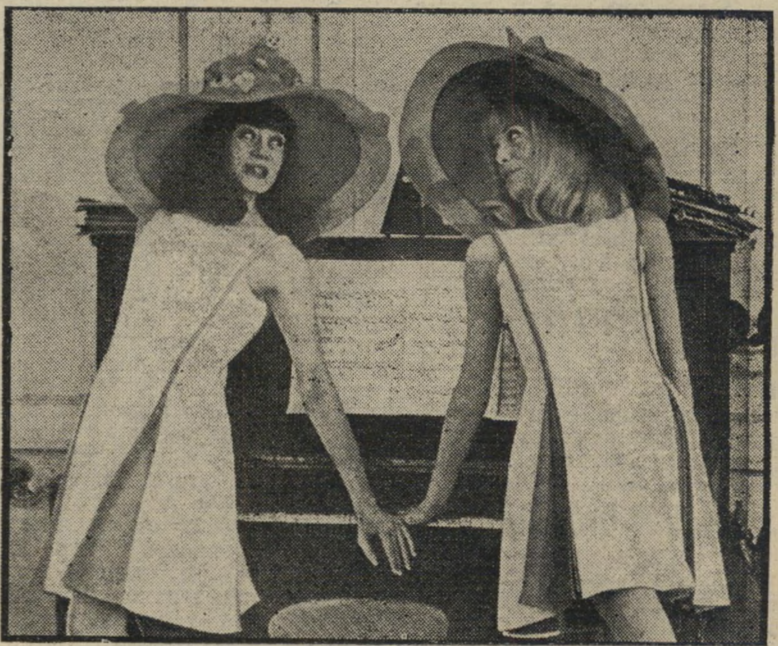

הדגמה עצמית

סימונטה דה־פיירו, אופנאית־הצמרת היהודיה של איטליה, שהחליטה להשתקע בישראל — אם תמצא כאן תעסוקה — בשתי תילבושות מיצירותיה, שאותן היא מדגימה בעצמה. „אני רוצה עכשיו ליצור אופנה לאשה הישראלית, לתכנן עבודה קיצים וחורפים יפים יותר." סימונטה תיכננה בין השאר את מלתחתה של קתרין דנב (מימין, **בהעלמות מרושפור**).

מדינת ישראל
משרד החקלאות

להלן לוח המחירים המוסכם ל־10.8.75 - 15.8.75

		לצרכן
ירקות		
עגבניות מעולות	1.40	ל"י חק"ג
גזר	2.10	" "
חצילים	1.15	" "
פלפל מזן קליפורניה + נהריה	2.15	" "
תפוא"ד בתפזורת	1.95	" "
תפוא"ד ארוזים	2.20	" "
בצל יבש	1.10	" "
בצל ארוז	1.28	" "
פירות		
תפוחים — גרנד אלכסנדר גודל 7	2.35	" "
אגסים — ספדונה 6.5	3.35	" "
ענבים — טומפסון	2.75	" "
ענבים — אלפונס	2.50	" "
ענבים — דבוקי, תמר ובירותי	2.00	" "
שזיפים — שגיב מגודל 3 ומעלה	2.00	" "
שזיפים — רדרוזה גודל 4	2.25	" "
אפרסקים — ורובידו גודל 6 וזן 198/12	3.25	" "
עופות		
פטם צעיר קפוא מוכן לבשול		
גודל 1 (עד 1.4 ק"ג ליחידה)	11.00	" "
גודל 2 (עד 1.6 ק"ג היחידה)	10.00	" "
גודל 3 (מעל 1.6 ק"ג היחידה)	9.00	" "
דגים		
בקלה — פרוס עשוי מדגים שמשקלם לא פחות מ־250 גר'	10.00	" "
כסיף	8.50	" "

משרד החקלאות

(המשך מעמוד 9)

כתוך תחומי טווח הסאגר, בעוד הכוחות התוקפים מנועים בפירוש מעריכת הסתערות כלשהי עליהם, אלא מצויים להתרחק מהם?

בלי תותחים ומטוסים

על הארטילריה ועל חיל־האוויר הטיל אלעזר את התפקיד לספק לשתי ההתקפות את סיוע־האש המאסיבי הנדרש. אחרי נסיון שני הימים הראשונים, כבר היו הכל אמורים להבין ולקבל ללא פיקפוק, כי בלא סיוע־אש הדוק, צפוף ומתמיד, לא ייגתן להתגבר ביעילות, במהירות ובאבידות סבירות על כל מערך מצרי שהוא, ובוודאי לא על ראשי־גשר של ארמיות. סיוע־אש כזה היה, לכן, בגדר תנאי הכרחי וראשוני לעצם היכולת — וההחלטה — להנחית מיתקפה כוללת, או אפילו רק התקפה מקומית מוגבלת.

אלעזר ידע — או לפחות אמור היה לדעת — כי מצב הארטילריה, בכל חזית פיקוד הדרום ובכל אוגדה בו בנפרד, איננו משביע רצון. עד ה־9 באוקטובר, יום אחד אחרי המיתקפה, כימעט שלא הגיעה לחזית זו כל ארטילריה. הטנקו־מאניה של צה"ל, באחד מגילוייה היותר גרועים ופאטאליים, גרמה לכל המפקדים הנוגעים, שיעוותו את סדר־הקדימויות הנכון וישבצו בו את הארטילריה במקום נמוך מדי. מפני סיבה זו ואחרות הגיעו לחזית כימעט כל הטנקים של העוצבות — אבל לא כלי־הארטילריה שלהן. מפני נחיתות עבודת־המטה ויכולת־הניהול הלוגיסטית של מיפקדת פיקוד הדרום — חוליים שעתידים לחבל במאמצים עד סוף המילחמה — לא ניתן המצב לתיקון מהיר.

כפי שניתן היה בנקל לדעת ו־לצפות מראש, יכול היה ברן להסתייע, בהתקפתו, באישם של ארבעה קנים כיתבד — וגם הם לא של אוגדתו, אלא שנמצאו בגיזרה עוד קודם למילחמה.

בלתי־אחראית עוד יותר היתה הבטחת הרמטכ"ל לסיוע־אווירי. ביום הקודם (יום א׳, 7.10) לא קיבל הדרום סיוע־אווירי מלא, מפני דרישות המצב הקריטי בצפון. בבוקר יום ב׳ 8.10, בשעה 08.30 — ממש עם תחילת מיתקפתו המתוכננת של פיקוד הדרום — אמור היה האלוף חופי, לפתוח התקפת־הנגד בגולן.

אפשר היה לחזות מראש את האפשרות, שללא הפניית המאמץ העיקרי של חיל־האוויר לצפון לא תוכל התקפת־נגד זו לעקור את הסורים מן הרמה ולהשליכם חזרה מעבר לקו הסגול תוך פרק הזמן הקצר ההכרחי — וכי כל עיכוב יאפשר לסורים לכסס את אחיזתם בשטחים שכבשו, מה שיקשה עוד יותר את הדיפתם.

מה גם, שתנופת המיתקפה הסורית עדיין לא דעכה ומוטל היה על אלעזר שיניח, כי יתכן שהצבא הסורי ימשיך בנסיונו להבקיע את חזית אוגדת רפול וגם יתגבר את כוחותיו שהצליחו לחדור למרכז הרמה, בגזרתה המבוקעת של חטיבת הטנקים „ברק". כך בדיוק נהגו הסורים בפועל, וב־8.10 ממש הגיע לחצם לשיאו. אמנם אז כבר נמצאו עוצבות המילואים בחזית, אבל חלקו של חיל האוויר, אשר הופנה כמעט כולו לגולן, היה חיוני ומכריע בבלימת הסורים ובתחילת הדיפתם אחורה.

הרמטכ"ל היה צריך לחשב בזהירות מייוחדת את הפעלת חיל האוויר, כי בליל 7—8 כבר היקצה את כל כוחות הקרקע לחזיתות השונות ויכול היה מעתה להשפיע על מהלך המיבצעים ביבשה, או לתגבר מאמצים וגזרות, אך ורק באמצעות הפעלת חיל האוויר, שהיה „עתודת המטכ"ל" ה־משמעותית היחידה, מן היום השני של המילחמה עד תומה.

לנושאי ניצול עוצמת האוויר וההשפעה ההדדית שבין הגולן לסיני עוד נשוב ב־המשך הסידרה. אולם לעניין הספציפי של סיוע האוויר במיסגרת „תוכנית־אלעזור" יש לצרף תמיהה גדולה שניה, הנוגעת לעצם היכולת הטכנית של הגשמתו.

תשבץ העולם הזה 1980

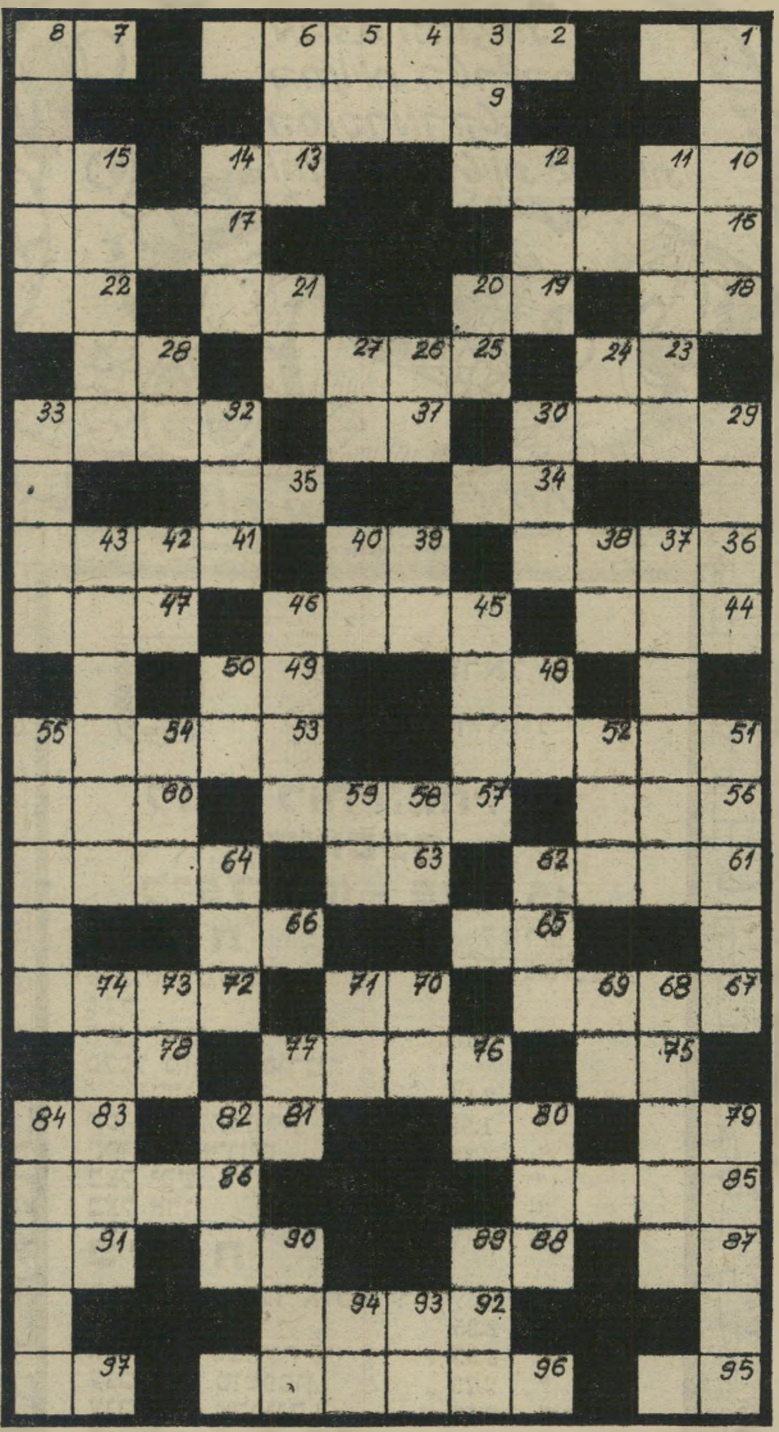

מאוזן:

1. בן נוסף לאותם הורים; 2. מישחק השח־מת; 7. שאין נישמת־חיים באפו; 9. שיח־בר ממישפחת הקיטניות; 10. קי־דומת הולנדית; 12. בהמת־משא טיבטית; 13. בהשאלה: מרכז; 15. מתווי־הנגינה; 16. מנוחה, שלווה; 17. קיבוץ בנגב; 18. גיבעה גבוהה; 19. הרבץ! 21. רך בצאן; 22. מיספד; 23. מטבע מטבע יפנית קטנה; 25. בית־אולפנא לגיל הרך מאד; 28. נהר באיטליה; 29. חותן משה; 31. חבר־ממשלה; 32. קיבוץ בצפון הארץ; 34. קוסם, מכשף; 35. מחברת „האדמה הטובה" (ש"מ); 36. גוון של אדום; 39. קוסם; 41. מילת־תנאי; 44. משרי־הממשלה (ש"מ); 45. אתר; 47. מילת־שאלה; 48. מילתהסכמה (הפוך); 49. קיים, הווה; 51. כד, עביט; 53. תקרית מכאיבה ומצערת; 56. וניל; 57. נאה, מגונדר; 60. גופו; 61. משורר וצייר עברי (1859־1886); 63. הדרך הקצרה ביותר בין שתי נקודות; 64. מגיש עתי־רה; 65. תנועה במים; 66. מבלה את הלילה; 67. איספלנית; 70. פרוסת־לחם; 72. אשרה; 75. קרס; 76. שרף; 78. מאור קטן; 79. נועם, רוך; 80. שימש למאכל בני־ישראל במידבר; 81. מספיק! 83. מפרנס; 85. חוכמה; 86. פרייה; 87. יתר בלי סוף; 88. בלבד; 90. לא קר; 91. רוש בלי סוף; 92. דרך־עפר; 95. גוף שלישי רבים; 96. פצע נפשי; 97. במקום הזה.

מאונך:

1. הדופן האחורי של הנעל; 3. חומר־איפור אדום; 4. כמו 63 מאוזן; 5. סיומת לרבות; 6. נובל; 8. התחדשות, תחייה; 11. פרח־בר דמוי כלנית; 12. כף לאיסוף אשפה; 14. תמימה וצחה; 15. שם־מישפחתו של ק. צטניק; 20. מיספר יורדי הסירה; 21. עצם בפה; 24. מזמר (הפוך); 26. בן־אדם; 27. אור ללא ראש; 28. קידומת להוראת איחוד כללי; 29. הגדול בנחלי הגילעד; 30. תינוק בן־יומו; 32. מוט קטן; 33. הרחק מכאן! 37. מבכירות שחקניות התיאטרון הישראלי; 38. נהר באפריקה; 39. ריקבון; 40. גוף; 42. סופו של קול; 43. אהבת הלימוד; 45. גורם הנאה; 46. גיד; 48. מילת־זירוז; 50. סחב! 51. מין אריג־צמר ציבעוני; 52. תפנה; 54. וכן הלאה (מקוצר); 55. צו; 58. לא עבה; 59. מאותיות הא"ב; 62. הברה, צליל; 64. השיבו! 68. מין דג־מאכל; 69. מחציתו של מישחק־ילדים פופולרי; 70. זכר ב־בקר; 71. אות, סימן; 73. כמו 23 מאוזן; 74. ציפור־שיר בינונית; 76. מילת־חיוב; 77. תבואה; 79. צרור; 80. במהירות גדולה; 82. אולם; 84. יישוב בארץ; 89. מזימה; 90. עיר שנודעה בתמימיה; 93. מגיע; 94. מחציתו השנייה של 69 מאונך.

קשקשת 1980

הפעל את דימיונך ונסה למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה, אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: „קשקשת," ת.ד. 136, תל־אביב. ממג־דרות הקולעות ביותר תפורסמנה, ובעליהן יזכו בכרטיס כניסה זוגי לקולנוע דרייב־אין בתל־אביב, קול־נוע־המכוניות היחיד בישראל.

קשקשת 1978

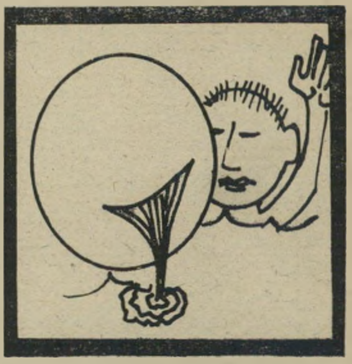

● הישראלי המכוער נדהם למראה בניו המשתקפות במראה.
שיר בן־עמי, יהודה הנשיא 36, נווה־אביבים, תל־אביב

● אין בוכים על חלב שנשפך.
יפה מרום, שד׳ דגניה 5/ב׳, קריית־חיים מערבית, חיפה

● עיצרו את העולם, אני רוצה לרדת!
ישראל לסינגר, רח׳ אילת 19, רמת־יוסף, בת־ים

● ספיר בחיוך משגע.
אלה גוטמן, רח׳ תחכמוני 43, ירושלים

● זה מה שקורה כשישראלי׳ק של דוש מפגין שריר.
יוסף שוורץ, רח׳ עזרא 14, בני־ברק

השבוע בדרייב אין
בשעות 10.00—7.45
* באד ספנסר
* טרנס היל
„קוראים לי טריניטי"

בסיטונות
● שמלות הריון
● מכנסי הריון
● טוניקות הריון
● חליפות הריון
כהן מודל
תל־אביב, רח׳ נחלת־בנימין 4, קומה ב׳, דרך החצר
פתוח עד 7 בערב
(סגור בשעות 4—2)
להזמנות ע"י סוכ: טל. 50344, ת"א

בעת שעיצב את תוכניתו, אמור היה אלעזר לדעת ולשקול, היטב היטב, כמה עובדות בתחום זה:

ראשית, המערך המצרי הנגד־מטוסי היה אז מאסיבי ביותר ועדיין בלתי פגיע;

שנית, ניטרול הנ"מ איננו עניין פשוט, ובוודאי שאיננו ניתן לביצוע במשך שעה־שעתיים, אלא דורש פרק זמן ממושך הרבה יותר;

שלישית, כיוון שלפי „תוכנית־אלעזר" היו כוחות הדרום אמורים לנוע לרוחב כל החזית, מקנטרה עד מיפרץ סואץ, לא היה חיל־האוויר יכול להסתפק בהבקעת חור במערך הטילים או בניקוי גיזרה אחת, אלא היה עליו להשמיד מערך זה כולו, לכל אורכו ועומקו;

רביעית, בלא ניטרולו המוקדם של מערך הנ"מ, יהיה כל סיוע־אוויר ישיר לכוחות היבשה וללחימתם בגדר התאבדות, משום שאז יהיו הטילים ותותחי־הנ"מ בלתי־מופרעים במיטווח שיערכו על המטוסים התוקפים. במיוחד כך, כאשר ההתקפות — ועימן, בהכרח, גם סיוע־האוויר להן — הולכות מצפון־לדרום, במקביל לחזית, לא לעומקה.

נראה כי אלעזר לא נתן כלל דעתו לבעיות „טכניות" אלו, שעליהן קם סיוע־האוויר או נופל; גם נראה, כי לא חישב את לוח־הזמנים של ההתקפה כך, שקודם לתנועה על הקרקע יוקצה זמן מיי-

אלעזר ובר־לב בסיני

„אני מעיד כי בהיותי אלוף־הפיקוד..."

נימדי לטיפול בטילים, ואפילו רק באותם שסכנתם מיידית. אילו עשה כן, ודאי שהיה נוכח, כי עצם הסיכוי לתקוף עם סיוע־אוויר, ב־8.10, הינו מפוקפק למדי.

במה שנוגע לשיטת ההתקפה, הרי מבחינת חיל־האוויר התאימה וגם נדרשה, בנסיבות החן, התקפה בגיזרה צרה ביותר, שכיוונה „חזיתי" והיא מונחתת ממזרח למערב, לכיוון עומק המערך המצרי. פיתרון זה היה, לא במיקרה, הנכון ביותר גם מכל בחינה רלוונטית אחרת שהיא.

פיקוד הדרום יכול היה לתקוף ב־8 באוקטובר, גם בלא סיוע אווירי ישיר ומאסיבי, רק בתנאי שיישמרו השמיים נקיים. אבל בתנאי הכרחי זה, שכל המפקדים הנוגעים ייכונו מראש לתקוף גם בלי אוויר. לכך לא הכינם איש. בשתי התקפותיו של ברן בפירדאן היו הכל, עד לעדיני ויגורי המסתערים, מצפים ובטוחים שהנה־הנה יפול חיל־האוויר, גלים גלים, על המצרים. בלא שיוקל כחוט־השערה מאחריות ברן ומאשמתו, יש להניח בוודאות, שאילו ידע שלא יקבל סיוע אווירי, היה מתכנן את התקפותיו באופן הרבה יותר זהיר.

בנקודה זו יאמר האומר, כי בעיות שונות כגון לוח־זמני־ההתקפה, השייכות לתיכנון פרטי הביצוע של ההתקפה, אינם מעניין של המרטכ"ל, אלא מעסקם של המפקדים הנמוכים יותר. אלעזר עצמו טען נגד הפסק של ועדת אגרנט, כי „אין זה מתפקידו של הרמטכ"ל, ואף אין ביכולתו, להיכנס לפרטי־פרטים טאקטיים. אני מעיד כי בהיותי אלוף פיקוד הצפון בשנת 1967 הגשתי לרמטכ"ל דאז תוכניות כלליות, ולא קיבלתי הנחיות מפורטות — לא להגנה ולא להתקפה."

אחריות אלעזר

אחד האספקטים הפחות־סימפטיים בפיקוד בכלל, ובפיקוד הגבוה בפרט הוא, שמישהו אחר, כפוף, צריך לעשות את המעשה הנכון, שאתה אינך אמור, או אינך יכול לעשותו — אבל אתה, הממונה, מוחזק כאחראי, ישיר ומלא, לאותו כפוף ולכל מעשיו או מחדליו. המפקד יכול וחייב להאציל רק מסמכויותיו — אבל איננו רשאי לפרוק אפילו כהוא זה מאחריותו.

זהו ההסבר לכך, שבחירת כפופים טובים והפעלתם הנכונה נחשבות בין הסגולות הבסיסיות ההכרחיות לכל פיקוד גבוה; ויורד נפוליאון היטב לשורש הבעיה בקראו, „הבו לי גנרלים בני־מזל!" מי שאיננו מבין זאת, או איננו מסוגל לכך, איננו מתאים לפיקוד גבוה.

בהקשר אגרנט הוסיף אלעזר ואמר כי „במילחמת יום־הכיפורים קיימתי מגע עם אלופי הפיקוד בצפון ובדרום וייתכן אפילו כי נכנסתי למתן הנחיות מדוייקות מדי." זהו, כמובן, אחד מחטאיו היותר כבדים של אלעזר: את ההנחיות „המדוייקות" צריך לקבוע ולתת אלוף הפיקוד. הרמטכ"ל איננו יכול ואיננו אמור לתיתן, אלא יכול רק לבחור את האלופים הנכונים, לתת להם את ההנחיות הכלליות הנכונות, לוודא, כמיטב יכולתו (והיא תכופות בלתי־מספקת) שהם מגיעים להחלטות „המדוייקות" הנכונות, לתת להם את הגיבוי המירבי ולתת בהם את אימונו המלא — ואחר כך לשבת ולהזיע (או, כמונטגומרי בליל אל־עלמיין, ללבוש פיז'מה ולשכב לישון), בתיקווה שיצליחו. כך נהג אלעזר עצמו לגבי מיתקפת פיקוד הצפון, שתוכננה ל־8 בחודש (ואולי מסיבה זו הייתה תוכנית פיקוד־הצפון ב־8.10 סבירה מאד, הגם שאולי לא מבריקה ביותר, ולא נמצאו בה כל תרגיליה המשונים של „תוכנית אל־עזר").

שתי „הנחיות המדוייקות" קבע אלעזר בדרום: הראשונה הייתה „סייג טווח הסאגר". והשניה, התנייתו את הזזת שרון בקבלת אישורו המוקדם. „סייג טווח הסאגר" הינו בבירור אחד מ„פרטי הפרטים הטאקטיים"; והוא חוזק על־ידי הוראת 3 הק"מ, שגם היא כשלעצמה, שייכת לקטגוריית „פרטי הפרטים". בלא שנתייחס למהות ההוראות הללו, ולאופי מידת השפעתן המעשית — על כך עמדנו קודם — ברור כי עצם נתינתן על ידי הרמטכ"ל הייתה משונה ובלתי מובנת.

אין כל סיבה להניח כי בשעת אותו מעשה היטיב אלעזר להבין מהו בכלל הסאגר, מהי השפעתו האמיתית ומה ניתן או צריך לעשות כדי לנטרלו. לפחות מן הסייג שקבע בהקשרו, נראה כי אלעזר הפריז ביותר בכוחם של הסאגרים ושל מערך הנ"ט המצרי בכללו. כוחותינו מסוגלים להתגבר עליהם — אפילו לא באמצעות התקפה של אוגדת שריון.

מחוץ לזה, מדובר באמצעים, אשר טווח פעולתם 3 ק"מ בילבד; כלומר, השפעתם הממשית מוגבלת לתחום הטאקטי־המקומי המצומצם, ואיננה חורגת לרמה המערכתית ובוודאי לא לרמה המטכ"לית־האיסטרטגית.

אלעזר הוסיף חטא על פשע: לא זו בלבד שנתן הוראה בלתי־נכונה ומזיקה כשלעצמה, אלא גם פסק מראש בעניין שבו יכול ורשאי לקבוע רק אותו מפקד הפועל ברדיוס 3 ק"מ מן הסאגר. בשיקוליו של זה ובפיתרונותיו אין נתוני הטווח התיאורטי המירבי של הטיל, אלא אחד מגורמים רבים המשפיעים על החלטותיו — ותכופות לא המכריע שבם. היתה זו, כמובן, גזירה, שהציבור לא יכול היה לעמוד בה. לאחר

(המשך בעמוד 46)

o.b.

הטמפון הקטן שכבש את העולם

(1,400,000,000 טמפוני .o.b נמכרו בשנה שעברה ב־106 ארצות)

היי חופשיה עם או־בה

טמפון .o.b הטמפון הקטן, הנוח והבטוח ביותר בעולם נותן לך הרגשה משוחררת וחופשית. תוכלי ללבוש מכנסיים קצרים והדוקים או ביקיני. תוכלי לרקוד, לטייל, לטבול באמבט ולרחוץ בים בבטחון מלא.

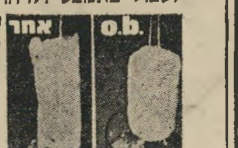

כושר ספיגה הטוב בעולם מבטיח אטימה מוחלטת

לטמפון .o.b העשוי צמר גפן כבוש כושר ספיגה שאין לאף טמפון. לעומת טמפונים אחרים המתארכים עם הספיגה, טמפון .o.b מתרחב עם הספיגה ולכן, ככל שהוא סופג יותר כן הוא סוגר טוב יותר את פתח הנרתיק ומונע כל תזוזה או דליפה. (טבלי טמפון בכוס מים ותיווכחי בכושר הספיגה המצויין שלו).

טמפון .o.b חוסך יום במחזור ומונע ריח רע

טמפון .o.b סופג את הדם מיד עם צאתו מן הרחם לכן, הוא חוסך לך יום במחזור החודשי כיוון שבאופן טבעי, עושה הדם את דרכו החוצה במשך 24 שעות. האטימה המוחלטת של הטמפון .o.b מונעת היווצרות ריח רע הנגרם כתוצאה ממגע הסד עם האויר.

טמפון .o.b נוח ביותר לשמוש

טמפון .o.b קטן משפתון ולכן קל ונוח לשאתו בארנק. טמפון .o.b נכנס לתוך גופך בקלות תוך שניות בעזרת אצבע — הנשארת נקיה! ללא כל אביזרי עזר שיש צורך להפטר מהם לאחר השמוש.

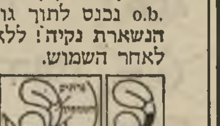

הכנסה נכונה הכנסה לא נכונה לא מספיק עמוק

טמפון .o.b מתאים למבנה האנטומי הפנימי

טמפון .o.b תוכנן ופותח ע"י צוות גיניקולוגים מומחים, כך שיכנס עמוק לתוך הנרתיק לאיזור בו אין עצבים רגישים הגורמים לכאב, או אי נוחות.

חדש

.o.b מיני־לבתולות ולנערות צעירות

החידוש הבלעדי האחרון של .o.b הוא טמפון מיני המיועד לבתולות ולנערות צעירות. עם .o.b מיני אין כל חשש לפגיעה בקרום הבתולים, כיוון שהוא כה קטן ונכנס בדיוק לפתח בקרום דרכו עובר הדם.
(במקרה של כאב קל בשמוש הראשון, יש לדחות השמוש ב־3—4 חודשים).

.o.b ב־3 דרגות ספיגה

נורמל — למרבית הנשים.
מיני — לנערות, לבתולות ולנשים עם דימום מועט — בעיקר בימים האחרונים של המחזור אצל נשים המשתמשות בגלולה למניעת הריון.
אקסטרה — לנשים עם דימום רב בעיקר ביומיים הראשונים של המחזור.

(המשך מעמוד 45)

שהתברר, מהתקדמותו של ברן, שמשמעותה המעשית היא עיקורו מראש של כל נסיון התקפה, כבר לא טרח איש להתייחס אליה — ובוודאי לא לחזור עליה. גם הרמטכ״ל עצמו לא חזר על הפטנט, על אף שלא מצאתי כי הבחין והודה בשגיאתו.

תוך

שתי דקות

בעצם הכתבת המהלכים המערכתיים הספציפיים — שהיו, בבירור, מעסקו הברור והייעודי של אלוף הפיקוד — יש לראות הבעה מוחשית של אי־אימון מצד הרמטכ״ל ביכולתו של גונן. אולי היה אי־האימון תת־הכרתי, אבל המעשה בולט במיוחד על רקע העובדה שאלעזר בא לדרום אבל לא לצפון והכתיב לגונן מה שלא הכתיב לאלוף חופי, למרות שהיטיב להכיר את הצפון מן הדרום ועל אף שהמצב בגולן היה קריטי יותר מבסיני. יתירה מזאת, אלעזר השאיר מראש בידיו את שיקול הדעת הקובע לגבי שתי ההחלטות המערכתיות החשובות ביותר שגונן אמור, או עשוי, היה לקבלן גם במהלך המיתקפה — ניצול הצלחות לשם מעבר התעלה והזזת אוגדת שרון ממקומה, לביצוע ההתקפה המערכתית השניה.

את הצורך בקבלת אישור מוקדם של הרמטכ״ל להזזת שרון ניתן היה להצדיק, רק אם היתה אוגדה זו מהווה כוח מטכ״לי, אשר למרות מיקומה בחזית הדרום, עליה להימצא בכוננות מיידית לתגבר גם חזיתות

זה היה המהלך העקום ביותר של מילחמת יום־הכיפורים - משני הצדדים

אחרות. כך, למשל, נחשבו בששת הימים שתי חטיבות דרומיות — אחת של טל והשניה של אברהם יפה — גם עתודה מטכ״לית, ונחזתה אפשרות הפעלתן בחזית הירדנית. על כן נצרכו לאישור הרמטכ״ל קודם שהוטלו לקרב בדרום. אך אוגדת שרון לא נחשבה כוח מטכ״לי ואיש לא חשב אז שאפשר כי תועבר מחזית סיני לחזית אחרת. כיוון שהשיקולים להפעלת שרון היו כולם מיבצעיים־מערכתיים, יכול היה ורשאי להחליט רק מנהלה המיועד של המערכה, הוא אלוף הפיקוד.

אלעזר אמנם תיכנן במקום גונן, אבל לא נראה שהתכוון גם לרדת לדרום, כדי לנהל אישית את הלחימה שם. לכן חייב היה להבין מראש, באורח הוודאי ביותר, כי מן „הבור" במטכ״ל, כשהוא חי מדיווחי גונן ומנהל את המילחמה בכללה ואולי אף מבקר בצפון, אם המצב יחייב זאת, לא יהיה בידו בשום פנים ואופן לבחון ולהחליט באופן אינטליגנטי, אם לקבל כל בקשה של גונן להזזת שרון או לדחותה. שוב, לגבי פיקוד הצפון לא ראה אלעזר להטיל כל מיגבלה דומה, למרות שכל מהלך שם היה קריטי בהרבה.

פלישת הרמטכ״ל לתחום סמכות מפקד פיקוד הדרום נסתיימה כבדיחה גרועה: ב־8.10, שעה 10.30 לערך, בהעריכו שהכל כשורה וברן הולך ומחסל את ארמיה 2, החליט גונן להניע את שרון דרומה, כדי שימחה מעל מפת הי־מיזרח התיכון את ארמיה 3. הוא פנה אל הרמטכ״ל — ותוך שתי דקות קיבל, על־ידי גנדי, את אי־שורו. וכי אפשר היה אחרת?

בראייה לאחור, חבל שלא החליט אלעזר לבדוק באופן יסודי יותר את המצב בדרום, ואולי אף לקפוץ בשנית לשם. אילו עשה כן, היה מציב שיא בשלילת סמכויות הכפופים לו בהפרעתם — אבל מעם־ישראל אולי היה נחסך המהלך המיבצעי העקום ביותר של מילחמת יום־הכיפורים, משני צדדיה.

עכשיו כדאי לקנות הרבה דרמפון

1.8.75 - 31.8.75

דרמפון שפופרת גדולה	~~3.50~~	2.99 ל״י
דרמפון שפופרת חסכונית	~~4.10~~	3.50 ל״י
דרמפון שפופרת הענק החוסך	~~6.-~~	5.30 ל״י
דרמפון בקבוק פלסטי	~~5.70~~	5.25 ל״י

Taya

מה קורה לכם? החום לא משפיע עליכם?!

מה קורה לכם? החום לא משפיע עלי־כם?!

הייתי בטוחה שתהיה לי בצורת בקייץ הדביק הזה. במקום זה אני מוצפת עכשיו במבול של מכתבים, מה שמאריך את תקופת ההמתנה לפירסומם במדור. לא מבינה איך אנשים נורמליים מסוגלים לחשוב בחום הזה על אהבה ולהרגיש פתאום בצורך להיות שייכים למישהו. ויש עוד כאלה שיש להם ראש אפילו לרומנטיקה ולפיוט. את זה באמת אני לא תופסת.

רגע, רגע! אולי זה בעצם, דווקא בגלל החום הזה!

* * *

שירה לאור היום

אם את מוכנה להכניס את (1/80) לאל־בום־החוויות האישיות שלך, כאפיזודה קייצית חולפת או מתמשכת, בשעות היום בילבד, כיוון שבלילות הוא עסוק לטענתו; ואם יש לך חצרון בתל־אביב או סביבתה וכמה שעות־קייץ פנויות — הוא מחכה לך מאוד מאוד. מה שאת צריכה לדעת עליו שבשלב זה הוא שייך לכת ה־Free-Love. „כופר במצבים אי־שיים וסטטיסטיקות למיניהן וסיסמתי: את (הכוונה אלייך) היין והשירה!"

יש לי חשד רציני, שאת הלחם והדיבו־רים הוא מקבל בשעות הלילה, בבית.

* * *

היורש של ביאליק

„אומרים יש אהבה בעולם — מה זאת אהבה?" שואל חייל בן 19 וחצי, שהקפיד לציין בהבלטה שהוא משרת בצה"ל, כדי שחס וחלילה לא נחשוב שהוא בצבא ה־שבדי. אחרי מה שקרה לבני שליט, כבר אי־אפשר לדעת. הוא יודע גם שהוא לא כל כך מקורי בשאלתו וכי אחד, ביאליק קוראים לו, הקדים אותו בכמה שנים טו־בות. בכל זאת הוא חוזר על השאלה משום ש„אני בודד מאוד מאוד מבחינה חברתית ולכן אני מבקש להכיר נערה שתהיה מסוגלת להבין אותי, לעזור לי ולעודד אותי. רצוי שתהיה בת 17 עד 18 וחצי, מאזור תל־אביב רבתי."

(2/80) מדד את עצמו ויצאו לו 175 ס"מ. למרות זאת הוא מתרחק, לדבריו, ככל האפשר מחיפוש יופי מושלם. „נערה עם יופי פשוט וכן אהבת אמת יגרמו לי קורת־רוח."

* * *

נשמע בדיזנגוף: מדוע חלה חובת חגי־רת חגורת־הבטיחות רק על הנוהגים ברכב משנת 1969 ומעלה?

פשוט מאוד: שהעניים ימותו!

* * *

גרוש במרוצה

„מאז שהתגרשתי, הרבה רצים/רצות אחרי (ואני כל הזמן חושב לעצמי: השד יודע אם אני כל כך יפה??!)," כותב לי (3/80) המסביר כי הרצים/ות אחריו אינם אלא ההורים, הדודים, הסבתות, השכנים והשכנות וסתם בחורות. „אני לא יהיר, אך זהו המצב" מתנצל העניו הידוע. הוא בן 27, גרוש כפי שכבר שמתן לב, ומה שהוא מחפש עכשיו בחיים זוהי „בחורה אינט־ליגנטית, שלווה בהתנהגותה ומעניינת. אשמח מאוד אם יתקשרו אלי בחורות או נשים, במעמדי (דהיינו: גרושות). פשוט קל יהיה לי למצוא איתן שפה משותפת."

אז אם מעניין אותך לדעת מה עשתה לו אשתו הראשונה ויש לך גם מה להגיד בקשר לבעלך הראשון או השני, זוהי הכתובת!

מיכתבים לציפי

* * *

לא לצרכים אינטימיים

והנה יש לי גם משורר, לאלה מכן האוהבות אהבה בחרוזים. (4/80) הוא צעיר תל־אביבי „השולח יד בכתיבת־שירים. שי־רים משלי פורסמו בבמות ספרותיות שו־נות, אולם חש אני בצורך לקשור קשר עם כותבים וכותבות כמוני, בני גילי שהם בעלי השקפות לאו דווקא אחידות. אין אני מתיימר ליצור מחדש את חיי־הספרות דוגמת בתי־הקפה כסית או שלג הלבנון. אולם מקננת בי ההרגשה כי מצו־יים רבים שהם, כמוני, בעלי תחושה משו־תפת זו של כתיבה, אשר ישמחו להיפגש יחדיו ולהחליף דיעות ורשמים. מודע אני לעובדה כי מדור זה מיועד לצרכים אינ־טימיים יותר של זוגות, אך הייתי רוצה לנצל מיסגרת זו על מנת ליצור קשר עם אלה הרוצים בכך."

* * *

מהר, חזק ובאופן אלגנטי

„מה אני?" שואל (5/80) ובעצמו נותן את התשובה: „איש בעשרים ושש שנותיו, שטרח לקבל מהאוניברסיטה את התואר המוסמך. זה מצחיק, אבל יש לי חוש הומור. אם כבר, אז אני מסודר בדירה משלי ועבודה משלי. גובהי 168 ס"מ מעל פני הים, אתלטי במהותו. הראי איננו מתנגד, בדרך כלל."

גם על השאלה „מה אני מבקש?" הוא יודע את התשובות בדיוק נמרץ: „להתחתן. ולעשות את זה חזק, מהר ובאופן אלגנטי. גיזרת הפעילות לצורך זה, היא מחוץ ה־מרכז ובנותיו. כרגיל, זכות קדימה לנדחפות בתור. דרושה: נאה, חכמה, עדינה. מומלץ לבעלות רגישות אמנותית מוגברת שאינן חוששות לבטאת בגלוי. הן מבקשות גם לצרף תצלומים, נאמנים למקור."

טוב שהוא לא מבקש גם חתימה נוטר־יונית. אבל בשביל אחד המצהיר שהוא מוכן לשים לך את השייבה מהר מהר, הדרישות שלו לא נראות כמופרזות.

* * *

מיכתבים למדור זה יש להפנות לכתובת: **מיכתבים לציפי**, ת.ד. 136, תל־אביב. מיכ־תבים למכותבים יש לשלוח במעטפה כפו־לה. המעטפה הפנימית צריכה להיות מבו־יילת בבול של 35 אגורות ולשאת עליה רק את מיספרו הסידורי של המכותב.

מיכתב פרס

לאהוב את היפה - לא לשנוא את המכוער!

„קשה, קשה לתאר מי אני ומה אני רוצה במיכתב. לזאת אצטרך גיליון שלם של העולם הזה. אבל בצימצום: קיבוצניק (עדיין) בן 30, 185 ס"מ וגם אקדמאי. משרת כרגע בהתנדבות שנת בצבא הקבע. מתגורר בחיפה בדירה שכורה ע"ח צה"ל. גרוש. הייתי נשוי לבחורה דנית, שהגיעה למשק בתור מתנדבת ונשארה כאשת חבר. במשך הזמן, כשהמצב הביטחוני התחיל מתחמם אצלנו בגבול הצפון, החליטה שזה לא זה ונידנדה בכיוון חזרה לדנמרק. כיוון שלי אין מה לחפש שם, עשינו סטופ. היא חזרה ואני כאן.

„את כליל השלימות ודאי שלא אמצא. גם אני לא כזה. בסך הכל אנחנו בני־אדם ולא מלאכים. אבל שתהיה בין חתיכה ונאה מאוד, כי אני מציע אותו דבר. מתחשבת. חזקה. טמפרמנטית. אחת כזו, שאם היא חושבת שמה שהיא רוצה זה בסדר, תבצע את זה מבלי להתחשב מה יגידו. בקיצור, בחורה ג'דע. ועם כל זאת — שתהיה נשית, בכל המובנים. שתוכל גם לחיות (אם לא לאהוב) בחברת בעלי־חיים, כמו כלבים וכו'. שתימשך כמוני לים, להפליג ולשחות בו. שמסוגלת לאהוב את היפה ולהשתדל לא לשנוא את כל המכוער, כי גם אותו אפשר לתקן."

לא חושבת שצריכה להוסיף מילה, מילבד זה שהוא (6/80). גם לא להסביר למה הענקתי לו את פרס השבוע.

*

מיכתב־פרס, השבוע ובכל שבוע, מזכה את שולחו בשי — מערכת תמרוקים ותכ־שירי־יופי (במקרה זה לגבר), בשווי של 200 ל"י — מתנת חברת התמרוקים הדס. הפרסים ישלחו לזוכים בדואר.

איך לצוד גבר נשוי?

רק לפני שבועות מיספר הוציאה העתו־נאית ואשת־יחסי־הציבור סיגלית פריאל לאור, מדריך שימושי לגרושה הסריה הנושא את השם צריך לנסות פעמיים. סיגלית, בעצמה גרושה אוטנטית, סיכמה בו את חוויותיה של גרושה ואת צעדיה המחודשים בעולם הגברים. אחד הפרקים בספר עוסק גם בבעיה „איך לצוד גבר נשוי?" אולם מאז צברה סיגלית ניסיון נוסף בתחום זה. הנה כמה עצות שיש לה למתעניינות בנושא.

הגבר הנשוי יכול להיות מחזר מצויין ואוהב מעולה, אשר שבע קם ועולה. הוא לא מטריד, הוא לא מציק, הוא לא נכנס לך לנשמה, הוא גם נותן ולא רק לוקח. הוא רואה בך נושא אהבה טהור, ויש לך כל הסיכויים שהרומן איתו לא יימשך עד סוף החיים, בתנאי שאינך מצפה שיפרנסך ו־ישעשעך כמו אשתו.

בחרי לך, בעיניים פקוחות, את זה היכול להעניק הרבה הנאות, את זה שיכול ל־הרשות לעצמו את מיטב המיסעדות, שזמנו מוגבל, אבל כל רגע חשוב ויקר.

יש כמה שיטות לצוד אותו.

● **שיטת האולי.** אחרי שבדקת ו־מצאת כי הוא הצייד (במקרה של הגבר הנשוי את לא יותר מאשר חתול) אפשרי לו לצלצל אלייך. הוא כבר יציע את ה־תנאים. אינך חייבת לומר לו „לא!" נקטי לפי הכלל ש„לא" זה „אולי" ו„אולי" זה „כן". ואם אמרת כבר „כן" — אז מה נשאר כבר מעניין?!

● **שיטת הלהיות.** בשיטה זו מה ש־את צריכה לעשות זה פשוט להיות. להיות על ידו, נוכחת בצידו, להיות עטופה בבושם קליל בקירבתו, להביט בו מזווית העין, לחייך פעם אחת זה לא מספיק. תמיד — פעמיים. הבטוח ביותר הוא לעבוד איתו, להיות מזכירתו. כך יש לך קשת אל אפשרויות, כל השעות וכל התירוצים. את מגישה לו תה עם לימון עוד לפני ש־ביקש, ועל מגש קטן עוגיות ומפית וחיוך של אש. את מניחה קופסת סיגריות מולו, ומביאה ביום בהיר סיגרים לרומם את האגו שלו. היכנסי לחדרו מדי פעם לשאול בשלומו וללחוש: מה ביקש כבודו? את תלווי את כל המוזמנים למישרדו ולפני שתצאי תחייכי עוד חיוך קטן וקורץ ל־מענו.

זה עובד כמו רפלקס מותנה. אל תמהרי להזמין אותו לביתך. שיחזר, שיספר, האזיני הרבה וספרי קצת. מה יש? קודם כל שימכור לך את מרכולתו. תוכלי להתפעל גם ממכוניתו, כי הוא הצייד ואת רק טרפו. הקפידי רק להצית את האש לפני שתכבה.

● **שיטת „האשה השנייה".** אם החלטת שאת רוצה להיות אשתו השנייה, התאזרי במנה גדושה של סבלנות. רחל חיכתה למשה דיין 18 שנה. ואז את צריכה לדעת ולהכיר את כל התירוצים ופירוש כל האיחורים, ולאכול את מצבי־רוחו ואת ימיו הקשים. תצטרכי לספוג הרבה הפתעות ואי־הבנות ולהקריב קורבנות ולדאוג שלא לקטר ולא לריב, רק לאהוב ולהקריב, ולקנות לו מתנות ולשמחו, אפילו כשאת רוצה לבכות. ולא לשכוח לדאוג שאשתו תדע — כאן מתחיל המאבק.

סיגלית פריאל

● **שיטת „הידידה הכי טובה".** היי הידידה הכי טובה של אשתו. כך תוכלי לראותו לעיתים קרובות, להיות בת מיש־פחה ללא חובות. וכאשר תסתיים הפרשה: ידיד לא יהיה לך, אבל תישאר לך ידידה טובה.

הדס

תכשירי יופי ואיפור

adas

רחל מרחלת על כל העולם

קיבוצניקית שכזאת

להודות על האמת, הכל — אבל הכל! — חשבתי שעלול לקרות ל**ברכה־ביאטריס שוורץ**, אחת מנערות־הזוהר האמיתיות ה־יחידות שיש בארץ. אבל שאחת כזו, ש־עולם הזוהר, על מכוניותיו, מקומות־הבידור שלו, המסיבות, התמונות בעיתונים, וה־אנשים הכביכול־יפים מהווים את כל עו־למה וחייה, תעזוב את הכל, ותלך להיות מתנדבת בקיבוץ! לא את זה בשום פנים ואופן לא הייתי מעלה בדעתי.

אז בבקשה, היא עשתה את זה. יום אחד ארזה כמה ג׳ינס, טי־שרטס, ומכנסיים קצרים, ירדה לה לעמק בית־שאן, התדפקה על שערי קיבוץ בית־אלפא שלמרגלות הגילבוע. היא לא דפקה זמן רב. השערים נפתחו בפניה מייד. זה לא פלא. בשיחה עם קיבוצניק ממסדה, סופר לי שכיום דורשים חברי־הקיבוץ הרווקים, מכל בחו־רה הרוצה להצטרף לקיבוץ כחברה, או כמתנדבת, קודם כל שתהיה חתיכה. יש סלקציה, אתם מבינים. ואת ברכה אי־אפשר להאשים בשום פנים ואופן בזה שהיא לא חתיכה. נהפוך הוא, היא חתיכה לא־נורמלית.

ברכה שוורץ
אל הקיבוץ

אין לי מושג מה אומרות על ברכה החברות בבית־אלפא, אבל החברים, חביבי, כך דווח לי ממקור ראשון, מרוצים מאוד. היא משגעת את כולם, נכנסת לחדר־אוכל עם מכנסיים קצרים, וכשברכה לובשת מכ־נסיים קצרים זה לא כמו שקיבוצניקית לובשת אותם. היא עובדת בבציר בביקיני, ומוציאה לכולן את העיניים. טוב, לפחות ברחוב דיזנגוף שקט עכשיו.

סעו לאט!

מה זה איתכם! תגידו לי לאן אתם ממהרים, ובשביל מה. כולם רצים, נוסעים כמו מטורפים, עוקפים מצד ימין, לא מאותתים, ולא עושים חשבון. עוברים כבישים סואנים כאילו הם חוצים שדות־תילתן. אז מה הפלא שהסטאטיסטיקה של נפגעי־תאונות הדרכים עולה כימעט מדי שנה?

שגיים שהעלו את הסטאטיסטיקה, אחד בארץ, ואחד בארצות־הברית, הם השחקן־לשעבר ובמאי סרטי הפרסומת בהווה, **מנחם זילברמן** (שלומיק מהסידרה ה־טלוויזיונית חדווה ושלומיק), ובמאי־הקולנוע **אריה פרוספר**, השוהה ב־ארצות־הברית.

מנחם זילברמן, הנוסע על אופנוע־ענק, שעליו גאוותו, נפצע בשבוע שעבר כש־התנגש במכונית. חבריו, שידעו שהוא נסע לבלות חופשה באילת, לא שמו לב ל־העדרותו של מנחם מהסביבה. רק כעבור יומיים נודע כי הוא שוכב פצוע בבית הוריו שבנווה־מגן.

אריה פרוספר, לעומת זאת, חצה את הכביש בניו־יורק, ומכונית קאדילק פגעה בו. כשירד בעל המכונית ושאל את פרוספר אם הוא בסדר, השיב לו הלה מבוהל: „כן, אני בסדר.״ בעל הקאדילק נכנס למכוניתו והסתלק. פרוספר נשאר עם רגל פצועה, ללא מיספר המכונית או שם נהגה, וללא פיצויים.

אגב, למרות השמועות כאילו הולך מנחם זילברמן להתחתן עם צעירה בשם **אתי ארד**, מכחיש הנ״ל בתוקף, ובתור אחת הרואה אותו באופן תדיר, ותמיד כשהוא לבד, אני נוטה להאמין לו.

אריה פרוספר, לעומת זאת, הוא ממש תופעת־טבע בלתי־מוסברת. הבחור מסתו־

מנחם זילברמן
אל בית־החולים

בב תמיד תפרן, בלי גרוש, והנה מדי שנה בשנה הוא נוסע לחו״ל. השד יודע איך ומאין הוא לוקח כסף. כרגע הוא יושב בקליפורניה ועושה סרט ביחד עם חבר אנגלי, שאיתו למד בלונדון פילם סקול.

עדי תשיר לנו סולו

היא החליטה לעשות את זה, ויהי מה. היא אמרה שהיא תהיה זמרת, אז היא תהיה זמרת. עובדה.

קודם היתה **עדי קפין**, נערת התפוז, ואפילו נסעה לאמריקה. אחר כך היתה שחקנית ושיגעה את כולם בהילוכה המעכז בהצגה שמח בנמל. ועכשיו היא זמרת.

עדי, שעוד מילדותה פורטת על הפסנתר, אמורה היתה להתחיל בקאריירה החדשה שלה, לפני מיספר חודשים. **יוסי סיני**, בעל מלון ביקעת הירח, הציע לה לנגן בפיאנו־בר שבמלון, ולבדר את האורחים — עדי הגיעה למקום, הכל היה מוכן, אלא שממש ברגע האחרון היא נתקפה בפחד, וברחה מהמקום כל עוד רוחה בה.

הפעם מאורגנת עדי לקראת עתידה כ־זמרת באופן הרבה יותר רציני. בשבוע שעבר הקליטה באולפני קולינור שני שי־רים, אותם תוציא כתקליטון, כשמעבד את השירים, ונמצא באולפן במשך ההקלטה, ידידה הטוב **אלדד שרים**.

מי יודע, אולי היא עוד תהיה ביום מן הימים פופ־סטאר.

עדי קפין
אל הזימרה

לאן נעלם משה ינוקא?

אני זוכרת שבתור ילדה קטנה, כבר הערצתי את דמותו של **משה ינוקא**, איש־הבוהימה הוותיק, מאנשי קליפורניה ז״ל, ורב־סרן במילואים.

בפעם הראשונה שבאתי לביקור בעיר הגדולה הלכתי באופן מייוחד לקפה סולטן, כדי שאוכל לראות את האיש בכבודו ו־בעצמו. מה לעשות, פיספסתי אותו.

איך שגדלתי מעט, והתחלתי להסתובב באותם החוגים בהם הסתובב הוא, החליט ינוקא לרדת לאילת ולנהל שם את מועדון־הלילה שבמלון נפטון.

ואילו עכשיו, כשאני בעניינים, מספרים לי שינוקא מצייר תיפאורות בכפר־תנופש הצרפתי, שהוא חלק ממועדון הים התיכון בקורסיקה. זה פייר?

משורר תוצרת עצמית

טוב, אני לא באה לבקר את השירים שהוא כותב מבחינה סיפרותית, אני באמת לא מוסמכת לזה. אבל דבר אחד אני יכולה להגיד עליו. הבן־אדם הוא אגואיסט פאר־אכסלאנס.

עובדה, חוברת שלמה של שירים שהוא כתב עוסקת בבן־אדם אחד בלבד: **אסי ריבין**. מה הוא חושב, מה הוא אוכל. את מי הוא אוהב, את מי הוא שונא.

אסי ריבין
אל השירה

ולא רק שירים הוא כותב, גם הגיגי־נפש, ללמדכם שבתוך הראש היפה יש גם משהו נוסף.

את החוברת שלו, לה קרא בשם אני בעירבון מוגבל, כאילו שצריך היה לקרוא לילד בשמו, הוא מוכר בעצמו. ותאמינו לי, כשרואים אותו כזה יפה, גבוה, עם עיניים צוחקות, והרבה קסם אישי, קשה שלא לפתוח את הארנק. ויש כאלה שלבטח פותחות גם את הלב.

בחיים האזרחיים שלו הוא עוסק ביחסי־ציבור ובפירסום. ואם מזדמן לו, אז הוא מרביץ גם איזו כתבה פה ושם, שיהיה.

אחרי שעות העבודה הוא מצטרף אל להקת ציפורי־הלילה, ובאופן קבוע שמור לו כיסא מסביב לפסנתר בפיאנו־באר.

הוא מתייחס מאוד ברצינות לעצמו. בקרוב הוא עומד להוציא ספר נוסף, ש־יעסוק באסי רובין אוכל, שותה, חי, חושב ואוהב.

בינתיים הוא ממשיך לשבור את ליבו־תיהן של הקטנות הקוראות והקונות את החוברת שלו, אבל אין מה לעשות. יש לו חברה קבועה בשם **יפעת**, דוגמנית־חובבת וגם יפה.

„כמה פעמים אתה יכול להרשות לעצמך לחלוף על פני המזל מבלי לעשות דבר?"

גידון-יועצים לפרסום / 430

ספקטרה אקסלוסיב 24"

הפצה ושירות: אמפא

הוחל בשיווק בירה ישראלית בפחיות

מפעלי הבירה התחילו לשווק בירה בפחיות. הבירה, ששמה המסחרי הוא „או.קי.", תיוצר בקו מילוי חדש שהותקן במפעל בנתניה, ואשר נרכש בשבדיה בהשקעה של כ־200,000 דולר.

הבירה בפחיות תשווק בשלב זה בישראל בלבד, להבדיל מבירה „מכבי" בבקבוקים המיוצאת לארצות רבות. זוהי הבירה הראשונה מאיכות פילזנר מעולה המיוצרת בישראל ושהמאפיין אותה הוא טעם מריר יותר מהמקובל, בהירות ושקיפות יתרה ותכולת אלכוהול גבוהה יותר.

תוכניתו האחרונה של רובינסון

שיווק הבירה בפחיות מציין את הגשמת תוכניתו האחרונה של ויליאם רובינזון המנוח, בעל המניות של מפעלי הבירה, שביקש לספק בדרך זו את דרישות השוק המקומי ולהנהיג בישראל את שיטות השיווק החדישות של בירה בעולם.

לרגל התחלת השיווק של בירה בפחיות נמסר, כי זו הפעם הראשונה שמשקה כלשהו מיוצר ומשווק בישראל בפחיות בעלות פותחנים „המת־קלפים" מראש הפחית, כמקובל בחוץ־לארץ. העיצוב הגרפי של הפחית נעשה על־ידי אליעזר ויסחוף.

מחיר הבירה בפחית (35 ס"ל) יהיה כ־4 ל"י ויקבע סופית על־ידי הקמעונאי. מחיר המכירה של מפעלי הבירה לקמעונאים יהיה גבוה ב־75 אגורות מבירה „מכבי". סכום זה מציין את ההפרש בין מחירי האריזות (בקבוק לעומת פחית).

כלבים

גדיות־שעשועים

פלפים בעלי תעודות־יוחסין וכל סוגי כלבים וגורים בריאים, חתולי־בית וחתלתולים, טיפול וטרינרי יומיומי, פנסיון לכלבים וחתולים, אמבטיות נגד טפילים.

אגודת צער־בעלי־חיים, תל־אביב, רח' סלמה 30, יפו. טל. 03-827621.

התקליט שלי

במשביר

תל אביב. פרישמן 90 (ככר מלכי ישראל). טל' 238501

לתלמידתי **שרה יצחקוב**

לבחירתך לנסיכת הים התיכון — ברכות

מורתך לטיפוח חן ודוגמנות

לאה פלטשר

אין ויכוח
ממ הוא
הקצף לגילוח*

כי ממ הוא קצף הגילוח האחד והיחיד שיספק את כל דרישותיך וציפיותיך.
זיפי זקן קשים ורכים כאחד נכנעים לו בקלילות והוא מגן על עור הפנים.
קצף הגילוח ממ עשיר בהרכבו, מצטיין בריח נעים ועדין ומותיר אותך בהרגשת רעננות נפלאה.
קצף הגילוח ממ שווה בטיבו לתוצרת חברות בינלאומיות ידועות — וזול יותר.

הקניה הטובה ביותר 1975

* מסידרת ממ משחות גילוח, שזכו זו השנה השלישית ברציפות בתואר "הקניה הטובה ביותר".

זה נהדר - זה יצהר

רחל מרחלת על כל העולם

ביקור הגברת היפה

לא שאני מבינה במלכות־יופי, אבל כשאני רואה אחת כמו **חווה לוי** מי ש־היתה מלכת־יופי ישראלית בעבר, אני מרימה את הידיים. כי חווה לוי, בניגוד למלכות־היופי של השנים האחרונות, היא באמת יפהפייה אמיתית, ודומה שעם ה־שנים היא נעשית יפה יותר.

לא, היא לא התחתנה עם מיליונר אמ־ריקאי, בכלל לא. היא בעצם עוד לא התחתנה בכלל. הצליחה איכשהו לשמור על רווקות ועצמאות. אחרי שעבדה תקו־פה מסויימת כדוגמנית נסעה לפריס, שם היא מנהלת בוטיק בשאנז־אליזה. וכעת לכבוד חופשת הקייץ היא הגיעה ארצה, כולה שזופה, כשעיניה הכחולות — כחו־לות עוד יותר מתמיד. היא לא רזה כמו

חווה לווי
כשהיא רוצה להישאר

מקל, להיפך — היא בהחלט מלאה במקו־מות הנכונים.

אז לאלו מכן שמרעיבות את עצמן באופן קבוע, נא להפסיק לרעוב. מסתבר, אליבא דחווה לוי, שזה כבר לא באופנה.

בינתיים היא מתגוררת בתל־אביב, וכש־היא לא בבית עונה המזכירה האלקטרונית וחווה, בקול סכסי, מודיעה לכל המעוניין שהיא לא בבית, ונא להשאיר הודעה.

היא מנסה לברר אפשרויות של עבודה בארץ, ואולי אפילו לא לחזור לפריס. אבל בשביל זה היא צריכה באמת מוטיבאציה חזקה. מישהו מתנדב לספק לה אותה?

מונה הסרבנית

כעת מותר לגלות, כי מי שידועה דווקא בתור אחת שכמעט אף פעם אינה מסרבת, אמרה לא(!) רבתי לשני זמרים בינלאו־מיים, שביקרו לאחרונה בישראל.

ואני מדברת על אחת היפהפיות האמי־תיות שעדיין לא נס ליחן, הלא היא **מונה זילברשטיין**, העסוקה כרגע בחזרות על מחזה שמפיק הזמר **ניסים סרוסי**, ומביים מנהל־לישכתו ונושא־כליו **שמואל אמיד**. שם המחזה מסז'ים, ומונה תעשה מסז' בהצגה הזו — נחשו למי? — לבדרן ה־וותיק **אלכסנדר יהלומי**. ואני מכירה עשרות, ואני חוזרת — עשרות! — שהיו שמחים להתחלף איתו בתפקיד.

בקיצור, כן, זהו. ובכן, הראשון שלו סירבה מונה, היה הזמר האמריקאי **טים הארדין**. מונה, שעבדה בתקופת ביקורו של הארדין כעוזרת של הצלם **שמוליק יערי**, הירבתה לצלם את הזמר. אך לכל חיזוריו של הנ"ל אמרה הצלמת לא. מה שמזכיר לי שהיתה דווקא כתבת אחת ש־אמרה „כן", ומה שיצא מה„כן" הזה היה כתבה עדכנית מאוד על טים הארדין, שנכתבה ממקור ראשון, אם כי יכול היה להיות מעניין הרבה יותר אילו במקום לספר על עבודתו המיקצועית של טים, היתה הכתבת מספרת לקהל קוראיה על הרגליו הפרטיים. אבל מה לעשות, אהבה לחוד, ועבודה לחוד, וכך הפסדנו כולנו את הסיפור האמיתי שמאחרי הכתבה.

ושוב לעניין מונה. זמר נוסף שלו אמרה ידידתנו לאו מוחץ היה היווני **דמיס רוסוס** שחיזר אחריה בשקדנות ראוייה־לציון, למרות נוכחותה של אשתו (בחודשי הריונה הראשונים) בסביבה. הוא הבטיח למונה טיול חלומי לספרד ומכל טוב, אבל היא אמרה לא!

מה לעשות, מי שמצא חן בעיניה באמת היה דווקא המתופף של להקתו של רוסוס. מה שמזכיר לי שנית, שבאותו עניין מספ־רים על הכתבת המסויימת, שגם במיקרה הזה היכן שמונה אמרה לא, היא דווקא אמרה כן.

חושבים שיש שיתוף־פעולה בין ה־שתיים?

מונה זילברשטיין
כשהיא אומרת לא

טעות לעולם חוזרת

יש לי בשבילכם סיפור־רכילות נהדר. על עצמי.

לפני שלושה שבועות הפילו אותי טוב־טוב בפח. פיתו אותי להאמין כאילו הצייר **מנחם גפן** הגיש תביעה למזונות נגד אשתו, שחקנית הקולנוע והתיאטרון ה־בריטית **דיאנה ריג**, דבר שהוא כמובן שטות גמורה.

לא שאני מאמינה לכל מה שמספרים לי, אבל הפעם ראיתי את הדברים כתובים שחור־על־גבי־לבן בעיתון, ולא חשדתי כלל שמישהו מסוגל להעליל עלילה כזאת על מנחם גפן, ללא בסיס.

האמת היא שמנחם ודיאנה אומנם חיים בנפרד, אבל אין ביניהם כל תהליכי גירושין, וממילא לא יכולה להיות תביעה כזו למזונות.

בינתיים הגיע מנחם גפן לביקור בארץ, והעניינים התבהרו. הסתבר שכל הסיפור אינו אלא המצאה זדונית חסרת־שחר.

ג'ינג'ית לעניין

הוא, ללא צל של ספק, חלומה של כל ספרית: חתיך, צעיר, ורופא במיקצועו.

היא, ללא צל של ספק, חלומו של כל רופא: חתיכה, צעירה, ג'ינג'ית, וספרית במיקצועה.

הם הכירו לפני כארבע שנים, והוא ה־גבר השני בחייה. אחרי שלפניו יצאה עם צעיר משכונת מגוריה בפתח־תיקווה.

ביחד עם אחותה **עליזה**, יפהפייה בזכות עצמה, הוציאה **בתיה נחום** את ההורים, ואת ארבעת האחים הג'ינג'ים הנוספים, מ־אותה שכונה, העבירה אותם לדירת־גג ב־רחוב דיזנגוף. זאת אחרי שמשולליית־ספרים אצל **ויולט**, ספרית־הצמרת, הפכה יחד עם עליזה לבעלת מספרה משגשגת, מהידועות בעיר.

ביום הראשון השבוע התחתנה בתיה עם **אורי אלקיים**, בבית הוריו שברמת־אפעל, ליד תל־השומר. החופפת הקטנה, שהפכה ספרית גדולה, הגשימה את חלום הוריה, סידרה את עצמה וגם אותם בחיים על הצד הטוב ביותר. ירבו כמותה ב־ישראל.

חגיגות בירושלים

אומרים עליו, על מלון „הילטון" בירושלים, שהוא מההילטונים המפו־ארים ביותר בעולם. אני לא־כל־כך מאמינה שזה מה שהפך את „הילטון" ירושלים לשם־דבר בקרב נשואי ונשואות ישראל, המרשים לעצמם להתפרפר, משום־מה, בין כותלי מלון זה דווקא.

ומעשה שהיה, כך היה. נשוי תל־אביבי ידוע, אמיד ובעל־מישפחה, הח־ליט יום אחד לחוג את יום־הולדתו בדרך מקורית. הוא הזמין כמה מחבריו הטובים אל המלון הירושלמי, כשגם הוא וגם חבריו מוכרים לנשותיהם את התירוץ הישראלי הידוע, והוא שהם יוצאים למילואים.

ברגע שהגיע ידידנו הנשוי עם חבר־מרעיו אל המלון, ציפתה להם הפתעה. אחת הדירות המפוארות ביותר במלון הועמדה לרשותם, תמורת תשלום מלא, כמובן, ובדירה ציפו להם יפהפיות תל־אביביות וירושלמיות. אני משאירה לדמיונכם הפרוע לתאר מה שהלך באותה מסיבת יום־הולדת.

וזה עוד לא הכל. מדי סופשבוע פוקדים את המלון זוגות, שאינם בדיוק רשומים יחד כחוק בתעודות־הזהות שלהם. הם מסתגרים להם בחדרי המלון, ואפילו בבריכה היפה שלו לא רואים אותם.

במועדון־הלילה ובפיאנו־באר של המלון הם רוקדים לצלילי הפסנתר, כשהם מאוהבים מערב שבת ועד שבת אחר־הצהריים.

כן, יש גם כאלה בעלי־מישפחות, שאצלם שבת זה קודש־קודשים. את אלה אפשר לראות במלון באמצע השבוע, כשהם קופצים אליו ל־12 עד 24 שעות, ומוכנים לשלם הרבה כסף בשביל המים הגנובים, אבל המתוקים.

ואל תספרו לי שאני לא מגלה לכם את אמריקה, ושזה קורה גם במלונות אחרים. אני יודעת, אבל בכל־זאת נעים להיזכר.

מנחם גפן
כשהוא לא תובע

מספר 1980 | שנה 39 | ו' אלול תשל"ה, 13.8.75 | המחיר: 3.00 ל"י

העולם הזה

פנינה אלון

היורשת הישראלית

של ריטה הייוורת